

מדינת ישראל

משרד הממשלה

משרד הוא

צפת - יחסים מדיניים עם

ישראל בדרג ממשלתי

11.26 - 1.87

מס' חק מקורי 9728/5

שם חק: צפת - יחסים מדיניים עם ישראל בדרג ממשלתי
מזהה כתיב: **חצ-9728/5**
מזהה פריט: 000f4jw
כתובת: 2-120-2-14-8
תאריך הדפסה: 20/02/2017

מחלקה הוא

ארכיון המדינה

משרד ראש הממשלה

טופס מראה מקום להוצאת תעודות יחידות*

חטיבה מס': 130 29
מיכל מס': 9728/4
תאריך התעודה: 16/11/86
שם מחבר התעודה: _____
סוג התעודה (סמן ✓ במקום המתאים):

תיק מס': 5
שם הנמען: _____

- מכתב
- מברק
- תזכיר או מיזכר
- דין וחשבון או זכרון דברים משיחה או דיון
- פרוטוקול של שיחה, דיון או ישיבה

*הטופס ימולא בשני עותקים. העותק הירוק יוכנס לתיק במקום התעודה שהוצאה; העותק הלבן יצורף לתעודה שהוצאה.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

נכנס

בלמס

חוזם: 1,12784

אל: המשבר

מ-: מדיס, נר: 413, תא: 290187, זח: 1745, דח: ר, טג: ב
נד: 8

בלמס/רגיל

אל: המנכ"ל המדיני

דע: השגרירות אוטוזה, קונכ"ל מונטריואל (יום העבירווא)

מאת: לבנון, מאריס

הפיטגה המרנקומונית השנייה - למכתב קונכ"ל מונטריואל
מח-14.11. גישושים ראשוניים אצל הנציג הכללי של קק באן מעלים
בי קיימת אפשרות שכול להשתתף בפיטגה הכ"ל כמשקיפים.2. בכנס הראשון היו תקדימים כמו לגבי שרוץ ומוגסקר
אשר ביקשו ובתקבלו כמשקיפים. לעומתן, בקשתה של ארה"ב
שלואיזינה תתקבל כמשקיפה, נדחתה והיא הוזמנה באופן
מיוחד ובלי כל מעמד.3. ביחס לפיטגה הקרובה, הועדה SHERPAS אמורה לבכס
במאריס בסוף פברואר, שגרירי ונציגי 40 הארצות אשר
נטלו חלק בפיטגה הראשונה כדי לאשר סופית רשימת המוזמנים
לפיטגה השנייה. פורום זה הוא אשר יצטרך להכריע ביחס
להשתתפותו אם כפנה בהתאם.4. מנייתנו צריכה להיעשות באחת משתי הדרכים ולהלן
או אפילו שניהם ביחד:א. מנייה רשמית שלנו כאן לשגריר קנדה ולנציג הכללי
של קק.

9

קית 1/105
 קית 1/105
 קית 1/105

מסמך מס' 105/1 קית 1/105

1950

THE STATE OF TEXAS, COUNTY OF DALLAS

Know all men by these presents

that I, the undersigned, do hereby certify

that the within and foregoing is a true and correct

copy of the original as the same appears in the

records of the County of Dallas, Texas

this 15th day of August, 1950

My commission expires the 15th day of August, 1951

WITNESSED my hand and the seal of said County at Dallas, Texas

this 15th day of August, 1950

County Clerk of Dallas County, Texas

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY

ANN ARBOR, MICHIGAN

1950

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF MICHIGAN

ANN ARBOR, MICHIGAN

1950

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF MICHIGAN

ANN ARBOR, MICHIGAN

1950

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF MICHIGAN

ANN ARBOR, MICHIGAN

ט ו ד י

פאריס, 27 בינואר 1987

כ"ו בטבת תשמ"ז

מס' 6

אל : אירופה 1

מאת : הציר, פאריס

זיג / מ.א.

מ"מ רוה"מ ושה"ח אירח בשבת (24.1) לארוחת בוקר במלוננו את עמיתו הצרפתי
JEAN BERNARD RAIMOND שהגיע למפגש בליווי : סגן המזכל BONNEFOUS
מנהל המחלקה האיזורית PAVEC ויועצו לעניני מז"ת BOCHET. ליד מ"מ רוה"מ
ושה"ח הסכו השגריר, הציר, נוביק וסביר.

ריימון פתח השיחה ואמר שהם מנסים לקבוע תאריך מדוייק לביקורו בארץ, במשך
חודש אפריל.

השר שאל, מהו הנושא הנוער בשוק המשותף : הכעיות עם אה"ב ?

ריימון השיב שזוהי אכן בעיה חשובה והוא פסימי לגבי הסיכוי, שהאמצעים שהשוק
נקט בתגובה להגכהת המכסים ע"י אה"ב, יצליח.

הכעיה שנוצרה, הסביר, היא תוצאה של הרחבת השוק לספרד ופורטוגל והעיר, שגם
לישראל היו בעיות כתוצאה מזה וצרפת ניסתה הרבה לסייע.

אה"ב, הוסיף ריימון, היתה צריכה קודם כל להכיר בהרחבה כהישג פוליטי, כי היא
מחזקת את אירופה, אעפ"כ מקווים למצוא פתרון, אולם קצת לא נעים שאה"ב עושה

בעיות. בעצם, כל הבעיה זה התירס - נאבקים על מליון טון של תירס !

ריימון ציין שראה לאחרונה מובראק וחוסיין ושוחח אתם על הרבה נושאים שמענינים
ישראל, כגון על רעיון הוועידה הבינ"ל, שלא התקדם בהרבה.

השר שאל, איך מצא את חוסיין, היתה אופטימי ?

ריימון השיב בשלילה, אך העיר ששניהם, גם מובראק, דוחפים בכוון של כינון וועידה
בינ"ל. לעומת זאת, ענין הוועידה המכינה נשאר מרחף באויר : מי ישתתף בה, מה

מטרתה ?

אגב איזכור ביקור מרפי באיזור, קבע ריימון שעמדת אה"ב לגבי הוועידה הבינ"ל
והוועידה המכינה מאד מסוייגת.

השר השיב כחיוב ופירט שעמדת אה"ב מסוייגת במיוחד לגבי השתתפות כריה"מ בוועידה
ובעצם גם לגבי עצם הוועידה.

הוא הסביר שמרפי ביקר, קודם כל כדי להפגין פעלתנות אמריקאית באיזור, אולם גם כדי
להרגיע מדינות ערב שהפרשה האירנית הסתיימה וכן כדי לבדוק אם מוכנים הצדדים לחדש
המו"מ על מו"מ ישיר.

צריך להבחין בין תגובת ירדן לבין תגובת מצרים על הפרשה האירנית.

מצרים היתה פחות בלתי מרוצה מירדן; לעומתה, חוסיין היה CHOQUÉ

למצרים סיבות אחרות לאי-שביעות רצון, הקשורות בקשיי ארה"ב. לסייע לה במידת הצורך.

חוסין אמר למרפי שהוא בעד משא ומתן וועידה בינלאומית, אולם מסוייג לגבי הועידה המכונה.

פרס ציין, שלפי הרגשתו, חוסין לא אצה לו הדרך לפתוח במ"ומ. חוסין מרוצה ממדיניות ישראל בשטחים, כישראל עצמה "העבודה" מנטרלת "הליכוד" ואילו המצרים מטפקים תעסוקה לאש"ף. במצב כמתואר לעיל, אין לו סיבה למהר.

פרס סבור שעמדת הציפיה של המלך כלפי הועידה הבינלאומית שגויה. עלינו לנסות להתקדם ולא לשבת בחיבוק ידיים. עלינו לבדוק אם אפשר לזמן ועידה בינלאומית בתור ישיבת פתיחה למ"מ בין הצדדים. בקשר לזימון הועידה קיימות מספר בעיות: הבעיה הכללית נוגעת בשאלה האם הרוסים אכן מוכנים להתקדם לעמדות חדשות? לפני פסגת ריקיוק היה נראה כי נכונות כזאת קיימת. היום, הכל תלוי ברצון הרוסים לבצע רויזיה בעמדותיהם, דבר שיטפיע גם על עמדותיהם במזה"ת.

הבעיות הספציפיות הנוגעות בזימון הועידה הבינלאומית מתייחסות לשאלת השתתפות ברה"מ בוועידה, ההכרעה לגבי הייצוג הפלשתיני ואורך הועידה. השר מזכיר רעיון אחר שמשך זמן-מה דובר עליו והוא שחמש הגדולות תשתתפנה בוועידה הבינלאומית כמשקיפות בלבד, דבר שיקטין משקלן ותפקידן בוועידה. בהמשך, סיכם השר בקצרה הערכותיו לגבי מדיניותינו בשטחים והמדינות השכנות. השר ציין שמדיניותינו בשטחים תימשך (מינוי ראשי ערים ערבים, הסדר הבעיה של חברת החשמל ועוד).

הירדנים רוצים שמדיניות זאת תתפתח ומגלים התעניינות גוברת ברצועת עזה (כגון פתיחת סניף הבנק הירדני-מצרי).

מלחמת אירן-עיראק היא דבר חמור מאוד ואם תיפול שם הכרעה, של צד אחד לרעת הצד השני, כל העולם עלול להפגע מזה. עלינו לצפות עתה לתוצאות הועידה האיטלמית. אחר שפתרנו את בעיית טאבה, מתקדמים העניינים עם מצרים באופן סביר. מצרים שבויה בעיסוק בבעיותיה הכלכליות וכמדינה אפריקאית מגלה התעניינות ביבשת השחורה. סוריה במצב מורכב ושל חולשה רבה. מצבה הכלכלי הוא הדרמתי שבכלכלות מדינות האזור. סוריה, שהיא חברה של אירן ולוב בעולם הערבי והמוסלמי, נאלצת להלחם בלכנון נגד בני חסותם של חכרותיה.

אף שדמשק מלאה שמועות על תחלואות המשטר ומחלת אסאד, הערכתנו היא שמשטרו של אסאד יציב ואסאד שולט במצב.

בתגובה לסקירת השר, אמר ריימון, שהערכתם קרובה להערכתו המצב בסוריה. חוסיין דיבר רבות על השטחים, הצרפתים אמרו לו, שמוכנים לסייע ואפילו כבר הכפילו סיועם לשמונה מיליון פר"צ, אבל הבהירו שהסיוע יוגש דרך צנורותיהם הם (הקונסוליה הצרפתית בירושלים, למשל), כדי להבטיח שזה יגיע לאוכלוסי השטחים במישרין.

כאשר לבעיות האיזור, הוא מסכים שמפלת עיראק במלחמתה עם אירן תהווה סכנה לעולם.

לדעת ריימון, הרעיון של וועידה מכינה בהשתתפות חמש הגדולות נשאר מועיל, אם וועידה זאת תעסוק בעניינים פרוצדורליים, כמו בירור שאלת הליצוג הפלשתינאי. לדעתו, חמש הגדולות צריכות לשמש ועידה מכינה (אפילו שהרעיון מעלה בעיית ישראל עם בריה"מ).

פרס העיר שהיו הצעות מספר של ועידה מכינה :

(א) הישראלית, הגורסת שההכנה תיעשה בידי הצדדים הנוגעים במישרין;

(ב) הנ"ל + חמש הגדולות;

(ג) רק חמש הגדולות ;

פרס הדגיש שאין סיכוי לזימון וועידה בשיתוף חמש הגדולות, אם בריה"מ לא משנה עמדתה. אם יש מישהו בעולם שאצה לו הדרך, זאת בריה"מ. גורבצ'וב אינו מסוגל להמתין שלוש שנים (שנתיים, לקדנציה של ריאגן ועוד שנה של הממשל שיקום אחריו) באפס מעשה.

הייצור בכריה"מ (GNP) הוא נמוך ביותר, יותר נמוך מיפאן שאוכלוסייתה רק מאה מיליון נפש. בשנות 81 - 80 נעצר הגידול בתוצר הלאומי הסובייטי, אבל צבא בריה"מ לא עצר בקשותיו לתוספת תקציב.

בנוסף לכך, לבריה"מ קשיים בתוך האימפריה שלה (קובה, סוריה, אפגניסטן) ועליה לשמור על גבולה עם סין.

גורבצ'וב ער לקשיים הנ"ל, אולם שלושים מיליון אנשי הנומנקלטורה מצפים כל יום להכטחה שלא יחול שינוי במצב.

לדעת פרס, גורבצ'וב מנסה ללכת בדרך סין והונגריה, אולם יתקל בהתנגדויות במו"מ עם האמריקאים, לשנות חדמיתם הציבורית ואולי ישנה מדיניותם בנושא היהודי, כי דבר כזה יכול לשמש פתיחה טובה.

שה"ח צרפת אמר שמסכים עם הערכת פרס את בריה"מ באופן כללי.

הסובייטים ערים לחולשותיהם; גורבצ'וב הרשים אותם כאשר שינה את האנשים בהנהגה, לפי הקריטריון של היעילות; לגורבצ'וב ראייה ברורה יותר את הצורך לשפר השיטה,

/...

אולם ריימון אינו בטוח שהוא ירצה לשנות את אופי (NATURE) השיטה .
שה"ח צרפת אינו סבור שאצה לו הדרך לגורבצ'וב.
לדעתו, אין לברה"מ סיבה למחר - כל השמן הדרוש להם עומד לרשותם. הוא גם מסכים, שגורבצ'וב
מסוגל לפתיחה במדיניות המז"תית, לצורך שיפור התדמית.

פרס מדגיש שבשבילנו הבעיה העיקרית במכלול הסובייטי היא בעית יהודי ברה"מ. אילו
שינו הסובייטים יחסם אליהם, זה היה סימן של שינוי מדיניותם בכלל.
בשלב זה התפתח דו-שיח בנושא סין-ישראל:

פרס: האם לדעתכם מסוגלים הסינים לכונן יחסים עם ישראל, לפני הסובייטים?
ריימון: אין לי מושג.

בונפוס: אינני רואה מה האינטרס של הסינים בישראל.

פרס: אנחנו עדים למשחק סיני בינלאומי מאד מתוחכם. הם מגלים עניין בישראל, בגלל
הטכנולוגיה שלנו ובגלל ענינם לשפר תדמיתם בארה"ב. באופן פרטי, הסינים אמרו
עד עכשיו, כי גם הם יזוזו לעבר ישראל, אם הסובייטים יזוזו תחילה. הגענו
למצב מעניין שדווקא הערבים - ירדן ומצרים - פועלים אצל ברה"מ, שתכונן יחסים
עם ישראל. אפשר וצריך לפעול כך גם כלפי הסינים.

בונפוס: אינני רואה האינטרס של הסינים. בראה שהסינים עוקבים בראש ובראשונה אחר גישת
האסיאתיות: יפן, שמקיימת יחסים עם ישראל, לעומת הודו, שאינה מקיימת.

מכאן ואילך העלה מ"מ רה"מ ושה"ח את ענין הפרוטוקול עם השוק שלא נחתם עדיין, בגלל
אי-הסכמתה של ספרד, המנצלת את כח המיקוח שלה להשגת ויתורים מהשוק לטובתה.

הוא ביקש עזרת צרפת על מנת להגיע לחתימה על הפרוטוקול, במנותק מהסכם השוק עם ספרד.
ריימון הבטיח לבדוק מה צרפת חוכל לסייע.

השיחה שארכה למעלה משעה התנהלה באווירה ענינית ולבבית מאד.

ב ב ר כ ה ,

אליעזר פלמור

העתק: לשכת השר

המנכ"ל המדיני

מר י. ענוג, סמנכ"ל ✓

מר א. פרימור, סמנכ"ל

מח' אסיה

המרכז / בינלאומית 1

** נכנס

שמור

**

**

**

חוזם: 1,8683

אל: המשרד

מ-פריס, נר: 282, תא: 200187, זח: 1900, דח: ר, סג: ש

נד: &

9
 ז'ינ
 א.ס.א

שמור/רגיל

לאר ארופה 1, ממד'

דע ממ' רוהמ' ושהח' המנכל המדיני, המנכל.

מאת לבנון פריס.

ארותת בקר עם שהח 1-20.

שהח הזמין השגריר לארותת בקר בהשתתפות צוות עוזריו:

^{Pavel}
 דגאמה(ראש אגף מזת)פאבק (סגנו), גג'נו(דובר הרציפ)
 ובושה(יועצו המזתי) של השר. מצדנו בנוסף לשגריר, השתתף
 הציר והחתמ'. הארותה התאפיינה באוירה ידידותית ונינוחה
 במהלכה נסקרו נושאים שונים ונשאלו שאלות רבות עיי' כל
 הנוכחים.

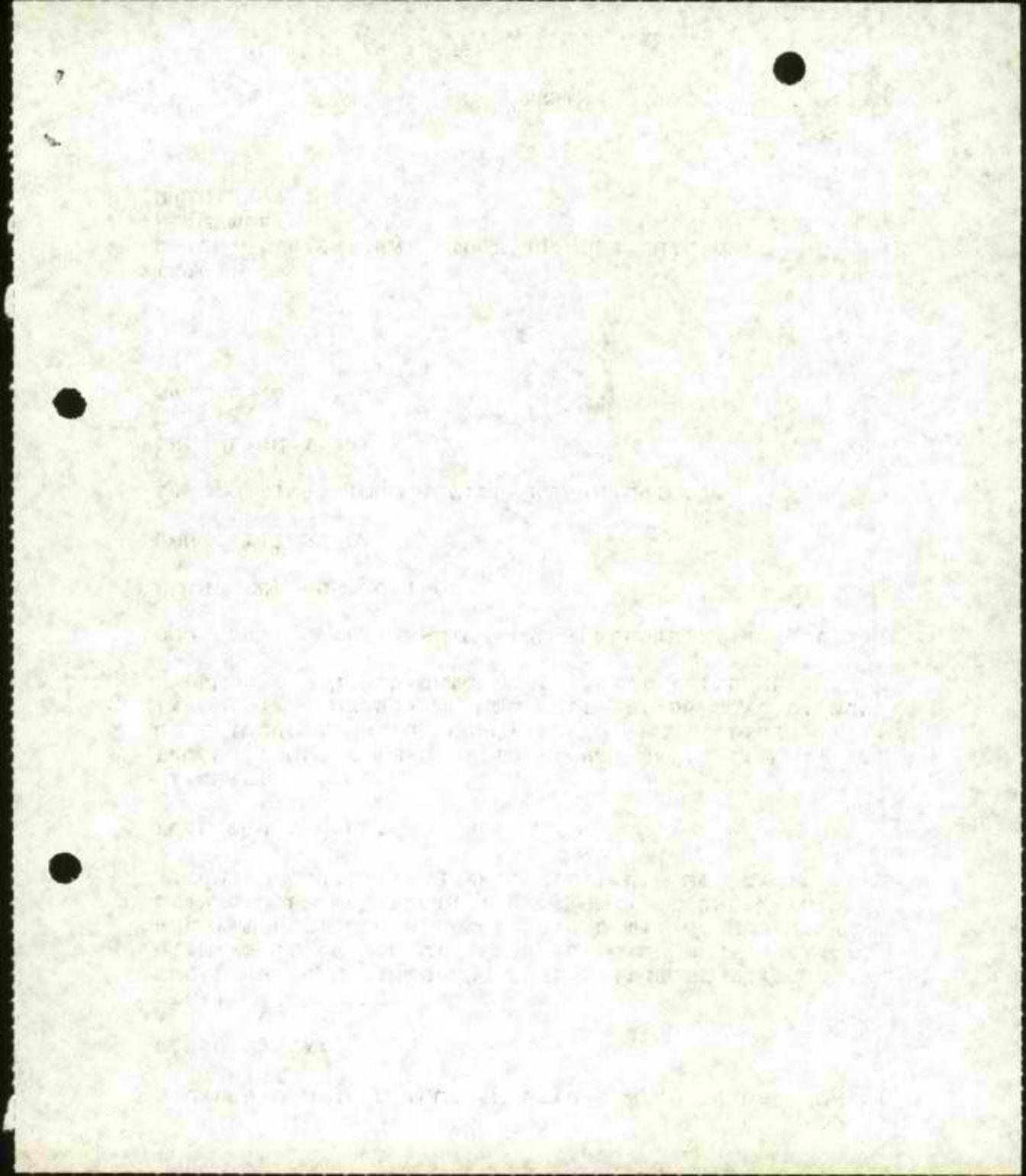
Dominique
 Boche

בקר שהח בישראל.

1. בתשובה להתענינות השגריר בנדון, קבע השר שגמור עמו
 לבוא לבקר רשמי אצלנו ואפילו חשבו על תאריך (סוף
 מארס) שנאלצו לדחותו בגלל עסוקים שונים. שהח הציע
 חודש אפריל למימוש הבקר ועל כן סוכם שהם יציעו לנו
 בהקדם תאריכים נוחים להם באפריל ובהתחשב בחג הפסח. מכאן,
 עברנו לנושאים המדיניים.

מלחמת המפרץ.

2. הצרפתים סבורים שההבקעה הצבאית אליה מתיחסים האירנים

משרד החוץ-מחלקת הקשר

סביב העיר בצרה, לא מומשה ולמעשה, הכוחות האירניים עדין מרוחקים מבצרה. אמנם צבא עירק אינו בעמדה נוחה אך טרם אפשר להצביע על תפנית בחזית המלחמה. ברור כעת שמהלכיה הצבאיים של אירן מופנים מבחינת עתויים, לוועידה האסלמית. בהקשר אחרון זה סבורים ברציף שאירן לא חוזר לא תשתתף בסופו של דבר בוועידה, לא כן לגבי סוריה אשר רמזה על נכונות להשתתף.

בהעדר נושא ערבי מרכזי לדיון בוועידה כמו אפשריות לסיום המלחמה במפרץ אין ספק שהנושא הישראלי יהווה תחליף לכך וצפויה אם כן התעסקות בנו במהלך הוועידה.

3. בתשובה לשאלת השגריר אם יש התקרבות או מגעים סעודים אירניים סיפר השר שרוב המדינות ערב מעודדות אותם להתקדם בתהליך הנרמול שפתחו עם טהרן. הסעודים נמנים על מדינות מעודדות אלה כי כמו שאר המפרציות, מודאגים מהתחזקות הפונדמנטליזם האירני ועל כן סבורים שטוב יותר לשמור על נתיבי קשר עם טהרן. מלבד זאת לרב המפרציות קשר טוב עם אירן לרבות בקורים הדדיים, רגישות מיוחדת קיימת אצל סעודיה בכל הנוגע לזיקה שמיחסים לה בפרשת האירנגייט ממנה משתמע שריאד מסייעת למאמץ המלחמתי האירני. כתוצאה מכך, מסכימים בני שיחנו עם הערכת השגריר שמצב זה מקטין למעשה כושר הסחטנות והתמרון של אסד.

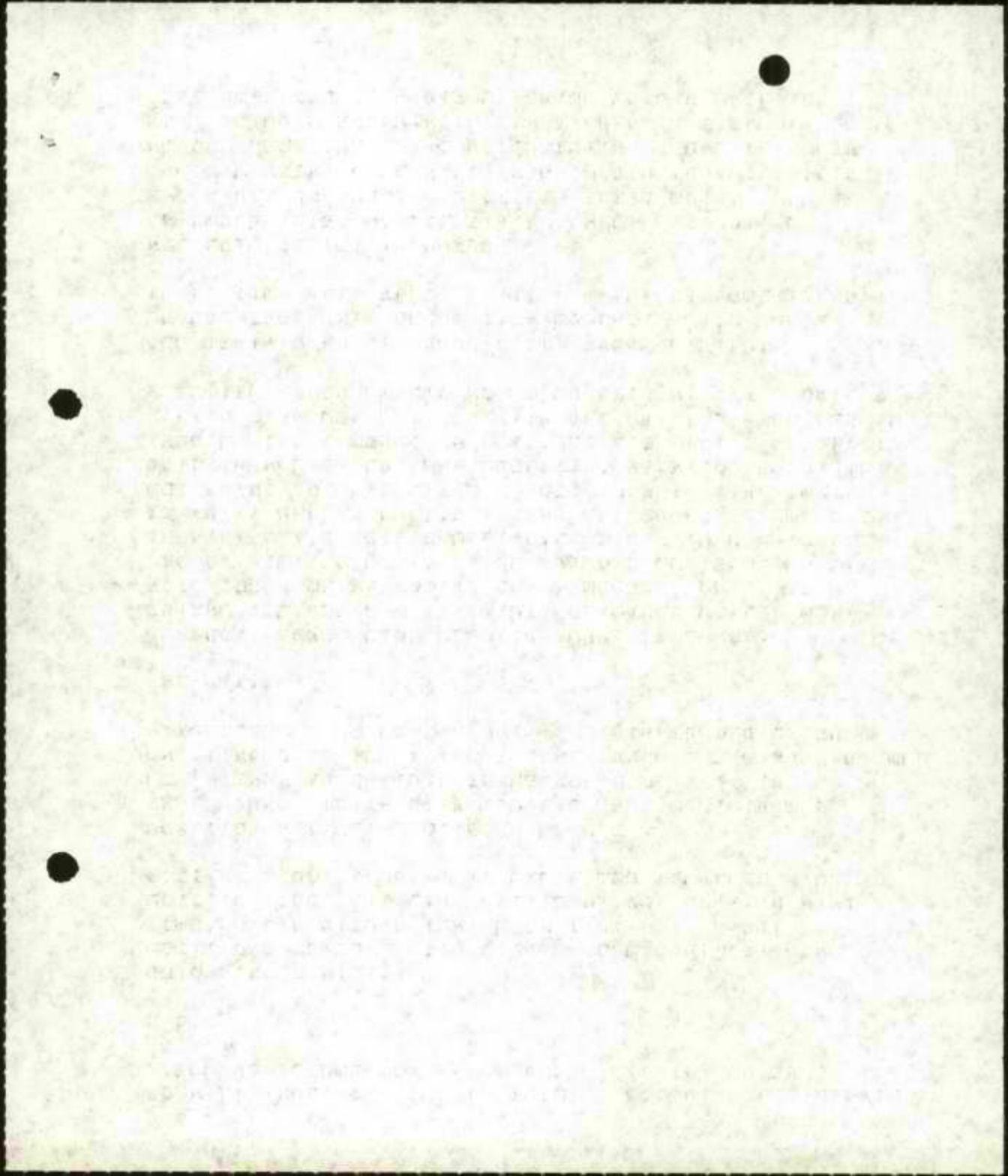
צאד-לוב.

4. בהקשר זה ביקש השגריר אמות לידיעות בתקשרת הצרפתית כאילו צרפת מתווכת בין לוב לצאד במגמה להציל את קדפי. שהח הכחיש זאת בתוקף וחזר על הפרמטרים של מדיניותם בצאד המתאפיינת באיתנות וזהירות כאחד. הזהירות שהם מפגינים אין פרושה סיוע עקיף לקדפי.

5. בנוגע ליחסי ברהמ' ולוב הבהיר שהח שלהערכתם היחס הסובייטי כלפי לוב הוא אמביוולנטי. מחד מציידים אותו בנשק, משגרים מומחים ומאיזך לא נותנים בו אימון הסובייטים שאינם אוהבים סוג זה של הרפתקן כמו קדאפי פשוט מנצלים אותו.

אירן.

7. שהח חזר לבקשת השגריר על תהליך הנרמול שהם פתחו עם אירן ואחרי שציין מחדש שהבהירו לכל מי שצריך שנרמול

מושרד החוץ-נחלקת הקשר

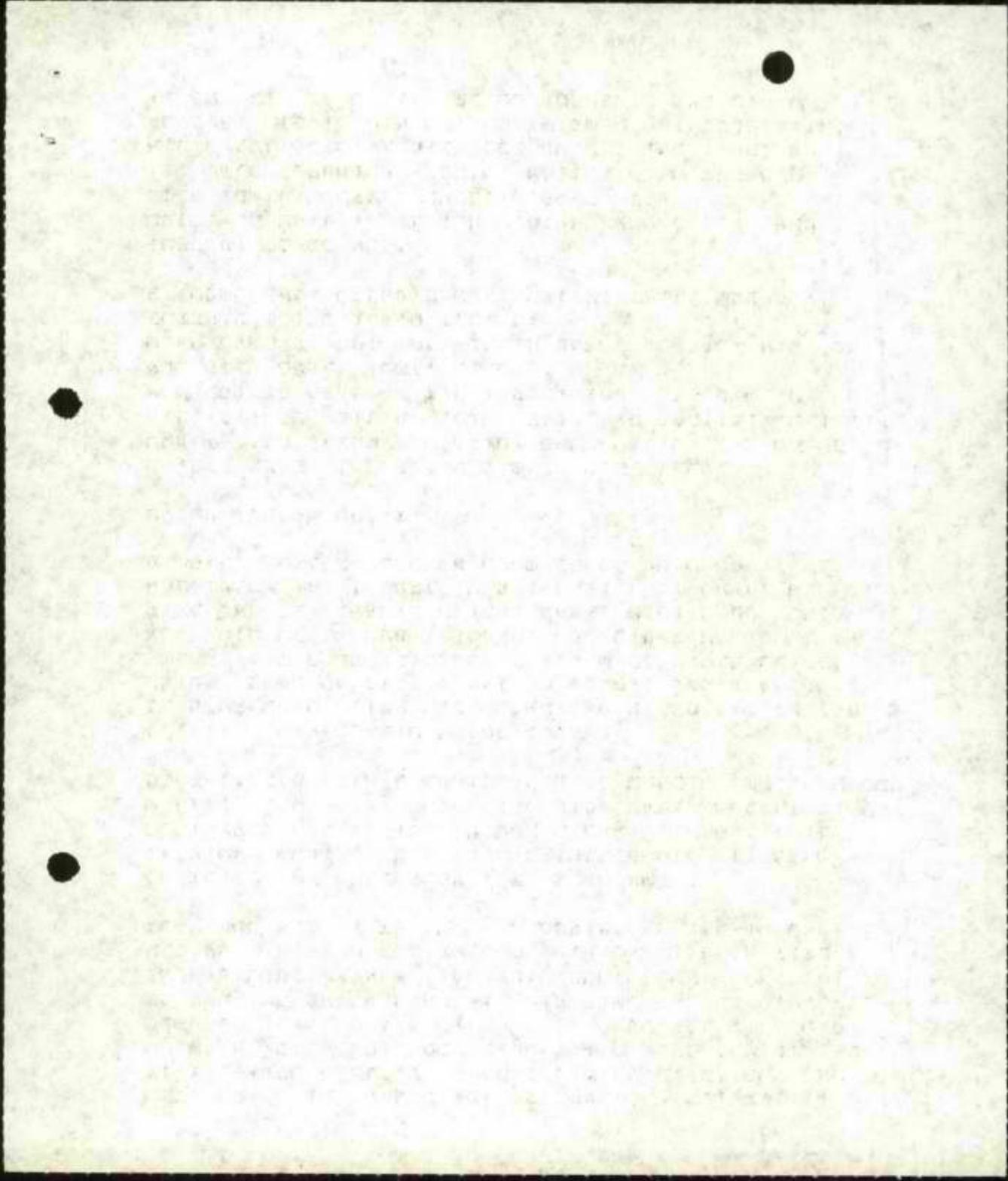
זה לא יבוא על חשבון קשריהם עם ארצות ערב, הוסיף שלידידו הנרמול הוא כפוי טובה משום שהוא מתקדם בצורה איטית למדי מבלי שהסיבה לכך תהיה ברורה. יתכן מאד וזו הערכה המתחזקת אצלם, כי הסיבה נעוצה במאבקים פנימיים בתוך הצמרת האירנית. אמנם שמות המנהיגים האירנים ידועים היטב אך קשה להעריך משקלו והשפעתו של כל אחד.

8. בהמשך תארו הצרפתים המצב הפנימי באירן המתאפיין בהמצאות שלושה זרמים עקריים: הזרם המכסימליסטי ושני זרמים ממסלתיים בעלי אופי מתון אחד פניו למערב והשני לברזם'. אלה הפונים למערב, עושים זאת כי בסתר לבם חושבים להפוך אירן למעצמה אזורית ולזה הם זקוקים לטכנולוגיה ולידע המערבי. זרם פרגמטי זה, שכוחו קשה להעריך בפסיפס הפנימי האירני מתאפיין בחשדנות מופגנת כלפי ברזם'. המזהה ותהליך המדיני.

9. השגריר הצביע על מגמת החלשותם של מחנה הסרוב של אסד וקדפי וציין במצב זה מועיל יותר לו המערב היה מנצל זאת כדי להעתיק תמיכתו מאשפ' המהווה הק ממשול אל המחנה הערבי המתון ולאפשר התקדמות בתהליך המדיני השר ציין שגם המתונים חלשים ונחלשים. המשבר הכלכלי הפוקד למעשה כל סביבות אגן ים התיכון משפיע על כך. לדעת הצרפתים הנושא היחידי שאין מבחינים בין מתונים לקיצונים הוא הסוגיה הפלסטינית.

10. כאן, נכנס השגריר לתאור מקיף על השלכות השעיית ההסכם הירדני פלסטיני עי' המלך ועל חוסר העדוד שהמערב גילה כלפי המלך אשר במקום זה המשיך לתמוך באשפ'. בנקודה זו, מיהר שהח' להבהיר במילים נחרצות שבל לנו לפרש לא נכונה את קשרי צרפת וקשריו עם אשפ'.

בתור שהח אין לו ברירה אלא לשמור על קשר עם הארגון אבל אם הוא פוגש בקדומי למשל הוא לא חוזר לא עושה זאת מתוך תענוג אישי ולא מתוך מחשבה להאדיר את שמו של אשפ' וגם לא לחזר אחריו. הוא עושה זאת כי הוא סבור שקשר זה יכול להועיל כי לא יודעים מה ילד יום, הוסיף שאיש לא יכול להטיל ספק בידידותו לישראל. לגופו של ענין, היוזמה הירדנית פלסטינית שבקה חיים, וכך נראה הדבר ממוסקוזה כאשר כינהן שם כשגריר לפני מינויו

משרד החוץ-נחלקת הקשר

לשר החוץ, בגלל ברהמ' אשר טרפדה ההסכם כי לטווח ארוך הוא לא הוביל להקמתה של מדינה פלסטינית. מה גם שהירדנים ממשיכים להדגיש שההסכם לא חוזר לא בוטל וכי מטרתם היא להביא את אשפ' לקבל 242 תוך תוספת סעיף לגבי ההגדרה העצמית.

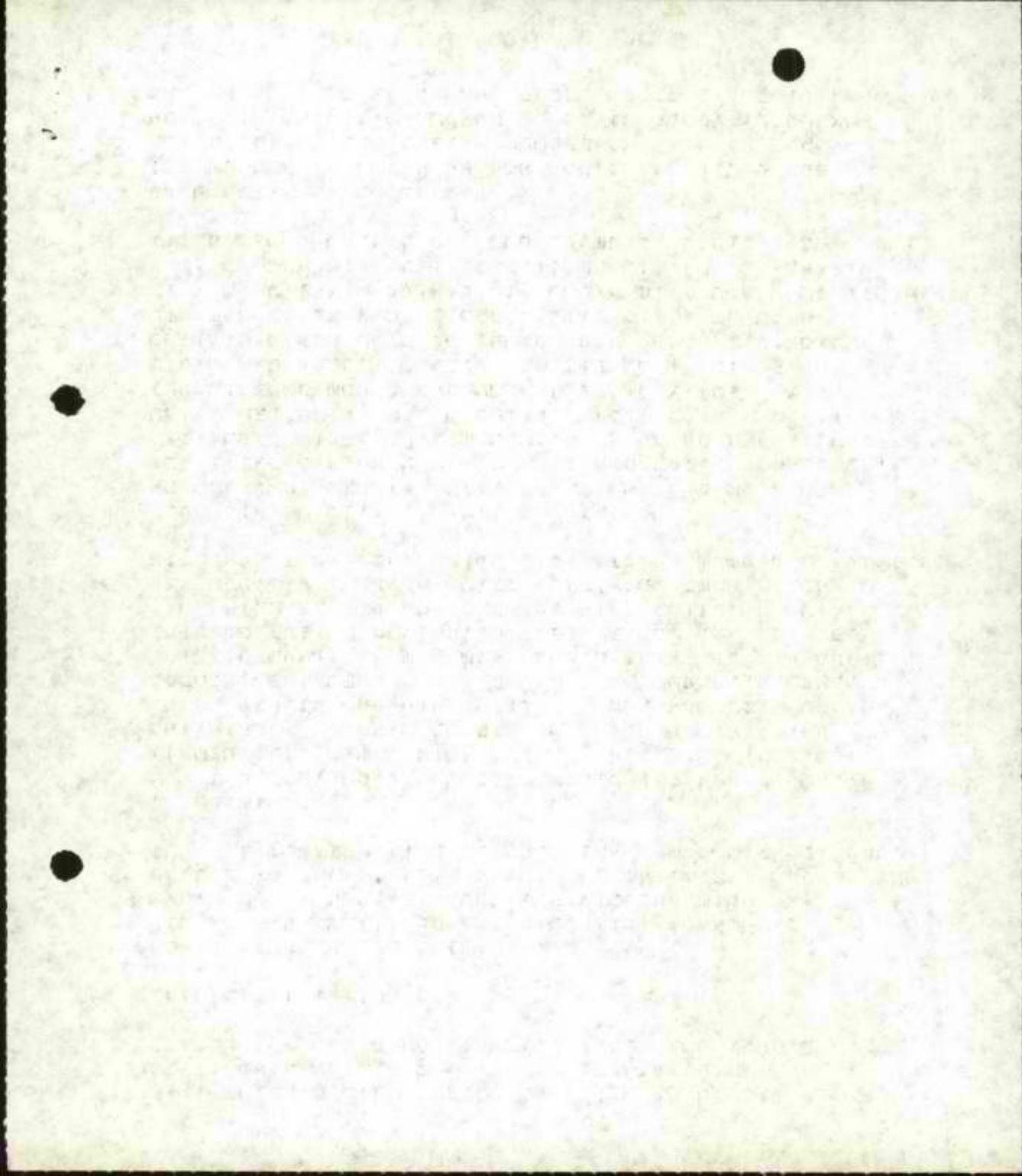
11. לפי בקשת השגריר תאר שהח התרשמותו מבקור המלך חוסיין. ציין כי מצא אותו קרוב לרעיון של הועידה הבינלאומית מבלי שיאמין בזה עמוקות. הבעיה היא סביב הועדה המכינה. הרושם הוא שלא כל הצדדים מקבלים רעיון כנוסח של חמשת הקבועות כועדת הכנה. זה לפחות עמדת הפלסטינית. השגריר הוסיף שגם עמדתנו שלילית מסיבות שלנו שהוא פיתח בהמשך. לבקשת שהח', תאר השגריר מכלול גישתנו לגבי הלווי הבינלאומי שצריך להוות מזדרון למומ' ישיר וכן לגבי הכנת הועידה, חידוש היחסים הדיפלומטים עם ברהמ' וכן בנוגע ליציאת היהודים הסובייטים. בתשובה לשאלת הציר אם הצרפתים הבחינו בשנוי בעמדה השלילית של ארהב ביחס לועידה הבינל', השיב שהח בשלילה.

12. דגאמה ביקש להסב תשומת לבנו לנמוק שמשמיעים מדינות ערב המתונות והמתיחס להיבט הדמוגרפי בשטחים. לכאורה נוח לאותם מדינות לטעון שהזמן פועל לטובתן אך הן באות עם נתונים סטטיסטיים ביד לגבי הגדול הדמוגרפי וטוענות שמאינטרס של ישראל לפתוח במומ' ולמצוא פתרון לסכסוך. כאן השגריר הרחיב הדבור על ההמשכיות המגלה ישראל מבחינת הפתיחות והיוזמות להחייאת תהליך השלום לפני ואחרי הרוטציה כך שבעייה האמיתית היא מציאת בן שיח ערבי שיהיה מוכן להתקדם בתהליך. הזכיר גישתנו החיובית כלפי הסיוע הכלכלי לשטחים ושפור תנאי החיים של התושבים.

שהח ציין שהמצב אינו קודר כפי שנראה משום שיש לנו קשרי הדברות עם מצרים, ירדן ומרוקו כך שאין מגוי סתום. דגאמה הוסיף שנכון שהמתונות הערביות מוכנות לשוחח עמנו אבל מביאות בחשבון גם עובדת המצאותו של אשפ' וטוב אם נקח זאת לתשומת לבנו.

דרום לבנון ויוניפיל.

13. שהח בקש לשמוע אם יש מצדנו עמדה חדשה ביחס לדרום לבנון לאור הדברים שהשמיע נציגנו בעצרת. השגריר ציין שהדברים פורשו בצורה לא נכונה ותוך הסבר על

משרד החוץ-מחלקת הקשר

כך ניתח כל המרכיבים של המצב בדרום לבנון. באשר ליוניפיל ציין, שאין אנו מתנגדים להמצאותו אך לצורך זה לא מוכנים לשלם מחיר כמו פרישתו של הכוח עד גבול הבינלאומי. שהח ציין שאכן עמדה זו שמע הן מפרס והן משמיר.

נושאים בילטרליים.

14. לבקשת שהח, התייחס השגריר לקשרים הבילטרליים והצביע על הקשיים בהם אנו נתקלים בנוגע לאחדים מפרוייקטים שעליהם כבר סוכם ובעיקר בתחום שתוף הפעולה המדעי. שהח הורה לעוזרו להכין נייר עדכני בנדון לקראת פגישתו המתוכננת עם מס רוהם ושהח.

15. ההתרשמות מהפגישה עם שהח הייתה חיובית, הוא גילה יחס אוהד, לא ניסה להתחמק והשיב בכנות.

לבנון.

תפ: שהח, רהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, סמנכל, ממד, רם, אמן, אירא, אירב

יח' בטבת תשמ"ז
19 בינואר 1987

רא"א 645

ד"ר זיק
מ.א.א.
ז"ר מ.א.א.
ז"ר ז"ר

מר עובדיה סופר, הסגריר, פריס
לשכת השר
לשכת המנכ"ל המדיני
מנהל אירופה ו

הנדון: ביקור זיק טובון
למכתב מ-5.1.87

דעתי על הדו"ח של אבידור שונה מדעתך.

לגופו של עניין, אכן יצרו המיגבלות שהומטרו עלינו בשם האורח מצב שלא אנחנו ולא אתה ידענו אותו מראש, לכן טבעי הוא שהדבר השתקף בדיווח הני"ל.

אשר ללקחים והמסקנות המדיניים: אכן קיים פעד בין מה שמשמע מן הדו"ח והתגובה שלך. לדעתך, כסגריר, יש משקל רב, אך אין זאת אומרת שעלינו לדכא בגלל זה ניסוחן של מסקנות שונות.

ב ב ר כ ה,

ישעיהו ענוג

Handwritten notes in blue ink, possibly including a date like '10/1/57' and other illegible scribbles.

THE UNITED STATES
DEPARTMENT OF JUSTICE

WASHINGTON, D.C.

IN RE: [illegible]
[illegible]
[illegible]

REPORT OF [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

AMBASSADE D'ISRAËL

שגרירות ישראל

15 ינואר 1987

שגור

ט' 23

אל: מר זוהר רז, מנהל אוקיאניה
מאת: השגרירות, פאריס

Handwritten mark: a circle with a diagonal line through it.

הנדון: קלדוניה החדשה

למכתב הקונכ"ל סידני 103.2.2/713 - 12.12.86

Handwritten note: צנת 109-1

בצהריים עם KASPERET, ראש עיריית הרוגע ה-9, חבר מפלגתו של שיראק ופעיל בנושא קלדוניה החדשה, ביקשתי לשמוע הערכתו ביחס לעתיד האי. קספרייט הזר על העמדה המוצהרת של מפלגת ה-R.P.R. לאמור שעטאל העט יונקייט כמתוכנן בחודש יולי השנה. הם אופטימיים לגבי תוצאות המשאל כך שמיד אחרי פריסוס תוצאותיו, שתכונתה טמשלתו של שיראק, להעניק אוטונומיה רחבה לעוזוזות החדשים שיוקמו באי, אחרי חלוקה מחודשת. הסיבה העיקרית למהן אוטונומיה כזו, איננה נעוצה בחשש מפני הזרע עצמאי באי אלא שזו אפשר לחכרז על קלדוניה כמחוז *Departement* בגלל הטרחה הגיאוגרפית, המקשה מעקב צמוד על המרחש.

בהמשך הסבריו על פעילותו למען קלדוניה החדשה, סיפר לי קספרייט שהוא הקים סוכנות פיתוח של קלדוניה בשם *Agence Francaise pour Le Developement de La Nouvelle Calédonie* בטוכנות מאוגדים בנקים, מוסדות דארטונים אשר הפקידט להציע וליישט תוכניות פיתוח בקלדוניה. שני התחומים העיקריים בהם הסוכנות תתחיל לעפל בקרוב זה החקלאות ותאגרו-תעשיית, לפי שעה רק חברות צרפתיות מפילות בטוכנות זו אך קספרייט ציין שחם ענו לחברה בגרענייה כדי ששיליע לחם בתחום האגרו-תעשיית.

העלאתי בפני קספרייט העניין שנשתלב במטגרת פעילות הסוכנות הנ"ל שבראשה עומד ידיד נאמן לנו, כמוחזד. קספרייט קיבל זאת בהתלהבות והציע, היות והסוכנות שלו חדשה ובלתי מאורגנת, שנקעמוד בקשר עם משרדו של השר לענייני המושבות *BERNARD POMES*. הוא אישית טוכן ליצור הקשר בינינו כדי לקדם אפשרות של שיתוף בינינו לבין קלדוניה. גראה לי שניתן לגשת בכיוון זה וליצור קשר עם לשכת שר המושבות כדי לגשש אצלו מה הן האפשרויות הטעשיות לשיתוף פעולה מש"בי בינינו.

בברכה
לכבוד

העתק: סטנכ"ל / פריטור
אירופה 1

משרד החוץ-מחלקת הקשר

5314

תאריך 14.01.87

נכנס

בלמס

חוזם: 1,5314

אל: המשרד

מ-פריס, נר: 183, תא: 140187, זח: 1441, דח: מ, סג: 1

נד: 8

צ'יב 1.13.87

בלמס/מיד

אל: אירופה 1, ממד/בנ'ל 2

מאת: לבנון פריס

ועידה בינלאומית

להלן התיחסות הנשיא מיטראן לוועידה הבינלאומית בנאום שנשא בארוחת הערב החגיגית לכבוד המלך חוסיין:-

..תמיכת ארצי ניתנת לך לכל הפתרונות שההגיון מכתוב כלומר, תחילה פתיחתו של דו שיח בין כל ארצות הנוגעות בדבר. היות ודו שיח זה לא מצליח להרקם בין מדינות אלה אזי אנחנו בעז השיטה שאתם מציעים והיא של הועידה הבינלאומית, בה ישתתפו מלבד הצדדים הנוגעים במישרין בדבר, החברות הקבועות של מועביט שיש להן אחריות מיוחדת כלפי השלום והבטחון. אם יהיה צורך, נהיה מוכנים מצידנו לתרום להכנתה בהתאם ל- MODALITES שיהיו המתאימים ביותר. עד כאן.

תפ: שהח, רהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, סמנכל, ממד, רס, אמן, אירא, אירב, מצפא, מזתים

משרד החוץ - מחלקת הקשר

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

CHICAGO, ILLINOIS
MAY 1964

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO
5408 S. UNIVERSITY AVE.
CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY
5408 S. UNIVERSITY AVE. CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY
5408 S. UNIVERSITY AVE. CHICAGO, ILL. 60637
THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY
5408 S. UNIVERSITY AVE. CHICAGO, ILL. 60637
THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY
5408 S. UNIVERSITY AVE. CHICAGO, ILL. 60637
THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY
5408 S. UNIVERSITY AVE. CHICAGO, ILL. 60637
THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY
5408 S. UNIVERSITY AVE. CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY
5408 S. UNIVERSITY AVE. CHICAGO, ILL. 60637

בְּדִינַת יִשְׂרָאֵל

משרד החוץ
ירושלים

אגף
אגף
↑

תאריך: י"א בטבת תשמ"ז
12 בינואר 1987

9

מספר: 42

ציון
מ.א.

אל: הציר, שגפריס

דע: אירופה 1

מאת: המחלקה הקונסולרית

מזה זמן מה אנו ערים לכך שנציגות צרפת בארץ גובה אגרה
בעבור אשרות לארצם.

אנו מקבלים בהבנה את דרישת צרפת להשעות את הסכם הפטור,
זאת אומרת חיוב ישראלים להצטייד באשרות מראש. לא מובנת לנו
דרישת הצרפתים לתשלום אגרה בעבור אשרות.

לידיעתכם, לא היה איזכור להשעית הפטור מאגרה באיגרתם
אליכם ובאגרתם אלינו.

נשקל פה אם ואיך לפנות לצרפתים בנושא זה, והיינו
מבקשים לשמוע את חוות דעת השגרירות בנידון.

פורמלית המצב הוא שצרפת השעתה את ההסכם אתנו בענין
חד צדדית.

ב ב ר כ ה,

יעקב אביעד

נ.ב. בררו נא אם המצב זהה לגבי
מדינות אחרות, למשל סקנדינביה.

SECRET

SECRET

(P)

SECRET

[Faint, mostly illegible typed text]

SECRET

משרד החוץ-מחלקת הקשר

טרוי

** ירצא

**

**

**

חוזם: 1,2133

אל: בטחון/52

מ-: המשרד, תא: 070187, דח: 1536, דח: מ, טג: ט

נד: 8

(5)

רובי מ.א.

טרוי/מיד

חיים ישראלי, יועץ שר הבטחון

דע: קרני עומר דובר צה"ל קשרי ציבור

ד"אק אטאלי יועצו של נשיא צרפת

יבקר מ- 16.1 עד 20.1 באורחו של ממלא מקום רהמ"א.

הביקור חסוי בשלבי ההכנה.

נבקש אישורן לפגישה עם ראש אמן בהשתתפות אלמ"א ריינין.

ביום א' 18.1 ובוקר בתל אביב. וכן פגישה עם מתאם

המעולות בשטחים כנל"א.

אם המתאם אינו מנוי, לחליפין פגישה עם ראש המינהל

האזרחי במועד אחר בירושלים.

מטמל א. אגרון.

מאור

ל/ח

תפ: מאור, אירא

** נכנס

שמור

**

**

**

חוזם: 1715/1

אל: המשרד

מ-: פריס, נר: 47, תא: 060187, זח: 1600, זח: מ, טג: ש

נד: פ

3001/1

שמור/מידו

אל: אירופה 1

מאת: הציר, פאריס

ביקור הנשיא באסיה ואוקיאניה. שלן : 548.

1) שם יי המושליי באי ריאוניון: JEAN ANCIOU

ותוארו הרשמי PREFET DE LA REUNION

2. מסתבר שנמצאים שם שני ממקדים צבאיים:

א) JEAN - MARIE LEMOINE
שדרגתו GENERAL DE DIVISIONב) JEAN VAXELIAIRE
שדרגתו CAPITAINE DE VAISEAU

זה השני הוא קצין חיל הים ופרט מזהה זה יקל על זיהוי הקצין שאירח הנשיא

3. הנהלים בצרפת רוצים שמכתבי תודה במתובנן יועברו לתעודתם באמצעות משרד החוץ בפריס (כידוע האי ריאוניון הוא טריטוריה צרפתית רבנית).

ט.מ.

תפ: שהח, מנבל, ממנבל, ענרב, אירא, פרימור, אוקיאניה, טקס, לשכת הנשיא

הדוט: 1,1773

אל: המשרד

מ-: מריט, נר: 70, תא: 060187, זח: 1800, זח: מ, טג: ב

נד: 2

מיוזי/בלמט

אל : אירופה 1

מאת : הציר פריס

בקבלת הפנים אמש לכבוד הסגל הדיפלומטי לרגל השנה האזרחית
החדשה תתייחס הנשיא מיטראן בנאומו המסורתי גם אל
המצב במזרחית .

מיטראן הביע צער על הפיכת מצב המלחמה במזרחית לשגרה
ואיזכר את הדיאלוג שהוא מקיים אינטנסיבית עם מנהיגי
האיזור ואת הרצון לשלום שמצא אצל כל בני שיחו .

הוא ציין כי אין טנוס מלטיים הסכסוך ויום יבוא כאשר
הצדדים יתיישבו סביב אותו שולחן אחד, כדי לאתר יסודותיה
של פשרה .

צרכת מצידה תומכת בכל הצעה שבנוחה לקדם בתרון הסכסוך

בלמור

תפ: שהה, רהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, ממז, רט, אמנ, אירא, אירב,
הסברה

1940:2771
1940:2772
1940:2773
1940:2774
1940:2775
1940:2776
1940:2777
1940:2778
1940:2779
1940:2780

1940:2781

1940:2782

1940:2783

1940:2784
1940:2785
1940:2786
1940:2787
1940:2788
1940:2789
1940:2790
1940:2791
1940:2792
1940:2793
1940:2794
1940:2795
1940:2796
1940:2797
1940:2798
1940:2799
1940:2800

1940:2801
1940:2802
1940:2803
1940:2804
1940:2805
1940:2806
1940:2807
1940:2808
1940:2809
1940:2810
1940:2811
1940:2812
1940:2813
1940:2814
1940:2815
1940:2816
1940:2817
1940:2818
1940:2819
1940:2820

1940:2821
1940:2822
1940:2823
1940:2824
1940:2825
1940:2826
1940:2827
1940:2828
1940:2829
1940:2830
1940:2831
1940:2832
1940:2833
1940:2834
1940:2835
1940:2836
1940:2837
1940:2838
1940:2839
1940:2840

1940:2841
1940:2842
1940:2843
1940:2844
1940:2845
1940:2846
1940:2847
1940:2848
1940:2849
1940:2850
1940:2851
1940:2852
1940:2853
1940:2854
1940:2855
1940:2856
1940:2857
1940:2858
1940:2859
1940:2860

1940:2861

1940:2862
1940:2863
1940:2864
1940:2865
1940:2866
1940:2867
1940:2868
1940:2869
1940:2870
1940:2871
1940:2872
1940:2873
1940:2874
1940:2875
1940:2876
1940:2877
1940:2878
1940:2879
1940:2880

** נכנס

שמור

חוזם: 1,1716

אל: המשרד

מ-: פריט, כר: 50, תא: 060187, זח: 1600, זח: ר/ט: ג: ש:

כד: 8

ציון 1/15

שמור/רגיל

אל: ענוג, אירופה 1

דע: מ"מ דה"מ ושה"יח

מאת: השגריר, פריט

משיחה עם הנשיא מיטראן בקבלת פנים שערך (5/1):

הנשיא התעניין בקשיים לקבלת התכנית הכלכלית החדשה בישראל ועשה הקבלה עם הקשיים שמתעוררים בצרפת (שביתה הרכבות ואי השקט התעשייתי), כתוצאה ממדיניות הקיצוצים הממשלתית בצרפת.

כאשר שאלתיו אם נוכל להתכבד בנוכחותו בישראל במסגרת החגיגות שתיערכנה בארץ לרגל שנת ה-40 למדינת ישראל ענה שישראל תזכיר מקום נכבד במחשבותיו ובידידותו העמוקה, אך הוא היה רוצה לבקר בה אחרי הבחירות ב-88 כדי להרגיש חופשי לבקר בכל מקום שנמשך תחמוץ בו ללא המגבלות המוטלות על ביקורים של נושאי תפקידים.

כאשר הקשיתי, אמר בהיון שמכל מקום במאי 88 (התאריך המשוער של החגיגות) הוא עשוי להיות תפוס בעצומה של מערכת הבחירות לנשיאות המתקיימת באתר הודש. בכך כאילו רמז שהוא עשוי להציג מעמדותו לבחירות מידע שהוא אינו מנדב בקלות.

הדגיש שהוא שמח שיעלה באפשרותו לפגוש את מ"מ דה"מ ושר החוץ בקרוב בפריט.

1951

100

1951
 1951
 1951
 1951

1951

1951

1951

1951

1951

1951
 1951
 1951
 1951

1951
 1951
 1951
 1951
 1951
 1951
 1951
 1951

1951
 1951
 1951
 1951
 1951
 1951
 1951
 1951

1951
 1951
 1951
 1951

משרד החוץ-נוחלקת הקשר

ט.נ.

ת.פ. : ש.ח.מ.כ.ל.מ.מ.כ.ל.ס.מ.כ.ל.א.י.ר.א.א.י.ר.ב.מ.מ.ד

P. 1.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

פריס, ד' בטבת התשמ"ז
5 בינואר 1987

נכבד מר. א.
מר. א. אבידור

אשר - אשכנז
למחלקת המערכת

אל: מר י. ענוג, סמנכ"ל

ביקור ז'ק טובון

לדווחו של מר א. אבידור מיום 28.12.86.

קראתי בעיון נפתולי הכנות תכנית ביקורו של ז'ק טובון, להם מוקדש חלק נכבד מהדווח.

הלקחים והמסקנות המדיניות על יחסי צרפת-ישראל שהכותב מסיק רק על סמך הקשיים שנתעוררו בהכנות לביקור, הינם חסרי כל פרופורציה וראייה נכונה של הדברים.

היינו חוסכים קשיים מיותרים אילו נתקבלה המלצתנו, אמנם בשלב מאוחר, ליישם לתכנית אותם הכללים המיושמים לגבי שרים של הקהילה האירופית, וזאת כפי שנתבקשנו בשל שיקולים שהתעוררו ברגע האחרון ובהתאם לתקדימים של כל הביקורים הרשמיים שהיו עד כה.

מובן שאין אנו מקבלים המגבלות שמטיל הרציף על ביקורים מהסוג הנ"ל ואיננו מחמיצים הזדמנות להתריע על כך.

בברכה,
י. א.
עובדיה סופר

העתק: לשכת השר
לשכת המנכ"ל המדיני
מנהל אירופה 1
מר א. אבידור

(2)

ג' בטבת התשמ"ז
4 בינואר 1987
573

שטר ליוג א.מ.

אל: מר א. פלמור, הציר פריס
טאת: אירופה 1

הנדון: ביקור ריימון באר
מכתבנו 567 מ-4.1.87

במכתבנו הנ"ל נפלה טעות: בשיחה עם מר ליבון ב-28.12.86,
סרכת שמכתב החזמנה ישלח על-ידי האוניברסיטה העברית
(ולא אוניברסיטת ת"א כפי שגרשם בטעות).

ב ב ר כ ה,

אריה אבידור

(2)

3 0 1 2

106 1.11

106 1.11
106 1.11
106

106 1.11
106 1.11

106 1.11
106 1.11

106 1.11
106 1.11
(106 1.11)

106 1.11

106 1.11

משרד החוץ-מחלקת הקשר

6814

יוצא

3100

**
**
**
**

9

אל: פריס, נר: 548, מ: המשרד
דח: ר, סג: ש, תא: 040187, רח: 1700

זיון מ.א

שמוד/רגיל

הציר.

ביקורו האחרון של הנשיא באסיה ואקייניה.
לשך 422 מ-30.10.86.

מלשכת נשיא המדינה ביקשו לקבל שמות המושל והמפקד הצבאי אשר
קיבלו פניו של הנשיא בשדה התעופה ב-
חניית הביניים עם ב-3.11.86. זאת כדי לשלוח מכתבי תודה.
אירופה 1

חב

תפ: אירא, לשכת הנשיא

מושרד החוץ-מחלקת הקשר

6417

ינוצא

בלמים

אל: פריס, נר: 517, מ: המשרד
דח: מ, סג: ב, תא: 010187, רח: 1700

9

צ"ב
צ"ב
441.1
מ.א.

בלמס/מיידי
לשגריר.

העברונא לרוהמ' שידק תשובת הנשיא הרצוג לברכות לשנה החדשה
שהתקבלו באמצעות שג' צרפת בתל אביב לאמור:

JE VOUX REMERCIER CHALEURUESEMENT POUR LES BONS VOEUX QUE
VOUS M'AVEZ ADRESSES A L'OCCASION DE LA NOUVELLE ANNEE. JE
VOUDRAIS A MON TOUR VOUS FORMULER EN MON NOM ET AU NOM DU
PEUPLE D'ISRAEL MES MEILLEURS SOUHAITS POUR VOTRE
BONHEUR PERSONNEL ET CELUI DU PEUPLE FRANCAIS.

CHAIM HERZOG

PRESIDENT D'ISRAEL

טד כאן.

מקס

רז

תפ: שחה, מנכל, ממנכל, ענוג, אירא, מקס, לשכת הנשיא

כ"ו בכסלו התשמ"ז
28 בדצמבר 1986

מ.א. 301

אל: המנכ"ל

מאת: מנהל אוקיאניה

הנדון: קלדוניה החדשה

מזכרו של מנהל אירופה 1 (520 מה- 12 דצמבר 86)

להלן כמה נמוקים שיש בהם כדי להכתיר הצורך במנוי קונסול-כבוד:

1. מנוי קונסול כבוד בקלדוניה החדשה מיועד בראש ובראשונה להבטיח את נוכחותנו במדינה הנאבקה על יציאתה לשלטון עצמי. מאוד חשוב שנמצא שם מוקדם ככל האפשר ולא נחיה נאלצים לנטות לחדור אליה באיחור כאשר כבר תצא לעצמאות ותמצא עצמה בלחץ מתנגדינו עם כל הקשיים הכרוכים בכך עבורינו כפי שארע במקרים אחרים.

2. כבר היום קיימים קשרים בין גורמים קנאקים הנאבקים לעצמאות, לבין לוב ומחיימים מגעים גם עם הרוסים. אין זה יצוי לעזוב את הזירה המקומית חופשית לפעילותם של גורמים עויינים לנו.

3. נושא קלדוניה החדשה מהווה גורם המלכד סביבו את כל מדינות אזור אוקיאניה שאנו כה חפצים להעמיק ולהרחיב את פעילותנו בו ומנוי קונסול כבוד בקלדוניה החדשה עשויה לסייע בכך.

להערכתנו מנוי קונסול כבוד עשוי לסייע גם בנושאים נוספים שמשום מה נפטלו לחלוטין ע"י מנהל אירופה 1 כמו: הסברה ישראלית בקלדוניה - קשרי לוב עם הקנאקים דוקא מחייבת פעילות הסברתית שלנו. אגב, כאשר הועלה נושא קלדוניה בעצרת האו"ם השנה היה מי שקשר את מאבק הקנאקים לנושא הפלשתינאי. יתר על כן, יש מקום להסברה בנושא ישראל היפה ומאפשרויות הסתיעות בישראל.

כלכלחה של קלדוניה - קלדוניה הינה יצרנית ויצואנית הניקל השלישית בעולם. נכון שמחיר הניקל נחון לתנודות השוק העולמי אך היום מחירו נמוך, אין לראות בכך סוף פסוק. בגלל הרמה הגבוהה יחסית של האוכלוסייה ושל החקלאות מהווה קלדוניה אחת מהמדינות החשובות מבחינה כלכלית בין מדינות - האיים באוקיאניה.

באשר לקשרים כלכליים מסחריים עם ישראל עובדה היא שהמיועד לתפקיד קונסול הכבוד הגיע ביוזמתו לישראל כדי ליצור קשרי מסחר. לדבריו, יש למוצרים ישראלים שוק בקלדוניה.

באשר לתפעול קונסול הכבוד:

מנהל אירופה 1 מציע לראות בפאריס את המקום להעברת ההנחיות לקונכ"ל. עקרונית לא היינו מתנגדים לכך למרות שאנו רואים בהקמת הקונסוליה מטרה שהיא, ודאי לטווח ארוך, אוקיאנית. השאלה היא אם טכנית ניתן לתפעל הקונסול ולפקח עליו ועל עבודתו מפאריס.

הסיבה שהצענו שהקונכ"ל בסידני דוקא יעשה זאת היא טכנית. הקונכ"ל בסידני דובר צרפתית וסידני קרובה יחסית לקלדוניה, הטיסות ממנה לקלדוניה חכופות ולא יקרות. מי שמפעיל את הקונסול בנוטאה צריך לבקר בה מפעם לפעם. אם השגרירות בפאריס יכולה באופן יעיל לקבל המשימה על עצמה אין לנו התנגדות. אם אבל לא תוכל השגרירות בפאריז להבטיח טיפול כנדרש, כולל כאמור ביקורים שיגרתיים במקום, כי אז נחזור להצעתנו המקורית לתפקיד המשימה בידי הקונכ"ל בסידני.

מנהל אירופה 1 מסיים מכתבו הנ"ל בדרישה שהנחיות מהמשרד לקונכ"ל בנומאה ישלחו אך ורק על ידי אגף אירופה.
אני חולק על דרישה זו. עבודתו של הקונסול בנומאה תהיה, באופן טבעי, בנושאים אוקיאניים. אנו נבקש ללמוד ממנו על ההתפתחויות במקום, על התרשמיותיו, מזוית הראיה של מקום המצאו. על ההתפתחויות בדרום הפסיפיק ועל הקשרים בין קלדוניה לפורום הפסיפיק.
יש גם לזכור שלמיועד לתפקיד הקונסול קשרים עם מדינות פרינקופוניות אחרות באיזור, בעיקר עם ונואטו (שהיא כידוע מאוד פרובלמטית מבחינתנו) ועם טהיטי גם על אלה נרצה לשמוע ממנו. בכל אלה נרצה להודיכו בשאלות מנחות.

כמובן שאסור יהיה להנחות את הקונסול בטריטוריה צרפתית זו בלי לתאם זאת מראש עם מחלקת אירופה 1, אבל מחלקת אוקיאניה צריכה להיות המובילה בקשר עם הקונסוליה בנומאה.

בכרחה,

זוהר רוז

העתק: המנכ"ל המדיני
ס/מנכ"ל, י.ענוג
מנהל אירופה 1

11500

תאריך : 27.12.86 משדד החוץ-מוחלקת הקשר

נכנס

בלמס

חוזם: 12,11500

אל: המשרד

מ-: שונות, נר: 0, תא: 261286, חז: 0800, דח: ר, טג: ב

נד: 0

301 MS.1

בלמס/רגיל

AMBASSADE DE FRANCE
EN ISRAEL

TEL-AVIV, LE 26 DECEMBRE 1986

TELEX ADRESSE AU MINISTERE DES AFFAIRES ETRANGERES
JERUSALEM

+++

L'AMBASSADE DE FRANCE PRESENTE SES COMPLIMENTS AU
MINISTERE DES AFFAIRES ETRANGERES ET A L'HONNEUR
DE LUI TRANSMETTRE UN MESSAGE ADRESSE PAR M. JACQUES
CHIRAC, PREMIER MINISTRE A S.E. M. HAIM HERZOG
PRESIDENT DE L'ETAT D'ISRAEL :

**DEBUT DE CITATION :

AU SEUIL DE L'ANNEE NOUVELLE, JE SUIS HEUREUX D'ADRESSER
A VOTRE EXCELLENCE MES SOUHAITS TRES CHALEUREUX
POUR SON BONHEUR PERSONNEL.

J'Y JOINS MES VOEUX LES PLUS SINCERES POUR L'HEUREUX
AVENIR DU PEUPLE ISRAELIEN.

JE M'ATTACHERAI, POUR MA PART, A DEVELOPPER ENCORE
LES RELATIONS D'AMITIE ETROITES QUI EXISTENT

0033

0033

12.12.00.00.00
12.12.00.00.00
12.12.00.00.00
12.12.00.00.00
12.12.00.00.00

12.12.00.00.00

AMBASSADE DE FRANCE
EN ISRAEL

TBL-AVIV LE 26 DECEMBRE 1986

TELEX ADRESSE AU MINISTERE DES AFFAIRES ETRANGERES
JERUSALEM

***

L'AMBASSADE DE FRANCE PRESENTE SES COMPLIMENTS AU
MINISTRE DES AFFAIRES ETRANGERES ET A L'HONNORABLE
DE LUI TRANSMETTRE UN MESSAGE ADRESSE PAR M. JACQUES
CHIRAC, PREMIER MINISTRE A S.E. M. HAIM HERIZO
PRESIDENT DE L'ETAT D'ISRAEL :

DEBUT DE CITATION :

AU SEUL DE L'ANNEE NOUVELLE, JE SUIS HEUREUX D'ADRESSER
A VOTRE EXCELLENCE MES SOUHAITS TRES CHALEUREUX
POUR SON BONHEUR PERSONNEL.

J'Y JOINS MES VOEUX LES PLUS SINCERES POUR L'HEUREUX
AVENIR DU PEUPLE ISRAELIEN.

JE M'ATTACHERAIS POUR MA PART, A DEVELOPPER ENCORE
LES RELATIONS D'AMITIE ETROITES QUI EXISTENT

משרד החוץ-מוחלקת הקשר

ENTRE NOS DEUX PAYS DANS LEUR INTERET MUTUEL ET
DANS CELUI DE LA PAIX.

SIGNE : JACQUES CHIRAC

FIN DE CITATION**

L'AMBASSADE DE FRANCE SERAIT RECONNAISSANTE AU MINISTERE
DES AFFAIRES ETRANGERES DE FAIRE PARVENIR CE
MESSAGE A SON HAUT DESTINA- TAIRE ET SAISIT CETTE
OCCASION POUR LUI RENOUVELER LES ASSURANCES DE
SA HAUTE CONSIDERATION ./.

ALAIN P I E R R E T

תפ: שהח, מנכנל, ממנכל, ענרג, אירא, טקס

5505 834

ENTRE NOS DEUX PAYS DANS LEUR INTERET MUTUEL ET
DANS CELUI DE LA PAIX.

SIGNE : JACQUES CHIRAC

FIN DE CITATION

L'AMBASSADE DE FRANCE SERAIT RECONNAISSANTE AU MINISTRE
DES AFFAIRES ETRANGERES DE FAIRE PARVENIR CE
MESSAGE A SON HAUT DESTINA-TAIRE ET SAISIT CETTE
OCCASION POUR LUI RENOUVELER LES ASSURANCES DE
SA HAUTE CONSIDERATION. A.

ALAIN P I E R R E T

DEBUT DE LA CITE

משרד החוץ-מחלקת הקשר

5152

** HZI *

10 די

**

**

**

אלי: פריס, נר: 1063, מ: המשרד
דח: ר, סג: ס, תא: 261286, רח: 1300

קיום א.מ.

סודי/רגיל

השגריר

לבנון

קמרון

לפי דווח משגרירנו ביאונדה עולה המתח בין קמרון
לצדפת. שגרירנו גדי גולן, הגיש השבוע כתב האמנתו ושמוע על כך גם
מהנשיא ביאה עצמו. לדברי הנשיא ולדברי מקורות אחרים של
גולן, בולל שגרירים זרים ביאונדה, משרבבים הצדפתים ללא הרף את
ישואל למריבה. משתמשים בנו כדי לנגח את הקמרונים ומשתמשים
בחימוש היחסים וביקור דהמי ביאונדה כידוגמאי להוכחת דרכו
הכושלת של ביאה. הם אף ניסו, בתמרונים מאחורי הקלעים לטנוע
הגשת כתב האמנה של גולן, וכורות לנו כמוכן ההתערבות
הצדפתיות נגד הקמת שגרירות קמרון בידושלים, התערבות עליהן
קבלנו דמיום עדינים בפריס, ודמגים גסים מהשגרירים הצדפתיים
בארץ וביאונדה. ביקשתי משגרירנו גדי גולן, לעשות הכל כדי
להבהיר שאין לנו חלק בלשהו במחח שבין קמרון לצדפת ושלא אנו
הגורם לו ישירות או בעקיפין. ביקשתי גם לבקר את עמיתו
הצדפתי, לנסות להתידד עמו ולפחות לקיים עמו דיאלוג שואף
אודה על הערותיכם.

פריס 10

ר

מסמך חיצוני מס' 14764

מושרד החוץ-מחלקת הקשר

90 : שהח, טנבל, טמנבל, פד'י מור, מאפ, טונג, אידא, ד'מרנר, מסד

מחלקת ההדרכה

משרד החוץ
ירושלים

כ"ג בכסלו התשמ"ז
25 בדצמבר 1986

~~א.ל.~~
א.ל.

9

שמו

איש

א ל: מנהל מח' אירופה א'
מאת: מנהלת מח' ההדרכה

צ'יראק

הנדון: Chirac

מרק ביטון, יו"ר ארגון הסטודנטים היהודים בצרפת, המבקר בימים אלה בארץ, סיפר כי בערך שלושה שבועות לפני פרסום ראיון שיראק ב-Washpost נפגש הנ"ל עם Bergeron, יו"ר ה-Force Ouvrière. מפגישה שארכה שעה לערך, הקדיש שיראק כחצי שעה לסיפורים על קשריה של ישראל עם גל הפגועים שפקד אז את פאריס.

נציג הסטודנטים סיפר זאת, לאנשי השגרירות, ולדבריו הם לא יחסן לנושא כל חשיבות, ל"דיעתך.

ב נד כ ה,
קולט אביטל - (ק.י.)

נכנס

בלמס

חוזם: 12,10390

אל: המשדד

מ-פריס, נר: 411, תא: 231286, זח: 1600, דח: ר, טג: ב

נד: @

(5)

היום
M.I.

בלמס/רגיל

אל: אוקיאניה , אירופה 1

דע: גבאי/סידוני, שגי אוסטרליה

מאת: לבנון, פריס

קלדוניה החדשה

בראיון ברדיו FRANCE INTER התיחס השר
לענייני מושבות PONS לקלדוניה החדשה.

1. אישר שמשאל העם יתקיים ביולי הקרוב או לן המאוחר
באוגוסט.

2. השתתפות במשאל תוגבל לאלה ששהו שלוש שנים באי

3. אם הרוב במשאל העם יבחרו בעצמאות היא תוענק מיידית.
עם זאת טבור מונס שתוצאות המשאל לא יהיו כאלה אלא
הרוב יעדיף להישאר קשור לצרפת עם סטטוס של אוטונומיה
פנימית.

4. הקשר בינו לבין ה- F.L.N.K.S. נותק לחלוטין
והוא מצטער שלא ניתן לשוחח איתם בצורה הגיונית.
עד כאן.

לבנון.-

תפ: שהח, מנכל, ממנכל, ענוג, פרימור, אוקיאניה, ר, מרכז, ממד, אירא

מדינת ישראל - תל אביב - 1986

פריס, טז' בכסלו התשמ"ז
18 בדצמבר 1986

ציון
מ.א.

אל: סמנכ"ל ענוג
אירופה 1

עמדת מיטראן לגבי הסכסוך

מהאליזה העבירו לידי נוסח נאומו של מיטראן בארוחת הערב שערך לכבוד הנשיא מובארק.

מחד, חוזר מיטראן על עמדתו כפי שביטאה בכנסת ומאידך, מציין שיש מקום להצעות לכנס מכין של 5 חברות מועב"יט, כדי לבחון הפרוצדורה לוועידה בינלאומית. ראו נא הניסוחים בעמוד 5 של הנאום.

כפי שדיווחנו, בדרג הפקידותי באליזה (מוזיטלי) מפרשים ההתייחסות הנ"ל של הנשיא כהסכמה לבחון, במסגרת של התיעצות בלתי פורמלית של 5 המעצמות, הפרוצדורה לכנס המכין. ברם, בדרג הפוליטי, קרי - אטאלי יועץ הנשיא וראש הממשלה שיראק, שללו אפשרות של יוזמה צרפתית פעילה בנושא.

מכל מקום, גם מיטראן מצא לנכון לסייג התייחסותו הנ"ל במשפט מפתח המבטא את עמדתו בכל שיחות שקויימו עמו:

"Ce n'est pas, bien entendu, à un pays comme la France et il n'y songe pas, à faire comme s'il dictait des solutions préfabriquées. Nous sommes à l'écoute de ce que vous, peuples de ces régions, vous entendez préconiser mais s'il s'agit de préparer, d'accompagner, de soutenir tout ce qui ira dans le sens du dialogue, de la raison, de l'acceptation mutuelle et plus tard, je l'espère, de la paix, cela vous sera accordé.

דהיינו, צרפת מקשיבה ומתחשבת בעמדות הצדדים בטרם נוקטת פעולה.

מובן שצעדי צרפת ייקבעו בהתאם להתפתחויות וככל שיגברו הסיכויים להידברות ערבית-ישראלית, כך יגבר התאבון של צרפת למלא תפקיד פעיל יותר.

בברכה,
עובדיה סופר

העתק: מנכ"ל מדיני
לשכת מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ

PRÉSIDENCE
DE LA
RÉPUBLIQUE

SERVICE DE PRESSE

ALLOCUTION PRONONCEE PAR M. François MITTERRAND,
PRESIDENT DE LA REPUBLIQUE,
A L'OCCASION DU DINER OFFERT EN L'HONNEUR DU
PRESIDENT DE LA REPUBLIQUE ARABE D'EGYPTE ET DE
MADAME MOHAMED HOSNI MOUBARAK

Palais de l'Elysée, jeudi 11 décembre 1986

Monsieur le Président,
Madame,

C'est pour nous une joie, un honneur que de vous accueillir ce soir, au Palais de l'Elysée, vous-même et la délégation égyptienne qui vous accompagne. Certes, M. le Président, vous êtes un familier de la France, l'un des Chefs d'Etat avec qui j'ai eu le plus d'occasions de m'entretenir au cours de ces dernières années puisque, on en a fait le compte par curiosité, nous nous sommes rencontrés quelques quatorze fois. Cette capacité de dialogue, assez exceptionnelle, repose sur des liens personnels, ceux que nous avons noués entre nous, mais aussi bien sûr, sur les affinités profondes, anciennes, entre l'Egypte et la France, sur une commune appréciation des grands problèmes d'aujourd'hui, sur une volonté partagée de travailler et d'oeuvrer aux deux extrémités de la Méditerranée pour la paix des nations et le bien être de nos peuples. Voilà pourquoi j'ai tenu à consacrer par la solennité d'une visite d'Etat - la première qu'accomplisse en France un Président de la République Arabe d'Egypte - l'excellence de nos relations et la vigueur de notre amitié.

Monsieur le Président,
Madame,
Mesdames et Messieurs,

A l'origine de cette relation exemplaire, il y a sans doute le pouvoir d'attraction que n'ont cessé d'exercer l'une sur l'autre deux des plus anciennes nations et des plus brillantes civilisations de cette partie du monde, également attachées, à travers les vicissitudes d'une longue histoire, à leur unité, à leur indépendance, à leur identité.

.../...

Mais aussi, et c'est peu banal, une tradition de coopération qui date de plus d'un siècle. L'Egypte et la France, on le sait bien et nombreux sont ici les experts, les savants, ceux qui ont consacré une vie de recherche à la connaissance de l'Egypte, ont inventé en quelque sorte la notion de coopération quand le mot n'existait pas encore ou du moins n'était pas appliqué à ce qu'il représente aujourd'hui. Mon pays peut légitimement s'enorgueillir d'avoir apporté, au XIXème siècle, sa contribution à l'édification de l'Egypte moderne. Animés d'une volonté de paix, nos savants, nos juristes, nos ingénieurs ont accompagné l'essor de votre pays qui, sous la conduite de Mehemet Ali et de ses successeurs, s'est ouvert au grand mouvement de développement industriel et technique que traversait alors l'Europe.

Est-il besoin de rappeler les noms de Champollion - dont je visiterai la semaine prochaine la maison natale à Figeac-de-Mariette, qui, en déchiffrant les énigmes de votre civilisation, l'ont rendue familière à tant des nôtres ; celui de Ferdinand de Lesseps lié à cette grande entreprise des temps modernes que fut le canal de Suez ? Evoquerai-je aussi, la cohorte des écrivains qui poussés par le goût romantique d'un certain exotisme sont venus aux rives du Nil nourrir leurs rêves et leurs créations : Chateaubriand, Nerval, Flaubert, Théophile Gautier, mon compatriote Pierre Loti et bien d'autres encore ...

Il y a bien des raisons actuelles pour que cette fascination mutuelle se perpétue et féconde nos relations. Car, en évoquant votre histoire six fois millénaire, je n'oublie pas que je m'adresse au Président d'une Egypte fière, indépendante, résolument tournée vers l'avenir, forte d'une jeunesse abondante et active, et qui avance à grands pas vers la modernité.

Autour de cette table, vos amis Français sont nombreux à avoir souhaité mieux connaître l'Egypte et ils perpétuent à leur façon et selon les modes du temps, ce qui fut entrepris par les grands noms que j'ai cités.

M. le Président, depuis votre accession à la magistrature suprême en octobre 1981, dans les circonstances tragiques que nous n'avons pas oubliées, vous avez sur faire face aux responsabilités les plus lourdes et donner un nouvel élan aux réussites de votre pays.

Ces efforts, menés avec persévérance, en dépit de lourdes contraintes économiques, démographiques, financières, font que l'Egypte dispose maintenant des infrastructures industrielles et des équipements productifs parmi les plus importants de la région.

.../...

Mais, la chute des prix du pétrole qui est venue contrarier récemment le cours d'une action destinée à améliorer le niveau de vie de la population. L'Egypte cherche, depuis lors, à surmonter cette crise avec le concours des instances monétaires internationales. Je souhaite que ces dernières fassent la juste part de la nécessaire rigueur financière et des non moins indispensables considérations politiques et sociales qui doivent éclairer leurs décisions.

J'avais écrit: "mon pays est prêt à intervenir le moment venu, pour faciliter un accord entre l'Egypte et les instances monétaires concernées pour examiner, avec les autres partenaires européens, les arrangements bilatéraux qui pourraient le compléter". Mais que dis-je, mon pays est intervenu. Je sais le prix qu'ont attaché à la réussite de leurs efforts, le ministre français des affaires étrangères, le ministre d'Etat chargé de l'économie et des finances et, naturellement, M. le Premier Ministre, c'est-à-dire ceux qui ont véritablement, dans la pratique des choses, le désir et le moyen de conduire jusqu'au terme souhaité cette négociation internationale dont on peut penser aujourd'hui qu'elle dispose d'auspices favorables. J'espère bien que l'intervention de la France y est pour quelque chose.

Dans le domaine culturel, nombreux sont les étudiants et les chercheurs Français qui se passionnent pour le monde arabe en général et pour l'Egypte en particulier qui en est le centre. Près de 120 000 touristes français ont visité cette année votre pays. Ils sont les plus nombreux actuellement à y séjourner, attirés par la découverte d'un incomparable patrimoine. Votre littérature, votre musique, ici représentées, sont de mieux en mieux connues et appréciées de même que votre cinéma. Le dernier film de Youssef Chahine, fruit comme le précédent d'une coproduction franco-égyptienne, il en est ici des témoins et des acteurs - suscite ces jours-ci un vif intérêt à Paris. La Francophonie reste, en Egypte, une réalité vivante qui se renouvelle sans cesse et qui s'ouvre à l'économie et aux techniques dans le domaine industriel.

Notre coopération est également active. Les entreprises françaises - nombreux sont - ici, leurs dirigeants ou leurs représentants - fortes de leur expérience et de leur savoir-faire, certaines d'entre elles un savoir-faire plus que centenaire, apportent leur contribution aux grands projets d'infrastructure et de développement. Qu'il s'agisse de la réalisation du métro ou de la construction de ports, d'hôpitaux, d'usines, l'Egypte sait qu'elle peut compter sur la participation de la France à l'effort de modernisation et à la diversification de ses productions agricoles et industrielles.

.../...

Croyez, Monsieur le Président, que la France est bien décidée à se tenir aux côtés de l'Egypte, notamment dans la période difficile qu'elle traverse.

Dans les affaires du monde, nombreux sont les terrains d'entente entre nos pays. Le vôtre est riverain, comme nous, de la Méditerranée, à la charnière entre deux continents. Oui, vous avez à jouer un rôle majeur sur la scène internationale.

La sagesse et la pondération qui sont la marque de votre politique confèrent ainsi à l'Egypte un poids particulier sur le continent africain. Vous faites entendre votre voix au sein de l'Organisation de l'Unité Africaine, et je pense qu'en raison de nos liens avec tant de pays d'Afrique, c'est encore un terrain sur lequel peuvent se développer les mille domaines de la concertation.

L'Egypte est aussi présente dans l'ensemble du monde arabe, du Maghreb au Golfe, non seulement par son prestige, sa culture, son cinéma, sa presse mais aussi par ses millions d'émigrés, ingénieurs, techniciens, professeurs, médecins qui contribuent tous puissamment au développement et au savoir des pays d'accueil.

Prolongeant la détermination du Président SADATE, dont je veux évoquer le souvenir, vous avez assumé la difficile responsabilité de diriger l'Egypte dans la mise en oeuvre de la paix avec Israël. Le Traité de 1979 a apporté à votre pays la restauration de son intégrité nationale, ce qui n'était que justice.

Mais il reste tant à faire pour que la paix s'instaure au Proche-Orient.

Est-il moins nécessaire qu'en 1982, lorsque je le déclarais solennellement devant la KNESSETH de donner au peuple palestinien les moyens de mettre en oeuvre les droits qui sont les siens, y compris le droit à l'auto-détermination, avec tout ce qu'il comporte ? Et de garantir le droit à l'existence d'Israël dans les frontières, selon la formule consacrée, sûres et reconnues ? Et d'entreprendre la reconstruction du Liban, de lui restituer, encore faut-il qu'il le veuille lui-même, souveraineté et intégrité ?

Chacun de ces objectifs, chacun de ces principes reste vrai et le temps qui passe ne fait que rendre plus insupportables les souffrances endurées.

.../...

Oui, nous souhaitons, nous Français que soit écarté la tentation du découragement, nous souhaitons qu'une solution continue d'être recherchée. Le droit et la justice, la tranquillité, le développement de votre région, l'équilibre du monde, particulièrement au Proche et au Moyen-Orient, tout cela c'est un grand objectif qui reste à atteindre et qui semble parfois reculer au moment même où l'on en approche. Rien ne doit être fait, en tout cas, pour rendre ce problème irrémédiable, notamment pour ce concerne la situation de droit ou de fait des territoires en litige à propos desquels l'Organisation des Nations-Unies a adopté les résolutions 242 et 338 auxquelles la France a souscrit. De même, nous souhaitons que le mouvement palestinien acquière la capacité de souscrire les engagements indispensables à tout règlement international.

Je sais, Monsieur le Président, que vous travaillez en étroite liaison avec plusieurs pays de la région, avec le Roi HUSSEIN de Jordanie, en particulier, à renouer les fils d'un processus de paix. Nous suivons avec la plus grande sympathie votre action et nous ne vous ménagerons pas notre soutien s'il est demandé.

Faute de contacts directs entre les parties intéressées, qui paraissent nécessaires si l'on veut la paix (il faut bien négocier avec les gens que l'on combat), j'ai préconisé que les Cinq Membres permanents du Conseil de Sécurité pussent se concerter pour préparer une conférence internationale, envisager des procédures, examiner les modalités de la participation des uns et des autres, en liaison assurément avec le Secrétaire Général des Nations-Unies.

Si l'on veut un résultat, il ne faut exclure aucun pays, bien entendu, aucun groupe, c'est le cas qui se pose pour l'OLP dont il ne m'appartient pas de définir de quelle manière il pourrait y trouver sa place. En tout cas, je le répète, la France usera de son influence pour que les choses avancent, et je le répète aussi, pour ceux-ci comme pour ceux-là, il faut que les premiers intéressés auxquels nul ne peut se substituer, fassent preuve de bonne volonté, de volonté tout court, et du courage politique sans lesquels votre région ne sortira jamais de l'engrenage des exclusions, de la violence et du malheur. [Ce n'est pas, bien entendu, à un pays comme la France et il n'y songe pas, à faire comme s'il dictait des solutions préfabriquées. Nous sommes à l'écoute de ce que vous, peuples de ces régions, vous entendez préconiser mais s'il s'agit de préparer, d'accompagner, de soutenir tout ce qui ira dans le sens du dialogue, de la raison, de l'acceptation mutuelle et plus tard, je l'espère, de la paix, cela vous sera accordé.]

.../...

Dans cette région qui attire toujours nos regards, la France a pris vraiment beaucoup de responsabilités, beaucoup de risques. Personne n'a fait plus qu'elle au Liban lorsqu'elle a répondu aux demandes des autorités, maintenue une coopération très forte, organisé le dialogue avec toutes les communautés. Nous sommes intervenus à différentes reprises, à leur demande, pour évacuer par milliers les gens menacés, pour faciliter les échanges de prisonniers. Nous nous sommes interposés entre les belligérants et nous y avons perdu nos soldats. Nous avons et nous avons le plus fort contingent au sein de la FINUL. Dans la nouvelle répartition décidée par M. PEREZ DE CUELLAR, compte tenu de la situation présente et de la nécessité de répartir les efforts, notre présence demeure très importante. J'espère que cette mission, celle de la FINUL, pourra un jour être élargie afin de remplir l'intégralité de sa tâche. Alors qu'elle n'était animée que par le seul objectif d'aider un pays si proche et si cher à restaurer sa souveraineté, son intégrité et une coexistence pacifique entre ceux qui le composent ou qui y vivent, la France a payé un lourd tribut en vies humaines. Et pourtant ceux qui espèrent, sachent que la France, malgré tout, ne manquera pas à son devoir.

Cette politique de la France n'est pas dictée par des considérations conjoncturelles, particulières. Elle ne change pas de cap au gré des vents contraires.

Elle s'inscrit dans une tradition séculaire de présence, d'amitié, sans exclusive, et elle n'est à la remorque de personne. Elle se manifeste par des engagements clairs que tous peuvent vérifier, par un même langage parlé et aux uns et aux autres.

Monsieur le Président, vous êtes un homme de fidélité, vous êtes un homme de courage et vous comprenez ce propos. Nous sommes animés par un même souci : la paix, toujours la paix.

.../...

Je rends hommage aux initiatives que vous avez prises à diverses reprises, à diverses époques, mais notamment celle que vous avez prise au Caire après le détournement de l'Achille Lauro pour condamner le terrorisme et faire partager par d'autres cette condamnation, ainsi qu'à votre proposition d'une conférence internationale contre le terrorisme, présentée l'an dernier au Conseil de l'Europe. Vous savez à quel point la France est engagée dans cette lutte qu'elle entend mener jusqu'au terme, c'est-à-dire jusqu'au moment où chacun pourra vivre en sécurité.

Votre pays est profondément pacifique. Sa voix est de plus en plus entendue. Je pense en particulier à la Conférence Islamique du Koweït, le mois prochain. La présence de l'Egypte est toujours signe de bonne volonté et de capacité d'accords.

Que la communauté des peuples arabes d'exprime de concert en faveur du dialogue et de la paix, que tous les pays en conflit, y compris Israël, sachent l'entendre, voilà le vœu que nous formons ce soir.

Je m'en suis tenu à l'examen de quelques problèmes, mais ils sont si graves, qui occupent directement votre voisinage. Encore, aurai-je pu évoquer le conflit, pour être complet, la guerre ouverte entre l'Irak et l'Iran, ou faire part de nos inquiétudes devant les agissements d'un certain nombre de responsables qui ne le sont pas toujours, dans votre immédiate mitoyenneté.

J'aurai pu plus encore évoquer ici-même et en cette circonstance les grands intérêts du monde auxquels vous avez part en tant que grand pays souverain. Mais j'ai voulu limiter mon propos à ce qui me paraissait le plus urgent.

Pour terminer, M. le Président, Madame, je vous serais reconnaissant de bien vouloir transmettre au peuple égyptien si digne, si accueillant, si noble, mon salut fraternel. Que ce peuple sache que le peuple français, et ses dirigeants, lui vouent l'estime, et je le crois, l'amitié qu'il mérite. Je peux vous dire solennellement que l'Egypte est, et restera, un partenaire essentiel pour la France. De même, M. le Président, que je vous considère comme l'un de nos amis les plus proches.

Voilà donc le moment d'élèver mon verre et de porter un toast à la santé de M. le Président, de Madame MOUBARAK, nos hôtes et nos amis. A la santé de celles et ceux qui les accompagnent, à la santé du peuple égyptien que nous respectons et que nous aimons. A la santé des vôtres, Mesdames et Messieurs,

Vive l'Egypte !

י"ז בכסלו תשמ"ז
19 בדצמבר 1986

רא"א 638

שמור

יום א. א.
יום א. א.

המנכ"ל המדיני
אירופה ו

הנדון: JACQUES TUBON - מזכ"ל מפלגת RPR
(של שיראק)

גם אם אין אנו מגיבים בכל צורה שהיא על דרישותיו של האורח
הני"ל, רצוי שנדע כי הכתיביו בקשר לפרטי ביקורו מעידים על רצון
להרשים את הציבור הפלשטינאי שעמו ייפגש בעת שהותו אצלנו כאורחנו.
הכתיב האחרון שקבלנו - באמצעות השגרירות הצרפתית - הוא
"להסיעו אך ורק בתחומי הקו הירוק". כן חזרו על משאלתו כי הטיור
בירושלים יהיה רק בליווי הקונכ"ל הצרפתי. ניצול כל כך מובהק ומודגש
של ביקור בישראל לצורך הבעת עניין צרפתי בצד הפלשטינאי של הקונפליקט
הינו ללא תקדים.

אין לנתק את ההתנהגות הזו מאישיותו של שיראק הממונה על
האורח הני"ל.

הפרשה כולה עומדת בסתירה לרוח הדיווחים המשתדלים, ללא הצלחה,
לפרש את מדיניותו המזייתית של שיראק.

ב ב ר כ ה,

ישעיהו ענוג

1955

ד"ר יעקב יצחק רובין

1955

משרד המשפטים
תל אביב

Handwritten signature and notes in blue ink, including the name 'RUBIN' and some illegible scribbles.

רובין יעקב יצחק - יעקב יצחק רובין

המכתב המצורף להלן, מיום 15.12.55, נשלח לראש הממשלה, מר יצחק רבין, על ידי משרד המשפטים, ובו נאמר כי משרד המשפטים אינו מוכן להסכים להצעתו של מר רובין, לפיה יתמנה לראש הממשלה, מר רובין, במקום מר יצחק רבין.

המכתב המצורף להלן, מיום 15.12.55, נשלח לראש הממשלה, מר יצחק רבין, על ידי משרד המשפטים, ובו נאמר כי משרד המשפטים אינו מוכן להסכים להצעתו של מר רובין, לפיה יתמנה לראש הממשלה, מר רובין, במקום מר יצחק רבין.

אם תוכלו להעביר את המכתב המצורף להלן, לראש הממשלה, מר יצחק רבין, יודה משרד המשפטים על כך.

במקרה שיש צורך להעביר את המכתב המצורף להלן, לראש הממשלה, מר יצחק רבין, יודה משרד המשפטים על כך.

ד"ר יעקב יצחק רובין

1955

פריס, טז' בכסלו התשמ"ז
18 בדצמבר 1986

ג
ז'ורנ
מ.א.

אל: סמנכ"ל ענוג
אירופה 1

עמדת מיטראן לגבי הסכסוך

מהאליזה העבירו לידי נוסח נאומו של מיטראן בארוחת הערב שערך לכבוד הנשיא מובארק.

מחד, חוזר מיטראן על עמדתו כפי שביטאה בכנסת ומאידך, מציין שיש מקום להצעות לכנס מכין של 5 חברות מועב"יט, כדי לבחון הפרוצדורה לוועידה בינלאומית. ראו נא הניסוחים בעמוד 5 של הנאום.

כפי שדיווחנו, בדרג הפקידותי באליזה (מוזיטלי) מפרשים התייחסות הנ"ל של הנשיא כהסכמה לבחון, במסגרת של התיעצות בלתי פורמלית של 5 המעצמות, הפרוצדורה לכנס המכין. ברם, בדרג הפוליטי, קרי - אטאלי יועץ הנשיא וראש הממשלה שיראק, שללו אפשרות של יוזמה צרפתית פעילה בנושא.

מכל מקום, גם מיטראן מצא לנכון לסייג התייחסותו הנ"ל במשפט מפתח המבטא את עמדתו בכל שיחות שקויימו עמו:

"Ce n'est pas, bien entendu, à un pays comme la France et il n'y songe pas, à faire comme s'il dictait des solutions préfabriquées. Nous sommes à l'écoute de ce que vous, peuples de ces régions, vous entendez préconiser mais s'il s'agit de préparer, d'accompagner, de soutenir tout ce qui ira dans le sens du dialogue, de la raison, de l'acceptation mutuelle et plus tard, je l'espère, de la paix, cela vous sera accordé.

דהיינו, צרפת מקשיבה ומתחשבת בעמדות הצדדים בטרם נוקטת פעולה.

מובן שצעדי צרפת ייקבעו בהתאם להתפתחויות וככל שיגברו הסיכויים להידברות ערבית-ישראלית, כך יגבר התאבון של צרפת למלא תפקיד פעיל יותר.

ב ב ר כ ה,

עובדיה סופר

העתק: מנכ"ל מדיני
לשכת מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ

PRÉSIDENCE
DE LA
RÉPUBLIQUE

SERVICE DE PRESSE

ALLOCUTION PRONONCEE PAR M. François MITTERRAND,
PRESIDENT DE LA REPUBLIQUE,
A L'OCCASION DU DINER OFFERT EN L'HONNEUR DU
PRESIDENT DE LA REPUBLIQUE ARABE D'EGYPTE ET DE
MADAME MOHAMED HOSNI MOUBARAK

Palais de l'Elysée, jeudi 11 décembre 1986

Monsieur le Président,
Madame,

C'est pour nous une joie, un honneur que de vous accueillir ce soir, au Palais de l'Elysée, vous-même et la délégation égyptienne qui vous accompagne. Certes, M. le Président, vous êtes un familier de la France, l'un des Chefs d'Etat avec qui j'ai eu le plus d'occasions de m'entretenir au cours de ces dernières années puisque, on en a fait le compte par curiosité, nous nous sommes rencontrés quelques quatorze fois. Cette capacité de dialogue, assez exceptionnelle, repose sur des liens personnels, ceux que nous avons noués entre nous, mais aussi bien sûr, sur les affinités profondes, anciennes, entre l'Egypte et la France, sur une commune appréciation des grands problèmes d'aujourd'hui, sur une volonté partagée de travailler et d'oeuvrer aux deux extrémités de la Méditerranée pour la paix des nations et le bien être de nos peuples. Voilà pourquoi j'ai tenu à consacrer par la solennité d'une visite d'Etat - la première qu'accomplisse en France un Président de la République Arabe d'Egypte - l'excellence de nos relations et la vigueur de notre amitié.

Monsieur le Président,
Madame,
Mesdames et Messieurs,

A l'origine de cette relation exemplaire, il y a sans doute le pouvoir d'attraction que n'ont cessé d'exercer l'une sur l'autre deux des plus anciennes nations et des plus brillantes civilisations de cette partie du monde, également attachées, à travers les vicissitudes d'une longue histoire, à leur unité, à leur indépendance, à leur identité.

.../...

Mais aussi, et c'est peu banal, une tradition de coopération qui date de plus d'un siècle. L'Egypte et la France, on le sait bien et nombreux sont ici les experts, les savants, ceux qui ont consacré une vie de recherche à la connaissance de l'Egypte, ont inventé en quelque sorte la notion de coopération quand le mot n'existait pas encore ou du moins n'était pas appliqué à ce qu'il représente aujourd'hui. Mon pays peut légitimement s'enorgueillir d'avoir apporté, au XIXème siècle, sa contribution à l'édification de l'Egypte moderne. Animés d'une volonté de paix, nos savants, nos juristes, nos ingénieurs ont accompagné l'essor de votre pays qui, sous la conduite de Mehemet Ali et de ses successeurs, s'est ouvert au grand mouvement de développement industriel et technique que traversait alors l'Europe.

Est-il besoin de rappeler les noms de Champollion - dont je visiterai la semaine prochaine la maison natale à Figeac-de-Mariette, qui, en déchiffrant les énigmes de votre civilisation, l'ont rendue familière à tant des nôtres ; celui de Ferdinand de Lesseps lié à cette grande entreprise des temps modernes que fut le canal de Suez ? Evoquerai-je aussi, la cohorte des écrivains qui poussés par le goût romantique d'un certain exotisme sont venus aux rives du Nil nourrir leurs rêves et leurs créations : Chateaubriand, Nerval, Flaubert, Théophile Gautier, mon compatriote Pierre Loti et bien d'autres encore ...

Il y a bien des raisons actuelles pour que cette fascination mutuelle se perpétue et féconde nos relations. Car, en évoquant votre histoire six fois millénaire, je n'oublie pas que je m'adresse au Président d'une Egypte fière, indépendante, résolument tournée vers l'avenir, forte d'une jeunesse abondante et active, et qui avance à grands pas vers la modernité.

Autour de cette table, vos amis Français sont nombreux à avoir souhaité mieux connaître l'Egypte et ils perpétuent à leur façon et selon les modes du temps, ce qui fut entrepris par les grands noms que j'ai cités.

M. le Président, depuis votre accession à la magistrature suprême en octobre 1981, dans les circonstances tragiques que nous n'avons pas oubliées, vous avez sur faire face aux responsabilités les plus lourdes et donner un nouvel élan aux réussites de votre pays.

Ces efforts, menés avec persévérance, en dépit de lourdes contraintes économiques, démographiques, financières, font que l'Egypte dispose maintenant des infrastructures industrielles et des équipements productifs parmi les plus importants de la région.

.../...

Mais, la chute des prix du pétrole qui est venue contrarier récemment le cours d'une action destinée à améliorer le niveau de vie de la population. L'Egypte cherche, depuis lors, à surmonter cette crise avec le concours des instances monétaires internationales. Je souhaite que ces dernières fassent la juste part de la nécessaire rigueur financière et des non moins indispensables considérations politiques et sociales qui doivent éclairer leurs décisions.

J'avais écrit: "mon pays est prêt à intervenir le moment venu, pour faciliter un accord entre l'Egypte et les instances monétaires concernées pour examiner, avec les autres partenaires européens, les arrangements bilatéraux qui pourraient le compléter". Mais que dis-je, mon pays est intervenu. Je sais le prix qu'ont attaché à la réussite de leurs efforts, le ministre français des affaires étrangères, le ministre d'Etat chargé de l'économie et des finances et, naturellement, M. le Premier Ministre, c'est-à-dire ceux qui ont véritablement, dans la pratique des choses, le désir et le moyen de conduire jusqu'au terme souhaité cette négociation internationale dont on peut penser aujourd'hui qu'elle dispose d'auspices favorables. J'espère bien que l'intervention de la France y est pour quelque chose.

Dans le domaine culturel, nombreux sont les étudiants et les chercheurs Français qui se passionnent pour le monde arabe en général et pour l'Egypte en particulier qui en est le centre. Près de 120 000 touristes français ont visité cette année votre pays. Ils sont les plus nombreux actuellement à y séjourner, attirés par la découverte d'un incomparable patrimoine. Votre littérature, votre musique, ici représentées, sont de mieux en mieux connues et appréciées de même que votre cinéma. Le dernier film de Youssef Chahine, fruit comme le précédent d'une coproduction franco-égyptienne, il en est ici des témoins et des acteurs - suscite ces jours-ci un vif intérêt à Paris. La Francophonie reste, en Egypte, une réalité vivante qui se renouvelle sans cesse et qui s'ouvre à l'économie et aux techniques dans le domaine industriel.

Notre coopération est également active. Les entreprises françaises - nombreux sont - ici, leurs dirigeants ou leurs représentants - fortes de leur expérience et de leur savoir-faire, certaines d'entre elles un savoir-faire plus que centenaire, apportent leur contribution aux grands projets d'infrastructure et de développement. Qu'il s'agisse de la réalisation du métro ou de la construction de ports, d'hôpitaux, d'usines, l'Egypte sait qu'elle peut compter sur la participation de la France à l'effort de modernisation et à la diversification de ses productions agricoles et industrielles.

.../...

Croyez, Monsieur le Président, que la France est bien décidée à se tenir aux côtés de l'Egypte, notamment dans la période difficile qu'elle traverse.

Dans les affaires du monde, nombreux sont les terrains d'entente entre nos pays. Le vôtre est riverain, comme nous, de la Méditerranée, à la charnière entre deux continents. Oui, vous avez à jouer un rôle majeur sur la scène internationale.

La sagesse et la pondération qui sont la marque de votre politique confèrent ainsi à l'Egypte un poids particulier sur le continent africain. Vous faites entendre votre voix au sein de l'Organisation de l'Unité Africaine, et je pense qu'en raison de nos liens avec tant de pays d'Afrique, c'est encore un terrain sur lequel peuvent se développer les mille domaines de la concertation.

L'Egypte est aussi présente dans l'ensemble du monde arabe, du Maghreb au Golfe, non seulement par son prestige, sa culture, son cinéma, sa presse mais aussi par ses millions d'émigrés, ingénieurs, techniciens, professeurs, médecins qui contribuent tous puissamment au développement et au savoir des pays d'accueil.

Prolongeant la détermination du Président SADATE, dont je veux évoquer le souvenir, vous avez assumé la difficile responsabilité de diriger l'Egypte dans la mise en oeuvre de la paix avec Israël. Le Traité de 1979 a apporté à votre pays la restauration de son intégrité nationale, ce qui n'était que justice.

Mais il reste tant à faire pour que la paix s'instaure au Proche-Orient.

Est-il moins nécessaire qu'en 1982, lorsque je le déclarais solennellement devant la KNESSETH de donner au peuple palestinien les moyens de mettre en oeuvre les droits qui sont les siens, y compris le droit à l'auto-détermination, avec tout ce qu'il comporte ? Et de garantir le droit à l'existence d'Israël dans les frontières, selon la formule consacrée, sûres et reconnues ? Et d'entreprendre la reconstruction du Liban, de lui restituer, encore faut-il qu'il le veuille lui-même, souveraineté et intégrité ?

Chacun de ces objectifs, chacun de ces principes reste vrai et le temps qui passe ne fait que rendre plus insupportables les souffrances endurées.

.../...

Oui, nous souhaitons, nous Français que soit écarté la tentation du découragement, nous souhaitons qu'une solution continue d'être recherchée. Le droit et la justice, la tranquillité, le développement de votre région, l'équilibre du monde, particulièrement au Proche et au Moyen-Orient, tout cela c'est un grand objectif qui reste à atteindre et qui semble parfois reculer au moment même où l'on en approche. Rien ne doit être fait, en tout cas, pour rendre ce problème irrémédiable, notamment pour ce concerne la situation de droit ou de fait des territoires en litige à propos desquels l'Organisation des Nations-Unies a adopté les résolutions 242 et 338 auxquelles la France a souscrit. De même, nous souhaitons que le mouvement palestinien acquière la capacité de souscrire les engagements indispensables à tout règlement international.

Je sais, Monsieur le Président, que vous travaillez en étroite liaison avec plusieurs pays de la région, avec le Roi HUSSEIN de Jordanie, en particulier, à renouer les fils d'un processus de paix. Nous suivons avec la plus grande sympathie votre action et nous ne vous ménagerons pas notre soutien s'il est demandé.

Faute de contacts directs entre les parties intéressées, qui paraissent nécessaires si l'on veut la paix (il faut bien négocier avec les gens que l'on combat), j'ai préconisé que les Cinq Membres permanents du Conseil de Sécurité pussent se concerter pour préparer une conférence internationale, envisager des procédures, examiner les modalités de la participation des uns et des autres, en liaison assurément avec le Secrétaire Général des Nations-Unies.

Si l'on veut un résultat, il ne faut exclure aucun pays, bien entendu, aucun groupe, c'est le cas qui se pose pour l'OLP dont il ne m'appartient pas de définir de quelle manière il pourrait y trouver sa place. En tout cas, je le répète, la France usera de son influence pour que les choses avancent, et je le répète aussi, pour ceux-ci comme pour ceux-là, il faut que les premiers intéressés auxquels nul ne peut se substituer, fassent preuve de bonne volonté, de volonté tout court, et du courage politique sans lesquels votre région ne sortira jamais de l'engrenage des exclusions, de la violence et du malheur. [Ce n'est pas, bien entendu, à un pays comme la France et il n'y songe pas, à faire comme s'il dictait des solutions préfabriquées. Nous sommes à l'écoute de ce que vous, peuples de ces régions, vous entendez préconiser mais s'il s'agit de préparer, d'accompagner, de soutenir tout ce qui ira dans le sens du dialogue, de la raison, de l'acceptation mutuelle et plus tard, je l'espère, de la paix, cela vous sera accordé.]

.../...

Dans cette région qui attire toujours nos regards, la France a pris vraiment beaucoup de responsabilités, beaucoup de risques. Personne n'a fait plus qu'elle au Liban lorsqu'elle a répondu aux demandes des autorités, maintenue une coopération très forte, organisé le dialogue avec toutes les communautés. Nous sommes intervenus à différentes reprises, à leur demande, pour évacuer par milliers les gens menacés, pour faciliter les échanges de prisonniers. . . Nous nous sommes interposés entre les belligérants et nous y avons perdu nos soldats. Nous avons et nous avons le plus fort contingent au sein de la FINUL. Dans la nouvelle répartition décidée par M. PEREZ DE CUELLAR, compte tenu de la situation présente et de la nécessité de répartir les efforts, notre présence demeure très importante. J'espère que cette mission, celle de la FINUL, pourra un jour être élargie afin de remplir l'intégralité de sa tâche. Alors qu'elle n'était animée que par le seul objectif d'aider un pays si proche et si cher à restaurer sa souveraineté, son intégrité et une coexistence pacifique entre ceux qui le composent ou qui y vivent, la France a payé un lourd tribut en vies humaines. Et pourtant que ceux qui espèrent, sachent que la France, malgré tout, ne manquera pas à son devoir.

Cette politique de la France n'est pas dictée par des considérations conjoncturelles, particulières. Elle ne change pas de cap au gré des vents contraires.

Elle s'inscrit dans une tradition séculaire de présence, d'amitié, sans exclusive, et elle n'est à la remorque de personne. Elle se manifeste par des engagements clairs que tous peuvent vérifier, par un même langage parlé et aux uns et aux autres.

Monsieur le Président, vous êtes un homme de fidélité, vous êtes un homme de courage et vous comprenez ce propos. Nous sommes animés par un même souci : la paix, toujours la paix.

.../...

Je rends hommage aux initiatives que vous avez prises à diverses reprises, à diverses époques, mais notamment celle que vous avez prise au Caire après le détournement de l'Achille Lauro pour condamner le terrorisme et faire partager par d'autres cette condamnation, ainsi qu'à votre proposition d'une conférence internationale contre le terrorisme, présentée l'an dernier au Conseil de l'Europe. Vous savez à quel point la France est engagée dans cette lutte qu'elle entend mener jusqu'au terme, c'est-à-dire jusqu'au moment où chacun pourra vivre en sécurité.

Votre pays est profondément pacifique. Sa voix est de plus en plus entendue. Je pense en particulier à la Conférence Islamique du Koweït, le mois prochain. La présence de l'Egypte est toujours signe de bonne volonté et de capacité d'accords.

Que la communauté des peuples arabes d'exprime de concert en faveur du dialogue et de la paix, que tous les pays en conflit, y compris Israël, sachent l'entendre, voilà le vœu que nous formons ce soir.

Je m'en suis tenu à l'examen de quelques problèmes, mais ils sont si graves, qui occupent directement votre voisinage. Encore, aurai-je pu évoquer le conflit, pour être complet, la guerre ouverte entre l'Irak et l'Iran, ou faire part de nos inquiétudes devant les agissements d'un certain nombre de responsables qui ne le sont pas toujours, dans votre immédiate mitoyenneté.

J'aurai pu plus encore évoquer ici-même et en cette circonstance les grands intérêts du monde auxquels vous avez part en tant que grand pays souverain. Mais j'ai voulu limiter mon propos à ce qui me paraissait le plus urgent.

Pour terminer, M. le Président, Madame, je vous serais reconnaissant de bien vouloir transmettre au peuple égyptien si digne, si accueillant, si noble, mon salut fraternel. Que ce peuple sache que le peuple français, et ses dirigeants, lui vouent l'estime, et je le crois, l'amitié qu'il mérite. Je peux vous dire solennellement que l'Egypte est, et restera, un partenaire essentiel pour la France. De même, M. le Président, que je vous considère comme l'un de nos amis les plus proches.

Voilà donc le moment d'élèver mon verre et de porter un toast à la santé de M. le Président, de Madame MOUBARAK, nos hôtes et nos amis. A la santé de celles et ceux qui les accompagnent, à la santé du peuple égyptien que nous respectons et que nous aimons. A la santé des vôtres, Mesdames et Messieurs,

Vive l'Egypte !

טז' בכסלו תשמ"ז
18 בדצמבר 1986

דחוף

3
מס. 1

אל : מר י. ענוג, סמנכ"ל
מאת : מנהל אירופה ו

הנדון: ביקור של Jacques Toubon בארץ

בהמשך לדיווחי אליך בעל פה:
הבוקר התקשר הציר-היועץ הצרפתי דה-סורמיין לאריה אבידור
כשהייתי בחדר ומטר שלפי "הנחיות קטגוריות של הרציף המשקפות את
משאלות מר טובון" עומדים על כך שתסיור בירושלים יהיה בליוויית
הקונכ"ל הצרפתי בירושלים ועמו בלבד.
כידוע לך, אני מתנגד לכך, ולדעתי מוטב היה לבטל את הביקור.
עם כל חשיבותו של טובון כמזכ"ל מפלגתו של שיראק, אין לקבל יצירת
תקדים מסוג הנ"ל ובמיוחד כאשר זכור ששיראק עצמו בביקורו בארץ
בדצמבר 1984 סייר בכל חלקי העיר עם ראש עיריית ירושלים.
מר טובון אינו שר ואין חלות עליו שום הגבלות מטעם הקהיליה
האירופאית.
טרבנו רק לפני שבועיים לבקשה דומה שהוברקה לנו מהאג מפיו של
יו"ר הפרלמנט ההולנדי שעמד להגיע עם משלחת לביקור רשמי כאורחת הכנסת
ההולנדית קיבלו שענתנו והביקור התנהל בהתאם.
אודה על הנחיותיך.

ב ב ר כ ה,

יואל אלון

Handwritten notes or signatures in the upper center of the page.

מס' : 1000
תאריך : 15.12.88

תוכן העניינים

המסמך מפרט את כל הפרטים הרלוונטיים לגבי המסמך הנ"ל, כולל תאריך, מס' ומיקום. המסמך נמצא בתיק מס' 1000, תאריך 15.12.88.

המסמך מפרט את כל הפרטים הרלוונטיים לגבי המסמך הנ"ל, כולל תאריך, מס' ומיקום. המסמך נמצא בתיק מס' 1000, תאריך 15.12.88.

המסמך מפרט את כל הפרטים הרלוונטיים לגבי המסמך הנ"ל, כולל תאריך, מס' ומיקום. המסמך נמצא בתיק מס' 1000, תאריך 15.12.88.

המסמך מפרט את כל הפרטים הרלוונטיים לגבי המסמך הנ"ל, כולל תאריך, מס' ומיקום. המסמך נמצא בתיק מס' 1000, תאריך 15.12.88.

מסמך מס' 1000

1000

15.12.88

שמו

נכנס

**

**

**

**

חוזם: 3167, 12

אל: המשרד

מ-: מריס, נר: 336, תא: 171286, זח: 2300, זח: נר, טג: ש

גד: 8

צ'ינו / מ.א.

שמו/רגיל

אל: קשתום

דע: אירומה 1 לש' ממי' רהימ ושהיח

מאת: השגריר מריס

משיחה עם **FRANCOIS LEOTARD** שר התרבות הצרפתי
(17/12) בהשתתפות יועצו והלפריין.

1. השך הסכים להצעתנו ששנת הארבעים למדינת ישראל תועמד
בסימן חילוני תרבות בין שתי המדינות.

2. כדי לשמר ולהגביר את חילוני התרבות בין שתי המדינות
הציע השך לקיים בראשותו, במהלך חודש ינואר 1987
ישיבה משותפת המורכבת מההי"מ ויועציו ומראשי
מהאגפים של משרד התרבות הצרפתי לזון במכלול היחסים
ולקבוע תכניות אופרטיביות בהתאם להצעות שהעלנו
בשיחה.

טובר, =

===

תפ: שהח, ממנכל, ממנכל, שמורק, תרבות, ענוג, אירא, הסברה

8166

תאריך : 1986 חוץ-מחלקת הקשר

דף 1 מתוך 3

נכנס

טודי ביותר

עותק 9 מתוך 32

* חוזה: 12,8166 *

* אל: המשרד *

* מ-: מריט, נר: 330, תא: 171286, זח: 2200, זח: ר, ט: ג, טב

* נד: 8 *

* טודי ביותר/רגיל *

* אל: ענוב *

* דע: מ"מ ררה"מ וטה"ח *

* מאת: השגריר מריט *

* שוחה עם רה"מ שיראק בארוחת ערב חברתית (16.12) *

* מצריט - ביקור מובארק *

* 1. הנושאים הבינלאומיים המסור חלק שולי מהשיחות עם מובארק, אשר הוקדשו למצב הפנימיים במצריט ולבקשות הסיוע מצרפת בקרן המטבע הבינלאומית .

* 2. שיראק הבטיח לעזור ואף הנחה דרג המומחים המטפל בזה, לנסות להשיג ההקלות מקרן המטבע כדי לעזור למצריט להילונבין, אם לא יצליחו להשיג התנאים לכן, הבטיח שיראק אישית לכנס את מועדון מריט, אך לא במתכונתו הרגילה, כדי שמצריט תוכל לצאת מהמשבר ו-SAUVER LA FACE הזביר תקדים דומה מלפני 22 שנים עם אינדונזיה.

* 3. מובארק אמנם התייחס למכלול הועידה הבינלאומית ולכנס המבין, אך שיראק לא התרשם שבדברי נשיא מצריט נימה של לחץ כדי שצרפת תנקוט ביוזמה בתחום זה. אכן, הבהיר שירק שאין חוזר אין בדעתם לפתוח במהלכים קונקרטיים בנושא זה.

* 4. מוברק דיבר קשות על ערפאת אך עם זאת הדגיש שלדעתו

קובץ
קובץ
103.1
1986

* 1955-56
* 1956-57
* 1957-58

0070

1957-58

0000

1957-58
1958-59
1959-60

1960-61

1961-62

1962-63

1963-64

1964-65

1965-66

1966-67

1967-68

1968-69

1969-70

כשרד החוץ-מחלקת הקשר

דף 2 מתוך 3
עותק 9 מתוך 32

* אין מנוס משיתוכנו של אש"פ בתהליך המדיני .

* אש"פ פלסטינים

* 5. במהלך השיחה , שהתנהלה בחופשיות וליד שולחן
* , חזר שיראק במעט על כל מאפייני עמדתו ביחס לאש"פ
* , קרי , מעולם לא נתן אימון בערפאת או באש"פ . התנגד
* , בשעתו לפתיחת משרד אש"פ והזכיר שאפילו יי מומנידו
* , המרו ערבי יי , הסתייג אף הוא לחלוטין מאש"פ וכן נמנעה
* , מפתיחתו של המשרד בזמנו . שיראק תמיד סבר שקשר
* , עם ערפאת הוא חסר תועלת ואף כרוך בסיכונים השורה
* , הסתייגותו זו ליחסו כלפי בוקאסה העומד ללדין בבנג'י .
* , הוסיף כפי שאז הזהיר את ג'ייסקאר דיסטן מפני הקשר
* , עם בוקסה , כן הוא עושה לגבי אש"פ . טען שהוא המדינאי
* , הצרפתי היחיד שלא הסכים לבגוש
* , מעולם לא את בוקסה ולא את ערפאת וממשיך לדבוק בגישה
* , זו .

* עסקות הנשק לאיראן

* 6. שיראק טען שנהג להיוועד עם שה"ח שולץ בשנתיים
* , האחרונות אחת לשלושת חודשים ובכל פעם הזהיר
* , אותו מפני אספקת נשק לאיראן . בכליטם שולץ הכחיש זאת
* , אן שיראק ידע שארה"ב אכן מספקת נשק לאיראן מזה
* , למחות שנתיים .

* 7. שיראק הביע צער על החלשתו של רייגן כתוצאה מפרשת
* , הנשק לאיראן . הוא אישית נמנע מכל תגובה פומבית בנושא
* , זזה כדי לא להוסיף שמן למדורה . הוא צופה תקופה של היחלשות
* , המנהיגות האמריקנית עד לבחירות לנשיאות , דבר שהוא
* , בעל השלכה שלילית מאוד על כל המערב .

* 8. העלה השערה שבקרוב תתבוצץ פרשה חדשה של אספקת
* , נשק בריטי לאיראן , בדומה לזו של ארה"ב . הזכיר בחודש
* , יוני התריע באוזניו הנסין הסעודי טולטן מפני העברת
* , שמונה מטוסים מדגם SUPER GAZELLE
* , לאיראן ע"י גרמנים מסויימים . שיראק פתח בחקירה
* , אשר העלתה שאכן אינדונסיה באט צעות חברת ASIAN
* , עמדה לטפק מטוסים אלה . כתוצאה ממהחקירה נעצר המשלוח
* , והאינדונזים הוזהרו . שיראק סיפר שניוס ישחברה צרפתית
* , העומדת בפניחקירה על אספקת נשק בלתי חוקי לאיראן .

כנשרד החוץ-מחלקת הקשר

דף 3 מתוך 3
עותק 9 מתוך 32

המדובר במשלוח נשק אחר.

נשק נימי

*9. שיראק מודאג מפיתוח וצבירת נשק נימי בידי ברה"מ
*מכל הגורמים והסוגים. מצב זה דחף אותו לכלול
*פיתוח נשק נימי במסגרת תכנית ההגנה שממשלתו הגישה
ואושרה ע"י המוסדות המתאימים.

*10. שיראק אינו שולל אפשרות שברה"מ טיפסה נשק נימי
*לייזודותיה"י באיזור. כמו טוריה וזה מעמיד את המערב
בפני אתגר חדש.

*פסגת ריקויק

*11. להערכת שיראק, תוצאות פיסגת ריקויק גרמו לזעזוע
*אצל האירופיות. ביקר קשות התופעה שהשיחות התנהלו
*בארבע עיניים בין רייגן לגרובצ'וב ללא נוכחות מומחים
*על אף מורכבות הנושאים שנדונו במכלול סוגיית
*כירוק הנשק. בשלב מסוים של השיחות, הוזמנו שולץ
*ושורנרדזה אך שניהם אינם בקיאים בכל פרטי נושאים
אלה.

*12. תוצאות ריקויק נגעו כחות לצרפת לעומת אנגליה
*ואחרות בגלל עצמאות כוח ההרתעה שלה דאי תלויה הגרעינית
*בארה"ב. רה"מ אנגליה ניצלה היטב כשלון ריקויק
*כדי להשיג ויתורים משמעותיים מרייגן בביקורה האחרון
*בנווינגטון, בעיקר בנושא טילי ה- TRIDENT

*13. המצב הכל גרם לכן שבפיסגת האירפית האחרונה בלונדון
*הומננה טוליזריות מוחלטת של המערביות וכל חילוקי
*הדעות אשר אפיינו הפיסגה הלפני אחרונה נעלמו באילו
לא היו.

טונר.

*תמ: שהח, רהמ, מככל, ממככל, ענדג, אירא, אירב, קידר, מצרים, רם, אמך

* 19 2 1947 2
* 1947 2 1947 22

* 1947 2 1947 22

* 1947 2 1947 22

* 1947 2 1947 22
* 1947 2 1947 22
* 1947 2 1947 22
* 1947 2 1947 22

* 1947 2 1947 22
* 1947 2 1947 22
* 1947 2 1947 22

* 1947 2 1947 22

* 1947 2 1947 22
* 1947 2 1947 22
* 1947 2 1947 22
* 1947 2 1947 22
* 1947 2 1947 22

* 1947 2 1947 22
* 1947 2 1947 22
* 1947 2 1947 22
* 1947 2 1947 22
* 1947 2 1947 22

* 1947 2 1947 22
* 1947 2 1947 22
* 1947 2 1947 22

* 1947 2 1947 22

* 1947 2 1947 22

** נכנס **

שמו

**

**

**

חוזם: 7877/12

אל: המשד

מ-: מריס/נר: 315/תא: 171286/זח: 1530/זח: ר/טג: ש

נד: 8

שמו/רגיל

אל: אירופה 1 / מד, מחי מצרים

מאת: השגריר מריס

ביקור מובארק בצרפת.

משיחה עם אטאלי (16.12).

א.א.א.

1. לשאלתי אם ההתייחסות המפורשת בדבריו של הנשיא מיטראן על אש"פ מהווה חידוש, שלל אטאלי זאת מכל וכל וטען שעוד בנאומו בכנסת התייחס מיטראן מפורשות לאש"פ. עמדה זו הייתה, נישארה ותישאר מדיניותו הקבועה והבלתי משתנה של מטראן.

2. ענייני מז"ת תפסו חלק שולי בשיחות מובארק, כאשר העיקר הוקדש לבעיות הפנימי, הסיוע בתחום הכלכלי והסדרת חובות מצרים.

3. משמעותית, לדעת אטאלי המבטא כאן דעתו של הנשיא העובדה שמובארק לא התייחס כלל בנאומו לאש"פ ובשיחות עם מיטראן תקף את ערפאת קשות.

4. גם לאחר שיחותיו עם מובארק ממשיך מיטראן לדבוק בעמדה שצרפת אינה יכולה לצאת ביוזמה כלשהיא בנושא הסכסוך. אמנם גילה מיטראן הבנה לגבי אופן הצגת הדברים בנוגע לכנס המכין ולועידה הבינלאומית, הרי אין בדעתו לתת יד למהלך יזום כל שהוא של צרפת בסוגיה זו.

תפ: שהח, מנכל, ממנכל, ענוג, אירא, אירב, קיוד, מצרים, ר/מרבז, ממז

יד' בכטלו התשמ"ז
16 בדצמבר 1986

529

קובץ
מס. 1

אל: השגריר פריס
מאת: מנחל אירופה 1

הנדון: ביקור טובון

נפעל לפי הבקשות שהעברת לנו, למעט הביקור במעלות שאינה
במסלול ושאינן זה רצוי לבקר בה ביום שבת.

שגרירות צרפת הודיעה לנו אמש "כי חל שינוי בתכנית" דהיינו
שבמקום ארוחת הצהריים הפרטית ששגריר צרפת היה אמור להת
לו, יארחו הקונסול הכללי הצרפתי בירושלים יחד עם אישים
פלסטינאים מהשטחים. שגריר צרפת יארחו לארוחת ערב פרטית
ביום האחרון.

היות שברצוננו לבוא לקראת האורח ולהנעים לו ביקורו בארץ,
אנו נענים לכל הדרישות האלו בפריס וכאן, אך חייבים אנו
לרשום לפנינו שאין זו גישת ידיד ויש מידה רבה של יהירות
וחוצפה בהן. טובון אינו שר ואין החלטות הקהילה האירופאית
לגבי ביקורי שרים חלות עליו וביחוד כאשר מגיע ארצה כאורח
וממוננו המלא.

ב ב ר כ ה,

יואל אלון

11' 200000 00000
01 00000 0000
000

000 00000 0000
000000 00000 0

00000 0 000 0000

0000 00 000000 000000 000, 0000 00 000 000000 000000 000000
000000 0000 00 000 0000 00 0000 0000

000 000 0000 00000 000 000 00 00 0000 00000 00000
00000 0000 0000 0000 00000 00000 0000 000 0000 000
00 0000 000000 00000 00000 000000 000 00 000 00
0000000 0000000, 0000 0000 00000 000000 000 0000 0000
0000 000000.

0000 0000000 0000 0000 00000 000000 00 00000 00000
000 00000000 0000000 0000 00000 00000, 00 00000 000
00000 000 00 000 00 0000 0000 000 0000 000 00000
000000 000, 00000 0000 00 0000 000000 000000 000000000
000 00000 000 0000 0000 000000 00000000 0000 000000
000000 0000.

0 0 0 0 0

0000 0000

15.12.86

אל : המנכ"ל
מנכ"ל מדיני

מאת : מנהל מחלקת אוקיאניה

רובי א. אס

הנדון : קלדוניה החדשה - הקמת קונסולית כבוד

בעקבות האישור שנתן המנכ"ל הקודם, די"ר דוד קמחי להקמת קונסולית כבוד בנומיאה ואשורו למועמד אנרי סמדיג'ה, עשה הקונכ"ל בסידני בדיקות והכנות אחרונות לביצוע. אנו מבקשים עתה אישור סופי כדי לפנות לצרפתים בנושא ולבקש אישורם.

להלן במוקינו להקמת הקונסוליה (ע"י קונסול כבוד) ולאישור מועמדותו של אנרי סמדיג'ה:

בקלדוניה החדשה מתנהל מאבק על עתידה המדיני - יציאה לעצמאות או המשך שלטון צרפת בה, בדרך זו או אחרת. נושא קלדוניה החדשה נמצא על סדר היום של פורומים שונים והפך לסלע מחלוקת, בעיקר בין צרפת וארצות אוקיאניה. בחודש האחרון התקבלה בעצרת הכללית של האו"ם החלטה לפיה יש לרשום את קלדוניה החדשה כ- NON SELF GOVERNING TERRITORY. החלטה התקבלה בהמיכון הגרמנית של ארצות אוקיאניה והעולם השלישי אבל גם בהמיכס או המנעות מדינות מערביות. אפשר לצפות שנושא קלדוניה החדשה ימשיך להתאזן על שולחן הדיונים של האו"ם וגופים בינלאומיים אחרים ויהווה נושא למחלוקת בינלאומית. זאת, כאשר מדינות אוקיאניה מעניקות תמיכה ישירה לקדוניה ומדינות העולם השלישי והבלמ"ז מעניקות סיוע.

מנוי קונסול כבוד של ישראל עשוי להבטיח את נכחותנו במקום אם וכאשר תצא קלדוניה לעצמאות.

חשוב שכאשר תצא קלדוניה לעצמאות נמצא במקום ולא נהיה נאלצים לבנות ולמכנס לשם באיחור כפי שהיה במקרים אחרים.

חשוב עוד יותר; מינוי קונסול הכבוד יחזק מאד סכוינו באזור הפאציפי
עמו החלטנו לשפר ולפתח יחסינו ואשר בו נחשב לנו בקשיים רבים ולא צפויים.
בעקיפין עשוי המנוי גם לסייע למדינתנו במדינות העולם השלישי והבלמ"ז.

את המועמד לתפקיד קונסול הכבוד הכרנו בארץ עם הגיע ביוזמתו כדי לייבוא
מוצרי צריכה מארץ קלדוניה. הוא הביע נכונותו לקבל לעצמו ועל חשבונו
את תפקיד ייצוגנו וניהול קונסולית כבוד שגם תעניק שרותים קונסולריים.
בדיקות שלנו, באזור, בפאריס ובעיקר בקלדוניה עצמה (אלית שגרנו פעם
אחת את שאול בר-חיים מי שהיה היועץ בשגרירותנו בוולינגטון ופעם שניה
את צבי גבאי הקונכ"ל בסידני) חעלו שאנרי סמדג'ה מנאים וראוי לתפקיד.

מצ"ב : (א) סקירה על קלדוניה
(ב) חו"ד אודות המועמד לתפקיד קונסול כבוד, סמדג'ה.

בברכה,

זמר

העתק : טמנכ"ל אפסו"ק
מר י. ענוג, טמנכ"ל
מנהל אירופה 1 ✓

הנהגתו של המנהל; והוא יתחייב להודיע על כל שינוי במצב
הנכס או במצב המנהל או במצב המנהל או במצב המנהל.
המנהל יודיע על כל שינוי במצב המנהל או במצב המנהל.

המנהל יודיע על כל שינוי במצב המנהל או במצב המנהל או במצב המנהל.
המנהל יודיע על כל שינוי במצב המנהל או במצב המנהל או במצב המנהל.
המנהל יודיע על כל שינוי במצב המנהל או במצב המנהל או במצב המנהל.
המנהל יודיע על כל שינוי במצב המנהל או במצב המנהל או במצב המנהל.

- (א) המנהל יודיע על כל שינוי במצב המנהל או במצב המנהל או במצב המנהל.
- (ב) המנהל יודיע על כל שינוי במצב המנהל או במצב המנהל או במצב המנהל.

ד. ד. ד. ד.
ה. ה. ה. ה.

הנהגתו של המנהל; והוא יתחייב להודיע על כל שינוי במצב
הנכס או במצב המנהל או במצב המנהל או במצב המנהל.
המנהל יודיע על כל שינוי במצב המנהל או במצב המנהל או במצב המנהל.

י' בכסלו התשמ"ז
12 בדצמבר 1986

קלדוניה החדשה

לקלדוניה החדשה יש חשיבות החורגת מעבר לגודלה (כ-20 אלף קמ"ר) או גודל אוכלוסייתה (פחות מ-150 אלף תושבים).

1. מיקום: קלדוניה החדשה משמשת כמאחז אסטרטגי חשוב ביותר לצרפת באיזור הזה. לצרפת שני בסיסים צבאיים גדולים שם ובהם כוחות ים, אויר ויבשה היכולים להשליח לאיזור פולינזיה הצרפתית במקרה של בעיות כלשהן. איזור זה חשוב לצרפת במיוחד משום ששם מתבצעים הנסויים הגרעיניים של צרפת. צרפת העבירה את אתר הניסויים הגרעיניים שלה לשם לאחר פרוץ משבר אלג'יר שמנע ממנה להשתמש בסהרה כבסיס לניסויים גרעיניים. בין השנים 1966-1975 בצעה צרפת באיי MURUROA כ-85 ניסויים גרעיניים. חשיבותה של קלדוניה גדולה במיוחד לאחר שונוואטו זכתה בעצמאות ב-1980. קלדוניה החדשה חשובה גם לאוסטרליה; היא מרוחקת כ-1800 ק"מ מסידני, וכ-1,200 ק"מ מבריטביין והיא הקרובה ביותר מבין כל מדינות האיים לאיזורים המאוכלסים ביותר של אוסטרליה. האוסטרלים הזוכרים את דרך החתחתים של וונוואטו לעצמאות, שתרמה לא מעט לגיבוש המדיניות הרדיקלית בה נוקטת מדינה זו, מעוניינים למנוע מהדורה שניה כזו. קלדוניה מהווה את הקצה הדרומי של קשת מדינות האיים המלנזיות (פנ"ג, איי שלמה וונוואטו).

2. כלכלה: קלדוניה החדשה עשירה במחצבים: ניקל, ברום, ברזל, מגנזיום וקובלט. משערים שבקלדוניה קיימים מרבצים של אורניום ונפט. בשעה שרוב המחצבים הללו עדיין אינם מנוצלים כמעט בולטת חשיבותו של הניקל, בקלדוניה כמויות גדולות של ניקל. היא המפיקה השלישית בגודלה בעולם של מתכת זו והשניה מחוץ לעולם הקומוניסטי. ההערכה היא שבקלדוניה מצויות העתודות הגדולות ביותר בעולם של מחצב זה (כ-40% מכלל העתודות העולמיות). בירתה של קלדוניה, Noumea הינה העיר המתעוררת ביותר בכל מדינות האיים. חשיבותה של קלדוניה גדלה בשל האיזור הכלכלי האקסלוסיבי שלה (תחום 200 מייל), אך לעת עתה מדובר בפוטנציאל כלכלי בלבד.

קלדוניה החדשה ממוקמת במקום השלישי מבין אחד-עשרה מדינות האיים החברות בפורום הפאסיפי. היקף סחר החוץ שלה ב-1985 הגיע ל-580 מליון \$ פחות מפנ"ג (1.8 מיליארד) ופיג'י (687 מליון \$) אך יותר מונוואטו (100 מליון \$) סומאה המערבית (93 מליון \$) ושאר מדינות האיים.

3. קלדוניה כנושא איזורי: קלדוניה החדשה הפכה כמו סוגיית פירוז איזור האוקיינוס השקט מנושא גרעיני לבעיה בוערת המעסיקה את ממשלות מדינות האיזור. המאבק לעצמאות קלדוניה נתפס כחלק ממאבק למען דה-קולוניזציה, הרוב המכריע של מדינות האיים זכו בעצמאות בדרך חלקה, יוצאת דופן היתה וונוואטו שעל דרכה לעצמאות משלטון משותף של בריטניה וצרפת הוערמו מכשולים (בעיקר ע"י צרפת) ושמיד עם קבלת עצמאותה נאלצה להזעיק כוחות צבא מפנ"ג כדי לדכא התמרדויות של מתנגדי קבלת עצמאות שהתרכזו בעיקר בצפון המדינה. התפתחויות אלו השפיעו בין השאר על גיבוש מדיניות חוץ רדיקלית של וונוואטו, ובמיוחד בנושא תמיכה בתנועות שחרור לאומי. מקרה קלדוניה החדשה משתלב היטב בתפיסת עולם זו. הילידים הקנקים. הינם מלנזים ונהנים מתמיכה חזקה במיוחד מצד פנ"ג וונוואטו ואיי שלמה בשל רגשות סולידריות מלנזיות.

הערכות לגבי סמדרג'ה

1. מר ש. בר-חיים לשעבר יועץ בשגרירות וולינגטון: האיש אינו אהוד על היהודים הן בקלדוניה והן בסידני... הסוחרים מתלוננים על קשיחותו אך אינם יכולים להביא האשמות קונקרטיות. סמדרג'ה אינו שם לב לענייני "יוקרה" אך כל חולשות אלו מתגמדות ליד יתרונו - קשריו הטובים עם כל תושבי האי הן במישור הפוליטי והן במישור הכלכלי. בזכות קשרים אלו ותושייתו מסוגל לטפל בכל הנושאים שיוטלו עליו. (וולינגטון 18.4.86, הדוח חובר לאחר שהיועץ ביקר בקלדוניה החדשה ונפגש עם גורמים שונים במערכת הפוליטית שם).
2. רמיניאצ'ינו - פעיל מגבית בצרפת - שכחים על אישיותו הנוחה אך גם נימה של הסתייגות בשל מעורבותו הפעילה של סמדרג'ה בחוגים פוליטיים מסויימים. אך הכל תלוי במהות התפקיד. סמדרג'ה אינו אדמניסטרטור. אינו איש מכריע אך ידיד מצוין, ישר, איש ציבור המוכן להרתם לכל משימה שנבקש ממנו (פריס 5.2.86).
3. מר לבנון, היועץ בשגרירות פריס - סמדרג'ה ביקש לקבל תשובה מהירה ככל האפשר לגבי *visa* מינויו כקונסול כבוד משום שהקבוצה הדוגלת בעצמאות בקלדוניה ביקשה ממנו ליטול חלק פעיל בחיים הפוליטיים ואם הוא יתמנה לקונסול כבוד הוא יעדיף להמנע מפעילות פוליטית זו.
התרשמותי (של לבנון - ד.ר.) היא שאין לנו איש אחר בשלב זה היכול למלא תפקיד זה ביעילות כמוהו. (פאריס 24.1.86).
4. מר גבאי, קונסול סידני - סמדרג'ה יוכל למלא התפקיד של קונסול כבוד. האיש מוכר ומכיר היטב את המקום. הוא זוכה ליחס חיובי ויש לו קשרים טובים עם ראשי הממשל. מצבו הכלכלי מצוין. מינויו יעניק לישראל נוכחות וקשרים לקראת עצמאות קלדוניה. הוא יוכל להמליץ לנו בקשרים משביי"ם, כלכליים ויחסי ציבור.
(נר 24 ה-8 בספטמבר 1986, הקונסול חיבר את הדו"ח הנ"ל לאחר שביקר באי, נפגש עם סמדרג'ה ועם גורמים שונים בקלדוניה).
דעתו החיובית של הקונסול על התאמתו של סמדרג'ה לתפקידה התחזקה. (נר 18 מ-8.12 - סידני).

15 דעטבר 1986

מס' 339

ק"מ 1.1

אל: מר ז. רז, מנהל אוקיאניה,
מאת: השגרירות, פאריס

הנשד: קלדוניה החדשה

לקשתר, לחלץ הפרטים אודות ה- *Commission du Pacifique Sud*

זה גוף שהוקם בשנת 1947 בקנברה והמאגד בתוכו 27 ארצות מאזור דרום הפסיפיק יחד עם ארה"ב, צרפת ואנגליה. להבדיל מפורום דרום הפסיפיק, שהינו גוף פוליטי מובהק, הרי שהועדה לדרום הפסיפיק, הוא גוף א-פוליטי. שכל מטרתו פיהוד מסוהף על האיזור. גוף זה גם נמנע מלהתעסק בכל דבר בעל היבט פוליטי.

לגוף מזכירות הנמצאת בנומאה עם מזכ"ל נבחר לטלוט שנים. כיום המזכיר הכללי הינו SOSOPA מסמואה האטריקניה, מודי שנה תקווים גוף זה אסיפה שנתית, האסיפה האחרונה התקיימה ב-PAPETE בנובמבר 1986.

היות והועדה הינה גוף הדואב לפיהוד האיזור, הוא צדק למשאבים כספיים משמעותיים, אוטנס עפ"י התקנון נקבע שהכספים יבוייסו לבין חברי הועדה, עיקר הכספים מוזרמים ע"י שלוש המעצמות, ארה"ב, אנגליה וצרפת.

הועדה לחום הפסיפיק, עובדת בשיתוף הדוק עם מסדות האו"ם וניתן להשדותה לטוענהאאזורית של ארצות דרום הפסיפיק, מעין מדעת אירופה אך אפוליטית.

בכירה
י. אלבנור

העתק: אירופה 1

AMBASSADE D'ISRAEL

פ. כ. מ. 11777

1968 JUNE 18

9 12 12

Handwritten in green ink: H. I. N.

משרד החוץ, תל אביב
מס' 11777 פ. כ. מ.

Handwritten circled number: 2

מס' 11777 פ. כ. מ.

Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten signature and date: 1968

1 06111 1968

15 דצמבר 1986

שמור

מס' 388

ג
מ.א. 1
נוב

אל: מר א. אבידור, אירופה 1
מאת: השגרירות, פאריס

הנדון: מדיניות צרפת באזורינו

למכתבך 498 מה-7.12.86

סבורני שחילוקי הדעות שנתגלו בין גייה לבוז'ון, עברו בשלב מוקדם לפסים אישיים עד כדי כך ששני האישים כמעט ולא דיברו ביניהם. אליבא דגייה, הוא הזהיר מפני חיכוכים אפשריים כאשר נקרא לבוז'ון להצטרף לצוות הייעוץ לרוה"מ. בגלל משקלם של הנושאים המז"תים שהוא היה אמור להיות מופקד עליהם. בוז'ון אז אמר לגייה שהוא ירצה לטפל בהתווית הקווים הכלליים של מדיניות החוץ ולהשאיר לשאר הצוות, כל אחד בתחומו, הטיפול השוטף. מסתבר שלא כך פני הדברים.

גישתו של גייה, שאגב לא הסתירה בניתוחו השונים היא לשיפור יחסים מהיר עם סוריה. אומנם קשה להצביע על קוטביות בעמדות שני האישים ביחס לאיזור בכלל ולסוריה בפרט אך בל נשכח שבסופו של דבר, בחר רוה"מ שיראק לא לסגור את כל הדלתות בפני סוריה "והתחשבותו" בסוריה בפרשת הנדאוי תעיד על כך.

נראה אם כן, מהכירותי מגמותיו של גייה ביחס לסוריה שניתוחו בנושא זה לא נתקבל במלואו ע"י רוה"מ אשר העדיף למצוא את האיזון בין הגזר למקל. לא מהנמנע שיש טביעת אצבעות של בוז'ון, בקביעת עמדה זו.

בברכה,
י. לבנון

העתק: ראש המרכז

ממ"ד / איסוף

משרד החוץ-מחלקת הקשר

2302

*4 יוצא

שמו

**

**

**

אל: פריס, נר: 867, מ: המשרד
דח: ר, סג: ש, תא: 151286, רח: 1630

3 כר 103.1

G

לשלכם 199.

רהמי מסכים להפגש עם ריאן קאהן - אנה תאמו המוער בהקדם.
אריה מקל/לשכת רהמי

לח

פ: ששה, רהמ, מנכל, ממנכל, טנוג, אירא

10766 23002 10766

1957

1957

1957

1957

1957

1957

6163

תאריך: 12-12-86 זחוק-מחלקת הקשר

שמור

נכנס **

**

**

**

חזט: 12,6163

אל:המשרד

מ-:פריט,נר:240,תא:121286,זח:1700,זח:נר,טג:ש

נד:פ

אירוע

צרכן 103.1

שמור/רגיל

אל אירופה 1

לידיעת שרת הבריאות

מאת השגריר פריט טופר

שרת הבריאות MICHELE BARZACH, הביעה רצון לבקר בארץ ואנו מאד ממליצים ששרת הבריאות, גב שושנה ארבל, אלמוזלינו, תשגר לה הזמנה באמצעותנו.

השרה BARZACH בעלת מעמד בכיר בממשל הנוכחי והיא ממונה על רכישות סקנרים שבשיווקם לצרפת אנו משקיעים מאמצים רבים.

ר.ב.

תפ: ענוג,אירא,פשותהבריאות

1988

1988

**

**

**

**

15.12.88
1988
15.12.88
1988

1988

1988

1988

1988

1988

1988
1988
1988

1988
1988
1988

1988

1988

6243

תאריך : 12-86, נשדד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

נכנס **

**

**

**

חוזם: 12,6243

אל: המשרד

מ-: פריס, נר: 259, תא: 121286, זח: 1810, דח: ר, טג: ש

נד: 8

שמור/רגיל

אל: אירומה 1 כלכלית

דע: שר המשפטים והתיירות

מאת: השגריר, פריס

3 כר 103.1

ביקור שר התיירות הצרפתי

JEAN-JACQUES DESCAMP

בארץ נדחה ואחרי מאמצים קבועותו מחדש ל-5 עד 9 באפריל.

יגיע בערב ה-5 ויוצא ב-9 מוקדם בנוקר. אנו מניחים

שהתכנית שהוכנה עבורו ימה גם לתאריך החדש.

טובר

תפ: שהח, מנכל, ממנכל, ענדג, אירא, מינרבי, כלכליתב', פשרהמשפטים,

שמורק, מאור

0000 70 0071 0000 0000 0000

חידוש: 12,5960

אל: המשרד

מ-: מריט, נד: 235, תא: 121286, זח: 1400, ד: טג: ב

נד: @

3 יוני 1983

בלמט/זחוף

אל ארונה 1

מאת לבנון מריט..

בקוד מובארן.

להלן הקטע המזתי בדברי מיטרן בארוחת ערב ההגיגית לנכוד מובארן:

PROLONGEANT LA DETERMINATION DU PRESIDENT SADATE DONT JE VEUX EVOQUER LE SOUVENIR, VOUS AVEZ ASSUME LA DIFFICILE RESPONSABILITE DE DIRIGER L'EGYPTE DANS LA MISE EN OEUVRE DE LA PAIX AVEC ISRAEL. LE TRAITE DE 1979 A APPORTE A VOTRE PAYS LA RESTAURATION DE SON INTEGRITE NATIONALE, CE QUI N'ETAIT QUE JUSTICE. MAIS IL RESTE TANT A FAIRE POUR QUE LA PAIX S'INSTAURE AU PROCHE-ORIENT. EST-IL MOINS NECESSAIRE QU'EN 1982, LORSQUE JE LE DECLARAI SOLENNELLEMENT DEVANT LA KNESSETH DE DONNER AU PEUPLE PALESTINIEN LES MOYENS DE METTRE EN OEUVRE LES DROITS QUI SONT LES SIENS, Y CIOMPRIS LE DROIT A L'AUTODETERMINATION, AVEC TOUT CE QU'IL COMPORTE ? ET DE GARANTIR LE DROIT A L'EXISTENCE D'ISRAEL DANS LES FRONTIERES, SELON LA FORMULE CONSACREE, SURES ET RECONNUES ? ET D'ENTREPRENDRE LA RECONSTRUCTION DU LIBAN, DE LUI RESTITUER, ENCORE FAUT-IL QU'IL LE VEUILLE LUI-MEME, SOUVERAINETE

א"א
 10/10/83
 ...
 ←

משרד החוץ-מחלקת הקשר

ET INTEGRITE ? CHACUN DE CES OBJECTIFS, CHACUN DE CES PRINCIPES RESTE VRAI ET LE TEMPS QUI PASSE NE FAIT QUE RENDRE PLUS INSUPPORTABLES LES SOUFFRANCES ENDUREES. OUI, NOUS SOUHAITONS, NOUS FRANCAIS QUE SOIT ECARTE LA TENTATION DU DECOURAGEMENT, NOUS SOUHAITONS QU'UNE SOLUTION CONTINUE D'ETRE RECHERCHEE. LE DROIT ET LA JUSTICE, LA TRANQUILLITE LE DEVELOPPE- MENT DE VOTRE REGION, L'EQUILIBRE DU MONDE, PARTICULIEREMENT AU PROCHE ET AU MOYEN ORIENT, TOUT CELA C'EST UN GRAND OBJE CTIF QUI RESTE A ATTEINDRE ET QUI SEMBLE PARFOIS RECULER AU MOMENT MEME OU L'ON EN APPROCHE. RIEN NE DOIT ETRE FAIT, EN TOUT CAS, POUR RENDRE CE PROBLEME IRREMEDIABLE, NOTAMMENT POUR CE QUI CONCERNE LA SITUATION DE DROIT OU DE FAIT DES TERRITOIRES EN LITIGE A PROPOS DESQUELS KL'ORGANISATION DES NATIONS UNIES A ADOPTE LES RESOLUTIONS 242 ET 338 AUXQUELLES LA FRANCE A SOUSCRIT. DE MEME, NOUS SOUHAITONS QUE LE MOUVEMENT PALESTINIEN ACQUIERE LA CAPACITE DE SOUSCRIRE LES ENGAGEMENTS INDISPENSABLES A TOUT REGLEMENT INTERNATIONAL. JE SAIS, MONSIEUR LE PRESIDENT , QUE VOUS TRAVAILLEZ EN ETROITE LIAISON AVEC PLUSIEURS PAYS DE LA REGION, AVEC LE ROI HUSSEIN DE JORDANIE, EN PARTICULIER, A RENOUER LES FILS D'UN PROCESSUS DE PAIX. NOUS SUIVONS AVEC LA PLUS GRANDE SYMPATHIE VOYTRE ACTION ET NOUS NE VOUSMENAGERON S PAS NOTRE SOUTIEN S'IL EST DEMANDE. FAUTE DE CONTACTS DIRECTS ENTRE LES PARTIES INTERESSEES, QUI PA- RAISSENT NECESSAIRES SI L'ON VEUT LA PAIX (IL FAUT BIEN NEGOCIER AVEC LES GENS QUE L'ON COMBAT) , J'AI PRECONISE QUE LES CINQ MEMBRES PERMANENTS DU CONSEIL DE SECURITE PUSSENT SE CONCERTER POUR PREPA- RER UNE CONFERENCE INTERNATIONALE, ENVISAGER DES PROCEDURES, EXA- MINER LES MODALITES DE LA PARTICIPATION DES UNS ET DES AUTRES, EN LIAISON ASSREMENT AVEC LE SECRETAIRE GENERAL DES NATIONS UNIES. SI L'ON VEUT UN RESULTAT, IL NE FAUT EXCLURE AUCUN PAYS, BIEN EN- TENDU, AUCUN GROUPE, C'EST LE CAS QUI SE POSE POUR L'OLP DONT IL NE M'APPARTIENT PAS DE DEFINIR DE QUELLE MANIERE IL POURRAIT Y TROUVER SA PLACE. EN TOUT CAS, JE LE REPETE, LA FRANCE USERA DE SON INFLUENCE POUR QUE LES CHOSES

FRANCE USERA DE SON INFLUENCE POUR QUE LES CHOSES
TROUVER SA PLACE. EN TOUT CAS, JE LE REPETE, LA
PAS DE DEFINIR DE QUELLE MANIERE IL POURRAIT Y
LE CAS QUI SE POSE POUR L'OLP DONT IL NE M'APPARTIENT
AUCUN PAYS, NIEN EN TENDU, AUCUN GROUPE, C'EST
UNITES, SI L'ON VEUT UN RESULTAT, IL NE FAUT EXCLURE
ASSERMENT AVEC LE SECRETAIRE GENERAL DES NATIONS
PARTICIPATION DES UNS ET DES AUTRES, EN LIAISON
DES PROCEDURES, EXAMINER LES MODALITES DE LA
PREPARER UNE CONFERENCE INTERNATIONALE, ENVISAGER
OU CONSEIL DE SECURITE PUISSENT SE CONCERTER POUR
L'AI PRECONISE QUE LES CINQ MEMBRES PERMANENTS
IL FAUT BIEN NEGOCIER AVEC LES GENS QUE L'ON COMBAT
QUI PA-RAISSENT NECESSAIRES SI L'ON VEUT LA PAIX
CONTACTS DIRECTS ENTRE LES PARTIES INTERESSEES,
S PAS NOTRE SOUTIEN S'IL EST DEMANDE, FAUTE DE
GRANDE SYMPATHIE VOYRE ACTION ET NOUS NE VOUSMANGERON
D'UN PROCESSUS DE PAIX, NOUS SUIVONS AVEC LA PLUS
DE JORDANIE, EN PARTICULIER, A RENOUER LES FILS
PLUSIEURS PAYS DE LA REGION, AVEC LE ROI HUSSEIN
X QUE VOUS TRAVAILLES EN ETROITE LIAISON AVEC
REGLEMENT INTERNATIONAL. JE SAIS, MONSIEUR LE PRESIDENT
DE SOUSCRIRE LES ENGAGEMENTS INDISPENSABLES A TOUT
QUE LE MOUVEMENT PALESTINIEN ACQUIERE LA CAPACITE
LA FRANCE A SOUSCRIT, DE MEME, NOUS SOUHAITONS
UNITES A ADOPTER LES RESOLUTIONS 242 ET 338 AUXQUELLES
LISTE A PROPOS DEQUELS KL'ORGANISATION DES NATIONS
SITUATION DE DROIT OU DE FAIT DES TERRITOIRES EN
IRREMEDIABLE, NOTAMMENT POUR CE QUI CONCERNE LA
ETRE FAIT, EN TOUT CAS, POUR RENORE DE PROBLEME
AU MOMENT MEME OU L'ON EN APPROCHE, RIEN NE DOIT
RESTE A ATTEINDRE ET QUI SEMBLE PARFOIS RECULER
ORIENT, TOUT CELA C'EST UN GRAND OBJET QUI
DU MONDE, PARTICULIEREMENT AU PROCHE ET AU MOYEN
LE DEVELOPPEMENT DE VOTRE REGION, L'EAUILLIERE
RECHERCHE, LE DROIT ET LA JUSTICE, LA TRANQUILLITE
NOUS SOUHAITONS QU'UNE SOLUTION CONTINUE D'ETRE
QUE SOIT ECARTE LA TENTATION DU DECOURAGEMENT,
ENDUREES, GAI, NOUS SOUHAITONS, NOUS FRANCAIS
NE FAIT QUE RENORE PLUS INSUPPORTABLES LES SOUFFRANCES
DE CES PRINCIPES RESTE VRAI ET LE TEMPS QUI PASSE
ET INTEGRITE, CHACUN DE CES OBJECTIFS, CHACUN

משרד החוץ-מחלקת הקשר

AVANCENT, ET JE LE REPETE AUSSI, POUR CEUX-CI COMME
POUR CEUX-LA, IL FAUT QUE LES PREMIERS INTERESSES
AUXQUELS NUL NE PEUT SE SUBSTITUER, FASSENT PREUVE
DE BONNE VOLONTE, DE VOLONTE TOUT COURT, ET DE
COURAGE POLITIQUE SANS LESQUELS VOTRE REGION NE
SORTIRA JAMAIS DE L'ENGRENAGE DES EXCLUSIONS, DE
LA VIOLENCE ET DU MALHEUR. CE N'EST PAS, BIEN
ENTENDU, A UN PAYS COMME LA FRANCE ET IL
DE LA RAISON, DE L'ACCEPTATION
MUTUELLE ET PLUS TARD, JE L'ESPERE, DE LA PAIX
CELA VOUS SERA ACCORDE-

תב: שחח, מנכ"ל, ממנכ"ל, ענודג, אירא, אירב, קיזר, מצריים, שמורק, מעת,
הטבורה, ר/מרכז, ממד

נכנס **

שמור

**

**

**

חוזם: 12,6158

אל: המשדר

מ-: מריס, נר: 250, תא: 121286, דה: 1600, דה: נר, טג: ש

נד: 8

שמור/רגיל

אל אוקאניה

לידיעת ממנבל/מרימור, גבאי/טידני

מאת לבנון מריס

קלוונייה החדשה.

103.1 373

1. יהודי מקומי בשם CHARLES LUMBROSO בא לראותני היום (12.12) הוא עובד בחברת התעופה U.T.A. כזייל קרקע בשדה התעופה ומעיל בקהיליה היהודית.

2. במהלך השיחה הוא מתח ביקורת קשה על סמג'יה המתנער לזריו מכל קשר עם שאר היהודים באי. כמי שמעולם לא הושיט עזרה ליהודים נזקקים ובהזמנות מסויימת אין התבטא בצורה קשה כלפי ישראל. לומברוזו סיפר שקיימת מרידות על רעיון מינויו של סמג'יה לקונסול כבוד שלנו.

3. התרשמתי מהשיחה (יחסית קצרה) היא שלומברוזו אשר הגיע לימים טבורים למאריס ביקש להעביר לנו שמוטב לבחור באיש אחר מטמג'יה. הוא הזכיר במהלך זכריו את האדונים BAKOU ו- ELBEZ כאנשים פעילים בקהילה ועוזרים ליהודים.

4. ממה שהצלחתי לזלות על עברו של לומברוזו, אשר טען שהוא נגש את גבאי, שבשנת 60 או 61 שידה בצהל בשם שלום לומברוזו ואחרי כן חזר למריס ואחרי כן לנומאה שם הוא מתגורר מזה 16 שנים, מזכיר עברית טובה, גרוש

**
**
**

REF ID: A65707
REF ID: A65707
REF ID: A65707
REF ID: A65707

REF ID: A65707

REF ID: A65707

REF ID: A65707

REF ID: A65707

REF ID: A65707

1030 1.00

1. THESE ARE THE RESULTS OF THE INVESTIGATION CONDUCTED BY THE FBI ON 10/10/50 AT THE OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL, WASHINGTON, D.C.

2. THE RESULTS OF THE INVESTIGATION CONDUCTED BY THE FBI ON 10/10/50 AT THE OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL, WASHINGTON, D.C. ARE AS FOLLOWS:

3. THE RESULTS OF THE INVESTIGATION CONDUCTED BY THE FBI ON 10/10/50 AT THE OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL, WASHINGTON, D.C. ARE AS FOLLOWS:

4. THE RESULTS OF THE INVESTIGATION CONDUCTED BY THE FBI ON 10/10/50 AT THE OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL, WASHINGTON, D.C. ARE AS FOLLOWS:

משרד החוץ-מחלקת הקשר

ומקיים קשרים הדוקים עם הקהילה באוסטרליה.

ר.ב.

חפ: שחה, מנכל, ממנכל, מרימור, אוקיאניה, ענרג, אירא

משרד החוץ, תל אביב, ישראל

1106

1986

1986

1986:10:10
1986:10:10
1986:10:10
1986:10:10

1986:10:10

1986:10:10

1986:10:10

1986:10:10

1986:10:10

1986:10:10

1986:10:10
1986:10:10
1986:10:10

1986:10:10
1986:10:10

1986:10:10
1986:10:10
1986:10:10

1986:10:10
1986:10:10

1986

1986:10:10

6242

תאריך : 12.12.86 נוטרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

נכנס **

**

**

**

חוזם: 12,6242

אל: המשור

מ-: פריט, נר: 260, תא: 121286, חז: 1810, דח: ר, סג: ש

נד: 8

שמור/רגיל

אל: לשנת רהמי, לשנת ממי רהמי ושהח

דע: אירופה 1

מאת: השגריר פריט

103.1 כר

במסגרת המפגשים התקופתיים שאני מקיים עם ראשי הקריף והקונסיסטואר, הובעה דאגה רבה, עי' ראשי שני הארגונים מהשלכות של ענין בקאש על הממשל ודעת הקהל הצרפתית. הם ביקשוני למסור על כך לראש הממשלה ולממ' ראש הממשלה ושר החוץ.

טופר

תפ: שהח, רהמ, מנכל, ממנכל, ענוג, אירא, אירב

משרד החוץ, תל אביב, ישראל

3044

(2)

י' בכסלו תשמ"ז
12 בדצמבר 1986

520

310
103.1

אל: מר י. פנוג, סמנכ"ל

טאת: מנחל אירופה 1

הנדון: קלדוניה החדשה - מינוי קונכ"ל כבוד

אבקש לציין בראש נייר עמדה זה שאין לי שום התנגדות עקרונית למינוי מחסוג הנ"ל ככלל ולמינויו של מר סמדז' @ לתפקיד בפרט.

יחד עם זאת חשוב לברר לעצמנו הטיבה למינוי. אם הכוונה להעניק כיבוד ליחודי חס ומעיל למען ישראל, חרי זה היובי ומשובח.

אם, לעומת זאת, מדובר בתיסקוד פעיל של קונכ"ל, הריני לאזכר עובדות יסוד אחדות:

- א. קלדוניה החדשה היא שטח צרפתי מעבר לים (T.O.M) בעלת אוכלוסייה של כ-150.000 בלבד המהווה בשנים האחרונות טוקד לסכטרכים בינעדתיים. ובין גזעיים פוליטיים. אין היא מיועדת לקלוט הסברה ישראלית.
- ב. טענה הכלכלי של קלדוניה החדשה הוא בכי רע. מייצאת ניקל וקופרה בלבד שמחיריהם בשוקי העולט בשפל. האי מחקיים אך ורק בשל הסיוע הצרפתי. קשה לראות אינטרט כלכלי איזשהו של ישראל במגעיים עם קלדוניה.
- ג. אין בה אוכלוסייה יחודית בעלת משקל ובודאי שאין כל מקום לפעילות קונטולרית מסוג זה בו.
- ד. אין שום סיכוי לתנועת תיירים מהאי לישראל.
- ה. אין ביקורי אח"ט ישראליים באי, כלומר לא צפויה פעילות ארוח מטעם קונכ"ל.

אם יוחלט איפוא על פניה לצרפת לקבל אישורה למינוי של מר סמדז' כקונכ"ל בקלדוניה החדשה יהיה צורך לראות בפריס את הטקום להעברת ההנהיות לקונכ"ל ובשום אופן לא לעשות כן דרך נציגותנו במדינה עצמאית באיזור האוקיאני. יהיה גט כורה בל יעבור להנחות את הקונכ"ל בנוטיאה לא להיות מעורב בצורה איזושהי בהתפתחות הפוליטיות הפנימיות בקרב האוכלוסייה של האי או במחלוקות בין מדינות אוקיאניה לבין צרפת.

אם בעתיד תהיה כוונה לשלב תושבים מהאי בתכניות מט"ב ישראליות, גם לגביהן יהיה צורך למעול דרך הרשויות הצרפתיות ודרכן בלבד.

הנהיות מהמשרד לקונכ"ל בנוטיאה ישלחו אך ורק מאגף אירופה.

ב ב ר כ ה,

יואל אלון

ט' בכסלו התשמ"ז
11 בדצמבר 1986
515

ג'י.א.מ.

אל: ד"ר נמרוד נוביק, יועץ מדיני
מאת: מנהל אירופה 1

הנדון: ארוח רשמי של גב' איבט רוזי מצרפת
למזכרה של גב' ד"ר ניצה שפירא-ליבאי
מ-12.11.86

ולפניתכם מ-30.11.86

גב' איבט רוזי זכורה מתקופת כהונתה כשרה בממשלת צרפת
דווקא בשל גישתה הביקורתית כלפי ישראל. היא לא גילתה
ידידות במעמדים רבים לרבות בועידת תוס העשור לאישה
בניירובי.

אין לה היום תפקיד בעל חשיבות במפלגה הסוציאליסטית בצרפת.

לדעתנו אין למשרד החוץ ענין ובודאי לא תקציב בארוחה
הרשמי בעתיד הקרוב.

ב ב ר כ ה,

יואל אלון

17-10-17

of 1917
11
etc

and the other cases, with other
and other matters.

Notes: some cases of 1917 which were
directed to be dealt with in 1918
11-10-17
17-10-17

to be dealt with in 1918, and other
cases which were directed to be dealt
with in 1918.

and other cases which were directed to be dealt
with in 1918.

and other cases which were directed to be dealt
with in 1918.

A. D. C. G.

17-10-17

מסוד החוק

יודסליה
30/11/16
תאריך

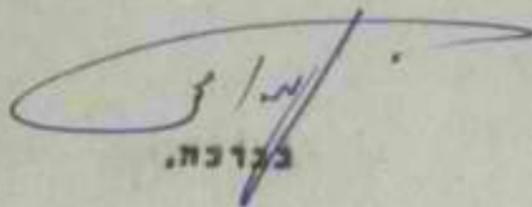
סוג _____

אל מ' אילנה

מאת: לשכת השר

חוק: ה"צ"ב

מה ג' אילנה ?

בנוכה.

משרד ראש הממשלה
לשכת היועצת למעמד האשה

ירושלים, י' חשוון תשמ"ז
12 נובמבר 1986

לכבוד
ד"ר נמרוד נוביק
יועץ מדיני לשר
משרד החוץ
י ר ו ש ל י ם

ד"ר נוביק היקר,

הנדון: אירוח רשמי של גב' איבט רודי מצרפת

מצורף בזה העתק ממכתבה של שולמית דגון המבקשת להסדיר אירוח ממשלתי רשמי של גב' איבט רודי, ששרתה כשרה למעמד האשה בצרפת. אני זוכרת מחוות פרו-ישראליות שלה בעבר, כמו ביטול השתתפותה בכנס אונסקו לאחר שארגון זה קיבל החלטות בגנות ישראל.

האם יש למשרד החוץ עניין באירוח גב' רודי בישראל?

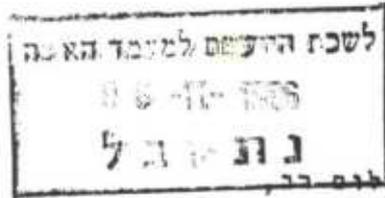
ב ב ר כ ה ,
נ"ה לקינד אביבי,
ד"ר ניצה שפירא-ליבאי

לוטה:

מכתב מגב' דגון

כ" חשרי, חשמ"ז
23 באוקטובר, 1986

לכבוד
ד"ר ניצה ליבאי שפירא,
יועצת לעניני נשים במשרד רה"מ,
ירושלים.

ג.ג.

לד"ר ניצה שפירא, ~~לגבי רב~~

אני פונה אלייך בחקווה כי תוכלי לספל בנושא הנ"ל.

הגב' איבט רוזי, שרה לשעבר בממשלת צרפת, רוצה לבקר בישראל בקור רשמי, במטרה להרצות מספר הרצאות בנושאים בהם עסקה ועוסקת כיום.

ברצונה לבקר בארץ בחודשים ספטמבר, אוקטובר 1987.

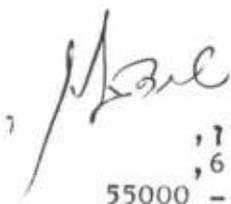
הנ"ל מוכנה לממן את נסיעתה. אולם, את שהייתה בארץ, בקורים הרצאות וכו' היתה מבקשת להיות אורחת רשמית של הממשלה או של אחד מהארגונים העוסקים בנושאי מעמד האישה, זכויות האישה וכו'. (בדף המצורף כתובים הנושאים עליהם היא מוכנה להרצות).

אני פונה אלייך, היות ונחבקשתי להפנות את בקשתה ע"י בת-דודי, שהיא יריבתה ~~לגבי רוזי, האורחת.~~

אשמח מאד אם תוכלי לספל בנושא.

אני מצרפת את הכתובת אליה יש להשיב (באנגלית או צרפתית).

אודה לך, אם תוכלי רק ליידע אותי אם הנושא בספול.

תודה רבה,

שולמית דגון,
רח" קישון 6,
קריית-אוננו - 55000

הכתובת בצרפת:

D. Kramer
61 Rue Scheffer
Paris 75016
Tel: 47047680

YVETTE ROUDY

MINISTRE DES DROITS DES FEMMES
81 / 86

DEPUTÉE PARLEMENT EUROPEEN

DEPUTÉE DU CALVALDOS (FRANCE)

Conférence sur l'expérience
ministérielle de la femme

ou sur Simone de Beauvoir

Organisation féminine
du gouvernement.

9

AMBASSADE D'ISRAËL

שגרירות ישראל

פאריס, 10 בדצמבר 1986
ח' בכסלו התשמ"ז
מס' 132

אל : אירופה 1

מאת : הציר, פאריס

מ.א.
1011
צרכ

הנדון : מדיניות החוץ של צרפת במזה"ת -
הדיון על תקציב משה"ח בסינאט

המבנה הבי-קאמרלי של השיטה הפרלמנטרית בצרפת מחייב, אחר דיון בחוק התקציב של משרד כלשהו ב "אסיפה הלאומית", לקיים דיון נוסף ב "סינאט". הדיון בסינאט מעתיק את דפוסי הדיון ב "אסיפה הלאומית". במצורף, לידיעה, נאום שר החוץ ז'אן ברנרד ריאמון והקטעים הרלבנטים מתוך נאומי הסנטורים שהתייחסו אל המזה"ת, בדיון על תקציב משרד - החוץ (1.12.86).

ברצוני, עם זאת, להפנות בהמשך תשומת הלב אל ניסוחים אחדים הראויים לציון מיוחד.

בראש ובראשונה אל דברי שר החוץ, המעריך שלא חל שינוי בעמדתה של צרפת כלפי הסכסוך הישראלי-ערבי, מאז 1967. ובלשונו הוא :

" אנחנו מחזיקים, מאז 1967 לאורך כל ממשלותינו, בעמדה שלא השתנתה, כלפי הסכסוך הישראלי-ערבי, שהמשכיותו ללא פתרון, היא המקור להרבה בעיות (TROUBLES) באיזור זה ואחרים של העולם".

אין זה משנה, אם אפשר לערער על הגדרת שר החוץ ולהצביע על אי-דיוקים אחדים מבחינת מלוא מרכיבי העמדה הצרפתית היום כלפי הסכסוך הישראלי - ערבי. מהותית, עלינו לזכור כיצד מתייחס ז'אן ברנרד ריאמון עצמו אל הנושא, כי להתייחסותו שלו השלכות מן ההיבט האופרטיבי.

מתוך הדיון בסינאט ראויים לאיזכור מיוחד הבקורת הסרקסטית מפי יו"ר וועדת החוץ של הבית, הסנאטור JEAN LECANUET על מדיניות צרפת חסרת העקביות כלפי סוריה, תוך שהוא אינו פוסח ואינו חס על הראיון של שיראק ל " וושינגטון טיימס". הסנאטור אפילו משתומם שבראיון האמור :

" UN CREDIT INCERTAIN EST MEME APPORTE A LA FABLE D UN COMLOT ISRAELIEN DANS L AFFAIRE DE L ATTENTAT CONTRE EL AL EN ANGLETERRE".

כל מה ששר - החוץ מצא להגיד, בדברי תשובתו למתדיינים על הראיון ל "וושינגטון טיימס" הוא, כי התנאים בהם ניתן הראיון " שלא היה בעצם ראיון " מוכיחים,

- 2 -

כי " הנוסח שפורסם ע-"י היומון האמריקאי לא נועד לייצג את הגירסה
הרשמית של מדיניות החוץ של ממשלת צרפת "

ב ב ר כ ה ,

אליעזר פלמור

העתק : המרכז/בינל 1

5097

תאריך: 11.12.86
כינושור החוץ-מחלקת הקשר

שמור

נכנס

**

**

**

**

חוזם: 12,5097

אל: המשרד

מ-: מריט, נר: 210, תא: 101286, זח: 1900, דח: נר, טב: ש

נד: @

שמור/רגיל

3 ככ 103.1

אל: אירופה 1

מאת: השגריר מריט

בהמשך למברקי 66 מ-3/12

רעיית שר התרבות הצרפתי מגיעה ארצה ב-20/12 בטיסת

AF 136

ועוזבת ב-22/12 בטיסת AF 139

חוזר וממליץ לטפל בה ולהציע לה סיור במקומות בהם טרם

ביקרה. להזכירנט שנלוותה לבעלה בביקורו בארץ אשתקד.

הבריקונא הצעתכם.

תפ: ענוג, אירא, שמורק, מאור, תרבות

5096

תאריך : 11.12.86
משרד החוץ-כחולקת הקשר

ש.מ.ר

כנס **

**

**

**

חוזם: 5096/12

אל:חמשרד

מ-:מריט,נד:209,תא:101286,זח:1900,זח:נד,טג:ש

נד:ג

3000 א.נ.א
9

ש.מ.ר/דגיל

אל:אירומה 1

מאת:השגריר מריט

שהח' דוימונד,הזמינני לארוחה שנקבעה למי בקשתי ב-5/1
כדי שאוכל גם לשמוע ממנו על ביקורו במצריים.

תפ: שהח,מכנל,ממנכל,ענוג,אירא

משרד החוץ - תל אביב - 5096

5096

י ר ו ש ל י ם
ח' בכסלו תשמז'
10 בדצמבר 1986

שמור

רינה
אמא

אל; מר י. לבנון - פריז
מאת; סגן מנהל - מא'פ

טוגו

בניגוד לידיעות והשמועות עברה ועידת ה-R.P.T. ללא החלטה על חידוש היחסים עם ישראל. נרמז לנו על האפשרות שלצרפתים חלק לא מבוטל במניעת החידוש. לא באו לכלל ביטוי ההבטחות והנסיונות לסייע לנו שהושמעו על ידי בכירי צרפת. נודע לנו על גישה עוינת לנו של שגריר צרפת בלומה שווצאי נתן פורקן בפעילות לרגשותיו האנטי-ישראליים. נודה אם תוכל להשלים לנו ממקורותייך. על הרקע להחלטת הטוגולזיים שלא לחדש היחסים עמנו בשלב זה.

ב כ ר כ ה

יעקב קינן

העתקים; ס. מנכ'ל אפאסוק'

מנהל מאפ'

אירופה א' ✓

נכנס **

שמור

**
**
**

הוצם: 12,4413

אל: המשרד

מ-: לונדון, נר: 102, תא: 091286, זח: 1800, דח: ד, טג: ש

נד: פ

300
מ.א.

שמור/זחוף

אל: אירופה ב' המרכז

מאת: היועץ המדיני לונדון

משיחה עם היועץ הצרפתי:

1. מבגש הפיטגה האירופאי לא העלה שום חדש ולמעשה אם לא היו מחויבים בקיומו על פי תקנות ומסורת יתכן שלא היה מתכנס כלל.

2. בנושא מזרח מערב וביטחון אירופה חזר ועלה. הסביר החשיבות של ריקודים ליצירת הקונסנזוס האירופאי משום שהתברר כי הסכמה בין ארהב לבריתם עשויה לבוא לפתע ואולי על חשבון אירופה המערבית. ככלל טוענים כאן נגד ההפרדה המלאכותית בין טילים לנשק קונבנציונאלי מלחמה כימית וכו' כשהדרישה הינה שהכל מחויב בטיפול במכלול אחד. הרעלה בדרג נמוך הדאגה שמה הנשיא האמריקני שלאחר פרשת איראן איננו זה שלפניה ושמה הישובים של הצלחה פוליטית בבית ואפילו על הישרובי ביטחון אירופה כפי שנראים מכאן. ההסכמה בין ה 7 כיום רבה יותר ובריטניה שבעבר ניסתה להעביר נושאים מהתחום הצבאי לטיפול במסגרת נאטו נמנעת עכשיו מלעשות זאת. הצרפתים אגב רואים באפשרות של ניצחון הלייבור בבריטניה כקטסטרופה לביטחון אירופה.

3. בנושא מזהת לא תודש דבר. למעשה אין לאירופאים שום רעיון והבריטים אף הציעו לצרפתים לפנות יחד לארהב אולי משם תבוא הישועה בנושא זה. העובדה שאפילו לבריטים

נכנס

בלמס

הנדס: 12/4041

אל: המשרד

מ-: סידוני, נד: 25, תא: 091286, זח: 1400, זח: 7, טג: 2

נד: 8

3 כר כ 103.1

בלמס/רגיל

אל: אוקיאניה

זע: נאויס ניו יורק

מאת: הקונביל סידוני

קלדוניה החדשה

1. בסוף השבוע בראיון טלוויזיה ציין שה"ה שבין אוסטרליה לצרפת שלוש נקודות מחלוקת: הפסקת הניסויים האטומיים באוקיינוס השקט, מניעת זיהום גרעיני ושאלת קלדוניה. השר לא יחס חשיבות רבה לשאלת המראיון למקרה שצרפת תגמול לאוסטרליה בהפסקת רכישת אורניום מאוסטרליה.

2. ה - SYDNEY MORNING HERALD במאמר בערכת סוקר (8) הדיון במליאה שהנושא ימשין לטובל מקטאון: ההצעה לא תשנה החלטת צרפת לקיים משאל עם ביולי בשנה הבאה - אך לדיברי העיתון היא עשויה לגשר בין עמדת המתונים ב - FLANKS ברשת TJISAOU המרכזים להדבר עם צרפת לבין עמדת הקיצוניים בראשות UREGEI שמוכנים להסתייע בלוב כדי להשיג עצמאות מלאה.

3. העיתון סוקר ניגוד עמדותיהן של אוסטרליה וצרפת בנושא ומגיע למסקנה שאם צרפת תזניח מחויבותה לקלדוניה היא תגרום למשבר אזורי, שאוסטרליה וניו זילנד תטבולנה ממנו.

המאמר בדי.פ.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

ג.ע.ש
?

ת.מ. ש.ה.מ.נ.כ.ל.מ.מ.נ.ל.פ.ר.י.ה.ד.ר.א.ד.ק.י.א.נ.י.ה.ע.נ.ו.ג.א.י.ר.א.ר.ד.א.ר.ב.ל.2,
ש.מ.ד.ר.ק.מ.ע.ח.ה.ס.ב.ר.ה.ר.מ.ר.נ.ז.מ.מ.ד.

אל:

התאריך

מחוז:

חיק מס'

הנדון:

8.12.86

~~ארכיון~~

יוליא סלון
א. גליליה

צ'וק א. מ.

אם תמשיך להמשיך לכתוב
המכתב שלי - הימין > אוטונומי
אנחנו:

הכלל הוא זה קולנו

כיום (Constitution) . 1. editorialistic

נמצא לי הימין.

אם זהו הממון הכלל של

בכנסים אחרים, אולם הממון הממון

מלכתם בבנייה ובתקנים מלכתם

~ ~ ~
~ ~ ~

Où est la cohérence?

par Emile Touati

Bien qu'ils aient été démentis, les propos de M. Chirac au représentant du Washington Times ne peuvent être tenus pour négligeables car ils sont très révélateurs d'une personnalité et d'une politique, et plutôt inquiétants.

En retenant (sinon en adoptant) la thèse même de l'accusé Hindawi dans l'affaire de l'attentat de Londres contre l'avion El Al, le Premier ministre a contribué sans l'avoir voulu à nourrir la propagande communiste (voir les réactions de L'Humanité) et il a ainsi assuré l'un des relais de la vaste manœuvre de désinformation probablement orchestrée par le KGB.

L'accusation portée contre Israël vise, contre l'évidence, à innocenter la Syrie que l'on veut, à toute force, parce que cela arrange, considérer comme "n'ayant participé ni de près ni de loin à des actions terroristes sur le territoire français". Ni sur le sol anglais... Les dirigeants syriens en sont tout à fait incapables, je vous le jure. La preuve, c'est qu'ils n'ont rigoureusement aucune responsabilité dans l'attentat de la rue Marbeuf, dans l'assassinat de l'ambassadeur de France à Beyrouth, dans la tuerie du Drakkar, dans la commandite du clan Ibrahim, ni d'ailleurs dans la prise d'otages français (puisque, voyons, leur libération dépend, n'est-ce pas - mais peut-être pas -, de ces dirigeants syriens).

Quant à la mise en cause du Mossad, elle est absurde et donne lieu à des explications contradictoires. Si l'objectif d'Israël était de se donner un prétexte pour une intervention militaire contre la Syrie, alors pourquoi avoir déjoué le complot avant sa conclusion? Et peut-on croire alors qu'Israël, si soucieuse de la vie de ses citoyens, ferait délibérément assassiner des centaines de ses propres ressortissants en vue de déstabiliser un régime ennemi? Les nazis, les soviétiques, certains extrémistes arabes (et en particulier Assad qui a fait massacrer des milliers de ses coreligionnaires) pourraient certes organiser d'aussi horribles machinations. Il suffit de rappeler qu'en Israël les services secrets ont failli dernièrement être secoués jusqu'à leur tréfonds par le pouvoir judiciaire pour une simple bavure. Et si Hindawi avait été manipulé par des agents israéliens de façon à lui faire rater son coup, cela serait bel et bon mais cela supposerait d'abord, comme l'a audacieusement déclaré M. Chirac, que ces agents aient agi "en conjonction avec des éléments syriens proches de Assad". En effet, Hindawi, l'enquête l'a prouvé, a reçu des instructions directes de Damas et de l'ambassade de Syrie à Londres. Mais, en fait, la réalité est encore bien plus simple: c'est Assad lui-même qui a été manipulé par le Mossad. Ainsi désormais tout devient limpide. CQFD.

Mais au-delà de cette affaire, certains observa-

teurs se sont attachés à l'analyse par M. Chirac de sa politique arabe, qu'ils ont trouvée "logique et cohérente". Nous ne pouvons qu'approuver les grands objectifs assignés à cette politique: sauvetage du Liban, soutien aux Etats arabes modérés, lutte contre le déferlement du fondamentalisme musulman. Mais nous ne pouvons être d'accord sur le fait que, face à cette stratégie, quelques bombes à Paris, cela n'a qu'une importance tout à fait secondaire, et même que c'est de la "petite bière".

De plus, force est de constater que les résultats obtenus par la France relativement aux trois objectifs ci-dessus définis sont plutôt limités et même négatifs, ne serait-ce que parce qu'il est impossible de prétendre soutenir à la fois (tout en ménageant Israël et en apaisant l'Irak) l'Irak et la Syrie; la Syrie et la Jordanie et l'OLP; le Liban et la Syrie; ou de prétendre renforcer l'Egypte en critiquant son engagement dans les accords de Camp David.

D'autre part, la France, dont le comportement

n'est pas particulièrement exemplaire, ne se grandit pas en multipliant les reproches à l'égard de ses alliés, simplement pour ne pas à avoir à exprimer sa solidarité à leur égard. Il est un peu facile de leur

Il est facile de répéter à ses alliés qu'ils ne font qu'"aboyer", sans que l'on sache vraiment si l'on souhaite qu'ils se taisent ou qu'ils mordent...

répéter, de façon très vexante, qu'ils ne font qu'"aboyer" (sans que l'on sache vraiment si l'on souhaite, qu'ils se taisent ou qu'ils mordent), et, simultanément, de s'employer à leur scier les dents. Il est paradoxal de regretter qu'ils n'agissent pas et dans le même temps, de refuser de s'associer à des actions qu'ils proposent, ou désavouer les initiatives qu'ils prennent. Il est bizarre de courtoiser la Syrie et de conseiller à demi-mot aux Etats-Unis d'envoyer les Marines à Beyrouth.

Fondamentalement, la politique illustrée par M. Chirac repose sur deux illusions majeures qui constituent deux mythes: la croyance en l'unité foncière du monde arabe et de l'opinion publique arabe - la confusion (pourtant formellement répudiée par De Gaulle) entre les idéologies et les structures géopolitiques.

Les grands Etats arabes sont antérieurs à l'arabisme. Ils existent en eux-mêmes et ils s'affrontent entre eux car ils ont des intérêts et des ambitions divergentes. Il ne faut pas tous les mettre dans le même panier sans distinguer entre pro-soviétiques et pro-occidentaux. Au-delà de son régime actuel, qui passera comme les autres, l'Iran restera tributaire de l'antique Perse avec son irréductible position régionale.

P.S. - Un ami facétieux m'a fait cette remarque, mi-figue mi-raisin: "Si l'Afrique du Sud veut être bien traitée et bien reçue en France, elle n'a qu'à imiter la Syrie."

E. T.

Informations juive NOV-DEC 1986

considérant que la nature du crime occidental a pris fin et qu'il a désormais compris que le terrorisme international est un réseau complexe et unifié?

B. V. : Le monde occidental comprend les dangers du terrorisme — évidemment — les prises d'otages, les bombes, les assassinations, etc. Je ne suis pas sûr qu'il réalise vraiment qu'il est un instrument unifié et organisé de déstabilisation. Par exemple, on m'a demandé de donner mon opinion sur le dernier groupe qui a revendiqué la responsabilité des attentats à Paris. J'ai été critiqué parce que je n'étais pas une "experte" de ce groupe particulier. Tous les groupes sont que les forces de guérilla de cinq ou six organisations terroristes importantes, cautionnées par cinq Etats extrémistes.

I. J. : *Votre conclusion est que cette violence que constitue le terrorisme est le prix que nous avons à payer pour bénéficier du privilège de la liberté.*

B. V. : Parce que le monde occidental refuse de prendre des mesures concrètes contre le terrorisme, telles que sanctions économiques ou rupture des relations diplomatiques — il est clair qu'il est préparé à vivre sous la menace. Cela vaut mieux qu'un holocauste nucléaire. Ce n'est pas mieux en réalité — simplement une mort lente de la démocratie plutôt qu'un grand "bang". Le fait que les pays occidentaux ne fassent pas les démarches nécessaires pour combattre le terrorisme me fait penser que l'Occident croit qu'il s'agit d'un autre élément, où le prix à payer pour la liberté et le terrorisme est l'arme de ces nations souhaitant éliminer la liberté, et la liberté telle que nous la connaissons dans le monde occidental — car ce sont les pays de l'ouest qui sont en train de payer ce prix et de prendre directement les coups. Nous souffrons du syndrome de culpabilité judéo-chrétienne. Nous sommes privilégiés et mieux lotis que ceux qui sont en train de combattre pour quelque cause que ce soit — donc nous sommes disposés à payer le prix — à souffrir —. En réalité, ce n'est pas nécessaire car les solutions aux problèmes pourraient être trouvées s'il y avait un réel désir de les trouver. Malheureusement ce sont les grandes puissances derrière les groupes révolutionnaires qui ne veulent pas trouver des solutions — car leur but est de perpétuer le chaos.

mort et ne s'assignent aucune limite. Qu'on relise "les Justes" de Camus. Le terroriste arrête son geste meurtrier parce qu'entre la bombe et la cible initiale, viennent de s'intercaler des êtres extérieurs au combat. L'acte de terreur rencontre ici une limite qui ramène son auteur potentiel au droit commun de l'humanité. La nouvelle terreur procède d'une attitude exactement inverse. La présence de civils, de femmes, d'enfants, loin de l'inhiber, l'excite et lui fournit l'occasion d'exercer une horreur maximale. Ces terroristes doivent alors comprendre qu'ils s'excluent ainsi du contrat social minimal, celui qui subsiste même entre deux ennemis lorsqu'ils s'astreignent à ne faire s'affronter que leur volonté respective, sans s'abandonner à la tentation de l'extermination.

La nouvelle terreur ne saurait revendiquer aucune compassion, future ou rétrospective, parce qu'elle ne respecte pas une autre limite : celle qui préserve de la violence et du sang les lieux de prière où se prononce le Nom de Dieu. Le massacre perpétré dans la synagogue Neve Chalom d'Istanbul a révélé que cette limite pouvait être franchie, avec la sauvagerie que l'on sait. Mitrailler des juifs, un jour de Chabbat, au moment où, revêtus de leur châle de prière, ils rendent grâce au Créateur de l'Homme, outrepasser les définitions les plus extrêmes de l'Ennemi. Cette terreur-là est en fait une véritable liturgie du sang célébrant l'idolâtrie de la mort. Aucune considération, diplomatique, stratégique ni évidemment commerciale ne doit effacer les traces et le souvenir d'une pareille transgression. Sans quoi, ce qu'il reste de lumière dans la conscience politique contemporaine s'affaiblirait un peu plus. Et en même temps, il faut savoir raison garder, et préserver l'avenir.

REVELATEUR

A cet égard, il est indispensable d'éviter tout amalgame entre terroristes et musulmans. Pour autant qu'ils soient mis en cause, les frères Abdallah, faut-il le rappeler, ne sont pas de religion musulmane mais se disent chrétiens. Toute confusion serait à la fois injuste et destructrice car le monde arabe est en train d'évoluer, au plan international comme autour de nous,

achevé ses effets...

DIALOGUE

Sachons enfin être attentifs autour de nous, en France, aux transformations de cette seconde génération d'immigrés nommés en argot affectueux "les beurs". Leur revendication du "droit à la différence" — qui doit beaucoup à la terminologie des intellectuels juifs de la décennie 60-70 — s'accompagne d'une autre expérience : celle de la ressemblance et de la communication. Car dans quel Etat arabe une communauté quelconque, une minorité ethnique, ou culturelle dispose-t-elle, comme en France, du droit d'émettre sur une radio libre ? Malgré les manifestations de racisme, cette seconde génération a respiré ce qu'un jeune Marocain a appelé "l'odeur de la liberté". Les femmes arabes la respirent elles aussi et nul ne peut prévoir les conséquences de ce besoin sur la représentation du monde qu'un Rachid Boudjedra a décrite en des termes saisissants dans "la Répudiation".

Il est donc indispensable de maintenir et d'élargir le contact avec cette seconde génération en évitant qu'à la suite de rejets indistincts, elle ne serve de milieu d'accueil et de recrutement aux groupes terroristes. Entre les réactions de vengeance et le "fraternalisme" confus, nous devons faire naître de l'épreuve même que nous traversons, les moyens de sa solution. Aux tentatives de déstabilisation doit répondre, avec l'affermissement du dialogue intercommunautaire, l'amarrage de cette seconde génération, parfois errante de tradition en tradition, dans le camp de la paix. Grâce à quoi, un jour viendra peut-être où juifs et musulmans déjoueront ensemble les pièges de la fatalité dont l'écrivain allemand Ernst Junger a tracé la parabole : sur un pont trop étroit, des juifs et des musulmans se sont engagés en même temps. Pour dégager la voie, chacun des deux groupes jette tour à tour l'un des membres de l'autre dans le vide. Que cette parabole, et le fantasme qu'elle exprime, s'avèrent vains pour ceux qui ont compris et décidé qu'une terre véritablement humaine sait s'ouvrir à de multiples chemins.

3408

תאריך : 08.12.86 **משרד החוץ-מחלקת הקשר**

שמור

*** נכנס ***

**

**

**

חוזם: 12,3408

אל: המשרד

מ-: מריס, נר: 149, תא: 081286, זח: 1300, זח: ב, טג: ש

נד: 8

שמור/בהול

אל: נארט, ניו-יורק

זע: ארבל 2

מאת: הציר, נאריס

מועבי'ט-ביר זיה, לחוזם 249

מנהל אגף ארבל רשם למניו טיעונונו ובקשתנו, צרפת
תנגד לכל הצעת החלטה נגדנו.

אמר, שהבקשה והטיעונונו וכן יחסי הידידות בין צרפת
וישראל יילקחו בחשבון, כאשר יבואו לטכס הערכת המצב
ולהחליט על עמדתם לגבי הצעת ההחלטה בנוסחתה הסופית.

==מכ==

חפ: שהח, מנכל, ממנכל, ורד, ארבל, ענוג, אירא

צ'וכ
103.1
9

משרד החוץ - מחלקת הקשר - תאריך: 08.12.86

נכנס

בלמס

חוזט: 12,3255

אל: המשרד

מ-: פריט, נר: 144, תא: 071286, חז: 1900, דח: מ, ט: ג: ב

נד: 2

הירב מ.א.

בלמס/מידוי

אל: אירופה 1, דובר המשרד

דע: לשכת מ"מ רה"מ ושר החוץ, לשכת שר התמ"מ ושר התיירות

מאת: השגריר, פאריס

הובא לידיעתי שקול ישראל שידר ידיעה שהועתקה כנראה בעתונות בישראל, ששרבבה ידיעה על ביקורת צרפתית על הצהרות שריס בישראל על פגישתי ביום ו' עם שר החוץ ריימונד. לידיעתכם אחרי הפגישה נמנעתי ממתן כל הצהרה או תגובה לתקשורת, ובתשובה לשאלת סוכנות הידיעות הצרפתית שהסתמכה על שידור קול ישראל בירושלים הכחשתי שזומנתי לפגישה עם שר החוץ בענין נקאש וציינתי שפגישה זו שגרתית ונקבעה זמן זרב מראש.

סי"צ הוציאה הודעת תיקון בהתאם.

תפ: שהח, מנכל, ממנכל, ענוג, אירא, אירב, שמורק, מעת, הסברה, תמס, שרהתיירות, מנכלתיירות, סייבל, תביעות

ה' בכסלו תשס"ז
7 בדצמבר 1986

498

ר"מ. א. י

ס ט ו ר

אל: מר י. לבנון, השגרירות פריס
טאת: אירופה 1

הנדון: מדיניות צרפת באזורנו
מכתבך 332 ט-3.12.86

תודה על דיווחך המפורט על פגישתך עם BERNARD GUILLET
יועצו הדיפלומטי של מר הפנים PASQUA, ולשעבר חבר
צוות הייעוץ לרוח"ט שידאק במטינידון.

האם ניתן לחסיק מהנאמר בסיימא של מכתבך שהיו קיימים
חילוקי דעות משמעותיים בינו לביין BUJON DE L'ESTANG
בנוגע למדיניות צרפת באזורנו (וכלפי סוריה במרט)
וכי הניתוח של גייה איננו מקובל על בוז' ון, לדעתך?

ב ב ר כ ה,

אריה אבידור

העתיקים: ראש המרכז
איסוף/ט"ד

1961

1961

1961

1961

1961

1961

1961

1961

1961

1961

L'Express

Bernard Guillet

41 ans, conseiller au
ministère de l'Intérieur.

PASQUA

Un transfuge clef. Chargé des questions du Proche-Orient dans la cellule diplomatique de François Bujon de l'Estang à Matignon, ce diplomate (qui n'est pas énarque !) passé par Khartoum, Damas et Luanda vient d'être nommé au cabinet de Charles Pasqua. Dans un ministère dont les tractations diplomatico-policières au Proche-Orient sont devenues de plus en plus actives, c'est l'homme des contacts avec la Syrie.

3 דצמבר 1986

שמור

מס' 332

אל: אירופה 1

מאת: השגרירות, פאריס

הנדון: מדיניות צרפת באזורינו

להלן מצהריים עם *Bernard Guillet* (3.12) המכהן כיום כיועצו הדיפלומטי של שר הפנים, *Pasqua*. גייה, היה עד לפני שבועיים ירעץ דיפלומטי במטיניון ותחום טיפולו היה המזה"ת ואפריקה. נראה שבגלל אי התאמה בינו לביין יועצו הדיפלומטי של שיראק, בוז'ון דה לאטן, נאלץ גייה לעזוב את המטיניון. ניצלתי עובדה אחרונה זו כדי לערוך עימו סיבוב כללי על מגמות מדיניותה של צרפת באזורנו.

טרור

1. אחרי גל הפיגועים שהיה בפאריס בחודש ספטמבר, החליט ממשל שיראק לנקוט בפעולה דיפלומטית נמרצת שאת תוצאותיה לא יכלו לחזות מראש. הם פנו לרוב ארצות ערב, אחרי שערכו מיפוי מדוייק של הקשרים והלחצים שיכולות מדינות ערב להפעיל זו על זו כדי להעביר להן את המסר שרצו, עם סוריה החליטו לטפל באופן מיוחד על ידי שיגור השר אוריאלק וראש השרותים לדמשק כדי שתוכן המסר יועבר לשתי הרמות בסוריה, הפוליטית והמודיעינית,

2. המסר שהועבר לארצות ערב כלל למעשה הבהרה חד משמעית שצרפת רואה בחומרה רבה הפיגועים בלב פאריס והיא דורשת שהם יפסקו לאלתר. והיה וזה לא יקרה, תשקול צרפת שינוי משמעותי במדיניותה הידידותית כלפי ארצות ערב, לא תוכל למנוע פגיעה בערבים החיים בתחומה בגלל לחץ דעת הקהל מבפנים ובאם יווצרו תנאים לכך, תיאלץ אף לפתוח בפעולת תגמול. בתשובה לשאלתי אמר גייה שלא היה כאן שום ניסיון להימור מצד צרפת וכי שקלו ברצינות גמורה במטיניון, שינוי בגישתם האוהדת למדינות ערב. האינטרסים הכלכליים הצרפתיים בארצות ערב, לא יכלו להוות משקל נגד בפני יישום החלטה כזו, כי בטחון תושבי פאריס, עולה על הכל.

3. בסוריה, אישר לי גייה מה ששמעתי מגורם אחר, לאמור שבשיחות בדמשק, צרפת לא מסרה שום מידע קונקרטי או הוכחות שברשותה, על המעורבות הסורית. היא תבעה שסוריה תוכיח שאיננה מעורבת בטרור, אליבא דגייה, הסורים הבטיחו שהם ידאגו שלא יבוצע שום פיגוע על אדמת צרפת שמקורו אדמת סוריה או בשליטה סורית. כיום, רושמים בסיפוק רב שאכן הפיגועים פסקו מייד והם סבורים שהמסר שלהם נקלט יפה וכי מערכת הלחצים הבינערבית פעלה.

סוריה

4. עמידתה של סוריה במילה שלה בנוגע לטרור, הפיח רוח חדשה במטיניון ביחס לדמשק. אומנם בעבר היו כאלה שסברו שיש מקום להדק הקשר עם סוריה וגייה אף נמנה על אלה, הרי שהיום גבר זרם זה בתוך מטיניון וזה מה שמסביר למעשה את "ההתחשבות" של צרפת כאשר דובר על סנקציות אירופיות נגד סוריה.

5. סוריה נתפסת בעיני הממשל, כמדינה חשובה במזה"ת עימה יש לשמור על נתיבי הדברות. גם בהקשר הלבנוני, חשובה סוריה ועל כן, לא מהנמנע, אם תיתארך תקופת הרגיעה הבטחונית בפאריס יזכו אחסי צרפת סוריה, לדחיפה קדימה. להערכת גייה, סוריה מעוניינת בהידוק הקשר עם פאריס, גם לפני גל הפיגועים, משום שדמשק, כמונו וכמו הצרפתים, למדו את לקח מלחמת לבנון וגם מפני שלא נעלמת מהם העובדה, שצרפת תמיד תמכה במיעוטים במזה"ת והעלווים, בסופו של דבר, מהווים מיעוט כזה.

אש"פ

6. נקודת חיכוך אפשרית בין צרפת לסוריה עלולה להיות להערכת גייה סביב הסוגייה הפלסטינית, לאור העויינות הבלתי מתפשרת של דמשק כלפי אש"פ/ערפאת. גייה סבור שאכן ראש הממשלה שיראק התכוון למה שאמר ליהושע בן פורת על אש"פ ומדינה פלסטינית כי הוא מאמין בזה. הממשל של שיראק בעד פתרון הסוגייה הפלסטינית אך אין הוא רואה יתרון בתמיכה עיוורת באש"פ בתור ארגון. סבורים שאש"פ הוא מקור הצרות בביירות, ושהוא לא מסוגל לשנות מדיניותו ולהתקדם בתהליך השלום. על כן, סבור הממשל הנוכחי שאין צורך בשלב זה בהקמת מדינה פלסטינית עצמאית מה גם שהיא לא תפתור הבעיות.

ישראל

7. ובאשר לנו, גייה מאמין שמאז עלייתו של שיראק לשלטון, לא היו לנו יותר ידידים בממשל הצרפתי, סבור שממשל פביוס טעה בכמה שטחים בקבלו החלטות בעלות אופי פוליטי מבלי לשים לב לתוצאות הכלכליות האפשריות. נתן דוגמת ההסכם לרכישת כמויות גדולות של פוספט ולזמן די ארוך. גייה מודה שבעניין רכש צבאי התמונה משתנה כי אז נכנסים אלמנטים נוספים שאין להתעלם מהם. הוא גם לא הסתיר שבין אלמנטים אלה יש הגורם הערבי, שכל מדינאי מפוקח הרוצה בטובת צרפת, חייב להביא זאת בחשבון.

8. גייה כיהן בעבר בתפקידים דיפלומטיים בחו"ט, דמשק ובמרוקו. האיש מקיים קשרים מסועפים עם כציגי ארצות ערב ומעיד על עצמו כאנטי קומוניסט מוצהר. נראה לי אם כן, שדבריו משקפים את מה שהוא היה רוצה לראות כקור פעולה דיפלומטי של ממשל שיראק כלפי אזורינו. אגב, כאשר עבד עם דה לאטון, התיאום בין השניים היה קשה עד כדי כך שבמקום לשבת יחדיו ולהכין נייר מסויים לרוה"מ, כל אחד היה מכין נייר משלו ולא אחת העמדות היו מנוגדות, לאחרונה, הוזכר שמו של גייה בין 40 המוחות הפועלים מאחורי הקלעים בפרסום של לאקספרס. העברתו למשרד הפנים כאשר עיקר עיסוקו יהיה הטרור והסמים, נעשה ככל הנראה, לאור קשריו עם הערבים.

במכה
י. לבנון

העתק: השגריר

ר' המרכז

מח' / איסוף ממ"ד

משרד החוץ-מחלקת הקשר

9817

** יוצא

שמו

**

**

**

אל: סידני , קנברה , וולינגטון , פריס , נד: חוים 243 ,
מ : המשרד
דח: ר, סג: ש, תא: 071286, זח: 1500

9

רוב / מ.

שמו/רגיל

הקונבל סידני

דע: קנברה, וולינגטון, פריס אירופה 1

קלדוניה מינוי סמדיה

אנו שומדים לקיים דיון מסכם בנושא ומרכזים כל חוות הדעת
שבידינו על סמדיה. יש לנו כזאת משאול בן חיים, שהגדרות
בפריס ומאישים יהודים בפריז אך למרות ביקורך היסודי מצל
סמדיה בקלדוניה לאחזונה אנו לא חוזר לא מוצאים טווח הועת
שלי על האיש חוזר על האיש, אנו הברק בוחיפוח.
חודה

אוקיאניה

נ/א

נפ: שה, מנכל, ממנכל, פרימור, אוקיאניה, טנוג, אירא

מחלקת הקשר, תל אביב, 14764

שמור

נכנס

**
**
**
**

חידוש: 12/2821

אל: המשרד

מ-: מריט, נר: 122, תא: 051286, זח: 1500, זח: זר, טב: ש

נד: 8

303.1 קוב

שמור/רגיל

אל: סמנכ"ל ענוג, אירופה 1

דע: מ"מ רה"מ ושה"ח, מנכ"ל מדיני, מנכ"ל

מאת: השגריר מריט

מפגישה של 40 דקות ברצף עם שר החוץ JEAN-BERNARD
:5/12 RAIMOND

המפגישה היתה אמורה להתקיים אתמול אולם נדחתה להבוקר בשל המצור על הרצף בגלל הפגנות הסטודנטים ונערכה ממש לפני המראתו של ריימונד למסגת לונדון. עקב כך סוכס שנשוחה רק על הזברים האומרטיביים, כאשר בדעתו של ריימונד להזמין לארוחת צהריים או ערב ב-4 עיניים כדי להמשיך השיחה.

1. אש"פ

מבלי להכנס למכלול האש"פ, ציינתי שלמפגשים התכופים עם קדומי והזמנת איברהים טוט השלכות שליליות על תדמית צרפת ועל המאמצים לחדש תהליך השלום. אש"פ עושה מסעמים תעמולתיים מהמפגשים הנ"ל, שיש בהם גם כדי לרבות ידי המתונים בחוטיין ואחרים. תשובתו של ריימונד משמעותית, בכך שתיהם באופן ברור המדיניות של הממשל הנוכחי כלפי אש"פ, קרי: אין RAPPROCHEMENT עם אש"פ. המגעים עמו מתנהלים במסגרת המדיניות המסורתית של צרפת לקיים שיח עם כל הצדדים. קיימת חלוקת תפקידים שהוחלט עליה ע"י שיראק עצמו: ריימונד מקיים הקשר

REF

1000

XX

XX

XX

XX

REF ID: A3-51,20
REF ID: A3-51,20
REF ID: A3-51,20
REF ID: A3-51,20

[Handwritten signature]

REF ID: A3-51,20

משרד החוץ-מחלקת הקשר

עם אש"פ, כאשר ראש הממשלה רוצה בשמירה מרחק מארגון זה ומנציגיו. דיבר במרוםז שלראש הממשלה עמות משלו אותן ביטא בהזדמנויות מסוימות (הכוונה כנראה לראיון עם בן-פורת). מסר עוד ששיראק ביקש מריימונד שלא להגיש עם ערמאת בביקורו החודש במצרים וריימונד אינו מתכוון לפגשו. עם זאת, אין ריימונד יכול להתחייב שבעתיד לא מוגדר (מדגיש שאין תכנית כני"ל כרגע) שלא יווצרו תנאים שיחייבוהו להגיש עם ערמאת במדינה ערבית כלשהי. אל לנו להסיק מסקנות מוטעות כי השיח עם אש"פ מתנהל במגבלות בדרות וידועות ואין בכך בשום פנים ואופן

RAPPROCHEMENT

או EXCES, כפי שמוצג הדבר. טען שהעובדה שערמאת הינה המדינה המערבית היחידה היכולה לדבר עם כל הגורמים הפועלים באיזור, מעניקה לה אפשרויות שלא פתוחות למדינות אחרות שפועלות בתחומים הדומינטיים. ציין ששיראק עצמו התגייס לסייע לנו בעניין שני הסופיניו בדרום לבנון וכן בנושא הנווט והם אינם מחמיצים כל הזדמנות כדי להביא לידי תוצאות חיוביות.

2. טוריה

ריימונד היגן בלהט על מדיניות הממשל הנוכחי המתנהלת מתוך כללי משחק גלויים וברורים, להבדיל (ציין זאת בהדגשה) מממשלים קודמים וממדינות אחרות: אין מנהלים מגעים שאינם: המגעים מתנהלים אך ורק עם גורמים ממלכתיים, אין משגרים שליחים או מתורבים בלתי רשמיים: ציין בהקשר זה שמנעו את בואו של קאפו צ'י שביקש לבוא לביקור שני בצרפת, בזעמם ליישם, הלכה למעשה, את החלטות לונדון, קיים קונצנזוס לאומי בצרפת נגד ניתוק הקשר עם טוריה, גם בשל ההשלכות על לבנון, הפסקה מוחלטת של אספקת נשק לטוריה, הדגיש שהערכת מדיניות זו עונה ותואמת את ה-FERMETE עליה הצהיר מלכתחילה הממשל בטיגול בטרור. היא משאירה דלת פתוחה לריסון הטוריים, ייעובדה שהתבטאה בשטח ע"י הפסקת המיגועים"- ואפשרויות לשמירת הסדר בלבנון. ציין שנושא הטרור יעלה בכנסה האירופית בלנדון, אך אין צפויות החלטות חדשות בסוגיה מלבד המשך הפגנת הסולידריות האירופית במלחמה בטרור ויש לראות בכך גם הישג.

3. לבנון.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

לשאלתי אם צפויה יוזמה צרפתית כלשהי בלבנון, לקב
ההצטרות המשמעות לאחרונה בטוגיה, ענה ריימונד שאין
בדעתם לנקוט ביוזמות שלא במסגרת מדיניותם הקבועה
לטייע בהתקת הלוחמה בשטח והגנה על אזרחים הלכודים
במלחמת אחים, יהיו פלסטינים, נוצרים, שיעים, וכו'.
גם בנושא זה יש לצרפת מדיניות מסודרתית הנמשכת מזה
זרחה. טען שנקטו בימים האחרונים במספר פעמים שתכליתם
להגן על חיי הנוצרים הלכודים במע'דושה.

ריימונד הביע צער על שלא נענינו לבקשתו, אותה העלה
במגישתו עם רה"מ בניו-יורק ועם מ"מ רה"מ ושה"ח
כאן, שנעשה מחרה כלפי צרפת ע"י נסיגה טמלית כלשהי
מאזור הבטחון שבדרום לבנון דבר שהיה עוזר להם מאוד
גם כלפי דעת הקהל בצרפת, בהמשך אחזקת הייליהם ביוניניל.

כאשר הבעתי תרעומת על אופן הצגת הדברים על ידם במועב"י
וכאן, מיהר ריימונד להשיב שהוא מבין בהחלט את אילו צינור
בדרום לבנון.

4. יוזמות חדשות

שאלתי את ריימונד אם צפויות יוזמות על רקע ביקוריהם
הקרובים של מובארק

וחוסיין בצרפת, תוך הדגשת הצורך בנקיטת זהירות מירבית
שלא לתת יד למהלכים חדשים היכולים לערער את הכתובים
בשטח, אשר להערכתנו חיוניים להמשך תהליך השלום ושלחידוש
אנו פועלים במלוא מרצנו. ריימונד טען שלא יודע לו
מה יביאו באמתחתם שני המנהיגים, אך הוא יכול להבטיחנו
שינהגו באותה זהירות שאיפיינה את מדיניות צרפת בשנים
האחרונות ושלא יעשה דבר שיש בו כדי להחלל במאמציהם.

תפ: שהח, רהמ, שהוט, מנכל, ממנכל, ר/מרכז, רם, אמן, שנוג, אירא, ממד,
קידר, מזתיים

משרד החוץ-מחלקת הקשר

8986

**

י.ו.צ.א

ש.מ.ר

**

**

**

אל: פריס, נד: 588, מ: המשרד
דח: ד, סג: ש, תא: 041286, רח: 1400

זינא א.א.

ש.מ.ר/ד.ג.י.ל

הציר

ביקור ANDRE ROSSINOT, שלך 16.
מאשרים הימנת השר לעניני הקשר עם הפרלמנט וראש המפלגה
הרדיקלית, רוסינו במועד המוצע (מחצית שניה של מאי 67).
ניערך מבעוד מועד להכנת תכנית הביקור.
אירופה 1-מאוי'ר

תפ: טנוג, אירא, אירב, שמורק, אורחים, יורכנסת

שגרירות ישראל

AMBASSADE D'ISRAËL

פאריס, א' כסלו תשמ"ז
3 דצמבר 1986

9

אל: אירופה 1

מאת: עתונות, פאריס.

צ'כא. א. מ. א.

הנדון: חלוקי דעות בקואליציה על מדיניות CHIRAC במזה"ת

3.12.86

ייתכן ותמצאו עניין בקטע המצ"ב שפורסם בתאריך

בעיתון LE MONDE

ב ב ר כ ה,

א. מ. א.

יהושע עמישב.

Politique

La discussion budgétaire au Sénat

Affaires étrangères : MM. Lecanuet et Bettencourt critiquent la politique de M. Chirac au Proche-Orient

Bien qu'il représente moins de 1 % du budget de l'Etat (0,96 % très exactement), le budget des affaires étrangères, que le Sénat a examiné lundi 1er décembre, est le prétexte traditionnel et annuel à un débat de politique extérieure... d'où les préoccupations de politique intérieure ne sont pas absentes.

M. Jean Lecanuet (Un. cent. Seine-Maritime) a ouvert le débat sur un ton critique : « *Légitime, inévitable, incontournable mais difficile cohabitation qui prive la politique étrangère de la durée dont se nourrit tout grand projet !* ». Le président de l'UDF et président de la commission des affaires étrangères souligne les deux difficultés engendrées par cette situation : « *la durée de l'action et le coût du résultat* ».

Aussi propose-t-il que les candidats à la prochaine élection présidentielle évitent « *les surenchères et les errances* », « *l'intérêt supérieur du pays valant bien une trêve* ».

Cette trêve, M. André Bettencourt (RI, Seine-Maritime) préfère l'appeler « *consentement* » (« *de sagesse et non d'accommodement* », précise-t-il). Ami personnel du président de la République, qu'il rencontre régulièrement, M. Bettencourt met l'accent sur « *le mérite et l'honneur* » que les historiens reconnaîtront à M. Mitterrand d'« *avoir maintenu au-dessus de toute préoccupation partisane, l'alliance atlantique, la construction européenne et les liens privilégiés avec les pays d'outre-mer amis de la France* ».

L'action diplomatique du gouvernement au Proche-Orient — qui, aux yeux de M. Jean-Bernard Raimond,

« *prend dans l'actualité une place démesurée* » — suscite des critiques ou au mieux des interrogations. Elle inspire à M. Lecanuet des « *remarques restrictives sur le comportement du gouvernement* ». Celui-ci ajoute : « *Comment ne pas craindre qu'à trop complaire à l'offenseur on ne risque d'encourager le mal, dans une spirale de prises d'otages en vue d'un profit toujours plus élevé pour les ravisseurs et l'Etat qui s'en fait complice ?* »

La « frénésie » du premier ministre

Quant à M. Bettencourt, il se demande s'il est « *sage d'attendre, pour se défendre, les résultats hypothétiques d'interminables recherches, en culpabilité quand l'évidence de la responsabilité d'un Etat étranger s'impose* ». A gauche, le ton est plus sec avec M. Claude Estier (PS, Paris), ancien président de la commission des affaires étrangères de l'Assemblée nationale, pour qui la continuité officiellement reconnue après le 16 mars souffre de « *la frénésie d'intervention du premier ministre !* ». Avec M. Robert Pontillon (PS, Hauts-de-Seine) également, qui se demande « *si les marchandages profitent réellement aux otages* ».

Après l'affaire syrienne, c'est le Liban qui est évoqué par les orateurs. L'annonce à l'ONU d'une diminution du contingent français de la FINUL ne remet-elle pas en cause la « *cohérence* » ou la « *continuité* » de la politique française ? interroge l'un des prédécesseurs de M. Raimond au Quai d'Orsay, M. Couve de Murville (RPR, Paris). Répondant également à M. Jean Franco (Un. cent., Bouches-du-Rhône), président du groupe d'amitié France-Liban, M. Raimond assure que la réduction du contingent français ne signifie nullement un « *désengagement* » de la France. De même répète-t-il que la France, pour obtenir la libération des otages, ne se livre à aucun marchandage avec les terroristes, ne vend d'armes ni ne modifie sa ligne de conduite. Quant aux déclarations du premier ministre au *Washington Times*, il souligne que le texte n'était pas destiné à être publié comme l'expression officielle de la politique du gouvernement.

Le chapitre réservé à la diplomatie avec l'Union soviétique laisse apparaître une différence d'analyse entre M. Lecanuet et M. Raimond. Pour le premier, l'attitude soviétique demeure « *intransigeante* », et M. Gorbatchev spécule sur l'évolution de l'opinion

publique des pays occidentaux, qu'il voudrait démobiliser.

En revanche, pour le ministre, les évolutions soviétiques ne répondent pas purement à une tactique, ce qui toutefois ne doit pas empêcher, dit-il, de demeurer « *ferme et vigilant* ». A la fois pour discerner tous les signes positifs qui peuvent venir de l'URSS et pour définir vis-à-vis des autres pays de l'Est, avec la plus grande clarté, les positions fondamentales de la France, qu'il s'agisse de la sécurité de l'Europe (...), des interventions soviétiques en Afghanistan et vietnamienne au Cambodge.

Il indique qu'il recevra au début de l'année M. Chnoupek, ministre tchécoslovaque des affaires étrangères, et M. Fischer, ministre des affaires étrangères de la République démocratique allemande. Il précise que son secrétaire d'Etat, M. Didier Bariani, s'est rendu en Roumanie et en Bulgarie, et qu'il recevra prochainement le secrétaire d'Etat aux affaires étrangères de Hongrie. Il annonce enfin sa visite, début 1987, à Varsovie, premier voyage d'un ministre français des affaires étrangères depuis le 13 décembre 1981.

A. Ch.

● **Anciens combattants.** — Le Sénat a adopté, le lundi 1er décembre, les crédits destinés au secrétariat d'Etat aux anciens combattants. Responsable de ce secteur, M. Georges Fontès a pris, devant les demandes pressantes des orateurs de tout bord, l'engagement d'obtenir du gouvernement que le « *rattrapage* » des pensions prévu par le rapport Constant soit satisfait à la fin de 1987.

Ont également été examinés les crédits affectés au secrétariat d'Etat au tourisme qui ne devraient être adoptés que mercredi 3 décembre avec l'ensemble du budget relevant du ministère de l'industrie. Chargé du tourisme, M. Jean-Jacques Deschamps a été amené à préciser le rôle de la maison de France. Chargé de coordonner l'action des divers organismes en faveur de la promotion des produits touristiques, ce GIE (groupement d'intérêt économique) devrait être en place, a-t-il assuré, le 15 janvier prochain. La maison de France sera, a-t-il précisé, un « *outil logistique* » ouvert aux acteurs de tourisme, et elle inclura les bureaux de tourisme français à l'étranger.

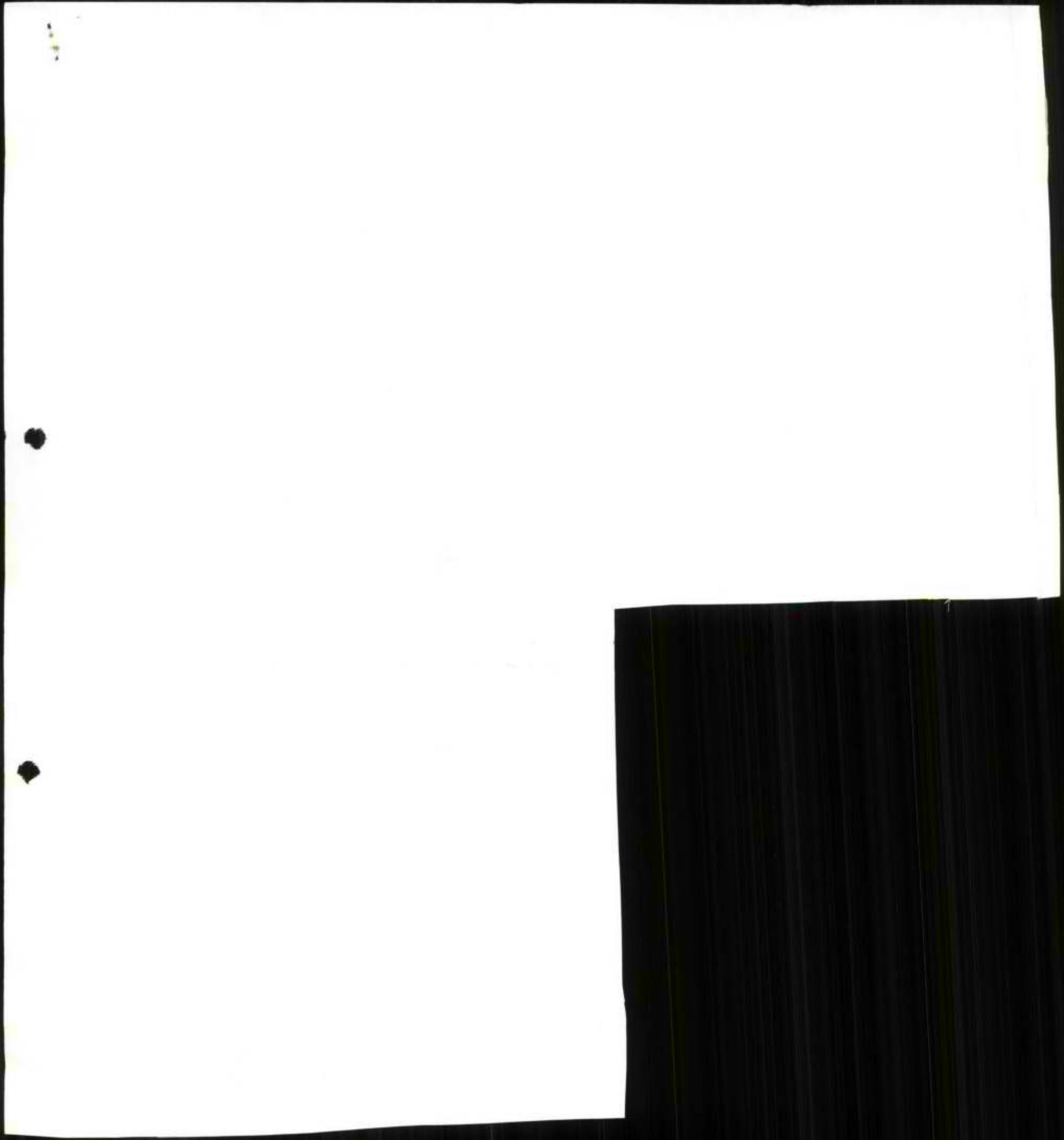
pour

Y a-t-il dans cet inventaire des mensurations de la session répondeur négative. UDF ont plus vite consacré du scrutin pour leur sence est, conscription Bourbon.

L'étranger met pour des siens, alors recou au scrutin électorale pré pour les s'entend Front nat cas le jeu M. Bruno un main au RPR dans le paires qu pour les compter

Pour tants de projet de concerne d'outre- l'enseigne majorité Palais-Bo que le p sion de M. Jacqu nir pour M. Alain de la gn étudiants amis n'é breux. V tion bien la major le texte justifier jour, du salle ci étaient p suppose encore

Heure rité, le socialiste Claude Michel pouvoir choir. I nécesse du gar

1515

תאריך : 03.12.86 נושד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

נכנס **

**

**

**

חוזט: 12,1515

אל:המשרד

מ-:פריט,נר:71,תא:031286,זח:1620,זח:ר,סג:ש

נד: @

צורק
א.ג.א

שמור/רגיל

אל:אירופה 1

דע:לשכת מימרהמי ושהח

מאת:השגריר פריט

נקבעה לי פגישה עם שה"ח ז"נ- ברנרד ריימונד ל- 4 בדצמבר.

לידיעתכם.

סופר

תפ: שהח,מנכל,ממנכל,ענדג,אירא

משרד החוץ, תל אביב, ישראל

* 03.15.88 : 1988
* 1988 : 1988
* 1988 : 1988

1988 1988

* 1988
* 1988
* 1988
* 1988

* 1988 : 1988
* 1988 : 1988
* 1988 : 1988
* 1988 : 1988

* 1988 : 1988
* 1988 : 1988
* 1988 : 1988
* 1988 : 1988

1988 1988

* 1988 : 1988
* 1988 : 1988

* 1988 : 1988

חוזם: 12,213

אל: המשרד

מ-: מריט, נר: 2, תא: 011286, דח: 1230, דח: ר, טג: ב

נד: 8

בלמס/רגיל

אל: אירופה 1

דע : מימ רה"מ ושה"ח

מאת: השגרירות פריס

ז"ק שיראק חזר והנחיש נמרצות ההאשמות בדבר מעורבות
המוטד בפרשת הינדאוי וזאת במסגרת תכנית בת שעה וחצי
בשידור חי בטלוויזיה (30/11):

להלן דבריו :

JACQUIS CHIRAC

LIAIS LE PAPIER OU DU MOINS, LA TRANSCRIPTION, ET
ENCORE, N'A-T-IL PAS A L'EVIDENCE MIS TOUT, CAR
IL M'A PLUSIEURS POSE LA QUESTION DE FARCON PROVOCANT
E.

** EST-CE QUE VOUS CONSIDEREZ QUE LE MOSSAD ? **

J'AI DIT NON NATURELLEMENT.

CELA, JE NE L'AI PAS BIEN RETROUVE DANS LE PAPIER.
PEU IMPORTE.

0000

0000

12.513.517
17.00.00
0-10.00.00 : 12.513.517 : 17.00.00 : 0
17.00

8/8
1.8.1

12.513.517

17.00.00

0-10.00.00 : 12.513.517 : 17.00.00 : 0

17.00

12.513.517 : 17.00.00 : 0-10.00.00 : 12.513.517 : 17.00.00 : 0
17.00

17.00

JACQUES CHIRAC

LAISS LE PAPIER OU DU MOINS LA TRANSCRIPTION ET
ENCORE N'A-T-IL PAS A L'EVIDENCE MIS TOUT CAR
IL N'A PLUSIEURS POSE LA QUESTION DE FACON PROVOCANT

" EST-CE QUE VOUS CONSIDEREZ QUE LE MESSAG ? "

" J'AI DIT NON NATURELLEMENT "

CELA, JE NE L'AI PAS BIEN RETROUVE DANS LE PAPIER.
PEU IMPORTE.

מושרד החוץ-נחלקת הקשר

LE FOND, C'EST LA CONVICTION. JE N'AI JAMAIS PENSE
QUE LE MOSSAD E'TAIT IMPLIQUE' DIRECTEMENT OU INDIRECTE
MENT DANS CETTE AFFARE.

שיראק גם חזר והצהיר על הפסקת כל משלוחי הנשק לטוריה
מאז נכנס לתפקידו כראש ממשלה. הדגיש שהמגעים
שמקיימת צרפת עם הסורים והאיראנים הם מגעים גלויים
במסגרת של שליחויות פרמבויות ושאינן מנהלים משא ומתן
עם אירגוני החבלה או באמצעות שליחים חשאיים. הסביר
אי-רצון צרפת לנתק קשריה עם טוריה בשל שיקולים הקשורים
בלבנון ולבקשת כל הגורמים הלבנוניים להשאיר דיאלוג
פתוח עם טוריה כדי להביא לידי הסדר בלבנון.

שגרירות.-

תפ: שהח,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,סמנכל,ממד,רס,אמן,אירא,אירב,
מעט,הסברה

משרד החוץ-מחלקת הקשר

8096

יוצא

שמו

++
* * *
**
**

אל: פריס, נד: 514, מ: המשרד
דח: מ, סג: ש, חא: 011286, רח: 1600

9
זיבה
א.א.

שמו/מיד

הציר הכלכלי
דע השגריר תמס סחר חוץ

ביקור MICHEL MOIR

1. השר MOIR סיים הבוקר את ביקורו הקצר במהלך יום הביקור קויים שולחן עגול בהתאחדות התעשיינים, ארוחת צהריים אותה אירח השר שרון וכן ישיבת עבודה עם שר התמס ואנשי משרדו.
אחר הצהריים קיים פגישות עם דוהמי ממרוהמי ושהח וכן נתן שרנסקי.

בטרם השתתף האורח עם פמלייתו בקוקטייל שנערך בחסות לשכת המסחר ישראלי ליוון ואחר כך ארוחת ערב בבית השגריר הצרפתי.
2. פרטים יועברו אליכם מתמס סחר חוץ בדיפ' כלכלית ב--

תפ: שהח, מנכל, ממנכל, מינרבי, כלכלית, ענוג, אירא, אירוב,
חמס, שמורק, אורחים

10890

תאריך : 11.86, 27
משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמו

נכנס **

**

**

**

הוצמ: 11,10890

אל: המשרד

מ: מריס, נר: 483, תא: 261186, חז: 1830, דח: ב, ט, ג, ש

נד: 8

שמו/מידוי-טפל ליום ה' בבוקר

אל: לבנת - תמ'ס

דע: מרי, שרייבום - תמ'ס, כלכלית ב'

מאת: הציר הכלכלי, מריס

מידוי-טפל ליום ה' בבוקר

NOIR

אל השר מתלויים ארבעת העתונאים הבאים:

א. MICHEL COLOMES - "LE POINT"

ב. DIMINIQUE DE MONTVALON - "L'EXPRESS"

ג. ARLETTE CHABOT - "TF1"

ד. ROSALINE DOUTHAREL - RADIO MONTE CARLO

זאת בנוסף ליועץ התקשורת MADILE.

מבינים שהניל הוצמנו לארוחה מטעם השר שרון לאורט.
כן נמסר לעוזרו של נואר מהשגרירות הצרפתית אצלנו.

הלל==

תפ: תמס, כלכלית ב', אירא, מאור

מסמך 10890

9019

**
**
**

SECRET
SECRET
SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

V
33662 AMFRA IL
25223 CHUTS IL

026
12.10

AMBASSADE DE FRANCE
EN ISRAEL

TEL-AVIV, LE 27 NOVEMBRE 1986

TELEX ADRESSE AU MINISTERE DES AFFAIRES ETRANGERES
JERUSALEM
SERVICE DU PROTOCOLE

+++

L'AMBASSADE DE FRANCE PRESENTE SES COMPLIMENTS AU
MINISTRE DES AFFAIRES ETRANGERES ET A L'HONNEUR DE LUI FAIRE
SAVOIR QUE LA DELEGATION QUI ACCOMPAGNERA M. MICHEL NOIR,
MINISTRE DELEGUE AUPRES DU MINISTRE DE L'ECONOMIE, DES FINANCES
ET DE LA PRIVATISATION, CHARGE DU COMMERCE EXTERIEUR, SERA
COMPOSEE DE :

• M. LIONEL STOLERU, ANCIEN MINISTRE, PRESIDENT DE LA
CHAMBRE DE COMMERCE FRANCE-ISRAEL

• MME ELISABETH KAHN, SOUS-DIRECTRICE A LA DIRECTION DES
RELATIONS ECONOMIQUES EXTERIEURES (D.R.E.E.)

• M. JEROME PASQUIER, CONSEILLER TECHNIQUE AU CABINET
DU MINISTRE DU COMMERCE EXTERIEUR

• M. JOEL MARILE, ATTACHE DE PRESSE DU MINISTRE

• M. PAUL HUNSINGER, CONSEILLER

• MME MARIE-ARNE COURRIAN, MINISTERE DES AFFAIRES
ETRANGERES

LE MINISTRE DU COMMERCE EXTERIEUR SERA EGALEMENT ACCOMPA-
GNE DE QUATRE JOURNALISTES :

• M. DOMINIQUE DE MONTALLON, L' "EXPRESS"

• M. MICHEL COLOMEZ, "LE POINT"

• MME ARLETTE CHAROT, "TF 1"

• MME ROSALINE BOTHEL, "R.N.C."

ENFIN, NADAHE MICHEL NOIR ACCOMPAGNERA LE MINISTRE.

L'AMBASSADE DE FRANCE SAISIT CETTE OCCASION POUR RENOUVE-
LER AU MINISTERE DES AFFAIRES ETRANGERES LES ASSURANCES DE SA HAUTE
CONSIDERATION ./.

ALAIN P I E R R E T
AMBASSADEUR DE FRANCE

Handwritten notes:
M. Michel Noir
M. Michel Noir

משרד החוץ-מחלקת הקשר

6688

יוצא

שמו

**
**
**
**

אל: פריס, נר: 1175, מ: המשרד
דח: ב, סג: ש, תא: 261186, רח: 1400

9

שמו / ב ה ו ל

הציר הכלכלי

דט: השגריר, תמי'ס/רובה שרייבויים.
השר MOIR

פנה אלינו איש יחסי הצבור ש נתן שרנסקי ומסר שעפ"י
האינפורמציה שבירו השר MOIR מעוניין לפגוש אותו במהלך
ביקורו כאן.
האם ידוע לכם? אנא בררו עם לשכת MOIR והבריכו בהולות.

כלכלית ב'

מ/א

תפ: שח, מנכל, ממנכל, דרורי, כלכלית ב', שמורק, אורחים, ענוג,
אירא, מואר

נכנס **
**
**
**

חוזם: 11,7840
אל: המשרד
מ-: מריט, נר: 328, תא: 191186, זח: 1830, דח: ר, טג: ש
נד: @

מיקוי
Michel Noin

שמור/רגיל

אל: רבקה שרייבום, סחר חוץ, תמ"ס, משה נחום: 342651
התאחדות התעשיינים

דע: צבי אלון, רמל"ג - עזורי, כלכלית-לבנת, פרי
תמ"ס

מאת: מטחריט פאריס

בתשובה לשלן: נר 968

א-ביקור נואר
+++++

קורות החיים הועברו מעמיים - ללבנת ופרי. מעביר לך
עותק נוסף בדין 11-20.
השר נמנה על השורה הראשונה של מנהיגות המפלגה הגוליסטית.
מקורב לראש ממשלת צרפת ולשר הכלכלה (באלאזור), ובעל
משקל פוליטי איש חשוב באיזור בחירתו (ליונ).
בזכות הצלחתו בבחירות האחרונות. יו"ד ישראל מזה שנים.
Lyon

ב-תעשיינים
+++++

1. אין חוזר אין למרסם שמות התעשיינים וחברותיהם המבקרים בארץ בעת ביקור נואר.
2. טא ארבל: נציג רמל"ג מבקש לזמן לפגישות עם נשיא ארבל את מר רוברט פישל, איגוד התעשייה - הקיבוצית

משרד החוץ-מחלקת הקשר

לצורך הצגת מפעל הוונים- כפר הנשיא.

3. SMT GOUPIL יצטרף גם מר VAYSSET מנהל שיווק ופיתוח. מבקשים להזמין לפגישה, הנהלת כפר ואלרון, כדי להמשיך הדיונים בנושא פיתוח וייצור בישראל של מיקרו מחשבים. הקשר הראשון עם חברות אלו נוצר בטפטמבר בעת ביקורם באגריטק.

4. CIT ALCATEL

כזכור, החברה הפסידה במכרז מרכזיות בזק ל- ITT לאור אחוז חברת האם של ALCATEL (CGE) עם ITT מ-1-1-87 ALCATEL תשוב ותפעל בתחום זה בארץ.

בביקורם הנרכחי מעוניינים לפגוש הנהלת בזק, אנשים טכניים האחראים לתחום העברת נתונים (כבלים, לווינים וכו') והנהלת תעשיות הטלקומוניקציה בישראל. בבזק הוזכר שמו של איזידור היטמן. ממוצא צרפתי ומכיר היטב התעשיות הצרפתיות בתחום זה.

5. SAT יסוירו פגישותיהם באמצעות תדיראן.

ג. מינהלה
+++++

נא הודיענוי שם המלון בו יתאכסן השר ומלוויו. האם תוכנן ארוע כלשהו ל- 29-11 בערב.
נא תוודאי שמה נחום מקבל המברקים שלי מ-15.11 ו
17.11. תודה.

ט.מ.

תפ: שהח, מנכל, ממנכל, דרורי, כלכליתב, ענוג, אירא, שמורק, מאור, תמס

נכנס **
**
**
**

שמור

הנזם: 11,8227

אל: המשרד

מ-פריס, נר: 342, תא: 201186, זח: 1900, זח: זר, טג: ש
נד: &

Albi לקוי 9

178-120

רגיל 201900 נוב 86 לתלע פריס

אל : לבנת -תמי"ס , דברת-אוצר , אלון -רמליג נהן מנהל
הסחר-תמי"ס

זע : עזורי -כלכלית פרי , שטאון , שרייבוט-תמס
לאור-כאן .

מאת : מטחרית פריס

בשיחה עם GROS האחראי הגיאוגרפי ב- DREE בענין
ביקור NOIR :

1 . נושאים שיועלו מצידם : חילוני הסחר .

-בקשת מידע אודות היטלי יבוא ומיסוי על רכב הגורמים
להערבתם להאטת היצוא הצרפתי לישראל .

-דרישתנו לקניית גומלין ובעיקר בענף הרכב .

-בקשה להגברת הקניות של מינהל הסחר בצרפת .

-בקשה למידע אודות אפשרות שילוב חברות צרפתיות בפרוייקטים
של השתיה .

- במענה למכירת ראש עיריית חיפה לקבלת מימון מועדון
לשיפור הכרמלית , ישיבו כי הם נכונים להחלטות ה
CONSENSUS ולמינך ישראל

משרד החוץ-מחלקת הקשר

לא יבולה להמנות בין המדינות המקבלות אשראי מוזל .

2 . בנושא NMR לאלטינט עלולים להשיב כי החברה המסוידה
במכרז בי"ח רוטשילד למרות שלא היו מגבלות מצד משרד
הבריאות הצרפתי , בדיקתי במועצת המנהלים של בית
החולים מצביעה על כך שטענתם נכונה לדאבוני . מציע
אינרא לא להתייחס ללקוח זה בתשובתכם , אלא למכרזי
NMR

עכשורים או עתידיים , בהם משתתפת אלטינט . מטרתו שמת
בתי החולים לבן שיחי .

3 . ככל הנראה תצטרף למלווים מה- DREE גב'

ELISABETH
KAHN

SOUS-DIRECTEUR , RELATIONS BILATERALES OCCIDENT
)D.R.E.E. :

DIRECTION DES RBLATIONS ECONOMIQUES EXTERIEURES
(

תפ: תמס, אוצר, דרורי, כלכלית ב', ענוג, אירא, אירב

17.11.66
17.11.66
17.11.66
17.11.66

17.11.66

17.11.66

17.11.66

17.11.66

17.11.66

17.11.66

17.11.66

17.11.66

17.11.66

17.11.66

17.11.66

17.11.66

17.11.66

17.11.66

17.11.66

17.11.66

ELIZABETH
KANE

SOUS-DIRECTEUR & RELATIONS BILATERALES OCCIDENT

DIRECTION DES RELATIONS ECONOMIQUES EXTERIEURES

17.11.66

משרד החוץ-מחלקת הקשר

4176

**

יוצא

שמור

**

**

**

אל: פריס, נר: 968, מ: המשרד
דח: ר, סג: ש, תא: 101106, רח: 1415

שמור / רגיל

יצחק בן דור

ביקור השר נואר

1. אנא העבר אלי בדחייפות קורות חייו של השר ופרטים נוספים עליו, כדי שנוכל לקבוע הפגישות עם דהמ' ו/או עם שר החוץ.
2. התכנית תתואם כאן יחד עם אנשי השגרירות.
3. מסיבות עתונאיים בשעת ערב כבי' מאוחרת, איננה הגיונית. התכנית שהעברת צפופה למדי (בשעות הערב של יום א') ונצטרך לשנותה.

דבקה שריבום

מ/א

תפ: שהח, מנכל, ממנכל, ענוג, אירא, דרורי, כלכליחבי, שמורק,
אורחים, טקס, תמס
תח: תמס שריבום

שמו

כנס

**
**
**
**

הודעה: 11,6016

אל: המשרד

מ-מריס: 263, תא: 151186, חז: 2000, דח: מ, ט, ג, ש
נד: 8

שמו/מיד

131-120 מידו/מיד 152000 נוב 86 OF מריס

אל לבנת-תמי"ט, משה נחום טלקס 342651-התאחדות התעשיינים

דע מרי, שטארן, שרייבוס-תמי"ט, לשכת שר תמי"ט, צבי אלון
דמלי"ג.

עזורי כלכלית

מרי"ת.

מאת מסחרית מריס

לשלי מה-12/11/86.

ביקור NOIR .

בהמשך לשיחתו עמן ומרי ולאחר ישיבות תאום עם השגריר,
לשכת מסחר צרפת-ישראל אימרגן, ולשכת השר NOIR
להלן הצעת תכנית ליום ראשון 30/11/86:1100-0800-בת"א, שולחן עגול בהתאחדות התעשיינים, בהתאם
להמלצות שנתקבלו בעת ביקור מדלן.

1200-בירושלים ארוחת צהרים, שר התמי"ט.

1400-מגישת עבודה בהמשך בהשתתפות הצוות הבינמשרדי.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

1600-מגישות מדיניות.

1800-חזרה לת"א.

1900-במלון דיפלומט, מפגש קצר עם המשלחת הצרפתית של
לשכת המסחר צרפת-ישראל באזור ליון.1945-במלון דיפלומט, מפגש שר התמט והשר האזרח עם עתונאים
צרפתיים וישראלים.

2100-אצל שגריר צרפת בישראל.

2. הרכב משלחת התעשיינים.

CIT ALCATEL - טלקומוניקציה.

SAT טלקומוניקציה

SMT GOUPIL מיקרו מחשבים

SAES הנדסה, עבודות ציבוריות, רכבות תחתית

PWH SOMERALL הנדסה.

SCIACY - דו-דוטיקה, קווי יצור אוטומטיים להרכבת רגבי, החברה
פיתחה ליצור תעשייתו במשותף עם MLI בישראל במסגרת
אפירסט, מערכות בקבלנות משנה (לרגל צימצומים במצבת
עובדים) ומדריקטיס מו"מ חושים.ARBEL טמק קרונות לישראל, כלולה ברשימת החברות המחוויבות
של דמלי"ג.היות והגיוס נעשה ברגע האחרון עלולים להול שינויים, מעולת
הגיוס נעשתה עי אימרגן ולשכת המסחר לא עי NOIR .כרטיס נדטמים על החברות ועניינם העסקי בישראל-אודיעכם
בהקדם.3. לוח זמנים מוצע למשלחת-ישחו יום נוסף לאחר נטיעת
NOIR

29/11 1905 מגיעים בטיסה AF .

משרד החוץ-מחלקת הקשר

30/11 יום ראשון.

1100-0800-שולחן עגול, מלבד ראשי התאחדות התעשיינים
ותעשיינים בכירים רצוי לשתף נציגים של בזק, משרד התחבורה
רשות הנמלים ועיריות.

1200-1100-מפגש עם הנהלת מכון הייצוא.

צהרים בתל אביב, אחת"צ' מפגשים אינדיבידואליים בהתאחדות
התעשיינים, בערב, אצל שגריר צרפת.

1/12 יום שני.

בשעות הבוקר סיורים אינדיבידואליים במפעלים והחברות
עמם נפגשו 30/11. אחת"צ' סיור מרוכז בירושלים, אימרגן
ממליץ על המדרין שליזנה את ביקור מדלן, בערב, אודחי
כלל או כוד ר/אז תכנית אמנותית.4. מתלווים לתעשיינים, אימרגן יועץ שר התעשייה אדמונד
ליל וגברה דוטו מאפירסט/אורטק.

5. טוכן הנטיעות במריס OCEANIA ונציגים בארץ קפיטרל.

תפ: דרורי, כלכלית, תמט, ענדג, אירא

משרד החוץ-מחלקת הקשר

AF 1905 29/11 יעזבו טיטת AF

.1/12

-ארוחת ערב אצל שגריר צרפת 29/11 בהשתתפות מוזמנים
ישראלים .

-בוקר 30/11 מבקשים פגישה עם נשיאות התאחדות התעשיינים
וביקור במפעלים לפי מגבלות הזמן והמסלול. אין צורך
בביקורי תיירות שכן מכיר היטב את ישראל.

-צהריום ומגישת עבודה עם שר התמס.

-אחהצ'י פגישה עם רוהם ושהח. בסיום הפגישות 30/11 מבקשים
מפגש עם עתונאים צרפתים בישראל ועתונאים ישראלים
שיאורגן עי שגרירות צרפת.

-ארוחת ערב עם משלחת התעשיינים מליון בהשתתפות שני
השרים ומוזמנים ישראלים בכירים.

-נושאי תחבורה ולינה מבקשים שתתאמו עם שגרירות צרפת
היועצת הכלכלית.

.4.מלווים-

LIONEL STOLERU נשיא לשכת המסחר צרפת-ישראל
JEROME PASQUIER -CONSEILLER TECHNIQUE
יהיו כנראה מלווים נוספים מהמחלקה הגאוגרפית ומשרדים
אחרים, אך אין עדין הכרטיס המדויקים.

.בנדוד .

תפ: שהח,מנכל,ממנכל,ענרג,אירא,כלכליהב',תמס

משרד החוץ-מחלקת הקשר
שמר

** נכנס

**

**

**

רוזט: 11,4831

אל: המשרד

מ-: מריט, נר: 204, תא: 121186, זח: 1900, דח: מ, ט: ג, ש

ג: נד:

שמור/מידוי

אל לבנת סחר חוץ תמט
דע רום -חקר שווקים(תא) עבור כרי עזררי כלכלית

מאת מסחרית מריט.

ביקור NOIR שיחה עם יועץ השר :

1. מטרת הביקור להכנין ענינה של ממצרת ביוחסים כלכליים
תקינים עם ישראל ולהעביר מסר זה לקהילת העסקים בשתי
המדינות. ייסקרו חלופי הסחר, חוזים גדולים בגון קרונות
"יארבלי" ומונים לאוטובוטיס של חברת
CAMP

יבקשו מידע על המדיניות הכלכלית והאמצעים המגבילים
היצוא הצרפתי לישראל. המחלקה הגיאוגרפית טרם גישה
ניירות העבודה-במידה ותהיינה נקודות קונקרטיות שירצו
להעלות, אודיעכם שוב.

2. ציינתי הנושאים שיועלו על ידנו לפי נר 50 של השגריר
ושלי נר 160. נושא ה"סינכרוניז" שהועלה בשיחת
השגריר - NOIR
מתייחס לוקשתכו

לתמיכה צרפתית בשילוב ישראל במרוקט אירופי למתוח
מכשיר בתחום מדעי החיים והפיזיקה-יבוקו זאת במנטריון
המחקר הצרפתי, בישראל הנושא באחריות משרד המדע.

3. התכנית שהצעתם מקובלת עליהם:

-יגיעו בטיסת

מעשרד החוץ-מחלקת הקשר

* 11861

11.86

* תאריך

2 מתוך

* דף 1

* ** נכנס

טודי ביותר

12 מתוך

* עותק 6

* **

* **

***

* הודעה: 11,11861

* אל: המשרד

* מ-פריט, נד: 504, תא: 281186, זח: 1800, זח: ר, טג: טב

* נד: @

Handwritten notes:
Handwritten signature
מאמר
4

Handwritten: קיוב
מס. 1

* טודי ביותר/רגיל ח.ר.ב.

* אל: סמנכל ענרג-לעיניו בלבד

* זע: ממ' רהמ' ושהח, מנכל מדיני-לעיניהם בלבד

* מאת: השגריר פריט

* ח.ר.ב.

* EDOUARD BALLADUR שר העל לכלכלה, איש טודו של שיראק

* והשר החזק ביותר בממשלתו, הזמין לארוחה ב-27/11

* ניצלתי ההזדמנות כדי לעשות חשבון נוקב עמו, על מה שנראה

* לי בוקיעים מסוכנים במדיניות צרפת במזהה', כל זאת

* ביוזמי שהדברים יועברו ויידונו בכבוד ראש וכן מתוך

* מגמה להשיג מחוזה לטובתנו בעקבות הביקורת הנוקבת

* שהטחתי. ציינתי בהקשר זה עמדות צרפת ביחס לטוריה, המדיניות

* כלפי אשפ', הרושם השלילי לגבינו שנוצר מאופן הצגת

* הדברים על צרפת במכלול יוניפיל, וכן מערכת היחסים

* הכלכליים ושתוף המעולה בין ישראל לצרפת.

* באלאדור נדחם מהצגת הדברים על ידי, אן הסכים עמו שהשיחה

* סיועה לו להגיש להערכה נכונה של מה שהצגתי כמגמות

* מסוכנות מבחינתנו ושאלוי שיראק והוא לא היו מסביק

* ערים להן. הבטיח שההזדמנות ראשונה יקיים דיון פנימי

* עם שיראק כדי לנסות ולתקן הדברים. חזר והדגיש כוונות

* שיראק, אותן הציג כנכונות, להמשיך תהליך שיפור היחסים

* עם ישראל.

משרד החוץ, ירושלים

AMBASSADE VAN ISRAEL

שגרירות ישראל

AMBASSADE D'ISRAEL

בריסל, כה חשוך תשמ"ז
27 נובמ' 1986

סודי/ לנמען בלבד

1

זיבן א.מ.

א ל : השגריר , לונדון

הנדון : שגריר צרפת בלונדון

מכתבך לאירופה 7861 מה-18 דנא

היה עלי לכתוב לך על דה ננטיי מייד כשנודע לי על מינויו ללונדון .
 אני מצטער על כי לא עשיתי זאת , אך מנטב מאוחר מאשר אף פעם .
 הכרוחי עם דה ננטיי החלה לפני 22 שנה , כאשר שרתחי בפאריס
 כיועץ בשגרירות והוא התמנה כסגן מנהל במח' לצפון אפריקה וללבאנט ,
 כשהוא אחראי על ענייני המזה"ח . הוא הגיע לתפקיד זה מלונדון , שם
 שירת כמזכיר ראשון או יועץ לעניינים כלכליים . ידיעותיו על המזה"ח
 היו קלושות והוא לא ניסה להסתיר זאת . במשך הזמן התפתחו ביננו יחסי
 אימון וידידות עד כי נהג לפנות אלי בעצה גם בנושאים שאינם נוגעים
 לנו . ערב מלחמת ששת הימים מסר לי על הידיעות וההערכות ששיגרו נציגיהם
 באזור ובבירות הגדולות כואשינגטון , לונדון ומוסקבה . ממנו למדתי על
 ההערכה שרווחה בקרב הדפלומטים המערביים , שברה"מ לא תשגר חיילים לאזור
 אם תפרוץ מלחמה . לאחר המלחמה נמסר לי שהיתה זו הידיעה הראשונה שהגיעה
 אלינו בנדון .

מענייני מז"ח עבר לרכז את ענייני הקהיליה האירופית באגף הכלכלי
 ואח"כ מונה לנציג צרפת ליד הקהיליה . מבריסל הועבר לניו-יורק כראש
 משלחת ליד האו"ם , ממנה חזר לבריסל בה נשאר כשנה בלבד . בחקופה זו
 היה לי לעזר רב במו"מ המייגע שניהלנו ועודנו מנהלים עם השוק המשותף .
 עוד לפני הבחירות האחרונות בצרפת הוחזר ע"י שה"ח הסוציאליסטי , רולנד
 דומא , לפאריס , לתפקידו הריק מתוכן של יועץ דפלומטי לממשלה . החזרתו

2/...

AMBASSADE D'ISRAEL

שגרירות ישראל
סודי/לנמען בלבד

AMBASSADE VAN ISRAEL

2

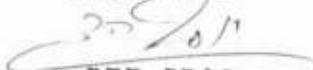
נעשתה משום שלדברי דומא מתח בקורה בחובים פנימיים על השלטון הסוציאליסטי, דבר שדה ננטיי דחה בתוקף. זמן קצר לאחר הבחירות גמלה לו ממשלת שיראק ומינתה אותו לשגריר בלונדון.

דה ננטיי בן למשפחה אצולה עתיקה יומין אך ללא נכסים. הוא נראה מוזר כלשהו וצריך להתרגל לאופן דיבורו.

ידידותי מאד כלפי ישראל אך אין לצפות שיחרוג פומביה מעמדות ממשלתו. במידה ונוצרים יחסי אימון, הוא מגלה פתיחות רבה ונכונות לחילופי דעות וידיעות בצורה חופשית. כמובן בחנאי שלא תהיינה הדלפות.

הייתי ממליץ בהחלט לקרבו. בטוחני שתהנה מהידע שלו אם ירגיש אצלך אמון והערכה.

ב ב ר כ ה

יוסף הדס

שגריר

העתק : מנהל אירופה 2

מנהל אירופה 1

MS. 1 23
L-232323
1000

Hostage Release Eases Pressure On Chirac's Mideast Policies

Success Seen Pointing Up Contrast to U.S. Approach

WP 11-12-89

By Jim Hoagland
Washington Post Foreign Service

PARIS, Nov. 11—The release of two French hostages in Lebanon today following gestures of accommodation by France toward Syria and Iran will provide some badly needed breathing room for the embattled Middle East policy of Prime Minister Jacques Chirac's government.

In office only eight months, Chirac's conservative government had begun to be undermined by a rapidly spreading erosion of confidence. Chirac's openly expressed ambition to be elected president in 1988 had also fallen under a cloud as a result of an appearance of ineffectiveness.

The hostage release will enable Chirac to argue that his course of accommodation toward Syria and Iran has brought success on the hostage issue, even if it is only partial, while that of the United States has been inconsistent. And revelations that the United States has also been dealing with Tehran over the fate of American hostages have strengthened Chirac's hand.

The revelations, for example, enabled Chirac to deflect criticisms of French Middle East policy from Secretary of State George P. Shultz during a tense and difficult private meeting in Paris last Friday, according to informed sources.

Instead of asking for understanding for France's refusal to condemn Syrian support for terrorism, Chirac went on the offensive and told Shultz that France, as the only western country still present in any force in Lebanon, did not have lessons to learn from anyone else, according to these sources.

But with six French citizens still missing in Lebanon and a dispute continuing with Iran over French support for Iraq in the Persian Gulf war, Chirac and his advisers are painfully aware that their policies still run the risk of ending in tragedy.

Even as they freed the two hostages, Islamic extremists in Lebanon complicated Chirac's task by explicitly linking the release to France's diplomatic support for Syria and to secret concessions the French had allegedly made in negotiations with the terrorists. Iran also chose the moment to express public thanks to France for showing new comprehension toward Tehran.

These comments—and the propensity of Chirac, his interior minister, Charles Pasqua, and other aides to say openly things that other politicians would dance around—have stripped all ambiguity from the French policy of accommodating Syria and trying to improve relations with Iran as a way of getting the hostages out of Lebanon.

How French public opinion will react to the transparency of these arrangements is still uncertain. The key factor will be whether there is a renewal of the wave of Middle East-related bombings that struck Paris in September.

The bombs killed seven French citizens and created a nervous apprehension in this capital that has still not completely dissipated. Inevitably, Chirac's Middle East actions are judged against this background.

While the government denies both, many people here strongly believe two things: that the Lebanese family that carried out the bomb attacks were spirited out of France with Syrian help, and that the attacks have ceased because Chirac has made some kind of deal with the Syrians, who in turn have clamped down on the Lebanese bombers.

Such an unspoken arrangement, if it existed, seemed to many to be preferable to a continuation of the bomb attacks, and was probably working to Chirac's political advantage.

But Chirac was in effect forced to go public with a defense of Syria by Britain's decision last month to seek Common Market sanctions and condemnation of Syrian involvement in an attempt to blow up an El Al flight out of London.

Apparently deciding at some point to make a virtue of necessity, Chirac has hardened and expanded his argument as he has gone along, as his session with Shultz on Friday and a disputed interview with The Washington Times last week both indicated.

In his private meeting with Shultz, Chirac did not waver from his government's public expressions of doubt that Britain could link the London attempted bombing to Syria's political leadership. He reportedly explained to Shultz that western intelligence agencies have been so infiltrated by other countries that their information is unreliable.

His indiscreet remarks to The Washington Times, which Chirac says were not supposed to have been attributed directly to him, have been widely reprinted here and closely studied as the first extensive explication in Chirac's own words of his Middle East policy.

From those remarks emerge a disdain for what he calls American "barking" at Libya and Syria, a resignation that he has to deal with Syria if France is to continue to help shield the Christian community in Lebanon from even greater harm, and a brooding concern that Islamic fundamentalism threatens to engulf the entire Middle East.

Chirac indicates that only by working with the existing governments in the Arab world and refraining from strong attacks on them can the West prevent an even greater explosion, and chaos, in the Middle East.

NEWS ANALYSIS

Pair freed; Syria again plays role

By Don Kirk
USA TODAY

PARIS — Two French hostages' release in Beirut again places Syria squarely in the Mideast game of bargaining hostages for Western concessions — and offers a glimmer of hope for USA hostages.

Camille Sontag, 85, and Marcel Coudari, 54, flew to freedom in France Tuesday after the Revolutionary Justice Organization turned them over to Syria. The group claims to hold Frank Reed and Edward Austin Tracy, two of six remaining USA hostages in Lebanon.

Coudari said he'd been held with hostages who he believed

were USA citizens, "but I couldn't see them." Sontag said one prisoner had given him a note saying he was Irish — possibly teacher Brian Keenan.

Syria capitalized upon the release to dramatize its power in Lebanon. Syrian Foreign Minister Farouk A. Sharra pledged to keep trying "to secure the freedom of foreign hostages."

Syria reportedly was angered by Iran's role in winning release of USA hostage David Jacobsen, held with two other USA hostages, Terry Anderson and Thomas Sutherland.

The furor surrounding reports of U.S.-Iran deals delayed their release, said former Iranian President Abolhassan Bani-Sadr.

France later said it would repay a third of a \$1 billion loan given by Iran 12 years ago but denied the deal had anything to do with freeing the remaining six French hostages.

Two Freed French Hostages Are Welcomed by Chirac

Officials Credit Syrian, Iranian Contacts

WP 11-12-80

By Michael Dobbs
Washington Post Foreign Service

PARIS, Nov. 11—Two freed French hostages were greeted by Prime Minister Jacques Chirac on their arrival here today as France formally thanked Syria for its role in securing their release. The gesture came one day after France joined other European Community countries in imposing sanctions against Damascus for its alleged involvement in terrorism.

Political commentators here speculated that the release in Lebanon yesterday of retired auto dealer Camille Sontag, 85, and businessman Marcel Coudari, 54, was timed to counter a diplomatic campaign against Syria in the West. The two arrived here this evening after being handed over to the French Embassy in Damascus by Syrian officials.

French officials said that the two men, who were kidnaped in Beirut

earlier this year, were freed following diplomatic contacts involving both Syria and Iran. They drew a pointed contrast with the secret negotiations that are reported to have taken place between the United States and Iran for the release of American hostages in Lebanon.

Insisting that France had behaved with "dignity," French Foreign Minister Jean-Bernard Raimond said: "You will never hear in connection with the freeing of our hostages anything about arms deliveries or financial haggling."

Greeting the two former hostages at Orly airport, Chirac said he wanted to thank the governments of Syria, Saudi Arabia, and Algeria for helping to free them. A similar expression of thanks to Syrian President Hafez Assad was contained in a Foreign Ministry statement.

A pro-Iranian group, the Revolutionary Justice Organization, said

See FRANCE, A27, Col. 1

Release eases pressure on Chirac's embattled Mideast policy. Page A27

UP cont

FRANCE, From A1

it was freeing the Frenchmen as "a goodwill gesture" as the result of certain French "promises," which it did not describe. The statement threatened unspecified action against France if the "promises" were not kept.

Two members of a French television news team—Aurel Cornea and Jean-Louis Normandin—are still being held by the Revolutionary Justice Organization. Another four Frenchmen are believed to be held by other groups, including the fundamentalist Islamic Jihad organization.

Coudari, however, told reporters that he had been informed by "a pretty official source" that one of the six—Michel Seurat—had died in captivity, apparently from a heart attack.

Last March, Islamic Jihad said it had killed Seurat, a researcher, but his body was never found. Coudari said that he believed Seurat's death had come later because, in one of the books the hostages were allowed to read, he had found written, "I am Michel Seurat," and the date of April 5.

The released hostages turned up in Damascus early this morning after French diplomats and reporters had waited all night at the Hotel Beau Rivage in Moslem west Beirut, where the captors had originally said they would be freed. The hotel is the headquarters of the Syrian military observer force in Lebanon.

Coudari told reporters that he and Sontag had been held separately but that Sontag had been with other western captives, although he was not permitted to talk with them.

The two also brought what apparently is the first word of Brian Keenan, an Irish teacher at the American University of Beirut who

was kidnaped in April. One of the captives held with Sontag slipped him a note Monday that said, "I am Irish. Please tell my family," Coudari said.

The two said they had been treated well and Coudari said he intended to return to Lebanon, where "I've spent all my life." Sontag, however, asked by reporters whether he would return, shouted, "Beirut? Me? Never! I don't want to get kidnaped again."

France joined other EC countries yesterday in agreeing to an arms embargo against Syria and a suspension of high-level visits following British allegations that Damascus masterminded an attempt to plant a bomb aboard an Israeli airliner in London. But Chirac has repeatedly said he is unconvinced by evidence linking the Syrian government to terrorism.

French newspapers today carried details of a background interview given by Chirac to The Washington Times last week in which Chirac reportedly criticized Britain's decision to break off diplomatic relations with Syria "because of an obscure bomb plot that did not come off." Chirac was reported to have expressed fears that western reprisals against countries such as Syria could unleash a tide of Islamic fundamentalism in the Middle East.

Political commentators here said France's reluctance to go as far as Britain in criticizing Syria had eased some of the diplomatic pressure building up on Damascus. Another EC member, Greece, refused to impose even limited sanctions against Syria.

Speaking to reporters in Damascus after the release of the hostages, Syrian Foreign Minister Farouk Charaa said it was obvious that there was a lack of consensus in Western Europe. He said an EC statement that appeared to criticize

Syria had been drafted "under American pressure."

In the view of many political analysts here, the controversy over secret U.S. negotiations with Iran has made it easier for the French government to defend its dealings with Syria. Chirac and other French officials have deflected accusations about a lack of solidarity with Britain by pointing out that the White House failed to consult anyone when it agreed to arms deliveries to Tehran.

[Israeli Prime Minister Yitzhak Shamir Tuesday denied news reports that Israel supplied arms to Iran at Washington's request in hopes of winning the release of American hostages in Lebanon, Reuter reported from Tel Aviv.

"Israel is not supplying arms to Iran," Shamir told reporters. "Israel is not dealing in the supply of arms to Iran."

[France announced shortly after the release of the hostages that it intends to pay Iran about \$330 million to end a seven-year financial dispute, according to Reuter. But Raymond denied to French television that the repayment was linked to the hostages' release. The payment amounts to part of a \$1 billion loan made in 1975 by the late Shah to French nuclear authorities as part of Iran's nuclear power program. A draft accord on the repayment was initiated last July but still awaits signature of both governments.]

While welcoming the release of the two hostages, several French commentators also expressed concern that the kidnapers would exact a heavy price for the freedom of the other French hostages in Lebanon.

"Without wanting to minimize what has been achieved, the fact remains that France is involved more deeply than ever before in a game over which it has only a very slight degree of control," the daily Le Monde said today in an editorial.

Chirac welcomes hostages, thanks Syria for its help

By Andrew Borowiec
THE WASHINGTON TIMES

WT 11-12-80

PARIS — Prime Minister Jacques Chirac personally thanked Syria for helping to secure the release of two French hostages, whom he greeted on their arrival from Lebanon yesterday.

The two hostages, Camille Sontag, 84, and Marcel Coudari, 54, were those expected by French authorities, who initially had been told two television journalists, Aurel Cornea and Jean-Louis Normandin, would be freed.

But, speaking at Orly Airport, Mr. Chirac said his government was "doing everything in its power and with dignity" to obtain freedom for the remaining six Frenchmen held by Moslem extremists in Beirut.

He thanked Syria, Saudi Arabia and Algeria for their help in arranging the release, but it was clear Syria played the leading role because of its strong military and political presence in Lebanon.

In Damascus, before boarding the flight to Paris, Mr. Coudari told newsmen "things will happen soon" on the release of other French hostages.

Syria's involvement in freeing the two

Frenchmen was apparently enhanced by Mr. Chirac's interview with The Washington Times last week, during which he refused to blame Syrian agents for an abortive bomb attack on an Israeli airliner last April.

Following an official, and somewhat confusing, denial from the premier's office, The Washington Times published the transcript of the interview. Parts of the text were re-

Dealing for hostages a wise maneuver or dangerous diplomacy? Page 1D.

printed in most Paris dailies. Lengthy articles were devoted to The Washington Times and Arnaud de Borchgrave, the paper's editor-in-chief.

On yesterday's main evening newscast, French television displayed without comment the front page of yesterday's Washington Times, with an article linking the release of the hostages to the Chirac interview.

After he greeted the freed hostages, Mr. Chirac spoke of France's "historic vocation" in the Middle East.

see CHIRAC, page 10A

Fre
(way

French press with some vitriolic attacks on The Washington Times, its backers and editor.

Nonetheless, most comments stressed Mr. de Borchgrave's worldwide contacts and his journalistic reputation.

In commenting on the release of the hostages and France's attitude toward Syria, some French newspapers pointed out that the United States itself was more involved in arms sales to Iran, Syria's ally.

Six Americans are among 17 kid-

napped foreigners still being held by pro-Iranian and pro-Syrian terrorists in Lebanon. Last week it was disclosed that the White House has been involved in secret negotiations involving arms deals with Tehran to try to secure their release.

Foreign Minister Jean-Bernard Raimond also thanked the Syrian authorities for their help in the hostage crisis and expressed a hope for similar help from Iran. He is due to meet soon with Iranian Foreign Minister Ali Akbar Velyati, whom he described as a "man who honors his word."

The foreign minister said the release of the two hostages should lead to "a number of gestures" and a "permanent dialogue with Syria and Iran."

This would indicate intense and perhaps wide-ranging negotiations, but Mr. Raimond stressed there would be "aucun marchandage" — "no bargaining" — over the fate of the remaining hostages.

This somewhat dramatic rapprochement between France on the one hand and Syria and Iran on the other raised a number of questions here. "What price for the hostages?" asked the Paris daily *Le Monde* in an editorial.

In his interview with Mr. de Borchgrave, Mr. Chirac stressed the need to stop the militant Shi'ite revolution exported by Iran. Yet last week he was praised on the official Iranian radio.

Mr. Chirac also described Syria as an indispensable power with enormous influence in the Middle East. Syria, clearly, intended to prove this view by the liberation of the two Frenchmen while the controversy over the interview still went on in the

8

2 Frenchmen in Lebanon Freed; Chirac Thanks Syria for Its Help

By RICHARD BERNSTEIN
Special to The New York Times

PARIS, Nov. 11 — Two Frenchmen, held hostage for months in Lebanon, were released today and handed over to the Syrian authorities. They arrived in Paris this evening.

The two, Camille Sontag, 84 years old, and Marcel Coudari, 54, were taken from Beirut to Damascus early this morning and released to Syrian custody by a group calling itself the Revolutionary Justice Organization. Mr. Sontag had been held for six months and Mr. Coudari for nine months.

Chirac Welcomes Pair

They were met at Orly Airport by Prime Minister Jacques Chirac, who thanked Syria, Saudi Arabia and Algeria, as "those who made this liberation possible." He did not specify what role those countries had played.

On Monday, France joined 10 other European Community members in approving limited measures against Syria in reaction to what Britain said was Syria's role in terrorism.

The release of the two men followed

weeks of intense diplomatic efforts by France designed in particular to improve its relations with Syria and Iran, which are assumed to have decisive influence over groups holding French and American hostages in Lebanon.

"These new releases are part of the regular contacts the government maintains with different countries in the region," a French Foreign Ministry spokesman said.

Earlier, Foreign Minister Jean-Bernard Raimond said in a broadcast interview that French policy in recent months had been "to have contact with all states that could have an influence on the kidnappers and to have through these contacts a dignified policy that has nothing to do with bargaining."

Apparently referring to reports that the United States had arranged shipments of military supplies to Iran in attempts to win the release of American hostages, Mr. Raimond said, "You will never hear talk of arms deliveries or fi-

Continued on Page A9, Column 1

THE NEW YORK TIMES, WEI

2 French Hostages in Lebanon Are Released

Continued From Page A1

nance in relation with the release of our hostages."

At the same time, Mr. Raimond said France and Iran would soon sign an agreement under which the French would make an initial \$330 million payment of a \$1 billion claim by Iran. The claim represents a loan extended by Iran under the Shah.

France has also expelled the leaders of the major Iranian dissident group, which had its headquarters outside Paris. Despite this, none of the French

hostages held by the major pro-Iranian group, Islamic Holy War, have been released.

The Revolutionary Justice Organization, which held Mr. Sontag and Mr. Coudari, is believed to be closer to Syria than to Iran.

At least five Frenchmen remain missing in Lebanon, including two diplomats and a journalist who have been held more than 17 months by Islamic Holy War. Six Americans, two Britons, an Italian, an Irishman and a South Korean are also missing in Lebanon.

The French authorities had been hopeful of an imminent hostage release since Monday morning, when the Revo-

lutionary Justice Organization, in a communiqué delivered to a Western news agency in Beirut, said two Frenchmen would be freed near the Beau Rivage Hotel in West Beirut.

French officials, including the Ambassador to Lebanon, waited much of the night at the hotel, but the hostages were apparently driven directly to Damascus.

There they were turned over to French officials, including Mr. Chirac's principal diplomatic adviser, François Bujon de l'Estang.

At a transfer ceremony attended by the French officials, the Syrian Foreign Minister, Farouk al-Sharaa, said,

WEDNESDAY, NOVEMBER 12, 1986

A9

"The French Government position has certainly helped in gaining the release of the French hostages."

"Those countries that show hostility toward Syria should expect the same hostility from us," Mr. Sharaa said. "We will continue our efforts to release the rest of the hostages, but I must say that the government whose citizens are held hostages plays a very important role in the release process."

Mr. Bujon de l'Estang replied by expressing "our gratitude to the Syrian Government and President Hafez al-Assad, whose efforts made this liberation possible."

In Damascus, Mr. Sontag, a retired car salesman who lived in Lebanon for 40 years, said he had been mistreated by his captors. Mr. Coudari, who is believed to have spent most of his life in Lebanon, said he had been held in an

apartment separate from other hostages and had been well treated.

The release came a day after all the European Community members except Greece imposed a package of measures against Syria, including a ban on new arms sales. The measures had been sought by Britain, which broke diplomatic relations with Syria last month over accusations that Damascus was involved in an attempt to blow up an Israeli jetliner in London in April.

After the meeting, Mr. Raimond said that the "measures do not implicate Syria; they implicate some Syrians."

He was apparently referring to a theory that groups within Syria's intelligence service that are not under the complete control of the Government have sponsored terrorism.

Political analysts in Paris said they

believed that the release of the hostages in Damascus was designed to give Syria a visible role in the affair after the British accusations of involvement in terrorism. In June, two French hostages were released by the Revolutionary Justice Organization in Beirut.

The release today came as a public debate continued over an interview in The Washington Times in which Mr. Chirac alluded to the possibility that Israeli, not Syria, might have staged the London terrorist incident.

In the interview, a transcript of which was published on Monday by The Washington Times, Mr. Chirac cited West German leaders as believing that the incident had been the work of the Israeli intelligence agency Mossad and dissident Syrians, rather than the Syrian Government.

French thank Syria for hostage help

Chic Trib 11-12-80
DAMASCUS, Syria [AP]—An 85-year-old retired car dealer and a businessman, freed in Lebanon by Shiite Moslem kidnapers, left for Paris by plane Tuesday, and the French government thanked Syria for its role in the release.

The two Frenchmen, Camille Sontag and Marcel Coudari, 54, were released in Moslem West Beirut on Monday night to Syrian army officers, government sources said.

Two statements signed by the Revolutionary Justice Organization, a pro-Iranian Shiite group, had promised the imminent release of some hostages.

The two Frenchmen were driven to Damascus during the night and given clean clothes and a bath at a government facility. They arrived early Tuesday at the Foreign Ministry, where they remained for more than an hour in an anteroom and were turned over to French envoys.

Coudari said Sontag had been held with an unidentified Irishman and four other Western captives in an underground prison in Beirut. Brian Keenan, a teacher missing since last spring, is the only Irishman missing in Lebanon.

The two Frenchmen were treated "very well" by their captors and were held separately in what they believed was south Beirut, Coudari said.

Sontag, who lived in Beirut for 40 years, sat quietly at the min-

istry, saying nothing and slowly wringing his hands on his lap. He appeared well, but confused.

He wore a gray suit and had an unkempt beard. He said his kidnapers had broken his hearing aid when he was seized in a west Beirut street May 7 and he could not hear well.

Asked if he intended to go back to Beirut, Sontag said loudly: "Me? Me? Never!"

Coudari, missing since February, chain-smoked American cigarettes, talking constantly in Arabic with Syrian officials.

"It was very scary," he said. "I was frightened a lot of the time." He added, "Syria did everything for me and I'm very grateful."

In Paris, the French government also thanked Syria.

"The government, which rejoices very greatly over this happy outcome and thanks the Syrian authorities for the part they have played in it, continues the effort it has undertaken since its formation with a view to the quickest possible release of our other countrymen still detained," the French Foreign Ministry said in a statement.

Seventeen foreigners, including six Americans, remain missing in Lebanon and various groups have claimed responsibility for the abductions. The most recent previous release was that of American David Jacobsen, who was freed Nov. 2 by Islamic

Continued on page 9

former hostage, during a news

Hostages

Continued from page 1

Jihad, another pro-Iranian Shiite Moslem group.

Coudari and Sontag appeared shaken when a swarm of photographers and television crews stampeded into a chandeliered room in the Foreign Ministry during the ceremonies in which they were turned over to French diplomats. The crush sent security men scurrying to save valuable vases.

When some calm was restored, Foreign Minister Farouk Sharaa said, "We've done everything we could do to get the release of the

hostages and will continue to do so."

Speaking a day after Common Market countries, including France, imposed sanctions on Damascus for allegedly sponsoring terrorism, Sharaa declared: "The Syrian government wants good relations with all countries. But those countries who show hostility to Syria should expect the same hostility from Syria."

France, fearful of jeopardizing Syrian help in obtaining the release of its hostages kidnaped in Lebanon, has been reluctant to take action against Damascus.

Sharaa noted that the announcement Monday by the 12-nation Common Market "shows a lack of genuine consensus. It gives flexibility to each country to take what

contacts are appropriate to that country."

Foreign Minister Jean-Bernard Raimond said the release was obtained by the seven-month-old government of Premier Jacques Chirac through its policy of maintaining "contacts with all the states that may have an influence on the kidnapers."

"These contacts are based on a completely dignified policy, not based on any bargaining. You will never hear in connection with the freeing of our hostages of any arms deliveries or financial haggling," Raimond said in Paris.

His statement appeared to refer to reports of U.S. arms shipments to Iran linked to efforts to free American hostages in Lebanon.

2 Frenchmen return home from captivity

France thanks Syria for aiding hostages' release

balt sun

From Wire Reports

11-12-80

PARIS — Two Frenchmen freed by Shiite Moslem kidnapers after months of captivity in Lebanon

about \$330 million to end a seven-year financial dispute.

Syrian Foreign Minister Farouq al-Shara told reporters in Damascus after the handover that the policies of the French government had helped in gaining their freedom.

Mr. Shara said Syria would continue to work toward the release of all foreign hostages in Lebanon, but added: "I must say that the government whose citizens are held here

Two freed hostages back home

France to repay loan from Iran

By Steve Holland
United Press International

PHIL INQ

11-12-80

PARIS — Two Frenchmen freed by Shiite Muslim extremists in Lebanon were handed over to French diplomats in Syria and flew to Paris yesterday, the same day that France announced it would repay a loan from Iran, one of the captors' major demands.

The French government, however, denied that it was acquiescing to demands of the Revolutionary Justice Organization, which is believed to have ties to Syria and Iran. On Monday in West Beirut, the group released Camille Sontag, 85, and Marcel Coudari, 54.

Sontag, who had been held six months, and Coudari, held nine, stepped off a government jet at Orly Airport to greetings from Premier Jacques Chirac and their family members. Sontag came down the steps of the plane into the arms of his wife, Blanche, 84, for a tearful reunion.

In the Syrian capital of Damascus, Sontag said he had been mistreated by some of his captors — "some imbeciles who threaten you all the time" — but Coudari said he was treated well, and he expressed optimism that other French hostages would soon be freed.

"I can tell you that there are things that are going to happen soon," Coudari said.

The two men flew home with a French delegation, led by Francois Bujon De L'Estang, Chirac's diplomatic adviser, that arrived in Damascus at the same time the hostages were delivered from West Beirut to the Syrian Foreign Ministry.

French officials said the release was the result of France's maintaining contacts with Middle Eastern nations capable of exerting influence over the kidnapers, believed to be Shiite Muslims loyal to Iran's leader, Ayatollah Ruhollah Khomeini.

French Foreign Minister Jean-Bernard Raimond insisted yesterday that "no deal" was struck with Syria for its help in gaining freedom for the hostages, and he said France had not negotiated with terrorists.

But Syrian Foreign Minister Farouk Sharaa said in Damascus yesterday that unspecified revisions in French Middle East policy had played an important role in securing the release of Sontag and Coudari.

"Syria has and will continue its efforts to secure the freedom of foreign hostages held in Lebanon, but we must underline the fact that

(See HOSTAGES on 12-A)

D

Phil Inq,
'c out ...

Δ

... MARRIAGE THE TWO MEN'S ARRIVAL IN PARIS; SONTAG'S WIFE IS AT RIGHT.

... MARRIAGE THE TWO MEN'S ARRIVAL IN PARIS; SONTAG'S WIFE IS AT RIGHT.

Freed French captives return home

HOSTAGES, from 1-A
France's policies played an even more important role in this case than what Syria has done," Sbaraa said.

Raimond said, on French television, that Paris would sign an agreement in the next few days to pay \$330 million toward a \$1 billion loan made 12 years ago by Shah Mohammed Reza Pahlavi, but he denied that the repayment was linked to the hostages' release.

In addition to repayment of the loan, the captors have demanded that France end its military support of Iraq, Iran's enemy in the six-year-old Persian Gulf war.

The return of Sontag and Coudari left six more Frenchmen, at least

five Americans, two Britons, a South Korean, an Irishman and an Italian still held hostage in war-torn Lebanon. The freed Frenchman indicated yesterday that the Irishman, who has not been heard from in seven months, might be alive in an underground prison cell in Lebanon.

American captive David P. Jacobsen was freed Nov. 2 amid reports that the United States had sent military hardware to Iran in exchange for Tehran's help in freeing U.S. hostages.

Premier Chirac said the French government "is doing all it can" to obtain the release of more hostages.

"I would like to thank those who permitted this liberation, including the governments, the authorities of

Syria, Saudi Arabia and Algeria," Chirac said without elaboration.

Political observers said Syria's role in the Frenchmen's release was an attempt to improve its image after the decision by the European Economic Community (EEC) on Monday to impose limited sanctions against Syria for its alleged support of terrorism.

France joined all other members of the EEC, excluding Greece, in approving the sanctions for Syria's purported role in a plot in April to blow up an Israeli airliner in London.

Raimond, the French foreign minister, said Monday that he did not interpret the sanctions as a rebuke to the Syrian government, only to "some Syrians."

Coudari, a businessman of Lebanese origin, disappeared in February in Beirut, but his whereabouts remained a mystery until Sept. 24, when the Revolutionary Justice Organization claimed responsibility for his abduction. He had been living in the Lebanese capital for several years.

Sontag, a retired executive for the French automaker Peugeot, was kidnapped May 7 on the West Beirut seafront by a group calling itself the Unified Justice Forces.

There was no immediate explanation for the apparent link between the two groups and for why the Revolutionary Justice Organization, which supports Syrian hegemony in Lebanon, said released both men.

A 1

11

התאריך
20.8.56

חיק מס'

אלהסגד

מאת:

ע'תאנתי, פריס

הנדון:

ט'רמק-ק-פ'מתי

צירף א.א.

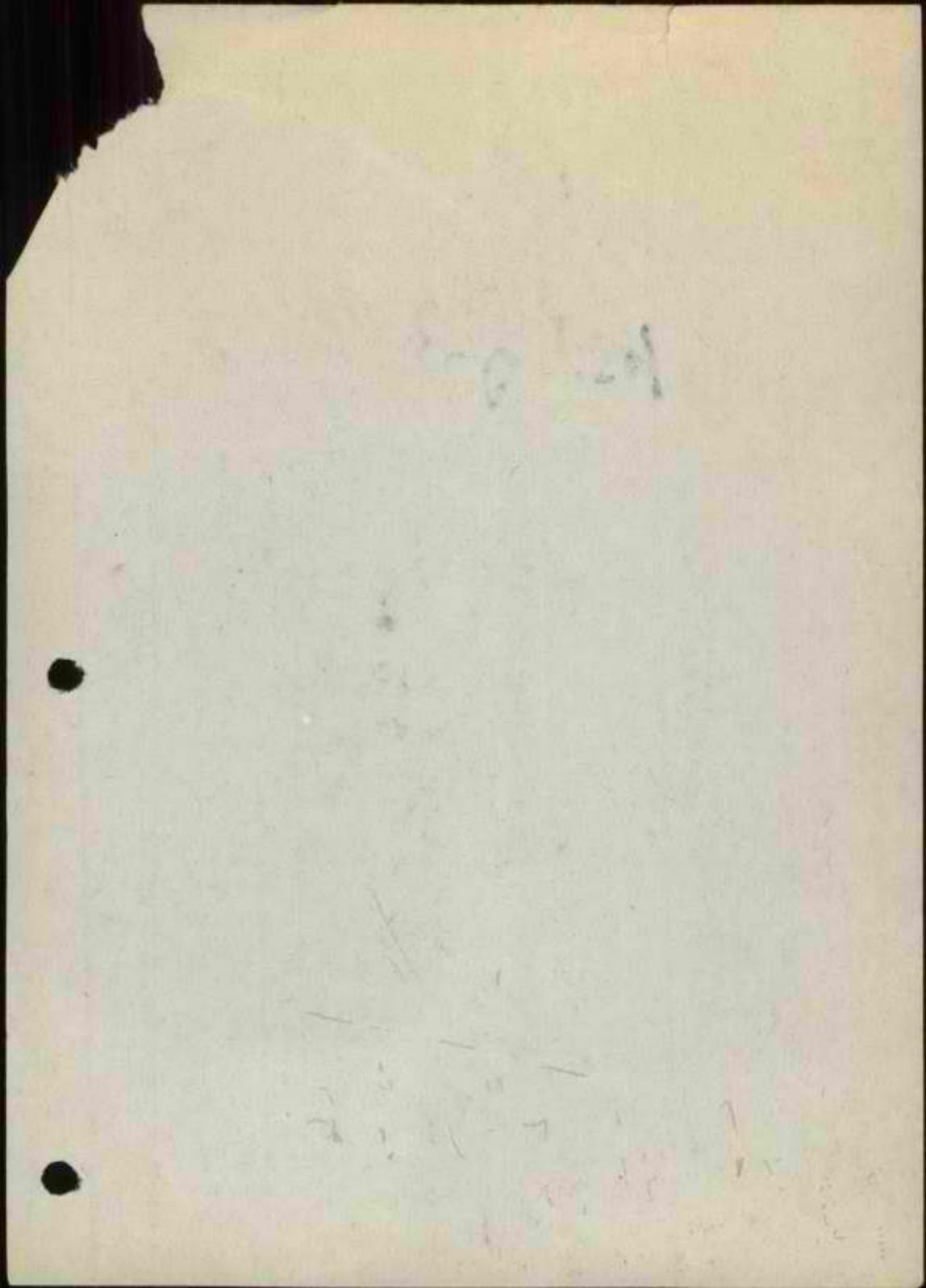
למלך אלס פריסאניס בקוסקיס פריס

מלך שג'ק י'א'ס.

צירף
~~ט'רמק~~

אלה ק'ק

מלך
פ'מתי
ז'מיו
מ'פ'י'נ'א'ס
צ'מתי
א'א'ס
א'א'ס
א'א'ס
א'א'ס

אינני בעד מדינה פלשתינאית; הפיתרון צריך להימצא בהסכם עם ירדן

פרס ריבר אתי על כך בהתרגשות גדולה מאוד. האנתי לו והבנתי את עמדתו, אם כי אני יכול להיות ברעה אחרת. מה שהחלטתי כנדרון ירוע עתה לא רק בירושלים, אלא גם בכנרת. אתה יכול להיות סמוך ובטוח שלא אעשה דבר שעלול לפגוע בישראל. אני סולידארי עם ישראל, בראש ובראשונה בהגנה על מערכת ערכים משותפים לכם ולנו.

● בהזדמנות מסוימת הצהרת שאתה מוכן לערוב לביטחון ישראל.
לא רוקא בהזדמנות מסוימת. זו עמתי מאז ומתמיד. ב-1974, בסריפולי, בסעודה רשמית ובנוכחות מר קראפי אמרתי דברים אלה, ומעולם לא שיניתי את דעתי. אני מוכן לחזור על הדברים גם כעת.

● רמות למסדת בקשר למכירת בור לכנרת. לא ענית על שאלתי בקשר למכירת הבורים לישראל.
צריך להפריד בין הדברים. אינני עוסק במקד ומימכר בן ירושלים וכנרת. ישראל מעונינת לרכוש בור השמל בצרפת, והמומחים שלנו בורקים את הנושא. גם השגריר עובדיה סופר - ברצוני לציון שאנו מקיימים יחסים מצוינים, היחסים הטובים ביותר שהיו לי אי פעם עם שגרירי ישראל - שוחח אתי על כך רק לפני ימים אחדים. אמרתי לו מה שאני אוסר לך: הנושא כבדיקה בידי מומחים. זה נושא קשה ומסוכן. ברנע זה אין לי מושג איפה זה עומד. רק אל תקשרו את הנושא עם כנרת. אלה שני דברים שונים לחלוטין.

קרה מה שקרה

● לפני שבועיים שלושה, כאשר שר החוץ שלך ביקר בטוניס, נרעה שאמרת עליו להישג טום עם יאסר ערפאת.
אני אחי האיש הפוליטיים המעטים בצרפת ששוללים את ההצהרה שאש"ף הוא הנציג הבלעדי של העם הפלשתינאי, זאת היתה, דרך אגב, גם עמדתו של הנשיא פומפידו המנוח. בזמנו, בהיותי ראש ממשלה, בוקר אתה, שמעתי בשעת הגילוח ברדיו שאש"ף פתח מוסר בפארו. הייתי מאוד לא מרוצה מהן. טילפנתי מיד לשר החוץ שלי בסוכניי ארגו, והסתכר שגם הוא לא ירע דבר, מאחר שזה נעשה באמצעות ארמון הנשיאות. מיחתי על כך באוזני הנשיא ז'סקאר וסענתי שצדד זה, שהרג מבריגותיו של קודמו וזמן המרינות המוקבלת עלי, צריך היה לתאם משהו עם שר החוץ. אבל קרה מה שקרה, ולא רציתי ליצור משבר בגלל זה. מעולם לא נגשתי עם ערפאת, ואני אחי היחידים בצרפת שלא נפגש איתו, ומיותר להוסיף שזה אינו מיקרי. אפילו נמנעתי מלערוך ביקורים כמדינות ערביות מסוימות, מפני שמנהיגיהן לא יכלו לערוב לי שלא אתקל בערפאת ובממלית העיתונאים שלו.

● למיכר אמרת על שר החוץ שלך להישג איתו קיימת אצלנו כבר מסורת, עוד לפני שמר מיטראן נבחר לנשיאות, ששרי החוץ שלנו נמנעים, עם ערפאת. כל שר החוץ עשו כן, וכולם הצטלמו עם לחצית הדגלים הידועה. כאשר שר החוץ שלי, ז'אן-פייר רייסון, הוזמן לטוניס - ביקור חשוב מאוד בעיני, בגלל תמיכתו הנמרצת בטוניס כמייסד שלה עם לוב - הנחיתי אותו כאשר הנחתי, ולא אכנס לפרטים והנצאת ידועה.

● התוצאה שלא היתה מנישה. מפני ששר החוץ שלך, ככל הידוע לי, התנה שני תנאים למנישה עם ערפאת: עליו להצהיר את עצמו לשגרירות צרפת, ולבוא בלי עיתונאים ובלו צלמים. ערפאת לא קיבל את התנאים, ולא בא.

● האם הישעלו עליך לחצים בקשר למנישה בטוניס שלא היתה מכל הצדדים. לא אקרא כשמות מנהיגי ערב שמנו אלי כנדרון. אינני רוצה להכיר אותם. לכולם אמרתי שבעני ערפאת איננו ראש מדינה, מן הסיבה הפשוטה שאין לו מדינה, ועל כן הוא חייב להסתייג את עצמו אל השגריר, ולא להופר. אני סוכנים להיפגש איתו במסגרת המגעים הבינלאומיים שלנו, ואם יש על מה לדבר, אין צורך בהגינות של מיפגשים סתמיים.

לא אבא במקום הצדדים

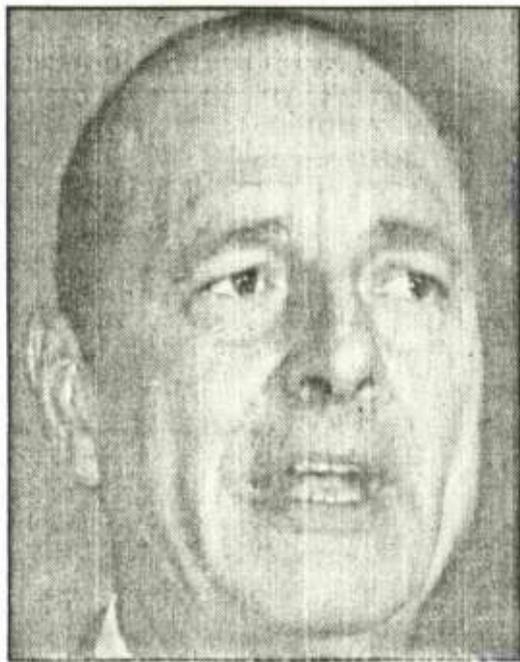
● אינני מביר אישיות פוליטית צרפתית שאין לה או לא היתה לה איזו נוסחה לפיתרון הבעיה הפלשתינאית. הנוסחה שלך איננה ידועה לי.

● לאכזב אותך לי אין נוסחה, ואינני מתיימר לבוא במקום הצדדים המעורבים ישירות כמייסד. לכל היותר אוכל לומר לך, שאני משייך עצמי למחנה שמכיר כי בצורה זו או אחרת יש להבטיח לפלשתינאים ארמה משהם (שיראק השתמש כמנוח הצרפתי ferre שתירגמו המילולי ארמת, ומשמעותו ארץ להבדיל ממדינה, יב.פ.ה. בהקשר זה, אני ברעה שהתנהגותיות כשטחים נוגדות את הכיוון הנכון, ואני מסתייג מהן, אם כי נמנעתי מלהצהיר על זה פוסכית כדי לא לשפוך שמן על המורה). בעניינים אלה ראוי לנהוג בצורה מתונה. המצב מתוח בלאו הכי. אני תומך מאוד ביחסים שלכם עם המלך חוסיין מירדו, ורוחף כל מיני לחצים שהופעלו עלי, במבתי גם כמגישת פרס עם המלך חסן השני ממרוקו. מיד אחרי הפגישה הוריתי לשר החוץ שלי לפרסם הודעת תמיכה, וכאשר הודעתו הראשונה לא זכתה לתהוד הדרוש בעיתונות, ביקשתי ממנו להוציא הודעה שניה בנימה חגיגית יותר, והיא אכן זכתה לפרסום הדרוש.

● אתה יודע שאצלנו רוצים תמיד תשובות היות בשותף-לבן. על כן אני שואל: אתה בעד או נגד מדינה פלשתינאית עצמאית? לא, אינני בעד מדינה פלשתינאית. דרך אגב, אף אחד אינו תומך במדינה פלשתינאית, אלא אם כן לצורכי נאומים. זו נוסחה רישורית, לא נוסחה ריאליסטית. הפיתרון הייב להימצא במסיגרת הסכם עם ירדן, אשר נוסחתו עדיין טעונה הגדרה. אבל זה בוודאי לא תפקיד.

● אתה ממחר עכשיו לפרלמנט, להצבעת איאמון נגד ממשלתך שיזמה האופוזיציה המוציאליסטית. אם כן, עוד שאלה אחת: בעוד שנתיים, כפי שמכורה כל צרפת, אתה תציג את מועמדותך לנשיאות?
מוקדם להשיב לך. ברנע זה אינו מעסיק אותי. עשר שנים ביהתי כממשלות צרפת. עשר שנים אני מכה כראש העיר פאריז. כעת אני סוכן כראש ממשלה. האמביציות האישייות כבר אינן המניע העיקרי של מעשי. מה שחשוב בעיני היום, זה לגנוח את העניינים כראוי ולהספר את מצבה של צרפת, וזו משימה מספיק קשה. אשר לכוזרות לנשיאות, עוד חוץ למועד.

● אני מודה לך, ארזני ראש הממשלה.

● שיראק: הכולדור של הפוליטיקה הצרפתית

כך פגשתי את טדי קולק למרות המחאות

ביראק, אמרתי למר שיראק, מתייחסים אליך עכשיו אחרת מאשר בעבר. מה יש לך לומר על כך?
יפה. אבל ברצוני להדגים למה כוונתי בעזרת סיפור מן המציאות. יום אחד, בהיותי ראש העיר פאריז, נרע לי שטרי קולק מבקש לערוך ביקור בכירת צרפת. בזמנו לא הרגנו בירושלים כבירת ישראל, אבל החלטתי לקבל את פני קולק באורח רשמי. זה היה שלושה חודשים לפני המהפכה הכללית בצרפת. אמרתי לשגרירי ישראל: אקבל את פני טדי קולק, אבל לא לפני הבחירות, ואני מבקש שהנשיא יישאר טדי, השגריר נהגם. אם תקבל את פניו לפני הבחירות, אמר, תרכוש את לב הקהילה היהודית כולה. בימים ההם, יש להעיר, התנהלה כאן מערכה ישראלית גדולה למען הרכונת בירושלים. אבל אני כשיל, כבוד השגריר, אמרתי - זה היה עריון מאיר רון - אקבל את פניו שלושה שבועות אחרי הבחירות בתנאי מפורש שהגבר לא יתפרסם קודם. מרועז מפני שבני הקהילה היהודית איננה צאן אלקטורלי, ובשום אופן אין ברעתי לעורר את הרושם שאני מקבל את טדי מפני שיש בחירות. זה מעשה בלתי הוגן ולא אעשה זאת. התנאי קויים, וכעבור כמה שבועות, טדי בא לפאריז. כל שגרירי ערב הגישו ממות חריפות למישר החוץ שלנו. מישר החוץ הרחיק לכת ולהצ' עלי לבטל את הביקור. גם הנשיא ז'סקאר רדש ממני לבטלו, ושגרירי ערב התייצבו אצלי וסענו שזה מעשה שלא ייעשה. עניתי לכולם שאני ראש העיר, ובתור שכזה אני בן-חורין לקבל מי שאני רוצה ואינני מקבל הוראות מאיש. טדי קולק, מלבד היותו ראש עיריית ירושלים, הוא אישיות יוצאת-דופן ומופתית הראוי להערכת, ואקבל אותו ככל הכבוד ובמלוא הטקס. וכך עשיתי, אבל אחרי הבחירות. כי לעולם לא אעשה דבר שיכול לפגוע ביהודים. אילו הויתי נענה להצעה לקבל את טדי לפני הבחירות, הייתי פוגע ביהודים. אינני עושה ממות אלקטורליות כדי למשוך קולן של קהילות כלשהן, יהודיות או אחרות.

לייצור נשק גרעיני. במיקרה זה, כך עולה ממה שנרע לי ממוקדתי בירושלים, גם אתה גם הנשיא מיטראן יהיו מוכנים לבטל את החוזה עם כנרת. מה תגובתך?

● מסובך מוכנות, ואם זה נועד לפירוסם, לא אוכל לגלות לך מה כאמת אמרתי לר פרס כשיתה זו, שנערכה בארבע עיניים, בלי עדים. אסתפק בזה שכנרני באוזני מר פרס הרוחתי לכת מעבר למה שהוא רוצה לממשל.

● סליחה, עלי לרייק: לא אמרתי שירוע לי כל מה שמר פרס ריחה לממשלתו. הסתמכתי על מה שנמסר לי אחרי הירחה. אבל ובכן, איך רועז מן האמת, אבל כאמור זה לא כל האמת. אבל נסתפק בזה. אני יודע את הרגישות הרבה של ישראל בנושא הגרונ. מר

● כלום ייתכן דובר שראש הממשלה לא ירע שמתנהל מייס ציני על אספקת מור גרעיני, שלכל הירעה אינו דבר של מה בכך? עוכרה שגיליתי את הדבר רק כעבור זמנמה. הכל נעשה בלי התערבותי. אחר-כך, כידוע לך, התפטרת מהממשלה על רקע עימותים שנמשכו כמה חודשים עם הנשיא, ושכוננו לא הגיעו לידועת הציבור. ומאחר שהנשיא סרב להתליף את ראש הממשלה כיוזמתו, עשיתי מעשה ללא תקדים בתולדות הרפובליקה שלנו והנשתי את התפטורתי. אותה סעה החוזה אני עיראק עריון לא היה חתום. יורשי כראשות הממשלה, ריימון באר, המשיך את המור, והוא שחתם עליו.

● ואף על פי כן, ואני מסתמך על כל מה שפורסם כנדרון לא רק בישראל אלא דווקא בצרפת, הבל מטילים עליך את האחריות לאספקת המור הגרעיני לכנרת.
אחר חולק, ארזני היקר! לא היתה לי למעשה שום אחריות בזה. עלי להוסיף בנילוילב שאילו, בהיותי ראש-ממשלה, הענין היה מובא לידיעתך, הייתי עושה אותו דבר, כלומר חותם כמו יורשי. לפיכך אינני מננה את מי שחתמו על העסקה. אני רק מבקש לקבוע אמת היסטורית, כניגוד לכל מה שנאמר ונכתב כנידרון.

● אינך מננה, אם כי לדעת ישראל הכור נועד לייצר נשק גרעיני?
אחר מעשה ערכתי בדיקה, והגעתי למסקנה - זו אמנותי העמוקה - שניתנו כל הערכויות הדרושות למניעת מכנה של ניצול הכור לצרכים צבאיים. לפיכך אני בטוח שיראק עשתה טעות המורה כלפי כנרת, אני חוזר ואומר לך, שזו אמנותי העמוקה המסתמכת על ראיות ברורות, כולל מיסמכים שהוכנו עבדיו עליידי מומחים מהסוכנות הבינלאומית לאטום. על כן גם גינתי בחומרה וללא סיג - לאו רוקא פומיבות, אבל באוזני מנהיגי ישראל, כולל מר כניז ומר פרס ואישים אחרים - את התקפת חיל-האוויר שלכם על הכור-זאת האמת, וכל האמת, ורציתי שתשמע אותה מפי.

● אתה יודע שמרוביך של הנשיא ז'סקאר, אחרי פרישתו מן הנשיאות, עולה שאתה יותר מכל אחר נושא באחריות לאספקת המור לכנרת.

כן, קראתי מה שאמר כנדרון. רע לך שזה עורר גל של צחוק בכל ההוגים הפוליטיים בצרפת. לא רציתי או להגוב רשמית, אבל כעבור זמן נגשתי אותו ואמרתי לו: יש לך חצפה של מלרה. הוא צחק, אבל לא הגיב.

● באחרונה נפגשתי עם שמעון פרס באמריק השנה. ככל הידוע לי, ראשיה-הממשלה ריזוח לאחר מכן לעמיתו השרים ש, שיראק איש שונה ממה שזיה. אם בעבר היו לנו היסוסים בלפני בגלל נטיותי המרדערכיות והמתייגותו כלפינו, עתה הוא מתנהג כיריד ישראלי.

● הרשה לי לחקו את הרושם של מר פרס: כאו כן עתה יש לי אהדה מרדערכית, ומעולם לא היתה לי המתייגות כלפי ישראל.
אז מנין נובעת, לדעתך, תדמיתך מרדערכי ואנטי-ישראלי? אתה רוצה שתוכנת-אמתו אנדי לך: הכל קבור במדינות הפנים הצרפתיות. זו תרמית שמבורקה כולה ממניעים פוליטיים מנימים, עליידי אישיות צרפתית בכירה שאת שמה אני מוכן לומר לך, בתנאי שייסאר כינינו... אדם שכירוע לך כיהן בזמנו כממשלת.

צופי לכל דבר

● ממשע הגרונ המר או אנטי-ישראלי ממלא תפקיד בה השוב במדיניות הפנים הצרפתית?
על-פי גישתם של חוגים מסוימים, בהחלט כן. עליפי גישתי, בהחלט לא. מעולם לא תתייחסתי אל הקהילה היהודית בצרפת כאל מחורה אלקטורלית. מעולם לא, תמיד הייתי ברעה שיהודי צרפת הם צרפתים לכל דבר. יש בעלי נטיה שמאלית, יש בעלי נטיה למרכז או לימין או למקום אחר, ומעולם לא סברתי שעלי לאמץ התנהגות אלקטורלית כלפי הקהילה היהודית. אבל קיימת אצלנו מסורת עתיקה ימים שגורסת הנהגה מחוות פוליטיות כדי למשוך את מה שנקרא במרכאות כמולות. הקול היהודי, אני מרכיב לאמץ מסורת זו. נכון הדבר שלעיתים קרובות נוהלו נגדי מערכות, שנועדו לשוות לי את התדמית שחוכרת, אך לא ניצלו בזמננו את קבלת הפנים שערכתי לפרס חוסיין ואת העוכרה שהותקקנו איתו והרי אני מתחבק עם כל יודי הערבים.

● התישורת בצרפת ובישראל הבלטה בשעתה את העובדה שלא הסתפקת בקבלת פנים חמה לשליש עיראק, אלא אף יצאת אתה לרויקא מדרום צרפת.
מרויקא מאוד. ועם ראש ממשלת סין לא יצאתי לרויקא-אנר, לאותו המקום ובנסיבות דומות? עם אורחים אחרים זה לא הסתדר. או מה? ראה, אינני מתכחש לרושם רבר, ובוודאי לא לידידותי כלפי סראם וסריון, מה לעשות, אני ירדן נאמן.

● מרוביך עולה שירס טועה כשזיהא אימר שהשתנת.
הוא טועה כקביעתו שהשתנתית. התרשמותו של פרס אולי השתנתה, לא אני, לא השתנתית ביחסי לעולם הערבי, שם יש לי ידירות רבים.

● בקשר למיתוס של ה"קול היהודי", אתה יודע היטב שישנם אישים פוליטיים בכירים בצרפת, שמוטפחים אותו כוידוען. אף אני לא אנקרב בשמות, אבל אחי העבריים ביותר טען באוזני בשעתו, שזוא הובם בבחירות מפני שהקהילה היהודית הצביעה נגדו.

אני מתאר לעצמי כמי המוכר. זה מנוחך. אבל אתה צודק בהנחתך שיש מי שמטפחים מיתוס זה. למעשה, רוב רובם של הפוליטיקאים הצרפתים מאמינים שיש דבר כזה שנקרא. הקול היהודי. אני לא מננה איתם. אני חוזר ואומר, שבעני יהודי צרפתי הוא צרפתי לכל דבר, ללא שום הבדל. ליהודים יש ותק של אלפים שנה בצרפת, ורק אגב, הקשרים שלי עם הקהילה היהודית טובים מאוד, אם כי היו לנו עליות וירידות והיו גם משברים שלא תמיד היו קשורים בכעיות צרפתיות ספציפיות.

● ענין אחר, בעל חשיבות ממורגה ראשונה בשביל ישראל. בכל הידוע לי, שוחח איתך שמעון פרס, באמריק השנה, על המרויקת של מוכרות שני בורים גרעניים לייצור חשמל לישראל, ועל הסכנה שצרפת שוב תספק מור גרעיני לכנרת. מן הידועותם של מר פרס האביר שמשלתו עליה שאתה מוכן במכירת הבורים לישראל, אבל אינך שולל על הקא אספקת מור לכנרת, אלא אם כן יובח - עליידי ישראל או כל גורם אחר - שהכור לכנרת נועד

2943 MARDI 19 AOUT 1986 ♦ 4,50 F

EXCLUSIF

LE TEXTE ANTISEMITE DU GENERAL SYRIEN (p. 10)

LE MATIN

DE PARIS

Mardi 26 août,
Le Matin
change de look
sans changer
de bord.

L'ÉVÉNEMENT

DECHIQUETES PAR LEUR BOMBE

Au milieu de la nuit, ils circulaient dans Toulon avec quatre à cinq kilos d'explosif dans leur Lancia. Elle était pleine de tracts racistes. Où allaient-ils poser leur bombe ?

De notre correspondante à Toulon

A Toulon, les explosions, ça n'émeut plus grand monde. Entre le racket et les règlements de comptes, ça « pète » régulièrement dans « Chicago », le quartier chaud de la basse ville. Mais quatre personnes déchi-

manipulation, erreur qui a coûté la vie aux quatre apprentis sorciers.

La MJC de Toulon est située sur le fameux cours Lafayette, chanté par Gilbert Bécaud comme le plus beau marché de Provence. Ce marché a été récemment déplacé pour cause de

PARROT/SYOMA

COMMENTAIRE
FAUX PAS

PAR PATRICK KESSEL

Affirmer une chose un jour, à laisser entendre le contraire le lendemain, sans pour autant démentir, Jacques Chirac apparaît maladroit et versatile. Une nouvelle fois le premier ministre se prend les pieds dans son propre piège, ne faisant que des mécontents.

Dans le camp arabe, où, depuis le temps du général de Gaulle, on s'était habitué à considérer les gaullistes comme des alliés, on ne goûte guère les récentes déclarations du premier ministre. « *Recul grave* », « *vive inquiétude* », « *potiche* », commentent les responsables des associations franco-arabes. Quant au silence officiel des capitales arabes, il masque mal un mécontentement pour le moins inopportun quand se poursuivent les tractations en vue de la libération des otages.

Dans le camp israélien, la satisfaction est mêlée de suspicion. Difficile de croire que Jacques Chirac déjà premier ministre n'est pour rien dans la vente d'une centrale nucléaire pouvant servir à des fins militaires à l'Irak. Difficile également de suivre Jacques Chirac quand il affirme ne pas avoir été tenu au courant de l'ouverture d'un bureau de l'OLP à Paris. N'est-ce pas lui qui en avril 1984 rassurait Ibrahim Souss, représentant de l'OLP en France, après que Bernard Pons, secrétaire général du RPR, aient affirmé que, si son parti revenait au pouvoir, il fermerait ce bureau ?

Voilà une bien mauvaise opération pour le chef du gouvernement de la France. Déjà le président de l'Association de solidarité franco-arabe, Louis Bitterlin, pourtant membre du RPR, vient de déclarer que Jacques Chirac ne s'était pas rendu compte de ce qu'il disait !

Sur le plan intérieur, l'opération Chirac se révèle tout aussi négative. A vouloir avec VGE, se rejeter mutuellement la responsabilité de la vente de la centrale nucléaire, les deux dirigeants ne paraissent pas très sérieux. Est-il bien raisonnable de mêler la diplomatie à des querelles hexagonales ? Voilà qui risque de rouvrir les plaies mal cicatrisées de la droite.

Jacques Chirac aura-t-il au moins réussi à séduire la communauté juive française dans la perspective d'une élection présidentielle ? Rien n'est moins sûr, car les électeurs d'une façon générale apprécient que les hommes politiques soient fidèles à leurs convictions. Ainsi tous les dirigeants importants, et tout particulièrement les candidats potentiels à l'Élysée, se sont-ils rendus en visite officielle en Israël. Mais qui ne se souviendra, en temps et en heure, que c'était sur les traces de François Mitterrand, premier président français à fouler le sol de l'Etat hébreu ?

P.K.

POLEMIQUE LE TOLLE SUSCITE PAR LES DECLARATIONS ANTIPALESTINIENNES DU PREMIER MINISTRE S'AMPLIFIE AUSSI BIEN DANS LE MONDE POLITIQUE FRANÇAIS QUE DANS CERTAINES ORGANISATIONS JUIVES QUI Y VOIENT UNE MANOEUVRE ELECTORALE

Le démenti de Chirac n'a rien réglé

Costume rayé clair, visage bronzé, Jacques Chirac adopte un ton léger, dimanche sur TF1, pour désarmer la petite bombe qu'il a lancée avec ses déclarations au journaliste israélien Ben Porat du quotidien *Yediot Aharonot*. « *J'ai été extraordinairement surpris de voir ressortir cette interview que je n'avais pas donnée* », lâche-t-il depuis ses terres corréziennes. Et il insiste : « *Il n'y a eu aucune interview (...). J'ai eu un entretien avec un journaliste israélien qui écrivait un livre et qui m'a interrogé sur une période précise et sur des sujets précis* ». Nuance.

En pleine période de vacances, le premier ministre veut dédramatiser l'affaire. Avec un sourire, il se déclare « *un peu surpris* » par la méthode du journaliste Ben Porat, « *qui n'est pas habituelle, disons, dans la presse française* ». Mais il assure ne pas y attacher d'importance. « *C'est un détail* ».

L'important, conclut-il, « *c'est que tout le monde connaît la position de la France sur le problème palestinien. Elle n'est pas à géométrie variable* ».

Las ! Le « démenti » réitéré de Jacques Chirac n'a pas coupé court à la polémique. Car au-delà de la forme (interview ou entretien), il reste le fond que le premier ministre ne récusé en rien. La quasi-totalité des associations franco-arabes ont exprimé leur réprobation, ou fait part de leurs réserves (voir p. 5). Dans le monde politique, plusieurs personnalités ont également réagi, malgré la torpeur estivale.

« **ÇA NE SE FAIT PAS** ». Côté PS, André Laignel a estimé hier que Jacques Chirac lui paraissait vouloir se démarquer de ses alliés UDF. Interrogé sur Europe 1, le trésorier du Parti socialiste a souligné que, si les propos du chef du gouvernement étaient confirmés, il s'agirait effectivement d'un « virage » dans la politique française au Moyen-Orient.

« *Surtout, a-t-il ajouté, il y a là quelque chose qui n'est pas convenable de la part d'un haut responsable que de vouloir, plusieurs années après, charger la barque de celui qui était le président de la République de l'époque et du premier ministre qui lui a succédé. Cela ne se fait pas* », a ponctué André Laignel.

L'ancien premier ministre en question, Raymond Barre, signataire du contrat pour la construction de la

centrale irakienne d'Osirak, en août 1976, se cantonnant quant à lui à son mutisme habituel. Mais son entourage rappelle qu'il s'était également imposé « *le silence le plus total* » lors de la controverse qui avait déjà eu lieu en 1984 au sujet de cette même centrale nucléaire.

Le parti communiste s'enflamme par *Humanité* interposée. « *Haro sur l'OLP. Chirac nie le droit des Palestiniens à un Etat* », écrit dans son édition d'hier le quotidien communiste qui souligne que « *la compétition entre les chefs des partis de la cohabitation pour la pêche aux voix juives est ouverte* ».

Curieusement, une personnalité vient au secours — modérément — de Jacques Chirac : c'est l'ancien ministre des Affaires étrangères de Georges Pompidou, Michel Jobert, qui fut aussi ministre d'Etat sous Pierre Mauroy (1981 à 1983). Le dernier qualifie « *d'incident* » la publication des déclarations du premier ministre dans le *Yediot Aharonot*. « *M. Chirac admet qu'il s'est fait piéger, a-t-il commenté, mais il sera probablement plus méfiant à l'avenir* ». Sur le fond, Michel Jobert a précisé : « *M. Chirac a fort judicieusement dit, en commentaire de cet incident, que la politique étrangère de la France n'était pas à géométrie variable. C'est la constatation essentielle* ».

FRACTURE UDF/RPR. Pour l'instant, on reste discret dans les rangs de la majorité, traditionnellement divisée entre un RPR plutôt pro-arabe et une UDF dont les sympa-

JACQUES CHIRAC PRES DU MUR DES LAMENTATIONS A JERUSALEM EN DECEMBRE 1984

thies vont d'abord vers Israël. Tout récemment, en juillet dernier, un incident avait illustré cette ligne de fracture. C'était à l'occasion d'une réception à Matignon des ambassadeurs arabes en poste à Paris. Jacques Chirac avait renoncé à y associer le représentant de l'OLP à Paris, Ibrahim Souss. Il avait expliqué alors aux diplomates arabes qu'il devait tenir compte de ceux qui, dans sa majorité, ne supportent pas les Palestiniens, à commencer par Jean Lecanuet...

Mais l'UDF a aussi ses partisans d'un Etat palestinien « autonome ».

le plus illustre étant l'ancien président Valéry Giscard d'Estaing lui-même.

Reste que les dernières déclarations de Jacques Chirac n'ont apparemment pas mordu dans l'électorat juif français. Témoin la réaction de l'association Socialisme et Judaïsme, il est vrai proche du PS : Son vice-président, Pierre Aidenbaum, s'étonne « *que tout d'un coup, Chirac reparle de ces événements qui ont marqué le précédent septennat dans le cadre des relations franco-israéliennes, pour en rejeter la responsabilité sur le président de la République d' alors et sur un de ses premiers ministres. On peut également s'étonner que Chirac juge aujourd'hui ces événements importants et qu'il n'ait pas réagi à l'époque pour faire connaître son hostilité aux décisions prises. Il semble en fait que cette prise de position s'inscrive en vue des élections présidentielles afin d'essayer de récupérer une grande partie de l'électorat juif qui avait condamné la politique anti-israélienne de Chirac, Giscard d'Estaing et Barre.* »

Socialisme et judaïsme s'était réjoui en 1981 d'une politique plus équilibrée au Proche-Orient de la part du président Mitterrand et des deux gouvernements de Pierre Mauroy et Laurent Fabius qui avaient contribué à normaliser les rapports franco-israéliens qui étaient au plus bas à la fin du septennat précédent ».

CATHERINE DEMANGEAT

LES CINQ PHRASES QUI ONT FAIT NAÎTRE LA POLEMIQUE

Les propos litigieux de Jacques Chirac, enregistrés sur magnétophone par le journaliste Ben Porat et publiés vendredi par le quotidien israélien *Yediot Aharonot*, sont les suivants :

- Concernant les Palestiniens :
- « *Je ne suis pas en faveur d'un Etat palestinien indépendant...* » (...)
  - « *Je suis l'un des rares hommes politiques français à rejeter le principe que l'OLP soit le seul représentant légitime du peuple palestinien.* » (...)
  - « *Je n'ai jamais rencontré Yasser*

Arafat et je suis l'un des rares en France à ne pas l'avoir rencontré. » (...)

• « *J'ai appris par la radio un beau matin en me rasant que l'OLP avait ouvert un bureau à Paris...* » (...)

A propos de la livraison du réacteur nucléaire Osirak à l'Irak :

« *Je n'ai pris aucune part dans ces négociations. Elles ont été entièrement menées par mon ministre de l'Industrie, en étroite collaboration avec le président Giscard d'Estaing.* » (...)

La valise ou le cercueil

LA CITE VAROISE A TOUJOURS ENTRETENU DES RAPPORTS DIFFICILES AVEC SA POPULATION IMMIGREE. MAIS DEPUIS UN AN, LA SITUATION S'ETAIT CONSIDERABLEMENT DEGRADEE ENTRE ETRANGERS ET « TOULONNAIS DE TOULON »

Toulon la coquette a toujours entretenu des relations très tendues avec sa population immigrée. Et la tentative d'attentat raciste perpétrée avant-hier soir dans un quartier de la vieille ville risque fort de contribuer à pourrir une situation déjà bien compromise. Il y a quelques mois, l'ex-maire de la cité varoise et actuel président du conseil général, l'UDF-PR Maurice Arreckx, soulevait sans nuance le problème. Pas question, disait-il en substance, de laisser Toulon devenir le « dépotoir » des pays du tiers monde. Une déclaration à l'emporte-pièce qui provoquait une belle polémique, mais avait au moins pour avantage de mettre le doigt sur la plaie.

De fait, enchaîne aujourd'hui Julien Dray, vice-président de l'association SOS-Racisme, « le Sud de la France a toujours posé un problème. En particulier à Draguignan et à Toulon, où la situation est très tendue depuis un an, après les campagnes du Front national relayé par certaines organisations de rapatriés nombreux dans la région ». Autre signe qui ne trompe pas : aux dernières élections cantonales de mars 1985, à Toulon 5, le candidat du parti de Jean-Marie Le Pen réussissait le score sans précédent de 37,80 % des voix. Explication : là encore, les immigrés.

Il faut dire qu'à Toulon le problème a pris des dimensions particulières. Avec près de 8 000 étrangers recensés, dont environ 1 600 célibataires, la population immigrée représente un gros tiers de la population citadine. Surtout, au fil des ans, il s'est constitué de véritables ghettos. Les Jonquets, les OEilletts, une partie de la Beaucaire et la basse ville, autant de quartiers à forte proportion d'immigrés qui constituent autant de « verrues » pour les Toulonnais « de

souche », soucieux de préserver l'imagerie de carte postale qui a fait la réputation touristique de la cité.

HUILE SUR LE FEU. A ce titre, la municipalité n'a jamais manqué de mettre de l'huile sur le feu. « Le chômage, la surpopulation maghrébine et les clochards sont les trois facteurs essentiels de l'insécurité », déclarait en mars dernier le maire actuel de Toulon, l'UDF François Trucy. « Il est nécessaire de diminuer la proportion de population maghrébine, en particulier dans le centre-ville, où le taux atteint est très supérieur au taux raisonnable avec des pourcentages pouvant aller jusqu'à 60 % », expliquait-il alors. Avant d'ajouter, pour précisément se dédouaner des accusations de xénophobie : « C'est

l'inverse de ma démarche... Il y a en ce moment une race qui chasse l'autre. Je suis tout simplement pour le retour des Toulonnais dans Toulon. »

De telles déclarations étaient sans doute plus destinées à contrer le danger présenté par le Front national qui continue d'affirmer que « pour faire des voix, l'UDF locale n'a pas hésité à piller son programme ». Mais, effets pervers, elles ne contribuèrent pas vraiment à assainir une atmosphère devenue très vite détestable, comme en témoigne aujourd'hui Ahmed Touati, ancien responsable du comité SOS-Racisme à Toulon. « Pendant tout l'hiver dernier, ça a été un vrai festival des extrémistes toulonnais, raconte-t-il. En quelques mois, il y a eu au moins une dizaine d'atten-

tats racistes dans la vieille ville. A chaque fois, le même scénario. Même heure : minuit, une heure du matin. Même cible : un café fréquenté par des immigrés. Même explosif : des bombes artisanales, pas très puissantes mais bourrées de métal et donc destinées à tuer. » Son frère, gérant d'un petit café, le Laetitia, rue Nicholas-Laugier, n'essuiera pas moins de trois attentats avant de vendre.

« **CONDAMNATIONS.** » Aujourd'hui, la tentative d'attentat, heureusement manquée, tout le monde à droite condamne et « déplore » cet acte de terrorisme. Jusqu'au Front national local, qui explique qu'ayant maintenant « pignon sur rue » il « condamne tous les attentats d'où qu'ils viennent », après avoir martelé à longueur de campagnes électorales qu'il fallait nettoyer le quartier de la vieille ville, devenue repoussante, et réclamé à grands cris l'expulsion de plus de 8 000 immigrés installés là depuis près de dix ans.

Au comité SOS-Racisme de la cité varoise, qui prépare la réplique, on s'étonne de l'impunité dont ont joui jusqu'à présent les membres de cette mystérieuse association SOS-France, dont on a retrouvé les tracts racistes à proximité du lieu de l'explosion. « Voilà une association qui prétend défendre les citoyens français, dont le comité directeur comprend plusieurs extrémistes dissidents du Front national, dont l'adresse et le téléphone sont consultables par minitel, et on veut nous faire croire que personne n'était au courant de ce qu'ils préparaient. On prétend que les immigrés sont source d'insécurité. Mais combien d'entre nous devront mourir pour qu'on s'occupe enfin de notre sécurité? »

ANTOINE D'ABBUNDO
Enquête à Toulon
de CLAUDE ARDID

UN DES TRACTS DE L'ASSOCIATION SOS-FRANCE, RETROUVE DANS LA VOITURE QUI A EXPLOSE

Le président de SOS-France était un ancien du Front national

CLAUDE NOBLIA, LE FONDATEUR DE SOS-FRANCE, UNE ASSOCIATION CREEE EN FEVRIER DERNIER POUR « DEFENDRE LES CITOYENS FRANÇAIS », A ETE CANDIDAT EN 1983 SUR UNE LISTE DU FRONT NATIONAL AVANT DE REJOINDRE EN 1984 UNE LISTE DISSIDENTE

L'association SOS-France, dont la signature figure sur les tracts retrouvés sur les lieux de l'explosion qui a fait quatre morts — dont son président Claude Noblia —, a été créée en février 1986 « pour défendre les citoyens français ».

L'association loi 1901, dont les statuts ont été déposés à la préfecture de Toulon le 6 février 1986 et publiés au Journal officiel du 12 mars, a en effet pour objet déclaré d'« assister, défendre, poursuivre en justice tous ceux qui auront eu à subir des actes de discrimination, de haine ou de violence en raison de leur qualité de citoyen français ».

SOS-France, dont le siège social est à Toulon, avait pour président Claude Noblia. Celui-ci, qui avait été deux fois candidat aux municipales à La Seyne-sur-Mer, en 1983 au titre du Front national, et en 1984 pour le Rassemblement national, un mouvement d'extrême droite dissident, avait démissionné du Front national au début de l'année, peu avant la création de SOS-France.

Claude Noblia avait confié la vice-présidence à son ami Robert Arène, un compagnon de longue date qui s'était fait lui aussi exclure du Front national en 1985. Robert Arène avait par la suite sagement rejoint les rangs de Le Pen et abandonné la vice-présidence de SOS-France à

Gabriel Mène, l'un des occupants supposés de la Lancia. La semaine dernière, dans un communiqué téléphonique au bureau de Nice de l'AFP, au nom de son président, SOS-France affirmait son « soutien » à la police nationale après « les récentes affaires dans lesquelles des policiers parisiens (Gilles Burgos et Eric Laignel) ont été poursuivis pour avoir simplement accompli leur mission ».

Elle déclarait « ne pas comprendre en quoi l'affaire Normand justifie l'intervention de SOS-Racisme puisqu'aucun élément de l'affaire ne permet de justifier le durcissement, la mise en œuvre de la loi numéro 546 sur la discrimination raciale. SOS-Racisme apparaît donc une nouvelle

fois comme une officine de subversion anti-policrière et anti-française ».

« La police nationale doit savoir qu'elle recevra en toutes circonstances notre soutien actif et que nous mettrons en toutes circonstances tout en œuvre pour que justice soit faite. Garantie de notre sécurité et décidée à protéger les citoyens français, elle doit recevoir le soutien de la communauté française. »

SOS-France s'était manifestée pour la première fois le 14 juillet dernier à Cogolin. Une centaine de membres de l'association affublés de treillis et de bérets rouges s'étaient présentés avec des gourdins pour menacer les spectateurs et empêcher un concert.

COMMENTAIRE LE CHAGRIN ET LA PITIE

PAR PIERRE FEYDEL

On est partagé entre le chagrin et la pitié.

La pitié pour quatre malheureux explosés vifs au milieu de la nuit. Acteurs involontaires d'un mauvais remake terroriste du Salaire de la peur. Qu'espéraient-ils donc détruire avec leurs quatre à cinq kilos d'explosifs dans le coffre de leur voiture ? Ravager le local toulonnais de SOS-Racisme ? Ou pis, casser du « bougnoule » ? Stupides dans leurs motivations, maladroits dans l'exécution, les voilà martyrs involontaires d'une mauvaise cause, sanglants chenapans définitivement brûlés par leurs allumettes. On sait bien ce qu'ils avaient dans la tête. La bêtise crasse et la peur rampante fabriquent les fanatismes les plus bornés. Ils voulaient défendre le citoyen français, contre ceux qui sont aussi citoyens qu'eux mais qui n'ont pas l'air de l'être, ceux qui appartiennent au pays légal, celui des lois de la République, mais qui n'appartiendraient pas au pays réel, celui dont rêve l'extrême-droite française.

Le chagrin vient de ce qu'est devenue cette droite extrême. On l'a connue presque élégante dans son élitisme froid, aventurière avec les soldats perdus de l'OAS, intellectuelle lorsqu'elle voulait opposer la nature des forts à la culture des faibles. Bien sûr, elle restait toujours un peu tueuse, mais elle tentait d'y mettre un peu d'esthétique. On pouvait la haïr sans la mépriser. Et après tout l'idée de nation appartient à tous ceux qui en font partie : aux beurs comme aux nostalgiques de la chouannerie. Mais l'extrême-droite aujourd'hui ne se paie plus seulement de mots. Elle ne soigne plus son style. Elle bave, elle crache, elle vomit. Bien sûr, Jean-Marie Le Pen nous joue les chattemites démocrates, les parlementaires patelins. Mais son organisation extrême secrète des bandes plus extrêmes encore. Bien sûr, le Front national condamne les attentats. Il préfère ceux, légaux, des bavures policières. Il vit électoralement du racisme, d'autres en meurent.

Si aujourd'hui quatre malheureux sont morts tués par la bombe qu'ils destinaient à d'autres, c'est parce qu'il y a des hommes politiques légalisés par la proportionnelle, siégeant sur les bancs de l'Assemblée nationale, qui ont excusé par avance leur geste. Que voulez-vous, il y a trop d'étrangers en France, et après tout il est bien normal que quelques Français excédés décident de les terroriser pour qu'ils s'en aillent. Voilà le raisonnement. La présence des travailleurs immigrés fabriquerait le racisme. Hélas, les racismes se nourrissent de n'importe quoi. Un coup les juifs, un coup les Arabes ; un coup les ritals, un coup les polaks. La cible des racistes n'a pas d'importance ; l'essentiel est qu'ils tirent. Et si aujourd'hui quelque association méditerranéenne devait s'en prendre aux Bretons, leur inventant on ne sait quelle infériorité biologique, il faudrait défendre Le Pen. Malgré tout.

P.F.

La loi sur l'audiovisuel devant le Conseil constitutionnel

● Les députés socialistes ont saisi hier le Conseil constitutionnel sur la loi « relative à la liberté de communication » adoptée par le Parlement mercredi dernier. Les députés socialistes estiment que la loi va « créer un précédent grave en abrégant le mandat » des membres de la Haute Autorité, « personnalités dont la vocation principale doit être l'indépendance ». Concernant la privatisation d'une des chaînes de télévision, les parlementaires déclarent qu'« on ne peut admettre, au regard des exigences de pluralisme, l'acquisition de TF1 par un unique groupe d'acquéreurs ». □

Nouvelle-Calédonie : les anti-indépendantistes répondent au FLNKS

● « Le gouvernement doit prononcer immédiatement la dissolution du gouvernement provisoire de Kanaky. » A la suite du congrès du FLNKS qui s'est achevé dimanche, Jacques Lafleur, député RPR-RPCR, a ainsi adressé un sévère avertissement aux indépendantistes. A propos des discussions au sein du FLNKS sur l'opportunité de quitter ou non leurs responsabilités au sein des régions, le président de la région sud, Pierre Frogier (RPR-RPCR), a déclaré en s'adressant aux indépendantistes : « Personne ne les retient. » □

Mitterrand à Gap demain

● Le président de la République effectuera une visite officielle à Gap le 20 août au cours de laquelle il prononcera une allocution. Le secrétaire fédéral du PCF, Jacques Ferrero, déclare qu'il ne se rendra pas à la réception offerte par le président. Le responsable communiste entend ainsi « manifester son opposition à la cohabitation entre un président socialiste et un gouvernement de droite ». Ce refus est également motivé par la politique de « régression sociale » suivie selon lui par le gouvernement.

Financement des partis politiques : proposition RPR

● Jean-Pierre Delalande, député RPR du Val-d'Oise, déposera à la rentrée une proposition de loi sur le financement des partis politiques. Le député RPR préconise « un financement public des partis politiques et un contrôle strict des campagnes électorales par la Cour des comptes ». Grâce à cette proposition de loi qui rejoint celle déposée par Florence d'Harcourt, député UDF, Jean-Pierre Delalande espère ainsi que « l'opinion publique retrouve toute sa confiance en sa classe politique le plus souvent injustement soupçonnée ». □

TOULOUSE

Course de fond pour Jospin, course d'attente pour Baudis

LIONEL JOSPIN, A UN MOIS ET DEMI DU SCRUTIN, SILLONNE LA HAUTE-GARONNE ; DOMINIQUE BAUDIS, LUI, N'EST PAS ENCORE VRAIMENT ENTRE EN CAMPAGNE

De notre correspondant à Toulouse

Encore un mois et demi avant les législatives partielles de Haute-Garonne prévues pour le 28 septembre. Délai très court pour une véritable campagne électorale. Pourtant, dans la majorité comme dans l'opposition, on est loin de s'affoler.

Lionel Jospin, qui conduira la liste socialiste, a entrepris de passer son brevet de parfait « enfant du pays » en trois semaines, sillonnant — parfois sabots aux pieds — le territoire de son tout nouveau département. Et il n'y parvient pas trop mal. Déjà, le fromage de montagne, les traditionnels haricots « mounjete » qui font la renommée du cassoulet dont il est un friand amateur ou le non moins classique « canto » que l'on entonne à la fin des repas n'ont plus de secret pour lui.

Parti « à la découverte » de ses futurs électeurs dès la première semaine d'août, le premier secrétaire du PS avait un programme bien établi. Il lui fallait, avant d'aborder la partie toulousaine de son périple, conquérir le cœur des ruraux, toujours réticents à l'égard des « gars de Paris ».

A Luchon, capitale de sports d'hiver dans les Pyrénées qu'anime le sénateur Peyrafitte, comme à Saint-Gaudens en plein jour de marché aux bestiaux, « Lionel », comme on l'appelle déjà, a fait forte impression.

C'est dans le sud de la Haute-Garonne, où les militants socialistes étaient réticents à sa venue, qu'il a réussi son véritable examen de passage en terre d'Occitanie. Un vieux socialiste lui lancera : « Maintenant, tu es des nôtres... Alors, payes ta tournée, Lionel ! »

MEETING LE 19 SEPTEMBRE. Plus d'une dizaine de villages visités, quatre à cinq apéritifs, deux ou trois discours et deux banquets et, partout, le sourire et les poignées de mains. Tel est son programme quotidien. Heureusement Lionel Jospin a derrière lui un « staff », tant national que local, prêt à réagir au quart de tour. Même Elisabeth, sa femme, est venue lui prêter main-forte... Peut-être aussi pour découvrir sa nouvelle terre d'élection. Encore une semaine à ce rythme sur le terrain, puis il abordera la partie toulousaine de sa campagne où l'aspect politique va dominer. Avec un temps fort, un grand meeting prévu pour 20 000 personnes, le 19 septembre.

Le premier secrétaire du PS n'a guère de souci à se faire. Malgré la liste frondeuse du MRG qui devrait plafonner à 2 % il est désormais assuré d'obtenir le même nombre de députés pour le PS qu'au soir du 16 mars. Tous ne peuvent pas en dire autant, comme en témoigne le malaise qui flotte sur l'actuelle majorité.

L'UDF et le RPR, pressés de faire l'union, sont aujourd'hui étrangement silencieux même s'il est acquis que Dominique Baudis prendra la tête de liste avec le slogan : « Tous pour la France. » Matignon a poussé dans ce sens au grand dam du RPR local qui, après avoir pesté contre les Baudis père et fils avant le 16 mars, se voit contraint de se prosterner à leurs pieds pour sauver son unique député.

LE FN, ENCORE ARBITRE. Autre sujet d'inquiétude pour la majorité : le Front national sur qui une partie de

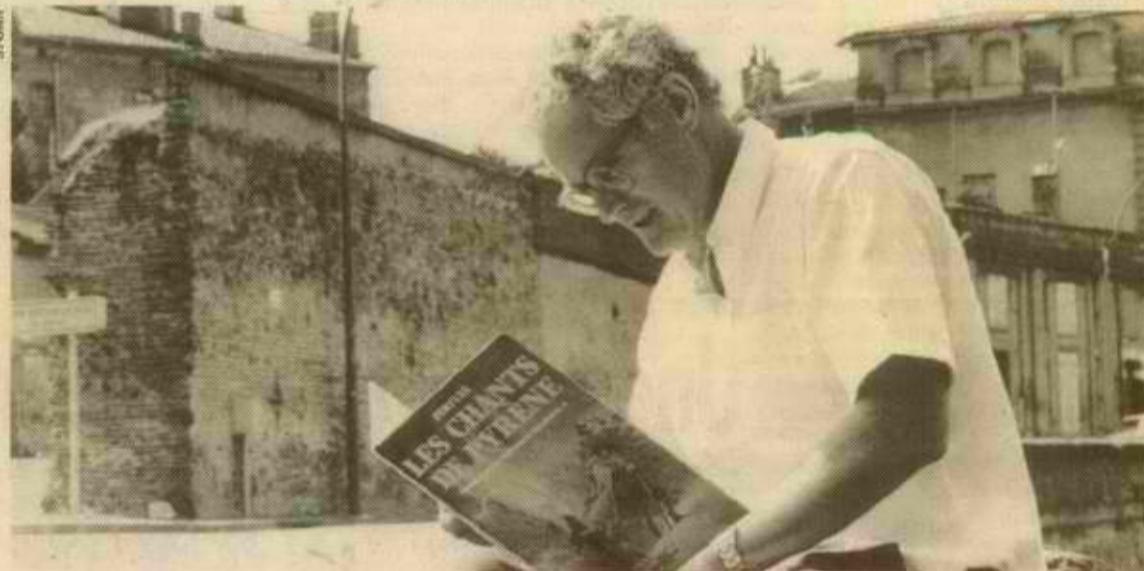
l'électorat de droite, déçue du gouvernement Chirac, pourrait bien se reporter. Le Front national, qui avait échoué de peu le 16 mars, triompherait alors au détriment de l'union UDF-RPR.

Un autre homme sera présent, dans cette législative partielle, celui par qui l'annulation est arrivée : Gérard Houteer. Cet ancien député PS, dissident de la Haute-Garonne, mécontent de la place qui lui avait été accordée par sa fédération pour les élections de mars dernier avait constitué sa propre liste, ce qui avait amené son

exclusion du PS. Sa liste « pour l'avenir de la démocratie » avait été déclarée irrecevable car celle du RUC (Rassemblement des usagers et consommateurs) déposée dans les Hautes-Alpes, comportait le nom de l'un de ses colistiers. M. Houteer avait alors introduit un recours devant le Conseil constitutionnel qui annulait, le 8 juillet dernier, les élections du 16 mars.

Gageons que cette fois les autorités compétentes seront plus attentives à la composition des listes.

PHILIPPE PALAT

« LIONEL », PLONGE DANS LA LECTURE DES « CHANTS DE PYRENE », VIEILLES LEGENDES DES PYRENEES

DECOUPAGE ELECTORAL

Pasqua refait sa copie

JACQUES CHIRAC A DONNE SON AVAL POUR QUE LE MINISTRE DE L'INTERIEUR TIENNE COMPTE DE L'AVIS DES « SAGES » A PROPOS DU DECOUPAGE ELECTORAL

Jacques Chirac a tranché : hier sur TF1, le premier ministre a déclaré avoir « le sentiment que le ministre de l'Intérieur a l'intention de suivre très largement l'avis des experts » (la commission de sages nommée auprès de Charles Pasqua et composée de hauts magistrats) sur le découpage électoral. Le gouvernement avait le choix entre camper sur les premières propositions de Charles Pasqua — favorables à la majorité — ou l'inciter à refaire sa copie. Les conseillers du ministre de l'Intérieur travaillent donc depuis dix jours pour remodeler les circonscriptions électorales dans plus de 60 départements. Alors que la commission des sages avait fait des « objections » dans une centaine de départements. Apparemment, le compte n'y est pas.

Mais deux cas bien distincts se présentent. Dans les départements urbains, la carte électorale a souvent été modifiée. Ainsi, en Seine-Saint-Denis, la commune de Saint-Denis avait été scindée entre deux circonscriptions au grand dam du parti communiste. Le ministre de l'Intérieur aurait réuni la ville. Dans les départements ruraux, les conseillers de Charles Pasqua estiment que les sages sont parfois allés trop loin dans la notion d'égalité démographique et défendent l'existence des « pays » au nom de réalités locales. En Guyane, la ville de Cayenne ainsi que sa banlieue ne formeraient qu'une seule circonscription, tandis que tout le reste du département en formerait une seconde.

Dans l'opposition, après les quelques réactions virulentes de la se-

maine dernière, c'est l'attentisme. Même Jean Poperen, numéro deux du PS, a déclaré : « Nous jugerons sur pièces. » Une prudence commandée par le calendrier qui comprend deux points forts : le 25 août, le texte de Charles Pasqua passera devant le Conseil d'Etat. Celui-ci devrait grosso modo ne rien ajouter à l'avis des sages. Le 10 septembre au plus tôt, l'ordonnance définitive sera sur le bureau de François Mitterrand qui sera libre de la signer ou de la refuser. Le président a déclaré hier qu'il donnera son « avis » sur le projet « à la fin du processus quand on connaîtra l'avis du Conseil d'Etat et quand le gouvernement remettra son projet définitif (...) D'ici là, ce serait prématuré. Je n'ai pas à intervenir avant que tout soit mis au point », a-t-il ajouté.

B. P.

REACTIONS

Pour les pro-arabes, c'est une « trahison »

LES DEFENSEURS DE LA CAUSE ARABE, MEME PROCHES DU RPR, REPROCHENT AU PREMIER MINISTRE DE TRAHIR LE GENERAL DE GAULLE

Le chef de mission de la Ligue arabe à Paris estime que si « les propos prêtés par le journal au premier ministre étaient confirmés, ils constitueraient évidemment un recul grave par rapport à la ligne imprimée par le général de Gaulle à la politique de la France au Moyen-Orient et jamais démentie depuis ». Hammadi Essid ajoute que ces « déclarations ne manquent pas de provoquer une réaction légitime dans le monde arabe, et en particulier de la part de l'OLP ». Le représentant de la Ligue arabe indique qu'il « persiste à croire que le premier ministre n'a pu se démarquer si nettement de la ligne d'équilibre que la France s'efforce depuis plus de vingt ans de maintenir au Moyen-Orient ».

De son côté, l'Association France-Palestine exprime « sa plus vive inquiétude » après les propos tenus par le premier ministre. « Ces thèses rompent avec la politique de Charles de Gaulle au Proche-Orient et vont à l'encontre des résolutions de l'ONU », rappelle l'association. Elle conclut : « A quel titre le premier ministre d'un Etat indépendant comme la France jugerait-il qu'un peuple n'a pas le droit à l'autodétermination, à un Etat indépendant et à choisir ses représentants ? »

L'Association de solidarité franco-arabe (AFSA), qui regroupe des personnalités françaises de diverses tendances, estime que la réaffirmation du droit du peuple palestinien à l'autodétermination et à constituer un Etat sous la conduite de l'OLP est « une condition indispensable à une solution juste et durable ». Lucien Bitterlin, président de cette association et membre du RPR, avoue ne pas très bien comprendre les déclarations de Jacques Chirac. Parlant en son nom propre, Lucien Bitterlin craint que le premier ministre « ne se soit pas rendu compte des conséquences de ses déclarations » et ajoute : « Ça doit remuer dans le monde arabe. » « Il faut savoir peser ses mots et savoir où on va, surtout avec le problème des otages », juge le président de l'AFSA. Il remarque que ces déclarations sont parues

Radin !

● Les services de Matignon ont un billet d'avion de retard... Celui qu'ils doivent au journaliste israélien Ben Porat, qui a recueilli les propos fracassants de Jacques Chirac. En effet, c'est à la demande du premier ministre que l'auteur du livre sur l'affaire Osirak s'est rendu à Paris. Mais ce sont ses éditeurs qui ont pris en charge le voyage. On attend maintenant que Matignon s'acquitte de cette dette. □

alors que Jacques Chirac se trouvait au Maroc et rencontrait le roi Hassan II, « suspect au sein du monde arabe depuis la visite de Shimon Peres à Ifrane ; le moment est d'autant moins opportun ». Lucien Bitterlin compte obtenir des précisions de la part de Jacques Chirac sur cette affaire.

Michel Habib-Deloncle, ancien ministre gaulliste et président de la Chambre de commerce franco-arabe, sans doute gêné par les propos du premier ministre, se refuse à toute déclaration.

Le président de l'Association parlementaire pour la coopération euro-arabe, Robert Swann, observe que « Jacques Chirac, en parlant de son opposition à un Etat palestinien, se met en position de retrait par rapport à la politique européenne ; c'est dommage », déclare-t-il.

L'ancien député RPR et président d'honneur de l'Association parlementaire euro-arabe se montre plus virulent à l'égard de Jacques Chirac. « Je suis à la fois déçu et scandalisé de cet abandon total des principes du gaullisme », déclare Raymond Offroy. « Pour un premier ministre, Chirac renie à la fois le gaullisme, sa propre autorité de premier ministre et ses propres décisions pour une opération de pêche aux voix juives », estime cet ancien diplomate qui a assisté aux « embrassades entre Chirac et Saddam Hussein ». Sur l'OLP, Raymond Offroy s'interroge : « Mais qui d'autre représente le peuple palestinien ? » L'ancien député RPR tranche : « Chirac, ce n'est plus un premier ministre, c'est une potiche ! »

RAYMOND OFFROY, EX-DEPUTE RPR : « JE ME SOUVIENS DE SES EMBRASSADES AVEC SADDAM HUSSEIN »

F. D.

DEONTOLOGIE

Une entrevue est-elle une interview ?

LA « MESAVENTURE » DE JACQUES CHIRAC RELANCE L'ETERNEL DEBAT : UN JOURNALISTE DOIT-IL DEMANDER LA PERMISSION A UN HOMME POLITIQUE AVANT DE DIVULGUER SES PAROLES ? « LE MATIN » A POSE LA QUESTION A DES CONFRERES FRANÇAIS ET ETRANGERS

Je veux simplement dire que j'ai tout de même été un peu surpris par une méthode qui n'est pas habituelle dans la presse française », déclarait dimanche soir Jacques Chirac au journal de 20 heures sur TF1. Déconcerté par la publication en « questions-réponses » dans un journal israélien de déclarations qu'il avait faites parce qu'il les croyait destinées à un livre et non à la presse, le premier ministre, sans revenir sur ses déclarations (l'entretien était enregistré), n'a plus eu d'autre moyen de réagir que de déplorer une faute déontologique du journaliste interviewer Ben Porat, un acte qu'il juge contraire aux traditions de la presse française.

Il est vrai qu'en France les hommes politiques ne sont pas habitués à ce type de (mauvaise) presse. Ils ne courent pas le risque de voir leurs déclarations réapparaître sous la forme d'une interview pour une raison simple : ils surveillent de très près et les interviews qu'ils donnent et leurs déclarations. Une tradition française, à laquelle s'oppose la « méthode » anglo-saxonne.

En France, à part le Monde qui relit de façon quasi systématique les interviews d'hommes politiques aux interviewés avant publication (« C'est un critère de sérieux », dit-on au service politique du Monde), les autres journaux répugnent un peu à cette obligation officieuse d'en réfé-

rer poliment aux interviewés qui sont ainsi les derniers relecteurs d'un papier qui les concerne.

« Tout dépend des conventions passées avec l'interviewé », dit Jean-François Kahn à l'Événement du Jeudi. Dans tous les journaux, les journalistes prennent soin d'enregistrer les personnalités, pour être parés si elles protestent. Si la personnalité représente un parti ou un groupe, on peut comprendre cet excès de scrupule. Mais si elle parle en son nom propre, c'est différent. Elle n'a pas à suivre son interview jusqu'au bout.

Au Figaro on ne voit pas « où est le problème ». Il n'y a pas de règle absolue. Pas de règles non plus au Point, où l'on prend bien soin d'enregistrer les gens que l'on interviewe. Au Canard enchaîné, où l'on ne fait jamais d'interviews officielles, lorsque l'on interroge des hommes politiques sur des points précis, cela se termine souvent par un : « Vous acceptez (toujours) qu'on vous publie ? »

Même type de « traditions » en Italie. A La Repubblica, « on essaie de ne pas faire relire. Une interview relue par un interviewé, c'est un discours. C'est bidon ». Mais l'Italie n'échappe pas au pointillisme des hommes politiques en matière d'information. En Espagne, des personnalités comme Felipe Gonzales reçoivent les journalistes sans jamais évoquer une éven-

tuelle relecture. Tout sourire. C'est plus tard que les conseillers de l'homme politique demandent « à voir discrètement le papier ». En Angleterre, on n'a pas fait de la relecture une tradition, et cette dernière est beaucoup moins fréquente qu'en France. Mais au Sunday Times, on avoue : « Les sujets délicats demandent des attentions très particulières. On fait gaffe tout de même. »

Seuls les journaux des Etats-Unis se sont donné comme règle de ne jamais faire relire une interview par l'interviewé. « Ils (les interviewés) ne le demandent jamais. C'est un gage de sérieux », déclare Pierre Salinger, directeur du bureau d'ABC News en Europe. Tout est enregistré de toute manière. Le journaliste, une fois que l'homme politique a parlé, est un decrypteur. Il a fait l'essentiel de son

travail en organisant ses questions. » Et lorsque, comme dans le Times d'il y a 15 jours, le journaliste reprend littéralement une réponse écrite d'une personnalité, il prévient le lecteur.

Deux écoles, deux méthodes. Faut-il publier ce que l'on a enregistré dans quelques conditions que ce soit, ou faut-il demander permission et conseil à l'interviewé ? « Tout ça, c'est bien beau, dit un journaliste de La Repubblica, mais si Staline en personne accorde une interview au Washington Post, le journal est-il en mesure de refuser une relecture à Staline ? Que choisir ? Le scoop ou le silence ? Que celui qui choisit le silence lance la première pierre. »

SOPHIE FONTANEL et BRUNO ICHER

L'AMBASSADEUR D'ISRAEL : « UNE CONTRIBUTION A LA PAIX »

OVADIA SOFFER, ambassadeur d'Israël en France, a estimé à Paris que « si les déclarations du premier ministre français Jacques Chirac (sur le problème palestinien) étaient confirmées, elles constitueraient une contribution à la paix ».

Dans une interview à RTL, Ovadia Soffer a estimé que « la création d'un deuxième Etat palestinien dans les limites de la Palestine ne servirait pas la cause de la paix, mettrait en danger Israël et la Jordanie (...) et les régimes arabes modérés ». □

CYCLONE

LEOTARD SOUS DES NEUF SAGES

Le Conseil constitutionnel examine depuis hier le projet de « avis » très attendu après la polémique soulevée par la majorité contre les sages.

Circumstances délicates pour le Conseil, accusé par Chandon de se comporter en « troisième chambre ».

SUSPENSE

Redécoupage: Mitterrand réserve sa signature

Le chef de l'Etat veut attendre l'avis du Conseil d'Etat et le projet définitif de l'ordonnance sur le redécoupage électoral avant de se prononcer.

Quelle sauce Pasqua va-t-il les manger? Les socialistes n'en savent officiellement rien. D'où un certain embarras, renforcé par le silence de l'Elysée qui observe à la loupe depuis vendredi le redécoupage électoral mis au point par Charles Pasqua. Pour l'instant, le chef de l'Etat n'entend pas se prononcer. Son « avis », il ne le rendra qu'à « la fin du processus, quand on connaîtra celui du Conseil d'Etat, et quand le gouvernement remettra son projet définitif. Alors, à ce moment-là, je dirai ce que j'en pense. D'ici là, ce serait prématuré », a-t-il fait savoir, hier, à la Charité-sur-Loire dans la Nièvre.

« Nous jugerons sur pièces », a remarqué, lundi, Jean Poperen. « Les quelques informations qui ont filtré ne nous rassurent pas. Nous attendons d'avoir les documents, et puis nous nous prononcerons » a répété le numéro 2, en sachant pertinemment que le *Journal officiel* va publier en fin de semaine le rapport des sages sur le découpage Pasqua.

La prudence des socialistes s'explique. En aucun cas, ils ne veulent gêner le chef de l'Etat. Officiellement, ils ne peuvent dire qu'ils ont en main la nouvelle carte électorale. Ce qui reviendrait à avouer que l'Elysée la leur a passée. D'où leur silence. Il est

d'autant plus lourd qu'ils ne doivent absolument pas donner l'impression de se substituer au président de la République. Il leur faut séparer le rôle du Président, garant des institutions et de la démocratie, de celui du PS. Le moindre faux pas pourrait être aussitôt sanctionné politiquement par Jacques Chirac et Charles Pasqua qui n'ont pas négocié sur les formes. « Le découpage sera parfaitement honnête politiquement », a réaffirmé lundi le Premier ministre sur TF1. « Nous ne nous mettrons pas dans la situation d'être suspectés de tricher. Quand les choses sont honnêtement faites, on s'en aperçoit. »

Dans l'entourage d'un ministre UDF, on remarque que Charles Pasqua tient à se refaire « une virginité politique » en mettant en lumière le contraste entre « le redécoupage PLM et son propre travail ». D'après ce conseiller, sur 577 circonscriptions, 410 n'ont pas posé de problème à la commission des sages. Six ou sept ont appelé quelques commentaires, et une soixantaine auraient été retouchées par les sages; le ministre de l'Intérieur aurait « suivi très largement l'avis des experts », comme l'a rappelé lundi Jacques Chirac.

A défaut de se prononcer sur cette nouvelle carte électorale, Marcel De-

barge le secrétaire national du PS a laissé entendre, hier, que le chef de l'Etat pourrait ne pas signer l'ordonnance électorale. Ce qui forcerait le Premier ministre à la transformer illico en un projet de loi voté à coup de 49-3 comme cela avait été le cas pour le texte sur les privatisations. Marcel Debarge s'est étonné hier sur France-Inter de la « précipitation » gouvernementale sur le découpage électoral. « Sauf si certains ont en tête des élections anticipées ou ont des problèmes de coexistence à l'intérieur de la majorité », le gouvernement « a le temps, d'ici 1991, d'instaurer un débat démocratique devant le Parlement et par voie de conséquence devant l'opinion publique », a expliqué Marcel Debarge. Et d'ajouter: « La démocratie ne doit pas être mise en garde à vue ».

Manière de faire comprendre que François Mitterrand peut renvoyer le ministre de l'Intérieur devant le Parlement. Ce qui lui permettrait de ne pas cautionner le projet Pasqua, tout en favorisant dès la rentrée la grogne au sein du RPR et de l'UDF. Quant aux socialistes, soulagés, ils pourraient crier au scandale et au charcutage, sans gêner le moins du monde le président de la République.

Gilles BRESSON

Dimanche, Chirac était en Corrèze, au concours de race ovine limousine de Meymac.

EN SOURDINE

Chirac embarrasse ses «amis» arabes

Les représentants arabes restent muets après les déclarations du Premier ministre à un journal israélien, où il affirmait son opposition à la création d'un Etat palestinien.

La « cause sacrée » des Arabes n'est plus ce qu'elle était : quatre jours après que Ben Porat a fait savoir que Jacques Chirac était hostile à la création d'un Etat palestinien indépendant (voir *Libération* d'hier), le silence arabe est impressionnant. La presse d'Arabie Saoudite, du Koweït et des Emirats arabes unis critiquait bien hier la politique française au Proche-Orient, mais en prenant soin de ne pas trop accuser le Premier ministre et de mettre sur le même plan ses déclarations à Ben Porat, le rôle « joué par François Mitterrand dans les entretiens soviéto-israéliens » et enfin le Kremlin qui « prend seulement en compte ses intérêts en rencontrant les Israéliens à Helsinki ».

Les festivités de l'Aïd al Adha et l'absence de Paris de la plupart des

ambassadeurs arabes n'expliquent pas tout. Les Arabes se réfugient derrière le démenti de Matignon — auquel ils reconnaissent en privé de ne pas croire un instant — pour éviter de se prononcer sur une affaire qui les embarrasse. D'abord parce que certains d'entre eux pensent tout bas que l'Etat palestinien n'est effectivement pas pour demain. Mais surtout parce que personne n'a l'intention de mettre en difficulté un Premier ministre, auréolé de son image gaulliste, et qui s'est taillé une solide réputation d'« ami des Arabes ».

On se contente donc pour l'instant de dénoncer les « manipulations sionistes » et d'attendre des assurances personnelles de Chirac qui, on en est sûr, ne tarderont pas à venir. Seul hier, le bureau de la Ligue arabe à Paris s'est

manifesté. « L'absence de réaction officielle du monde arabe s'explique par la prudence et la courtoisie, a affirmé son représentant, Hamadi F... Ce silence aurait pu permettre au Premier ministre de remettre les pendules à l'heure en infirmant les propos graves de l'entretien. »

Evoquant « l'analogie qu'a voulu trouver M. Chirac entre l'amusante perspective d'un mouvement indépendantiste corrézien et la cause palestinienne », Hamadi affirme : « J'ai bien peur qu'il y ait, à l'égard de plus de deux millions de Palestiniens qui n'ont connu depuis 40 ans que l'exil, (...) d'Arabes, de musulmans, mais aussi de Français et de juifs, qui ont voué des années de lutte pour une juste solution de ce problème, un geste que nous voulons croire irréflectible. » Et de conclure : « En tant qu'Arabes, et donc parmi des millions de représentants de la cause palestinienne sacrée, je me sens profondément affecté. »

Sur le plan inférieur, les déclarations du Premier ministre n'ont provoqué que peu de réactions à gauche et le silence dans la majorité André Laignel, trésorier du PS, a déclaré au micro d'Europe 1 que si ces propos étaient confirmés, il s'agirait « effectivement d'un virage (...) ; et surtout, cela me semble vouloir marquer de la part de M. Chirac une démarcation par rapport à ses alliés de l'UDF ». Le député de l'Indre a estimé « qu'il y a quelque chose qui n'est pas convenable de la part d'un haut responsable que de vouloir, plusieurs années après, charger la barque de celui qui lui a succédé. Cela ne se fait pas. Il est difficilement vraisemblable qu'un Premier ministre n'ait été informé par le président de la République de ce type d'intervention (...) Personne ne peut se faire d'illusion sur la réalité de l'accord profond entre M. Giscard, Barre et Chirac », a-t-il conclu.

Marcel Debarges (PS) souligne quant à lui que Jacques Chirac « tient un double langage et a une double attitude. Il n'a pas une stature d'homme d'Etat, car il n'ose pas dire ce qu'il pense à ses propres amis », nous a-t-il expliqué.

E.L.

VITE DIT

● **Avertissement du RPCR.** « Le gouvernement doit prononcer immédiatement la dissolution du gouvernement provisoire de Kanaky ». L'avertissement a été lancé lundi par Jacques Lafleur, président du Rassemblement pour la Calédonie dans la République (RPCR, indépendantiste), en direction des indépendantistes, réagissant contre la réaffirmation de volonté d'indépendance « Kanake et socialiste », lors du quatrième congrès du FLNKS, qui s'est achevé dimanche.

● **Jospin veut raccrocher les wagons avec le MRG.** Refusant de faire des Hauts-Garonnais des « cobayes d'une expérience politique nationale », le premier secrétaire du PS a indiqué hier à Fronton : « Je ne ferai pas une campagne contre mais une campagne pour. Qu'on n'attende pas de moi des déclarations fracassantes, encore moins des attaques personnelles ». A propos de son différend avec le MRG, Jospin a déclaré : « Je ne désespère pas de faire revenir en arrière les radicaux de gauche sur leur intention de présenter une liste parallèlement au PS, en appuyant sur le respect de la parole donnée avant le 16 mars. S'ils la respectent, je le sénéatorial de mon côté au moment des sénatoriales du Tarn-et-Garonne ».

● Bouderie

Jean-Jacques Ferrero, secrétaire fédéral du Parti communiste des Hautes-Alpes entend « manifester son opposition à la cohabitation » en ne se rendant pas à la réception officielle offerte par François Mitterrand le 20 août à Gap.

● Victoire RPR

La liste de Emiliu Mocni (RPR), maire sortant, conseiller régional a été élue dans sa totalité lors du scrutin municipal de Propriano (Corse du Sud) dimanche, enlevant les 23 sièges à pourvoir.

● Le parlement dépossédé

« C'est le gouvernement sans parlement ». C'est ainsi que Jean Poperen (PS) résume la politique menée ces dernières semaines « à coups de 49-3 ». Le prochain comité directeur du PS le 13 septembre, « sera en situation pour donner un coup d'arrêt de cette accélération de la politique de réaction de ce gouvernement », a-t-il poursuivi.

● Financement des partis

Jean-Pierre Delalande, député RPR du Val d'Oise, déposera à la prochaine rentrée parlementaire une proposition de loi sur le financement des partis politiques. Il souhaite ainsi que « l'opinion publique retrouve toute sa confiance en sa classe politique ».

19. 8. 86

L' HUMANITE 19-08-86

La « mise au point » de Jacques Chirac sur les Palestiniens

GEOMETRIE INVARIABLE

En niant les droits d'un peuple persécuté, le premier ministre reste dans le droit fil de la politique de Giscard d'Estaing et Mitterrand

« **T**OUT le monde connaît la position de la France sur le problème palestinien. Elle n'est pas à géométrie variable. » C'est tout ce que Jacques Chirac a trouvé à dire dimanche pour expliquer les « confidences » faites à un journaliste israélien, Ben Porat, que publiait vendredi le quotidien « Yedoth Ahoroth ». Le premier ministre y remet en question, d'un coup : le droit du peuple palestinien à un Etat indépendant, la représentativité de l'OLP et de Yasser Arafat, et l'existence d'un bureau officiel de l'OLP à Paris.

Dans la mise au point embarrassée qu'il a faite de son bastion corrézien, Chirac ne dément aucun de ses propos. Il les confirme même par une plaisanterie d'un goût douteux, affirmant qu'en dépit de ses « fortes attaches » avec ce département, il est contre un « Etat corrézien ». Mais il ne précise absolument pas quelle est aujourd'hui cette « position française » sur le problème palestinien qu'il prétend invariable.

C'est qu'en réalité, plusieurs organes de presse le notaient hier, la position française à l'égard du conflit du Proche-Orient a évolué ces dernières années dans un sens de plus en plus favorable à Israël. Les différences entre les positions aujourd'hui proclamées par Chirac et celles défendues par l'ancienne majorité et l'actuel chef de l'Etat sont plus de forme que de fond. Ainsi de la représentativité de l'OLP, en dépit de la reconnaissance officielle dont elle bénéficie de la part de l'ONU. Aucun gouvernement français, pas plus ceux de Giscard d'Estaing (qui l'avait cependant autorisée en 1975 à ouvrir un bureau à Paris), que ceux de François Mitterrand ne l'ont officiellement reconnue. Quant aux espoirs suscités par les premières déclarations faites en 1981 et 1982 par François Mitterrand et son ministre des Affaires étrangères Claude Cheysson sur le droit des Palestiniens à une partie, puis à un Etat indépendant, ils ont été de courte durée.

Dès 1983, les responsables de l'OLP notaient les signes évidents d'un recul : refus d'accueillir à Paris la conférence de l'ONU sur la Palestine, d'inviter Yasser Arafat, de relancer l'initiative franco-égyptienne de 1982, disparition dans les discours des dirigeants socialistes de la référence à un Etat palestinien, réticence à l'égard d'une conférence internationale de l'ONU, soutien de plus en plus clair aux propositions américano-israéliennes de négociations séparées en vue d'imposer la solution jordanienne.

Il s'agit donc moins d'un revirement spectaculaire que d'un abandon des principes, proclamés par l'ONU, qui doivent présider à une solution juste et durable du problème palestinien : reconnaissance du droit de ce peuple à l'autodétermination, à construire son propre Etat souverain et indépendant, à désigner librement ses représentants et à participer à toute négociation le concernant. Principe que continueront à défendre, invariablement, les communistes français.

Françoise Germain Robin

L'INVASION DE CRIQUETS DESESPER

Il ne reste plus que quatre semaines aux pays africains pour conjurer la menace des invasions de criquets tard malgré une mobilisation exceptionnelle. Les experts luttent pour que l'invasion ne se renouvelle p

4,90 F • MARDI 19 AOUT 1986

The masthead features the word "Libération" in a large, bold, white, sans-serif font with a thick black outline. The text is set against a background of a large red diamond shape. The diamond is oriented with its points towards the top and bottom, and its left and right points are slightly elongated into triangles. The overall design is graphic and high-contrast.

Libération

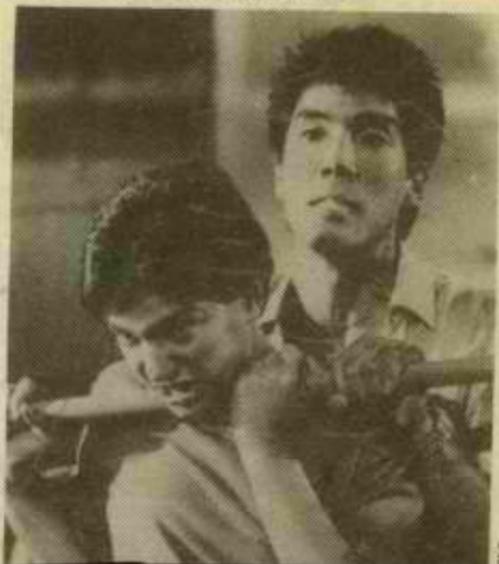
LES D'AFFICHE

ROBERT SCHWAB

L'aventurier amoureux rentre
du Vietnam

Ralph Macchio

LE KID PREND
DU VENTRE

RPR-UDF MICHEL D'ORNANO, L'ANCIEN MINISTRE DE VALÉRY GISCARD D'ESTAING, A RETABLI HIER « SA » VÉRITÉ : C'EST BIEN JACQUES CHIRAC QUI A NEGOCIE ET SIGNE LA LIVRAISON D'UN REACTEUR NUCLEAIRE A L'IRAK

Le grain de sable irakien

Tout en refusant d'entrer dans la polémique, Michel d'Ornano a rappelé que Jacques Chirac avait bien signé, en 1976, l'accord de coopération nucléaire franco-irakien et que ses services avaient été associés ou tenus au courant des négociations sur la centrale Osirak.

« Ce n'est pas mon propos de commenter, d'attaquer qui que ce soit. Je m'en garderai bien. » Michel d'Ornano a soigneusement évité, hier, d'alimenter la polémique suscitée par les déclarations de Jacques Chirac au journal israélien *Yedioth Aharonoth* au sujet de la livraison du réacteur nucléaire Osirak à l'Irak. Invité de l'émission *Parlons vrai* sur Europe 1, l'ancien ministre de Valéry Giscard d'Estaing a tenu à faire une mise au point sur son rôle personnel dans cette affaire, mais il a refusé catégoriquement de s'engager sur la terrain mouvant de la controverse : pas question de donner un coup de canif trop voyant dans la « deuxième cohabitation » (selon la formule de François Léotard), celle bien fragile entre les chefs de la majorité.

ON NE POLEMIQUE PAS, MAIS...
Cette volonté du fidèle lieutenant de VGE de dégonfler l'affaire semble partagée par les milieux giscardiens et barristes, où la discrétion est de mise. Et les principaux intéressés, Valéry Giscard d'Estaing et Raymond Barre, observent d'ailleurs le silence le plus total.

L'ancien président de la République en particulier n'a pas jugé utile de répondre au premier ministre, qui n'a

Roland Dumas : Giscard et Chirac en contradiction

● Roland Dumas, ancien ministre des Relations extérieures, a fait savoir hier qu'il venait, dans une question écrite au premier ministre, de lui demander un certain nombre de précisions sur cette affaire, afin de « lever l'équivoque ». L'ancien ministre souhaite ainsi savoir « car qui, où, quand et dans quelles conditions les négociations ont été amorcées, conduites et conclues, côté français. » Après avoir rappelé plusieurs déclarations de Jacques Chirac attestant qu'il était bien au courant du projet de vente à l'Irak d'une centrale nucléaire, Roland Dumas estime que « Valéry Giscard d'Estaing et Jacques Chirac paraissent en contradiction, chacun donnant le sentiment de chercher à décharger sa responsabilité (...), et tous deux révélant qu'ils n'ont pas la même conception de la politique à mener au Proche-Orient. » « De telles divergences entre responsables de la majorité » ne risquent-elles pas de « porter préjudice à la réputation de la France dans le monde », demande encore Roland Dumas. □

JACQUES CHIRAC, PREMIER MINISTRE, AVEC A SA GAUCHE SON MINISTRE DE L'INDUSTRIE. C'ETAIT EN 1976

portant pas mis les formes pour lui faire porter le chapeau dans cette histoire.

Mais en s'appliquant à rétablir sa vérité des faits, Michel d'Ornano a catégoriquement affirmé que Jacques Chirac avait personnellement participé aux longues négociations qui ont précédé la livraison de la centrale française à l'Irak. Il a insisté sur la multiplicité des acteurs associés à ces négociations : le Commissariat à l'énergie atomique, les services du ministère des Affaires étrangères, mais aussi les services du premier ministre (à l'époque, Jacques Chirac), qui, a-t-il assuré, ont participé ou ont été tenus régulièrement au courant.

Et puis, Michel d'Ornano a enfoncé le clou en rappelant que l'accord de coopération nucléaire franco-irakien portait non seulement sa propre signature, celles du président Giscard d'Estaing et de Jean Sauvagnargues (alors ministre des Affaires étrangères), mais aussi celle de... Jacques Chirac. Preuve à l'appui, il a sorti de sa poche le décret concrétisant cet accord, publié au *JO* du 18 juin 1976. Au passage, il a démenti avoir accompagné Jacques Chirac à Bagdad en 1975, lors des négociations sur la centrale. Bref, il ne s'agit pas de polémique, mais quand même !

DES INTENTIONS CLAIRES. Le président de la commission des finances

REPUBLIQUE FRANÇAISE

18 Juin 1976

MINISTRE DES AFFAIRES ETRANGERES

Décret n° 76-524 du 14 juin 1976 portant publication de l'accord de coopération entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement de la République irakienne pour l'utilisation de l'énergie nucléaire à des fins pacifiques, ensemble une annexe, signé à Bagdad le 18 novembre 1975 (1).

Le Président de la République,
Sur le rapport du Premier ministre et du ministre des affaires étrangères,

Vu les articles 52 à 55 de la Constitution ;
Vu le décret n° 53-192 du 14 mars 1953 relatif à la ratification et à la publication des engagements internationaux souscrits par la France,

Décree :

Art. 1er. — L'accord de coopération entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement de la République irakienne pour l'utilisation de l'énergie nucléaire à des fins pacifiques, ensemble une annexe, signé à Bagdad le 18 novembre 1975, sera publié au *Journal officiel* de la République française.

Art. 2. — Le Premier ministre et le ministre des affaires étrangères sont chargés de l'exécution du présent décret.

Fait à Paris, le 14 juin 1976

VALÉRY GISCARD D'ESTAING

Par le Président de la République :

Le Premier ministre,
JACQUES CHIRAC.

Le ministre des affaires étrangères,
JEAN SAUVAGNARGUES

LE TEXTE DU « JOURNAL OFFICIEL » DU 18 JUIN 1976 PORTANT LA SIGNATURE DE JACQUES CHIRAC

de l'Assemblée nationale a souligné par ailleurs que « toutes les précautions » avaient été prises pour que le réacteur livré à l'Irak ne puisse être utilisé à des fins militaires. Mais en expliquant combien les Irakiens avaient insisté pour obtenir une centrale graphite-gaz, susceptible d'être détournée d'une utilisation strictement civile, il a fait comprendre que la France ne pouvait en tout cas pas avoir de doutes sur les intentions irakiennes dans ce domaine.

Reste que Michel d'Ornano a réaffirmé son soutien à l'action conduite aujourd'hui par le gouvernement Chirac. « Je souhaite pour la France et les Français qu'il réussisse. » Un

vœu destiné à étouffer cette polémique estivale. En écho, Jacques Blanc, autre proche de VGE, a estimé hier qu'il ne fallait pas susciter « un faux débat politique entre Valéry Giscard d'Estaing et Jacques Chirac ».

« Beaucoup de gens essaient de les opposer », a-t-il ajouté, en insistant sur l'union de la majorité.

L'ancien secrétaire général du Parti républicain n'en a pas moins estimé que, « lorsqu'il y a des décisions prises au niveau de l'Etat, elles impliquent l'ensemble du gouvernement ».

CATHERINE DEMANGEAT

MICHEL D'ORNANO SUR EUROPE 1 : « JE N'AI JAMAIS ACCOMPAGNE CHIRAC EN IRAK »

Je n'ai jamais accompagné Jacques Chirac en Irak, par conséquent je n'ai pas pu négocier en marge de ses propres négociations. J'ai conduit, comme c'était mon rôle, des négociations avec l'Irak qui portaient sur tout ce qui touchait à mon département ministériel : les affaires industrielles, les affaires nucléaires et les affaires pétrolières. Des négociations comme ça, cela ne se conduit pas en quelques heures de ministre à ministre. C'est quelque chose qui dure longtemps et qui met en place beaucoup d'acteurs. Dans le cas de ces négociations, ça a duré à peu près un an, un petit peu plus d'un an avant

qu'on arrive à une première conclusion. Et il y a beaucoup d'acteurs. (...)

« D'abord, bien sûr, le Commissariat à l'énergie atomique, qui était sous ma tutelle à l'époque ; bien sûr, les représentants, les services du ministère des Affaires étrangères — quand un ministre mène une négociation internationale, les représentants du ministère des Affaires étrangères sont là, toujours, avec lui — et bien sûr, également, participent ou sont tenus régulièrement au courant les services du premier ministre, ses collaborateurs et les collaborateurs de l'Élysée. (...)

« Au bout de cette année-là, je me

suis rendu, moi, seul, à l'invitation de mon homologue, à Bagdad et j'ai signé, avec lui un accord de coopération nucléaire le 18 novembre 1975 à Bagdad. C'est un accord qui prévoit expressément toutes les formes que prendrait cette coopération nucléaire, les garanties pour que ça ne puisse pas être utilisé à des fins militaires et la livraison éventuelle d'un réacteur d'essai. (...)

« Des premiers contacts que nous avons eus et que j'ai eus avec les Irakiens, il ressortait qu'ils souhaitaient qu'on leur livre une centrale nucléaire qui produise de l'électricité.

Et ils voulaient absolument que cette centrale nucléaire soit une centrale graphite-gaz. (...) Avec un réacteur graphite-gaz, on peut éventuellement obtenir du combustible qui peut servir à des fins militaires (...) par conséquent, c'était proliférant.

Je m'y suis donc opposé et je dois dire que le gouvernement l'a refusé. Et c'est à partir de ce moment-là — j'ai poussé pour avoir une centrale normale, mais les Irakiens n'en ont pas voulu — qu'on s'est tourné vers ce qui est en réalité un petit laboratoire d'essai. Toutes les précautions ont été prises. » □

TECHNOLOGIE

Osirak, un pas vers la bombe

LES SCIENTIFIQUES FRANÇAIS CONFIRMENT QUE LE REACTEUR NUCLEAIRE — DETRUIT LE 8 JUIN 1981 PAR L'AVIATION ISRAÏE LIENNE — POUVAIT BEL ET BIEN PERMETTRE A L'IRAK D'ACCEDER A LA PUISSANCE NUCLEAIRE

LA CENTRALE NUCLEAIRE DE TAMOUZ AVANT LE BOMBARDEMENT PAR L'AVIATION ISRAÏE LIENNE, LE 8 JUIN 1981

elon les experts, le réacteur Osirak aurait été capable de produire, chaque année, suffisamment de plutonium pour fabriquer une bombe atomique. Soit environ de 6 à 10 kg. Osirak était la réplique du réacteur Osiris, installé au centre d'études nucléaires de Saclay, au sud de Paris. C'était une pile « piscine », c'est-à-dire refroidie à l'eau ordinaire, d'une puissance de 70 MW, qui fonctionne avec une charge de 13 kg d'uranium 235, l'explosif même de la bombe. Le réacteur était doublé de ce qu'on appelle une « maquette auxiliaire », c'est-à-dire une autre pile contenant la même quantité d'uranium 235, mais d'une très faible puissance et où étaient effectués tous les essais, sans perturber le réacteur principal.

Osirak était destiné à mettre au point les techniques d'irradiation et à étudier le comportement des matériaux sous cette irradiation. Une installation technologique, par conséquent.

Dans un rapport très détaillé, adressé au président de la République et au premier ministre en juin 1981, Georges Amsel, directeur de recherches au CNRS et professeur à l'École normale supérieure, montre comment l'Irak aurait pu se servir d'Osirak pour posséder le combustible nécessaire à la fabrication de bombes atomiques.

DE QUOI FAIRE DEUX BOMBES. Le premier moyen aurait été de détourner l'uranium 235 fourni pour Osirak : deux charges équivalent à 25 kg d'uranium, et si l'on détourne aussi des charges irradiées, on peut arriver à un stock de 38 kg d'uranium — de quoi faire deux bombes. La séparation de l'uranium pouvait se faire dans la « cellule chaude » achetée en Italie, et qui échappait au contrôle de l'Agence internationale de Vienne.

La seule certitude d'éviter ce détournement : ne livrer que du combustible spécial, baptisé « caramel », qui ne peut servir à des appli-

cations militaires car il est moins enrichi en uranium 235. C'est ce combustible que la France livre depuis 1980 à ses clients.

Deuxième voie : celle du plutonium. Il en faut 6 kg pour faire une bombe. Pour cela, il aurait suffi de disposer autour du cœur d'Osirak une « couverture » en uranium naturel, facile à acheter sur le marché mondial. On peut ainsi produire automatiquement une dizaine de kilos de plutonium par an, soit largement de quoi faire une bombe.

L'extraction du plutonium se serait faite par voie chimique, plus facile à mettre en œuvre que le retraitement et qui pouvait être également effectuée dans la « cellule chaude » italienne. On a même avancé — sans que cela soit vérifié — qu'un laboratoire français avait été installé sous le réacteur Osirak : cette information américaine avait été, à l'époque, démentie par les autorités françaises.

Ces autorités ont toujours soutenu que le réacteur Osirak n'avait pas pu produire clandestinement ni détourner de l'uranium 235 ou du plutonium, car il était étroitement surveillé par les inspecteurs de l'Agence internationale de l'énergie atomique, à Vienne, un organisme international officiellement chargé de surveiller toute tentative de prolifé-

ration clandestine de combustibles nucléaires.

L'AGENCE DE VIENNE S'EN MELE. Mais le professeur Georges Amsel et ses corapporteurs (J.-P. Pharabaud, ingénieur au CNRS et au laboratoire physique de l'École polytechnique, et Raymond Sené, du laboratoire de physique corpusculaire du Collège de France) montrent bien que ce contrôle de l'Agence de Vienne n'est jamais parfait. Ce contrôle a des failles dues à l'énorme difficulté technique et aux nécessités d'accords internationaux. L'Agence de Vienne ne recherche que les détournements de quantités « significatives » de matériaux nucléaires. Ses inspecteurs ne peuvent travailler qu'avec l'accord du pays intéressé — l'Irak, en la matière —, qui peut les récuser à tout moment.

Les visites de ces inspecteurs doivent réduire au minimum les perturbations dans le fonctionnement du réacteur. On peut les empêcher de travailler au moindre prétexte, ceux dus à l'état de guerre avec l'Iran, par exemple. C'est ce qui suscita, en 1980, une question de Paul Quilès, à laquelle le gouvernement répondit que l'Irak s'était engagé à une nouvelle inspection « dès que les circonstances créées par la guerre le permettraient ». Le blocage des visites fut

effectivement levé plus tard. Osirak a ainsi reçu de trois à quatre visites par an, les inspecteurs étant toujours accompagnés par des représentants de l'Etat irakien.

ROULETTE RUSSE. Si le contrôle de l'Agence de Vienne est un frein sérieux aux détournements, conclut le rapport du professeur Amsel, de nombreux moyens existent pour le tourner. L'Agence admet elle-même une non-détection de 5 %, ce qui est un risque énorme, compte tenu de l'extrême gravité des conséquences. Qui peut jouer le sort de peuples entiers à la roulette russe — même avec un barillet de 20 balles ?

Après la destruction d'Osirak par l'aviation israélienne, alors qu'il était question que la France reconstruise en Irak une installation semblable, trois éminents savants, membres de l'Académie des sciences, Jean Dieudonné, Jean-Claude Pecker et Laurent Schwartz, adressaient, en mars 1982, au gouvernement une note montrant que le risque subsistait. Même, disaient les scientifiques, si l'on utilise le combustible « caramel », qui ne peut servir à faire une bombe mais permet, avec une couverture adéquate, de produire du plutonium.

ROBERT CLARKE

COMMENT SE PROCURER DU PLUTONIUM

Pour produire l'uranium 235 ou le plutonium, combustibles des bombes atomiques, il n'est pas absolument nécessaire de posséder les installations gigantesques d'enrichissement de l'uranium ordinaire (qui ne contient que 0,7 % de l'uranium 235, le seul « explosif »). Il existe d'autres méthodes d'enrichissement, plus économiques, plus faciles à mettre en œuvre — comme celle qui utilise des milliers de centrifugeuses, voire celle, plus difficile, basée sur de puissants lasers.

Les réacteurs à graphite-gaz utilisant de l'uranium naturel, comme ce-

lui que l'Irak voulait acheter à la France avant d'acquiescer le réacteur Osirak, sont de bons producteurs de plutonium : une centrale de 1 000 MW en fabrique naturellement de 350 à 500 kg par an. Les futures centrales du type surgénérateurs, comme Super-Phénix en France, produiront davantage encore de plutonium.

L'Inde a fait exploser sa bombe atomique en 1974 grâce à un réacteur canadien à uranium naturel du type Candu. Du coup, le Pakistan s'est mis, lui aussi, à préparer « sa » bombe. Mais on peut se procurer des

matériaux explosifs de façon plus subtile. Les inspecteurs de l'Agence de Vienne se sont aperçus, en 1976, que 500 g de plutonium avaient disparu dans un réacteur de recherches de Taiwan, d'un type voisin de celui qui avait permis à l'Inde d'accéder à la bombe.

Depuis 1970, c'est plus de 100 kg de plutonium qui ont « disparu » des diverses centrales britanniques sans que personne ne puisse dire où le matériau fissile est arrivé. Une partie provient d'erreurs de calcul, mais il n'est nullement exclu qu'une autre ait été détournée. □

Haute-Garonne : rencontre PS/MRG

● La fédération de la Haute-Garonne du Mouvement des radicaux de gauche accepte de rencontrer, à leur demande, les représentants du PS demain. Le MRG indique qu'il n'acceptera « aucune mise en cause de sa décision de présenter une liste aux élections législatives partielles ». Henri de Lassus, qui doit conduire la liste du MRG, estime qu'on ne peut « trouver une majorité présidentielle avec les seules voix du PS et du PC ». Lionel Jospin, tête de liste PS, espère conclure un accord avec les radicaux de gauche. En mars dernier, le MRG avait appelé à voter pour les candidats socialistes. □

François Mitterrand rend hommage à la Résistance

● Le président de la République doit rendre hommage, au cours de son voyage officiel aujourd'hui à Gap (Hautes-Alpes), à la Résistance. Il évoquera lors de cette visite de quelques heures la mémoire de son ancien compagnon de Résistance Antoine Mauduit. Celui-ci crea pendant l'Occupation le réseau de résistance « la Chaîne », puis avec François Mitterrand le Mouvement national des prisonniers de guerre et déportés, avant son arrestation et sa mort en mai 1945. Ce voyage à Gap pourrait être pour le président de la République l'occasion de livrer aux journalistes quelques « petites phrases » sur la situation politique, ainsi qu'il a coutume de le faire au cours de ses déplacements. □

Le RPR obtient la totalité des sièges aux municipales de Propriano

● Pour la troisième fois en trois ans, les électeurs de Propriano étaient appelés à élire leurs conseillers municipaux. Les scrutins de 1983 et 1984 avaient été annulés par le Conseil d'Etat, à la suite d'irrégularités.

La préfecture a tenu cette fois-ci à surveiller la régularité des élections qui se sont déroulées dimanche dernier. La liste conduite par le maire sortant, Emile Mocchi (RPR), a remporté la totalité des 23 sièges à pourvoir. La liste concurrente du MRG qui avait obtenu un siège en 1983 et deux sièges l'année suivante, n'en a plus aucun depuis dimanche. □

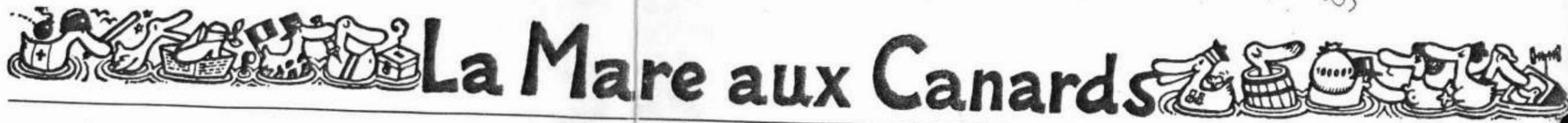
L'Eglise de Polynésie : non aux essais nucléaires

● Les représentants de l'Eglise évangélique de Polynésie française ont réaffirmé solennellement leur opposition à la poursuite des essais nucléaires français à Mururoa. A l'issue de leur 102e synode, lundi, ils ont fait part de leurs protestations au haut commissaire, Pierre Angéli, et au président RPR du gouvernement territorial, Gaston Flosse, également secrétaire d'Etat chargé des problèmes du Pacifique-Sud. □

Le Canard Enchaîné

20-8-88

Voir au dos

La Mare aux Canards

Les démenteries de Jacques Chirac

« L'AFFAIRE de l'interview de Chirac au journaliste israélien Ben Porat est non seulement gênante pour nos relations avec les pays arabes mais, en plus, consternante pour les otages. Les négociations, qui sont déjà extrêmement difficiles, n'en seront sûrement pas facilitées. » Voilà ce qu'on pouvait entendre, au cours du week-end, dans la bouche de certains hauts fonctionnaires du Quai d'Orsay et aussi à l'Élysée.

Il faut avouer que, en matière de gaffes tous azimuts, le Premier ministre n'y est pas allé avec le dos de la cuiller. Il a réalisé cet exploit de flinguer publiquement son « ami » Giscard, responsable, selon lui, de l'accord nucléaire franco-irakien, tout en tenant, sur Israël et l'OLP, des propos qui risquent d'irriter les Iraniens, les « fous de Dieu » du Liban et les Syriens. Autant de parties prenantes dans l'affaire des otages français.

Comme si cela ne suffisait pas, il s'est offert le luxe de démentir — sans vraiment démentir — le contenu de cet entretien. Il lui était difficile de faire autrement : le journaliste israélien avait pieusement enregistré sur bande magnétique les confidences de Chirac. Et Chirac le savait.

De l'histoire et des histoires

Dès les premières lignes du pseudo-démenti de Matignon, une première contre-vérité : ce serait « à sa demande » que le journaliste israélien Ben Porat aurait été reçu par le Premier ministre. En fait, à la

Titre du « Monde » daté du 9 septembre 1975, au moment de la venue à Paris du chef de l'Etat irakien. A l'époque, Chirac a tenu à annoncer lui-même l'accord nucléaire avec Saddam Hussein — en fait la construction d'un réacteur à eau — mais, aujourd'hui, il ne veut plus en endosser la paternité.

Nommé « Osirak », et bientôt baptisé « Ochirak », ce réacteur nucléaire a été détruit, on le sait, en juin 1981, par la chasse israélienne.

Depuis, les Irakiens ont tenté d'obtenir de Paris l'engagement que ce réacteur serait reconstruit par les techniciens français. Malgré de nombreuses démarches en ce sens, cet engagement n'a jamais été pris, et les Irakiens attendent toujours.

fin du mois de juillet, Chirac apprend par l'ambassadeur d'Israël à Paris que Ben Porat va publier à la rentrée un livre sur la vente à l'Irak d'un réacteur nucléaire français baptisé Osirak, vente décidée par les gouvernements Chirac et Barre sous le septennat de Giscard.

La parution d'un tel livre inquiète le locataire de Matignon, car il sait également que Ben Porat a rencontré les giscardiens. Or ceux-ci, depuis des années,

tendent de refiler au chef du RPR la paternité du bébé nucléaire franco-irakien. Chirac demande alors à son porte-parole Denis Baudouin de lui ménager une rencontre avec Ben Porat pour tenter de parer le coup. C'est donc bien lui qui est le demandeur.

Le deuxième bobard est tellement énorme qu'on en reste pantois. Dans son entretien avec Ben Porat, Chirac déclare : « Je n'ai jamais évoqué (la fourniture de ce réacteur nucléaire) dans mes entretiens avec le président Saddam Hussein (le chef de l'Etat irakien). Cette affaire a été traitée par le ministre de l'Industrie (Michel d'Ornano) en étroite relation avec le président Giscard d'Estaing. » Il suffit de lire « Le Monde » du 9 septembre 1975 [voir fac-similé] pour se convaincre de quelle façon Chirac n'a jamais parlé avec Saddam Hussein de ce réacteur.

LA VISITE DE M. SADDAM HUSSEIN
Un accord de coopération nucléaire va être signé entre la France et l'Irak, annonce M. Chirac

Le chef de l'Etat irakien venait de visiter en sa compagnie le centre d'études nucléaires français de Cadarache. A la fin de ce voyage, Chirac annonce qu'un accord de coopération nucléaire va être signé entre la France et l'Irak. Il ajoute, et toujours en présence de Saddam Hussein : « L'Irak est en train de mettre au point un programme nucléaire cohérent. La France veut s'associer à cet effort, dans le domaine des réacteurs à eau. »

Quel Chirac croire ? Celui de 1975 ou celui de 1986 ?

« L'ami personnel » de Chirac

Au cours du même entretien avec le journaliste israélien, Chirac, qui sent probablement qu'il a poussé le bouchon un peu loin, ajoute : « Cet accord s'est concrétisé après ma démission du poste de Premier ministre. Cela dit, je ne condamne nullement ce contrat, que j'aurais moi-même signé le cas échéant. » L'ex-Premier ministre de Giscard a dû oublier qu'il a bel et bien signé le 14 juin 1976 le décret officialisant l'accord de coopération nucléaire entre la France et l'Irak. Il était d'ailleurs en excellente compagnie, un certain Giscard l'avait cosigné avec lui. C'est dire l'hypocrisie parfaite et le ridicule achevé de ce débat en recherche de paternité entre Chirac et Giscard.

Dans son désir obsessionnel de charger Giscard, Chirac a négligé de préciser au confrère israélien la nature des rapports qu'il entretenait avec Saddam Hussein. Ainsi, le 2 décembre 1974, en Irak, il prononçait un éloge dithyrambique du chef de cet Etat (célèbre pour ses pendaisons publiques) et parlait de lui comme de son « ami personnel ». Le 5 septembre 1975, accueillant Saddam Hussein à Orly, Chirac l'assurait même de « son estime et de son affection », « Affection », un mot tellement inhabituel dans le langage diplomatique qu'à l'époque il avait sidéré tout le monde.

Lors de la dernière rencontre avec Mitterrand, le Premier ministre israélien, Shimon Peres, avait eu ce mot à propos des dirigeants de la droite française : « Israël les rend fous. » Une folie qui s'explique surtout par l'envie de récupérer dès le premier tour de l'élection présidentielle une partie du « vote juif » ou supposé tel. Mais il y a des degrés dans la « folie »...

LA VÉRITÉ SUR LE FAMEUX CONTRAT AVEC L'IRAK

Le Premier Ministre en Corrèze : cidre, copains, vaches et fanfares

Chirac : « Non à la création d'un Etat corrézien »

MEYMAC. — La cohabitation, Mitterrand, le Proche-Orient, Israël ? Vu de Meymac (Corrèze), comme tout cela paraît loin ! Ici, aujourd'hui, il y a Chirac et les paysans, Chirac et les artisans, Chirac et les élus, Chirac et les moutons, Chirac et le soleil.

(De notre envoyé spécial Gérard BADEL)

Le Premier ministre est d'abord à Meymac le conseiller général du canton. Rentré du Maroc samedi soir, il débarque dimanche à onze heures au 104e concours spécial de la race bovine limousine. La foule moutonnaire le submerge. Eux l'appellent Chirac. Lui fraternise, apparemment sans se mélanger dans les prénoms, avec Jean, Pierre et Gaston. Ce sont ses copains. Il flatte les brebis, congratule les propriétaires : « Vous êtes un bon éleveur. »

La fanfare d'une ville allemande jumelée à Meymac, Hofheim, rythme les festivités. Un duo de virtuoses locaux de l'accordéon prend la

relève quand le Premier ministre entame la visite de la Foire d'artisanat et d'art local. Celle-ci occupe toutes les rues accidentées du centre de Meymac.

De stand en stand, il distribue des félicitations.

140 kg d'officiers français

Une halte bienvenue devant un café-restaurant. On offre au Premier ministre un verre de cidre et une crêpe qu'il dévore. Non sans se préoccuper de ses voisins : « Monsieur le préfet, voulez-vous une crêpe ? » Bon appétit et bon cœur, c'est tout Chirac.

Il est deux heures et demie passé. C'est tout de même le moment d'en venir au grand banquet républicain organisé par le maire, M. Pérol. Et qui dit banquet dit discours. Le président de la Fédération ovine du département, François Le Morvan, s'indigne de l'invasion des moutons étrangers et exprime « la crainte de voir 140 kg d'officiers français peser très lourds sur les négociations avec la Nouvelle-Zélande ».

Quant à la présidente des chambres d'agriculture, après avoir énoncé toutes les doléances de ses ressortissants, elle n'hésite pas à avertir que, s'il le fallait « l'action syndicale marcherait ». Mais tout cela enrobé d'éloges à Jacques Chirac n'émeut pas le Premier ministre qui, pour répondre, chausse ses bottes d'ancien ministre de l'Agriculture : « Nos paysans sont irremplaçables. La profession agricole est l'une de celles qui, budgè-

talement parlant, reçoit le moins d'aides et l'une de celles qui rapporte le plus à l'exportation. »

Invités au déjeuner, les musiciens d'outre-Rhin écoutent en baillant discrètement une heure de discours. Le bouquet. Tous les notables montent sur la scène, et le général Thiépenier, président des Anciens et des Amis de la gendarmerie, distribue à son tour des médailles. Il va être cinq heures.

L'ennemi héréditaire prend sa revanche. La fanfare teutonique monte sur la scène avec ses cornets à piston, ses trompettes, ses fifres et ses tambours. Il n'y a pas à se plaindre. Ils jouent avec une précision digne d'éloges.

A ce moment, les convives s'inquiètent : ils voient vingt ou trente participants se lever de table. Ce sont essentiellement les journalistes, photo-

graphes, cameramen et autres porteurs de micros. Jacques Chirac leur a fait signe qu'il allait leur parler, dans une salle voisine. Il s'agit pour lui de faire une mise au point sur les propos qu'il aurait tenus à un journaliste israélien : « Je n'ai jamais donné d'interview à ce journal. J'ai reçu M. Ben Porat, le 8 août, en tant qu'auteur d'un livre sur les problèmes du Proche-Orient, et en particulier sur l'affaire du réacteur nucléaire de Tammouz, vendu par la France à l'Irak. C'est sur cette affaire qu'il m'a interrogé. J'ai été extrêmement surpris de voir ressortir cela sous forme d'une interview que ne n'avais pas donnée. »

Et de retourner aussitôt à l'actualité locale : « Si vous me demandez si je suis favorable à la création d'un Etat corrézien, je vous dis non malgré toutes les raisons que j'ai de dire du bien de pays. »

Après la publication d'une interview à un quotidien israélien

TAMMOUZ VERSION CHIRAC

LE PREMIER MINISTRE REJETTE SUR VALÉRY GISCARD D'ESTAING LA RESPONSABILITÉ DE LA LIVRAISON EN 1975 DE LA CENTRALE NUCLÉAIRE A L'IRAK ET MARQUE OUVERTEMENT SES RÉTICENCES ENVERS L'OLP

Tout le monde connaît la position de la France sur le problème palestinien. Elle n'est pas à géométrie variable et tout le monde connaît mes propres positions. » Répondant brièvement aux questions de la presse sur les propos qui lui ont été prêtés, le 15 août, par le journal israélien *Yediot Aharonot*, Jacques Chirac a réaffirmé, dimanche, qu'il n'avait pas donné d'interview à ce journal. « J'ai eu un entretien avec un journaliste israélien qui écrivait un livre et qui m'a interrogé sur une période précise et sur des sujets précis concernant le livre qu'il va publier bientôt et il n'a jamais été question d'une interview », explique le premier ministre qui ajoute : « Mais enfin c'est un détail! »

Sur TF 1, le 17 août, Jacques Chirac n'a d'ailleurs pas démenti les propos qui lui sont prêtés dans cet entretien avec le journaliste israélien Ben Porat, le 8 août dernier, pour les besoins d'un livre, *Opération Babylone*, à paraître début octobre aux Éditions Balland. De son côté, le journaliste israélien précise que le premier ministre français a lui-même sollicité cette entrevue lorsque Matignon a appris qu'il s'appropriait à publier un ouvrage sur l'affaire de la vente d'un réacteur nucléaire par la France à l'Irak. « Micro

en main, J. Chirac a présenté en un monologue d'une dizaine de minutes sa « vérité », affirme B. Porat. Au terme de cette explication, le thème de la discussion s'est élargi au Moyen-Orient en général, explique encore B. Porat, qui estime l'affaire « close » : « Je ne mène pas campagne contre J. Chirac... Il n'a pas dit que je suis un menteur. Je ne dirai pas qu'il en est un... »

Trois points sont à relever dans les propos de J. Chirac : d'abord la question de l'accord de 1975, qui avait abouti à la fourniture à l'Irak du réacteur nucléaire d'Osirak (à Tammouz), bombardé par l'aviation israélienne en juin 1981. Le premier minis-

■ Ben Porat : « Je ne mène pas campagne contre Jacques Chirac. » (Photo AFP.)

tre a été aussi mis en cause, par ailleurs, dans cette affaire, par l'auteur du livre *Tammouz en flammes*, à paraître en septembre, ainsi que notre correspondant G. Wegman l'a révélé en avant-première dans notre numéro du 15-16 août. J. Chirac dégage toute responsabilité dans cette affaire en disant : « Je ne l'ai jamais évoquée dans mes entretiens avec le président Saddam Hussein... Cette affaire a été traitée par le ministre de l'Industrie (à l'époque Michel d'Ornano), en étroite relation avec le président de la République, M. Giscard d'Estaing, et s'est concrétisée après ma démission du poste de premier ministre. »

« Cela dit, poursuit J. Chirac, je ne condamne nullement ce contrat que j'aurais moi-même signé, le cas échéant. » Il estime que le bombardement du réacteur par l'aviation israélienne a été une « grave erreur » : « J'ai ouvertement condamné ce raid (...) parce que je suis profondément convaincu — et c'est aussi l'avis des experts internationaux — que cette centrale n'aurait jamais pu servir à des fins militaires. »

Sur le problème palestinien, J. Chirac souligne ensuite qu'il n'est pas partisan de la création d'un État palestinien indépendant. « Je ne suis pas favorable à un État palestinien indépendant, mais il faut assurer aux Palestiniens leur propre terre. Je pense que la question doit être réglée dans le cadre d'une solution négociée avec la

Jordanie et je suis favorable à toute initiative pouvant déboucher sur de bonnes relations entre Israël et le roi Hussein. »

Enfin, le premier ministre déclare qu'il est « un des rares hommes politiques français à rejeter le principe que l'OLP soit le seul représentant légitime du peuple palestinien. » Personne ne peut contester la représentativité

de l'OLP, affirme-t-il, mais cette représentativité ne devrait pas être considérée comme exclusive. La preuve est que le roi de Jordanie a récemment réactivé une autre représentativité. » J. Chirac souligne à l'appui de ses propos qu'il n'a jamais rencontré Yasser Arafat et a appris l'ouverture d'un bureau de l'OLP à Paris « par la radio un beau matin en me rasant ». F. A.

Une provocation pour Giscard

■ Depuis plusieurs années, V. Giscard d'Estaing tente de redorer son blason auprès de la communauté juive, comme lors de son voyage en Israël en décembre 1983. (Photo AP.)

Les propos de Jacques Chirac, rapportés par le quotidien israélien *Yediot Aharonot*, auront, sans conteste, des conséquences sur la vie politique intérieure française. Mais ce ne sont sûrement pas celles que recherchait le premier ministre lorsque, le 8 août dernier, il a invité à Matignon le journaliste Ben Porat.

Son objectif était alors clairement affiché : rétablir « la vérité », en dégageant sa responsabilité, sur ces deux dossiers chauds du septennat giscardien que sont la livraison à l'Irak d'un réacteur nucléaire et l'ouverture à Paris d'une antenne de l'OLP. Accessoirement, il est probable que, dans la perspective des prochaines présidentielles, J. Chirac ait voulu recueillir les fruits de cette mise au point auprès d'un électoral juif réputé sourcilieux sur tout ce qui touche à la sécurité d'Israël et, par là même, très hostile à la dimension pro-arabe de la diplomatie française conduite jusqu'en 1981.

Un calcul à courte vue, qui repose sur un fantasme — l'existence d'un « vote juif » en France —, et qui fait bon marché d'un élément clé du futur scrutin présidentiel — la cohésion de la majorité.

Toutes les études de science politique en font loi : les juifs de France (environ 1 % de la population totale) ne votent pas de manière homogène. Plus politisés que la moyenne, ils tendent, selon la sociologue D. Schnapper (1), « à amplifier les mouvements de l'ensemble du corps électoral ». Mais, « en toute hypothèse, le faible pourcentage des juifs et leur disper-

sion dans l'espace interdiraient un effet décisif du vote des juifs au niveau national. »

Une démonstration imparable qui, visiblement, n'a pas encore convaincu la classe politique française qui, dans son ensemble, continue à croire au rôle décisif, dans la défaite de V. Giscard d'Estaing en 1981, du « vote sanction » prôné par des organisations marginales telles que « Le Renouveau juif ».

En cédant ainsi à ce que certains avaient appelé, il y a cinq ans, « l'effet Copernic », J. Chirac met en revanche le doigt dans un engrenage qui risque de mettre à mal l'unité de sa majorité. Car pour se disculper dans l'affaire du réacteur Osirak, il est conduit à charger l'ancien président Giscard d'Estaing. Alors même que, depuis quelques années, ce dernier tente, au travers de multiples interviews (à *l'Arche* notamment) et autres voyages en Israël, de redorer son blason auprès de la communauté juive...

Écarté du gouvernement puis de la présidence de l'Assemblée nationale après l'alternance du 16 mars, V. Giscard d'Estaing ne loupe pas, en outre, une seule occasion, de savonner la planche de l'équipe chiraquienne.

A plusieurs reprises, le premier ministre s'était efforcé de calmer cette irritation giscardienne en se rendant au domicile privé de l'ancien président. Dans ce contexte, son « interview » à *Yediot Aharonot* apparaît donc bien comme une gaffe dont on n'a pas fini de reparler.

François BAZIN

(1) *Revue française de science politique*, décembre 1983.

France-Israël : offensive de charme avant la négociation

■ Les relations franco-israéliennes sont au beau fixe à la veille de la première visite officielle que doit effectuer en Israël un membre du gouvernement de Jacques Chirac. D'ores et déjà, il apparaît que le prochain voyage d'Alain Madelin, ministre de l'Industrie, du 20 au 23 août, sur l'invitation du gouvernement israélien, se présente sous les meilleurs auspices au moment où il est question de faire le point sur les projets de coopération entre les deux pays en matière industrielle et technologique.

Israël a en effet accueilli avec satisfaction les propos de Jacques Chirac sur la question palestinienne, publiés le 15 août par un journal israélien. Et pour cause, si l'on en croit le *Yediot Aharonot*, le Premier ministre a notamment déclaré qu'il « n'est pas favorable à un état palestinien indépendant ». Non sans souligner « qu'il est l'un des rares hommes politiques français à rejeter le principe que l'OLP soit le seul représentant légitime du peuple palestinien ».

Réaction immédiate à Tel Aviv : « Ces affirmations sont

une preuve supplémentaire des sentiments d'amitié du Premier ministre français à l'égard d'Israël. Sentiments qui permettent d'espérer une nouvelle amélioration des relations entre Paris et Jérusalem », a souligné, en fin de semaine, la présidence du Conseil israélien. Pour la forme, il convient toutefois de souligner que les déclarations de Jacques Chirac ont été publiées comme une interview accordée à ce quotidien israélien. Et l'Hôtel Matignon a fait savoir que ces propos émanaient d'une conversation à bâtons rompus avec un journaliste israélien, et non d'une interview, mais n'a pas démenti sur le fond les déclarations attribuées au Premier ministre.

« Solidaire de ce pays »

Il en va ainsi de cette affirmation de principe : « Je ne ferai jamais rien qui puisse nuire à Israël, parce que je suis solidaire de ce pays et de ses valeurs ». En guise de démonstration, le Premier ministre décline toute responsabilité — en la faisant porter par Valéry Giscard d'Estaing — dans l'accord de coopération

nucléaire, conclu le 18 novembre 1975 entre la France et l'Irak. Cet accord, qui avait été négocié alors que Jacques Chirac était Premier ministre de Valéry Giscard d'Estaing, a permis la livraison à l'Irak d'un réacteur nucléaire Osirak, bombardé par l'aviation israélienne en juin 1981, l'Etat hébreu jugeant que ces installations pouvaient être utilisées à des fins militaires.

Polémique franco-française

Aujourd'hui, si l'on en croit le quotidien israélien, Jacques Chirac rejette sur l'ancien président et sur le ministre de l'Industrie d'alors, Michel d'Ornano (UDF), la responsabilité de cet accord : « Je n'ai pris personnellement aucune part dans ces négociations, elles ont été entièrement menées par mon ministre de l'Industrie, en étroite collaboration avec le président Giscard d'Estaing. Je ne m'en suis pas du tout occupé ». A cet égard, rappelons que, en mars 1984, dans une interview accordée au mensuel *l'Arche*, l'une des principales publications de la commu-

nauté juive de France, l'ancien chef de l'Etat avait pourtant indiqué qu'il « ne se trouvait pas à l'origine » de cet accord qui, de toute façon, précisait-il, avait été négocié à Bagdad. A cette époque, le 10 mars 1984, Michel Debré avait dénoncé le comportement du chef de l'Etat, en déclarant : « Je connais suffisamment à la fois tous les mécanismes constitutionnels et les rapports entre les hommes pour savoir que le président de la République, s'il veut éviter telle ou telle mesure, n'a qu'à dire un mot et le gouvernement s'incline. »

Dans la relance de cette polémique franco-française, où chacun essaie de nier sa responsabilité dans un accord qui a eu l'heur de déplaire à Israël, la prochaine élection présidentielle s'inscrit en filigrane. Ainsi, Jacques Chirac a voulu se démarquer de Valéry Giscard d'Estaing mais aussi de François Mitterrand qui, on le sait, ne rejette pas l'éventualité de la création d'un Etat palestinien.

Pierre Van Minden

LE QUOTIDIEN

DE PARIS

N° 2095 - 5 F - SAMEDI 16, DIMANCHE 17 AOUT 1986

PROCHE-ORIENT

Chirac contre un Etat palestinien

● Le Premier ministre français, Jacques Chirac, a affirmé dans une interview publiée hier par le quotidien *Yediot Aharonot* (indépendant) qu'il ne soutient pas l'idée d'un Etat palestinien indépendant. « Je ne suis pas favorable à un Etat palestinien indépendant, mais il faut assurer aux Palestiniens leur propre terre. Je pense que la question doit être réglée dans le cadre d'une solution négociée avec la Jordanie, et je suis favorable à toute initiative pouvant déboucher sur de bonnes relations entre Israël et le roi Hussein », a-t-il estimé. « Si je n'ai jamais rencontré Yasser Arafat, ce n'est peut-être pas fortuit », a-t-il ajouté tout en se flattant d'éprouver des « sentiments de sympathie tant à l'égard des pays arabes que d'Israël ».

M. Chirac critique par ailleurs la politique des implantations israéliennes dans les territoires occupés « qui est en contradiction avec la

direction à suivre », et indique qu'il a vivement approuvé la récente rencontre du Premier ministre israélien, Shimon Pérès, et du roi Hassan II à Ifrane.

Le Premier ministre français estime que le bombardement par l'aviation israélienne du réacteur nucléaire d'Osirak à Tammouz (juin 1981) a été « une grave erreur ». « J'ai ouvertement condamné ce raid, y compris devant MM. Menahem Begin et Shimon Pérès (ancien et actuel Premier ministre d'Israël), parce que je suis profondément convaincu et c'est aussi l'avis des experts internationaux — que cette centrale n'aurait jamais pu servir à des fins militaires ».

M. Chirac se dégage par ailleurs de toute responsabilité dans la fourniture de la centrale en question. « Je ne l'ai jamais évoquée dans mes entretiens avec le président Sadaf Hussein... Cette affaire a été traitée par le ministre de l'Industrie, en

étroite corrélation avec le président de la République, M. Giscard d'Estaing, et s'est concrétisée après ma démission du poste de Premier ministre. Cela dit, je ne condamne nullement ce contrat que j'aurais moi aussi signé le cas échéant », indique-t-il.

« Pour ma part, j'ai réussi à obtenir toute une série de contrats pour les entreprises françaises en Irak, notamment en matière de construction, d'urbanisme et d'agriculture », précise encore M. Chirac. Interrogé sur ses projets politiques, le Premier ministre s'est contenté d'indiquer : « Il est encore trop tôt pour savoir si je serai candidat aux prochaines élections présidentielles en France ».

ANTISEMITISME : REMOUS AUTOUR DE LA THESE EN SORBONNE DU MINISTRE SYRIEN DE LA DEFENSE (p. 4)

LE MATIN

DE PARIS

Chirac contre Giscard

L'HISTOIRE VRAIE DE L'INTERVIEW

racontée par le journaliste israélien Ben Porat

« Je lui ai proposé de lui montrer les différents passages de mon livre où il est mis en cause, mais il a refusé en me disant : je ne suis pas un censeur. » Et Ben Porat raconte comment le premier ministre fait porter la responsabilité des mauvais rapports franco-israéliens de 1974 à 1981 sur VGE. Il précise : « Il tenait lui-même le micro de mon magnétophone. » (p. 2 à 4)

Jean-Pierre Léaud jusqu'au bout de sa nuit

● Il va mal, le petit Antoine Doinel, le héros des films de François Truffaut. Il a agressé sa voisine dans un accès de délire de persécution. Ses amis s'inquiètent depuis longtemps de son état mental. Il est à la prison de la Santé. Le parquet a demandé une expertise psychiatrique (p. 15)

Ulysse 86 : dans l'archipel des milliardaires

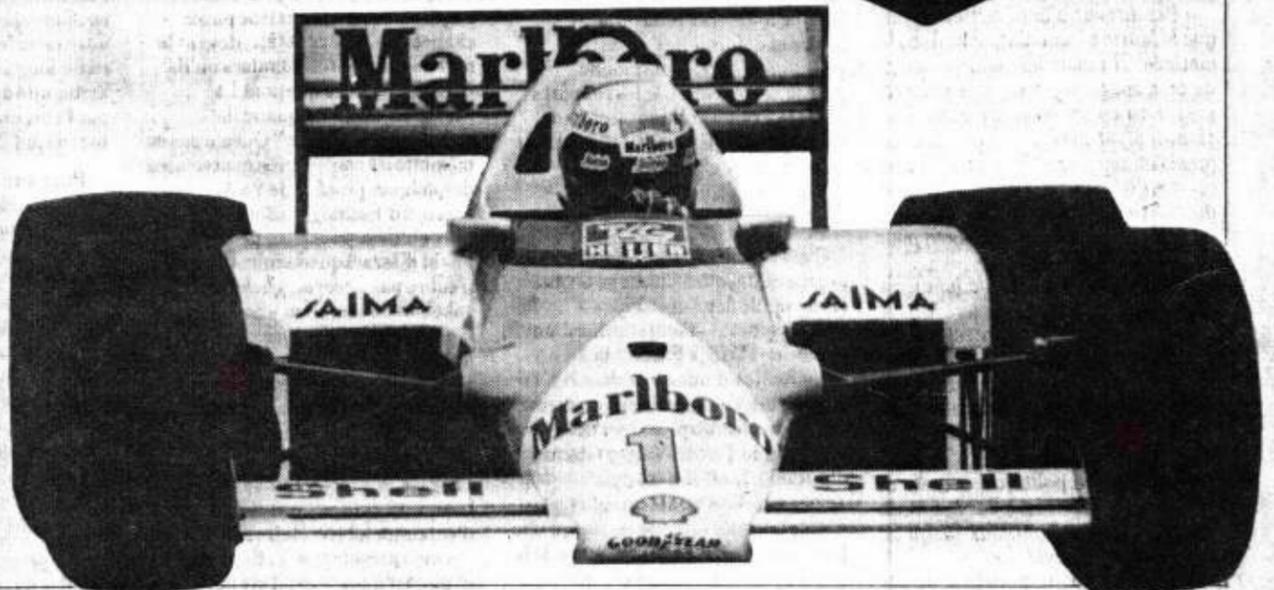
● La suite du reportage sur les traces du héros d'Homère (p. 24 et 25)

Télé : record d'audience pour la Cinq

● Un sondage révèle qu'entre le 28 juillet et le 3 août, la Cinq a doublé son score, frôlant les 20 % de téléspectateurs. Cependant, hier, une panne d'émetteur à la tour Eiffel a interrompu les émissions plusieurs heures durant (p. 12)

● ALAIN PROST VAINQUEUR EN AUTRICHE. Alors que tous ses principaux adversaires ont dû abandonner, Alain Prost a remporté hier après-midi le Grand Prix d'Autriche de formule 1. Cette victoire permet au Français de revenir à deux points du Britannique Nigel Mansell au classement du championnat du monde des pilotes. Prost est loin d'avoir renoncé à son titre

Mardi 26 août,
Le Matin
change de look
sans changer
de bord.

LES DESSOUS D'UNE INTERVIEW

Ben Porat, l'auteur du livre qui met en cause Jacques Chirac dans l'affaire du réacteur nucléaire vendu à l'Irak, raconte comment le premier ministre est intervenu auprès de lui pour donner sa version des faits

● « Surtout dites bien que je suis navré de la proportion que prend l'affaire. Je suis désolé que le premier ministre français, ou son cabinet, ait été amené à démentir qu'il m'avait accordé une interview. C'est pourtant la vérité, je persiste et signe. » L'homme par qui le scandale est arrivé, le journaliste israélien Ben Porat, semble être le premier surpris des conséquences de l'interview qu'il publiait vendredi matin dans son journal *Yedioth Aharonoth*, et dont le *Matin* le premier rendait compte.

Tout commence donc en Israël par la parution d'un long entretien avec le premier ministre français dans lequel ce dernier adopte les positions les plus favorables à Israël qu'il ait jamais prises. Il se déclare en particulier « hostile à la création d'un Etat palestinien ». Il fait remarquer, en soulignant que ce n'est pas « fortuit », qu'il n'a jamais rencontré Arafat.

Mais Chirac n'en reste pas là et, évoquant le passé avec son interlocuteur, il fait porter toute la responsabilité des mauvais rapports franco-israéliens passés à... Valéry Giscard d'Estaing. Il decline toute responsabilité dans la livraison d'une centrale nucléaire — civile, mais dont on apprendra plus tard qu'elle était utilisée à des fins militaires — à l'Irak. Il affirme qu'en ce qui concerne l'ouverture d'un bureau de l'OLP à Paris il ignorait tout et a été mis devant le fait accompli. Des propos peu amenés donc pour celui qui fut le premier ministre de 1974 à 1976.

COMMUNIQUE. Pris de remords ou conscient de la maladresse de la démarche, tard dans la soirée de vendredi, le bureau de Jacques Chirac publiait un communiqué. Le premier ministre, disait ce texte, « tient à faire savoir qu'il n'a donné aucune interview au journal israélien *Yedioth Aharonoth*... Les propos qui lui sont prêtés semblent émaner d'une conversation du 8 août dernier qui a eu lieu à Paris entre le premier ministre et le journaliste israélien Ben Porat à l'occasion de l'enquête effectuée par celui-ci pour la rédaction d'un ouvrage historique... ».

« Pas du tout, s'indigne Ben Porat, que le *Matin* a joint dimanche dans la matinée. Il tenait lui-même le micro de mon magnétophone et à trois reprises au cours de notre conversation, il s'est arrêté sur des propos précis en me disant : " Je vous confie ces détails mais ils ne sont pas pour publication ". Il ne faisait donc aucun doute que le reste était bien pour publication... »

« D'ailleurs c'est Chirac lui-même qui a demandé à me parler. Moi je n'avais pas sollicité d'entretien, explique encore Ben Porat. Je travaille depuis plusieurs années sur un ouvrage à paraître en septembre aux éditions Balland. Ça s'intitulera *Opération Babylone*. Il s'agit de toute l'histoire politique, secrète et militaire de la livraison par la France du réacteur de Tammouz jusqu'au raid israélien en 1982. »

En apprenant la parution de cet

JACQUES CHIRAC INTERVIEWÉ DEVANT LE LAC DE TIBERIADE LORS DE SON VOYAGE EN ISRAËL EN DÉCEMBRE 1984

ouvrage, Ovadia Soffer, l'ambassadeur d'Israël en France, en informe discrètement Jacques Chirac. Denis Baudouin, le porte-parole de Matignon, appelle alors Ben Porat en Israël et lui dit que Jacques Chirac « se ferait un plaisir de le recevoir et de lui raconter sa version des faits ». Rendez-vous est pris pour le vendredi 8 août à Matignon.

Chirac a été extrêmement aimable et poli, se souvient Ben Porat. Je lui ai proposé de lui montrer les différents passages de mon livre où il est mis en cause, mais il a refusé en me disant : « Je ne suis pas un censeur, en revan-

che je tiens à ce que vous sachiez la vérité. » A ce moment-là, il a pris le micro et il a monologué pendant une dizaine de minutes. Au terme de cette longue explication, nous avons élargi le thème de notre discussion, nous avons parlé du Moyen-Orient en général. Je lui ai dit que tous les hommes politiques français avaient leur solution et que je voudrais entendre la sienne. C'est à ce moment qu'il a tenu ces propos sur la création d'un Etat palestinien. »

POURQUOI CETTE VOLTE-FACE ? A l'évidence, Chirac parlait pour publi-

cation. Comment donc expliquer cette volte-face ? Tout se passe très vite dans la soirée de vendredi. Interrogé par le *Matin*, l'ambassadeur d'Israël dément avoir joué le moindre rôle dans cette affaire. Il est en vacances sur le littoral breton et avoue ne pas avoir eu connaissance du texte de l'interview. Après avoir raccroché, il appelle immédiatement son ambassade à Paris, qui n'en a pas connaissance non plus. A l'approche du Shabbat, en Israël, le ministère des Affaires étrangères est quasiment désert. Ovadia Soffer appelle son fils, et se fait lire le texte exact de

l'interview. Que se passe-t-il ensuite ? Il est difficile de le dire. La seule chose certaine, c'est que deux heures plus tard environ, Matignon publie son communiqué.

Jacques Chirac était encore au Maroc, en séjour privé — mais il était le jour même à la table royale —, quand parut l'interview de Ben Porat. Sommé de s'expliquer par des journalistes marocains, il aurait — c'est du moins le journal *Yedioth Aharonoth* qui le rapporte — été aculé à démentir.

LAURENT MUNNICH

● COMMENTAIRE

SI JE T'OUBLIE JERUSALEM

PAR BENOIT RAYSKI

S i je t'oublie, Jérusalem, que ma main droite se dessèche. » Depuis toujours l'écho intéressé, feutré et déformé de l'ancestrale prière juive traverse le monde politique français. Car les rapports entre la France et Israël, à défaut d'être privilégiés comme ils le furent naguère, sont effectivement particuliers et, pour tout dire, malsains.

C'est ce contexte qui éclaire les propos de Jacques Chirac se lavant les mains de deux décisions controversées — l'installation d'un bureau de l'OLP à Paris et la construction d'une centrale atomique à Tammouz — pour mieux mouiller celles du président de la République d'alors, Valéry Giscard d'Estaing. L'affaire est donc ancienne : elle n'en est que plus exemplaire par la lumière crue qu'elle jette sur certains us et coutumes de la politique intérieure française.

Qui, en effet, ne se souvient d'avoir vu, après 1981, les responsables de l'ancienne majorité bat tuer poser, chapeau obligé sur la tête, devant le mur des Lamentations alors qu'ils n'avaient d'yeux que pour La Mecque ou Bagdad quand ils exerçaient le pouvoir ? Qui n'a pas en mémoire les confidences cauteleuses de quelques proches de Valéry Giscard d'Estaing « informant » ceux qu'ils supposaient proches de l'Etat d'Israël que Jacques Chirac, n'est-ce pas, recevait quelques subsides de son « ami » Saddam Hussein, le numéro un irakien ? Qui a oublié les propos étonnants (pour ne pas dire plus) de tel responsable de la diplomatie française assurant d'autres interlocuteurs que si Giscard avait, en 1981, perdu l'Elysée, le « lobby juif » y était pour beaucoup ? Qui n'a pas été surpris d'entendre tel secrétaire d'Etat de l'ancien président de la République expliquer que s'il avait été absent

lors de la manifestation après l'attentat contre la synagogue de la rue Copernic, c'est faute d'avoir obtenu un feu vert de l'Elysée, ce qui en dit long sur la très extrême ambiguïté des rapports entretenus par l'ancien chef de l'Etat avec le monde juif ?

Pour dire les choses crûment, une certaine politique française à l'égard d'Israël a toujours intégré — en bien ou en mal, pour ou contre — la supposée et mystérieuse influence d'une communauté juive qui assurément ne méritait ni tant d'honneur ni tant d'indignité. Comme si, après avoir si longtemps sacrifié aux mythes de la fabuleuse puissance pétrolière arabe pour s'éloigner de Jérusalem, on s'intéressait à la « puissance juive » pour, par des chemins aux sinuosités tortueuses, s'en rapprocher...

Les propos de Jacques Chirac, quelles que soient ses intentions et

quel que soit le fond de sa pensée, ne peuvent être isolés de cette approche. Il paraît, disent les spécialistes, que le premier ministre cherche ainsi à glaner quelques voix juives dans la perspective d'une élection présidentielle. Peut-être...

Mais une chose, en revanche, est certaine, Jacques Chirac s'offre le luxe raffiné de montrer ses capacités redoutables de « tueur » en assassinant à sa manière Valéry Giscard d'Estaing qui, aux yeux des Israéliens et des Arabes, des juifs et des non-juifs, apparaît comme un homme sans courage, refusant d'endosser ses propres décisions et susceptible de changer de calotte comme d'autres changent de chemise. Dans le milieu de l'artisanat, on dirait que c'est de la belle ouvrage. Dans le milieu tout court, on appelle cela une exécution...

B. R.

Israël se frotte les mains

LES DECLARATIONS DE JACQUES CHIRAC HOSTILE A LA CREATION D'UN ETAT PALESTINIEN ONT ÉTÉ SALUÉES AVEC SATISFACTION PAR L'ENSEMBLE DE L'OPINION

De notre correspondant en Israël

● Jérusalem a accueilli avec la plus grande satisfaction les déclarations — surprenantes de prime d'abord — du premier ministre français Jacques Chirac au journaliste israélien Shayké Ben Porat sur le problème palestinien. Le porte-parole de la présidence du conseil, Ouri Savir a souligné hier matin que les propos de Chirac affirmant sa solidarité avec l'Etat hébreu et son rejet d'un Etat palestinien indépendant laissent bien augurer d'une nouvelle amélioration des relations franco-israéliennes.

Même si J. Chirac affirme n'avoir pas accordé d'interview à Ben Porat, le premier ministre français n'a pas pour autant démenti la teneur des propos qui lui avaient été prêtés vendredi dans les colonnes du quotidien du soir *Yedioth Aharonoth* a noté Ouri Savir. Et même si Chirac déplore que la politique israélienne dans les territoires occupés soit en contradiction avec la ligne logique à suivre, il ne s'en oppose pas moins à des négociations avec Yasser Arafat.

SHIMON PERES N'EN DEMANDAIT PAS TANT. En Israël, bien sûr, on se frotte les mains. Surtout à propos des déclarations de Jacques Chirac se rapportant à la solution du problème palestinien. La centrale nucléaire française de Bagdad n'est plus, en effet, qu'un tas de cendres. « *Pas d'Etat palestinien indépendant* », mais une « *terre* » pour les Palestiniens et un règlement de la question « *dans le cadre d'un accord avec la Jordanie* », a dit Chirac. Le premier ministre israélien Shimon Peres n'en demandait pas tant. Ce sont les thèses mêmes de son parti, le parti travailliste. Même, son ami, le président François Mitterrand, n'était jamais allé si loin.

« *Chirac a voulu faire d'une pierre deux coups : il a voulu ternir l'image de Mitterrand et de Giscard auprès de l'opinion juive de France. Maintenant, il faut s'attendre à ce que le Quai d'Orsay fasse un geste quelconque en faveur de l'OLP, pour rattraper la casse* », écrivait hier le journal *Haaretz*.

« *Chirac a encore réussi, par ses propos bien envoyés, à satisfaire Israël et les juifs français, tout en gar-*

dant les mains propres face au monde arabe. Aux Israéliens, il ne dément pas le fond de ses propos. Quant à son opposition à un Etat palestinien indépendant, aux Arabes il affirme n'avoir jamais donné d'interview au Yedioth Aharonoth », écrit Al Hamichmar (opposition de gauche).

Toujours est-il que Ben Porat, auteur d'« *Opération Babylone* », à paraître prochainement en France aux éditions Balland, n'est pas le seul à avoir mis le nez dans cette affaire de haute politique aux relents de pétrole et de fabuleux contrats, qui avait, à l'époque, fait sortir le premier ministre Menahem Begin de ses gonds.

Shlomo Nakdimon, une autre grande plume du *Yedioth Aharonoth*, qui fut, de 1978 à 1980, conseiller de presse de Menahem Begin, prépare lui aussi un livre explosif sur l'affaire « *Osirak* ». Son livre *Tammouz en flammes* (300 pages) paraîtra en Israël en septembre et sera traduit en anglais par Simon and Shuster, à Londres.

Shlomo Nakdimon, qui affirme être en possession de « *documents inédits* » soutient que les dirigeants français ont sciemment fourni à l'Irak les moyens de se doter de l'arme nucléaire « *en échange de fabuleux contrats commerciaux représentant des centaines de millions de pétro-dollars* ». On comprend maintenant le pourquoi de la gifle magistrale adressée à l'époque du raid israélien sur Bagdad par Menahem Begin, du haut de la tribune de la Knesseth, à l'ancien président Valéry Giscard d'Estaing. Begin avait traité Giscard de personne « *à pré au gain* ».

Shlomo Nakdimon assure être en possession d'un document selon lequel Giscard d'Estaing aurait affirmé à Shimon Peres, alors chef de l'opposition travailliste israélienne, lors d'un entretien qui se serait tenu à Paris en janvier 1981 : « *J'ai été forcé, malgré moi, d'approuver le contrat d'Osirak* ». Giscard d'Estaing et Jacques Chirac n'ont pas fini, apparemment, de « *s'expliquer* » sur cette affaire. Tant mieux pour Ben Porat et Nakdimon, qui n'auraient jamais pu espérer meilleure publicité pour lancer leur ouvrage. **JACQUES ISAAC PINTO**

La Ligue arabe : un coup monté

● L'absence de réactions, dans le monde arabe, aux propos de Jacques Chirac se déclarant hostile à un Etat palestinien indépendant et remettant en cause l'OLP comme représentant légitime du peuple palestinien, s'explique pour le moment par la fermeture des administrations pour la fête religieuse musulmane de l'Adha. Seul Hammadi Essid, chef de

la mission de la Ligue arabe à Paris, estimant que « *des tendances pro-sionistes au sein de la coalition gouvernementale* » aient pu inspirer de tels propos, a déclaré : « *J'ai tout lieu de croire qu'il s'agit d'un coup monté par les Israéliens contre la cohabitation en France et contre les relations traditionnelles d'amitié entre la France et le monde arabe* ». □

MUSTAPHA TLASS

La diplomatie secrète passe une thèse en Sorbonne

DEVANT UN JURY DE THESE, LE GENERAL MUSTAPHA TLASS EVOQUERA « LA METHODE STRATEGIQUE DU MARECHAL JOUKOV ». UN CADEAU A UN PUISSANT PERSONNAGE DE DAMAS QUI ŒUVRE POUR LA LIBERATION DES OTAGES FRANÇAIS AU LIBAN

Au moment où le général Mustapha Tlass, ministre syrien de la Défense, travaille sur une thèse qu'il doit présenter en Sorbonne, le centre Simon Wiesenthal de Los Angeles lance un avertissement aux autorités françaises, évoquant le danger de légitimation « *de scandaleux écrits antisémites* ». L'université française serait-elle en train de commettre le même genre de faux pas raciste que lorsqu'elle a laissé, à Nantes, Henri Roques présenter ses travaux remettant en question la réalité de l'Holocauste ? A priori non, puisque le sujet de la thèse de polémiologie du général syrien concerne « *La méthode de stratégie du maréchal Joukov* », l'homme qui pendant la Seconde Guerre mondiale conduisit l'armée rouge à Berlin.

Mais le centre Simon Wiesenthal évoque un livre du ministre arabe, *les Matzah de Sion*, publié il y a cinq ans. L'ouvrage raconte l'assassinat à Damas au XIXe siècle de deux chrétiens dont le sang aurait été utilisé pour préparer le pain azyme de la pâque juive. « *Mon livre parle d'un incident qui a eu lieu en 1840* », a expliqué le général au journal *le Monde*. Il soutient : « *Les archives historiques font foi. Tout ce que j'ai écrit dans cet ouvrage l'a été sur la base de documents que l'on peut consulter, notamment à l'université américaine de Beyrouth. C'est un faux procès...* »

Pour le centre Simon Wiesenthal, l'affaire est entendue, le général Tlass est antisémite. Il se garde bien de mettre en cause le sujet de la thèse.

Le centre, qui pourrait d'ailleurs difficilement critiquer un texte qui n'est pas encore écrit, s'attaque à la personnalité de l'auteur. Pourquoi ?

UN ANCIEN ÉLÈVE DEVENU COMMISSAIRE. Le 2 mai dernier, le professeur Charles Zorgbibe, doyen de la faculté de droit de Paris-Sud, professeur à l'École supérieure militaire de Saint-Cyr, président de la conférence des facultés de droit de Paris, et auteur d'une vingtaine d'ouvrages, dont un essai sur la cohabitation, reçoit un coup de téléphone de la part d'un de ses anciens élèves. L'étudiant est devenu commissaire. Il travaille dans une structure chargée de

collecter des renseignements, notamment dans le domaine du terrorisme. « *Il m'a demandé si je voulais bien présider le jury lors de la soutenance de thèse du général Tlass*, raconte Charles Zorgbibe qui est depuis le 23 juillet recteur de l'académie d'Aix-Marseille, une thèse dont le sujet m'a semblé extrêmement intéressant, puisqu'à ma connaissance, personne en France, ni en Europe occidentale n'est diplômé de l'académie militaire Frounzé de Moscou. Or le général Tlass l'est. Il connaît bien le fonctionnement de l'armée rouge et l'œuvre du maréchal Joukov, dont l'influence est encore très grande en Union soviétique.

« *En outre, mon interlocuteur m'a expliqué que le général Tlass était une relation privilégiée de la France et qu'il jouait un grand rôle dans les négociations menées au Proche-Orient pour parvenir à la libération des otages. Quelque temps plus tard, j'ai reçu son dossier de candidature. Nous avons examiné ses diplômes et vérifié qu'une équivalence était possible. J'attends maintenant son synopsis, son plan de travail. Je ne peux pas me prononcer avant de l'avoir vu. Mais le dossier paraît éminemment technique, et il sera soumis à des spécialistes des sciences politiques et des questions stratégiques, des personnalités incontestables. Cela n'a rien à voir avec l'affaire Roques.* »

De passage à Paris, le principal intéressé s'est montré étonné par cette subite campagne. « *Mon livre a été publié il y a cinq ans, dit-il, pourquoi en parle-t-on maintenant ?* »

Plantés au bord du trottoir entre les grilles de l'hôtel Crillon et une rangée de somptueuses Mercedes, les chauffeurs et les gardes du corps du général Tlass regardent passer les filles. Ils n'ont pas un emploi du temps aussi chargé que leur patron. Celui-ci, durant son séjour à Paris, a reçu la visite de plusieurs ministres de l'actuel et de l'ancien gouvernement. En tant que ministre de la Défense de la Syrie, il connaît parfaitement le dossier des otages français à Beyrouth.

UN ADMIRATEUR DE DE GAULLE. « *Nous sommes en relation avec le général Tlass depuis des mois, expli-*

que l'agent français qui a servi d'intermédiaire entre Charles Zorgbibe et le général Tlass. Lorsque Marcel Carton, Mme Gomez et Marcel Fontaine ont été enlevés le 22 mars 1985, nous avons repris contact avec lui, et 24 heures plus tard, il y avait quelqu'un de chez nous dans son bureau, à Damas. Nous l'avons vu passer des ordres et se démenier pour obtenir la libération de Mme Gomez et plus tard celle de Gilles Peyroles. » Indépendamment de l'affaire des otages, le général Tlass est aussi un élément important de la diplomatie française au Proche-Orient. Syrien « *franco-ophile* », c'est un admirateur du général de Gaulle et de François Mitterrand, dont il a lu tous les livres. Lui-même a écrit quarante-trois ouvrages, des essais romanesques, des livres d'histoire, des recueils de poésie. Les photographies du dernier d'entre eux (sur les roses de Damas) auraient été faites par Gina Lollobrida.

« *C'est un homme qui a une culture universelle*, continue l'intermédiaire français du général Tlass. *Il nous a fait part de son intention de faire traduire le Larousse en arabe et il nous a parlé d'un projet qui lui tient à cœur et pour lequel il a déjà l'accord de trois financiers parmi les plus riches du monde. Il s'agit de la construction d'une université internationale dont l'enseignement se fera en français et qui pourrait accueillir dix mille étudiants. Le site est choisi, un site symbolique, dans la plaine de la Bekaa, à égale distance entre Beyrouth, Damas et Baalbek. Autour de l'université, qui serait payante, calquée sur le modèle des universités américaines, il envisage de fonder une ville de cent mille habitants. Et c'est cet homme-là que l'on attaque. Soyons clairs : la manœuvre du centre Simon Wiesenthal est programmée depuis Israël et ne vise qu'à saboter un rapprochement possible entre la France et la Syrie. Tout le reste, c'est de la littérature.* »

Alors, le général Tlass pourra-t-il soutenir sa thèse sur la stratégie du maréchal Joukov ? La libération des otages passe-t-elle par un diplôme de la Sorbonne.

JEAN-MARC AMCIAN

Si ce n'est pas l'un... Si ce n'est pas l'autre...

« L'ARCHE », LE MENSUEL DU JUDAÏSME FRANÇAIS, PUBLIAIT EN MARS 1984 UNE INTERVIEW DE VALÉRY GISCARD D'ESTAING. A L'EN CROIRE, IL N'EST POUR RIEN DANS LA SIGNATURE DU CONTRAT AVEC L'IRAK

● On peut se demander, monsieur le président, si la livraison à l'Irak du plutonium nécessaire à ses centrales atomiques n'était pas de nature à mettre en danger cette sécurité.

VALÉRY GISCARD D'ESTAING. — C'est une question délicate qui mérite qu'on y réponde avec beaucoup de soin. Ce qui s'est passé à cet égard, c'est qu'un accord qui n'a pas été négocié à Paris, et à l'origine duquel ne se trouvait donc pas le président de la République, a été signé en Irak à partir d'une demande qui était celle de la création d'un centre de recherche en matière nucléaire.

LE MIRAGE DU VOTE JUIF

Avec ses quelque 300 000 électeurs, la communauté juive intéresse la commune politique. Du côté de la communauté, on rejette la notion de « vote juif », comme la prétendue existence d'un lobby. Il est vrai que la communauté juive vote à peu de voix près à l'image de la moyenne nationale des électeurs. En 1981, la communauté avait voté plus massivement que les autres électeurs pour François Mitterrand. Depuis, la gauche et la droite se répartissent assez équitablement le « vote juif ».

En raison de sa politique menée au Proche-Orient, Giscard d'Estaing était vivement critiqué à la fin de son septennat. Le renouveau juif parmi d'autres organisations, avait appelé au vote-sanction contre lui. La gaffe de Raymond Barre à la suite de l'attentat de la rue Copernic distinguant les juifs des « français innocents » avait contribué au rejet de la majorité d'alors. Jacques Chirac, dans la tradition gaulliste pro-arabe, inspirait aussi de la méfiance à l'électorat juif.

François Mitterrand a toujours bénéficié d'un préjugé favorable dans la communauté. Il était toutefois reproché à la gauche la légitimité qu'elle reconnaît à l'OLP. Quant aux candidats communistes, ils n'ont jamais recueilli les faveurs de la communauté. Depuis 1982, la plupart des leaders de l'UDF, du RPR et du PS se sont rendus en Israël.

Les clubs tels Judaïsme et Liberté, animé par le député RPR Claude-Gérard Marcus, ou socialisme et Judaïsme, dont l'épouse de Laurent Fabius, Françoise Castro, est l'une des animatrices, témoignent tout de même de l'intérêt dont la communauté juive française fait l'objet.

P.K.

CHIRAC PERSISTE

Je dirais non à un Etat corrézien, malgré mes très fortes racines. « Chirac plaisante avec le problème palestinien, persiste et signe. Répondant aux questions des journalistes qui l'accompagnaient en Corréze, il a réitéré son démenti de vendredi soir, se disant « extraordinairement surpris de voir ressortir cette interview que je n'avais pas donnée ». « Tout le monde connaît la position de la France, et il affirme, elle n'est pas à géométrie variable. »

Le problème s'est naturellement posé tout de suite pour nous de savoir s'il n'y avait pas chez les Irakiens une arrière-pensée d'utilisation militaire. Il y a deux aspects à cette question : est-ce que l'objet des recherches pouvait avoir des conséquences directes en matière militaire ? Des précautions avaient été prises et j'ai moi-même interrogé les responsables, c'est-à-dire les membres du gouvernement signataires de l'accord, puis à plusieurs reprises au ministère de l'Industrie en lui demandant d'exercer une surveillance active. Tous m'ont donné des assurances formelles.

D'autre part, il y avait le risque que le résidu, soit de l'uranium enrichi, soit du plutonium, puisse être utilisé à des fins militaires. Là aussi, nous avions pris toutes les précautions nécessaires puisque nous faisons revenir aussitôt ce qui avait été dégagé par la production.

Vous pensez qu'Israël a eu tort de détruire le réacteur de Tamouz ?

Je ne peux pas me prononcer. Cela s'est passé alors que je n'étais plus aux affaires.

LA CENTRALE IRAKIENNE DE TAMOUZ EN FLAMMES APRES LE BOMBARDEMENT DU 30 SEPTEMBRE 1980

Giscard-Chirac : la mésalliance

● Est-ce une escarmouche de plus dans l'histoire de leur guerre froide ou de leur paix armée ? Tout commence véritablement en 1974, quand Jacques Chirac décide de barrer la route de l'Élysée à Jacques Chaban-Delmas, soutenu par les barons du gaullisme. A son initiative, trente neuf parlementaires et trois ministres signent un appel de soutien à la candidature de VGE. Chirac, plus pompidolien que gaulliste, livre l'UNR à l'homme qui pour nombre de gaullistes demeure celui qui a pris, en 1969, une part décisive à l'échec de l'ultime référendum de Charles de Gaulle. C'est le temps de la grande entente Giscard-Chirac, le premier nommant le second à la tête du gouvernement.

Les choses se gâtent le 25 août 1976. Celui dont Georges Pompidou disait : « C'est mon bulldozer », claque la porte de l'hôtel Matignon. Depuis quelques semaines, les deux

hommes ont échangé des lettres après. Chirac n'entend pas abandonner le leadership de la droite à son rival-président. Il crée le RPR, dont il devient le responsable, et se lance dans une stratégie du « oui, mais », du double discours, très hostile aux giscardiens en privé, plus réservé en public.

EPREUVE DE FORCE AU GRAND JOUR. C'est au cours de l'été 1978 que l'épreuve de force entre les deux hommes apparaît réellement au grand jour. Chirac dit trois fois « non » aux propositions du président, sur la représentation proportionnelle dans les villes de plus de 30 000 habitants, sur le contrôle financier des partis politiques et sur le cumul des mandats électifs. A cela s'ajoutent deux autres désaccords, sur l'entrée de l'Espagne dans le Marché commun, que refuse le président du RPR, et sur la politique économique, pour laquelle Jacques

Chirac préconise une relance. Raymond Barre, qui l'a remplacé à Matignon, lui répond vertement en évoquant de son sujet « ceux qui sont dignes de rivaliser avec les Précieuses ridicules ».

A partir de là, les relations vont se détériorer entre le président et son ancien premier ministre, qui lance de l'hôpital Cochin, où il est hospitalisé après un accident d'automobile, le fameux appel dans lequel il dénonce, notamment, « le parti de l'étranger à la voix paisible et rassurante ». Quelques jours auparavant, les jeunes RPR en convention crient : « Giscard, démission ».

La lutte est chaude car, si la gauche est puissante, l'UDF semble avoir le vent en poupe dans le camp de la majorité. Et Chirac n'a pas l'intention d'offrir à VGE l'appas des voix nécessaires à son second septennat. VGE lui devra en partie sa défaite de 1981 puisqu'il manquera au président sortant plus d'un million des voix de la droite au second tour du scrutin. Les deux hommes ne se rencontrent pas. Ils sont fâchés. Michel Noir, député RPR, déclare : « Ils ont franchi le seuil de la rupture. »

FAIRE-PART A RAYMOND BARRE.

Il faudra attendre janvier 1985 pour qu'ils se retrouvent, en compagnie de Jacques Toubon, Jean Lecanuet, François Léotard et Michel d'Ornano, chez Robert Hersant ! Une rencontre qui répond à la nécessité de faire front à Raymond Barre, qui ne les ménage pas. VGE affirmera : « C'est moi qui ai fait les premiers pas » dans la réconciliation, ajoutant avec perfidie à propos de ces deux anciens premiers ministres : « C'est moi qui les ai nommés, à un moment où les Français ne les connaissaient pas très bien. (...) La loyauté et la fidélité sont des qualités qui se pratiquent exceptionnellement. »

Au cours des mois qui précèdent les législatives de mars 1986, VGE et Chirac se retrouvent pour défendre la cohabitation et affirmer que si la droite l'emporte, l'un d'eux devra être nommé à Matignon. Mais chacun pense d'abord à lui. Et à son avenir dans la perspective d'une élection présidentielle inscrite au plus tard à l'horizon 1988.

La droite redevenue majoritaire, François Mitterrand appelle Jacques Chirac pour former un gouvernement. Celui-ci ne rate pas l'occasion de « tuer » une nouvelle fois l'ancien président. Il lui refuse le portefeuille ministériel de l'Economie et des Finances, ainsi que le Quai-d'Orsay. Il lui propose bien la Justice, mais Valéry Giscard d'Estaing rejette cette proposition d'un provocateur. Impitoyable, le premier ministre soutiendra Jacques Chaban-Delmas contre l'ancien président dans la bataille du « perchoir ». Et en établissant des relations privilégiées avec François Léotard, Chirac tente d'isoler l'ancien président dans son propre parti.

Au fil des jours de la cohabitation, Valéry Giscard d'Estaing réapparaît, toujours digne, pour rappeler le gouvernement à ses engagements libéraux. Sur le sommet de Tokyo, qui lui donne l'occasion de se moquer du « tandem » français ou de l'assurance vieillesse, il prend ses distances avec un gouvernement dans lequel ses fidèles ont été réduits à la portion congrue.

La nouvelle pique de Chirac, dans son interview au quotidien *Yedioth Aharonoth*, vise, et n'en pas douter, à faire porter sur l'ancien président la responsabilité de décisions impopulaires dans la communauté juive française. Dans la perspective d'une élection présidentielle, cela peut toujours être utile.

PATRICK KESSEL

JACQUES CHIRAC ET VALÉRY GISCARD D'ESTAING EN OCTOBRE 1978

CHIRAC: L'AFFAIRE DE L'INTERVIEW

Ce n'était qu'une « conversation » mais il confirme son opposition à un Etat palestinien et la responsabilité de Giscard dans le contrat avec l'Irak

Cette affaire des propos tenus par Jacques Chirac à un journaliste israélien sur le Proche-Orient risque au cours des jours à venir d'agiter les eaux assoupies de la politique intérieure française. Elle a commencé dans la matinée du 8 août.

Ce jour-là, le Premier ministre reçoit Yeshayahou Ben Porat, correspondant à Paris du principal quotidien de Tel-Aviv, « Yediot Aharonot ». Le journaliste prépare un livre (« Opération Babylone ») sur le bombardement par l'aviation israélienne de la centrale nucléaire irakienne de

PAR ANNE SABOURET

Tammouz, le 7 juin 1981. Il souhaite s'entretenir avec son hôte des passages portant sur l'accord franco-irakien par lequel Paris s'engageait à fournir à Bagdad (« à des fins pacifiques ») le réacteur nucléaire d'Osirak, destiné à la centrale de Tammouz.

L'accord, rappelons-le, a été conclu à Bagdad le 18 novembre 1975 par le ministre de l'Industrie du gouvernement Chirac, Michel d'Ornano. Il a été ratifié l'année suivante par Raymond Barre, qui a succédé à Jacques Chirac à la tête du cabinet formé par le président Valéry Giscard d'Estaing.

« Je n'ai découvert l'existence de cette transaction qu'après coup, explique Chirac à Ben Porat. Tout s'est fait sans mon intervention. J'ai démissionné du gouvernement à la suite d'un conflit avec le président. A cette époque, le contrat avec l'Irak n'était pas encore signé. Raymond Barre, mon successeur au poste de Premier ministre, a poursuivi les négociations, et c'est lui qui a signé le contrat... »

« La chose est claire, mon cher monsieur, je n'ai eu aucune responsabilité dans cette affaire, mais je dois être sincère et ajouter que si on m'avait consulté, j'au-

suite page 4

Chirac : l'affaire de l'interview

Suite de la page 1

rais signé comme mon successeur. Je ne condamne pas ceux qui ont signé ce contrat, je ne veux qu'établir la vérité historique, contrairement à tout ce qui a été dit ou écrit à ce sujet. »

Deux aspects fondamentaux

Ben Porat accepte de modifier les passages de son livre qui doit paraître courant octobre. Et il profite de l'occasion pour recueillir les propos de Jacques Chirac sur le conflit arabo-israélien. Il va donner ces propos à son journal dès son retour à Tel-Aviv, le lendemain. A ce point du récit, il y a divergence sur l'accord de publication ou non des propos tenus par le Premier ministre.

Dans ce long entretien, Jacques Chirac prend position sur deux aspects fondamentaux du conflit arabo-israélien.

Il fait part de son opposition à la création d'un Etat palestinien indépendant : « La solution devra se trouver dans le cadre d'un accord avec la Jordanie. »

Il insiste sur le rejet de l'OLP comme seul représentant légitime du peuple palestinien. Cette déclaration souligne implicitement l'effacement de la position de l'OLP d'Arafat.

Une semaine après, le vendredi 15 août, à la veille du week-end, où traditionnellement le quotidien israélien double son tirage, Ben Porat sort cette « bombe » qui secoue les milieux politiques en Israël et en France.

L'ambassadeur d'Israël à Paris, le docteur Ovadia Soffer, en villégiature en Bretagne, apprend, par un journaliste d'Europe 1 qui cherche à obtenir ses commentaires sur les propos de Jacques Chirac, le contenu réel de l'entretien.

Le docteur Soffer téléphone à son fils Ron, à Tel-Aviv, un lieutenant de l'armée, qui lui lit l'article dans son intégralité.

Dans la soirée, les choses se précipitent. Maignon apporte un démenti non sur le fond mais sur la forme (la mise au point préfère faire état d'une simple « conversation » plutôt que d'une interview). On apprend que Jacques Chirac se trouve ce même jour au Maroc.

En tout cas, ce qui est important, c'est que le chef du gouver-

nement prend clairement position contre la création d'un Etat palestinien. Pour la première fois, il adopte une position sans équivoque dans le conflit israélo-arabe.

Selon les positions israéliennes, la création d'un Etat palestinien mettrait en danger Israël et la Jordanie, et retarderait le processus de paix qui devrait se baser sur des négociations jordano-israélo-palestiniennes, auxquelles prendraient part des Palestiniens « authentiques » (mot utilisé par le Premier ministre Shimon Peres), opposés au terrorisme.

Satisfaction

Hier soir, les pays arabes n'avaient pas encore réagi aux propos de Jacques Chirac. L'ambassadeur d'Israël à Paris, lui, a accueilli avec satisfaction les déclarations du Premier ministre. En revanche, il faisait preuve d'un optimisme mitigé quant aux résultats de la rencontre israélo-soviétique qui doit avoir lieu à partir de demain à Helsinki.

Cette rencontre — la première rencontre politique depuis la rupture de 1967 et sur laquelle pèsera le lourd dossier du Proche-Orient — sera peut-être le premier pas pour le rétablissement des relations diplomatiques entre l'Union soviétique et Israël. Un premier pas qui débouchera vers l'éventuelle ouverture d'un consulat, selon les experts israéliens, mais aussi, selon les mauvaises langues, sur des risques réels d'espionnage organisé par les Soviétiques dans les domaines de haute technologie.

L'affaire du « Yediot Aharonot », enfin, risque de réactiver une vieille polémique entre Jacques Chirac et Valéry Giscard d'Estaing. Le Premier ministre, on l'a vu, fait endosser la responsabilité de l'accord franco-irakien à l'ancien président. Or ce dernier, dans une interview accordée en mars 1984 à la revue l'« Arche », avait dit : « Il s'agit d'un accord qui n'a pas été négocié à Paris et à l'origine duquel ne se trouvait donc pas le président de la République. »

A la suite de cette interview, Jacques Chirac avait souligné que Valéry Giscard d'Estaing avait, au contraire, été associé étroitement à toutes les phases de l'accord conclu entre Paris et Bagdad.

LE FIGARO

premier quotidien national français

★ A X X LUNDI 18 AOUT 1986 (N° 13 052) — ÉDITION DE 5 HEURES — PRIX : 4,50 F

« Interview » de Chirac : satisfaction en Israël

Pour le premier ministre, il ne s'agit pas d'une interview à un journal israélien, mais d'une simple conversation avec un journaliste.

« Tout le monde connaît la position de la France » sur le problème palestinien. « Elle n'est pas à géométrie variable et tout le monde connaît mes propres positions », a déclaré hier M. Jacques Chirac répondant brièvement aux questions de la presse sur les propos qui lui ont été prêtés, vendredi dernier, par le journal israélien « Yedioth Aharonot ». Le premier ministre a réaffirmé, comme l'avait fait Matignon dans un communiqué le 15 août, qu'il n'avait pas donné d'interview à ce journal.

Ce journal attribuait au premier ministre français des propos affirmant qu'il n'était pas favorable à la création d'un État palestinien. Interrogé à ce sujet dimanche, il s'est borné à répondre : « Je dirais non à un État corrézien malgré mes très fortes racines. »

M. Chirac a expliqué qu'il avait « rencontré le 8 août dernier un journaliste israélien, M. Ben Porat à sa demande, au sujet d'un livre qu'il écrivait. J'ai été extraordinairement surpris de voir ressortir cette interview que je n'avais pas donnée », a-t-il précisé.

Les propos rapportés par le « Yedioth Aharonot » avaient cependant été accueillis avec une grande satisfaction, samedi, par les autorités israéliennes. « Ces affirmations sont une preuve supplémentaire des sentiments d'amitié du premier ministre français à l'égard d'Israël, ce qui permet d'espérer une nouvelle amélioration des relations entre Paris et Jérusalem », avait déclaré M. Ouri Savir, porte-parole du gouvernement israélien.

Parmi les propos attribués à Jacques Chirac figurait : « Je suis un des rares hommes politiques français à rejeter le principe que l'O.L.P. soit le seul représentant légitime du peuple palestinien... Si je n'ai jamais rencontré Yasser Arafat, ce n'est peut-être pas fortuit. »

L'association France-Palestine a exprimé dès hier, « sa plus vive inquiétude » à l'égard de ces déclarations, estimant « que ces thèses rompent avec la politique de Charles de Gaulle au Proche-Orient et vont à l'encontre des résolutions de l'O.N.U. ». L'association poursuivait : « A quel titre le premier ministre d'un État indé-

pendant comme la France jugerait-il qu'un peuple n'a pas le droit à l'autodétermination, à un État indépendant et à choisir ses représentants ? »

Pour sa part, M. Hammadi Essid, chef de mission de la Ligue arabe à Paris, considère que la confirmation des propos cités dans le journal israélien « constituerait, évidemment, un recul grave par rapport à la ligne imprimée par le général de Gaulle et jamais démentie depuis ». M. Essid a également affirmé ne pas « douter qu'au sein de la coalition gouvernementale française, il y ait des tendances proisraéliennes capables d'inspirer ces propos », sans apporter plus de précision.

L'Association de solidarité franco-arabe (A.F.S.A.) a également, mais indirectement, critiqué les paroles de Jacques Chirac, en affirmant que « la réaffirmation du peuple palestinien à se constituer en État souverain sous la conduite de l'O.L.P. est une condition indispensable à un règlement juste et durable » au Proche-Orient.

Réactions internationales après les propos du Premier ministre

Chirac: «J'aurais signé avec l'Irak comme Barre»

LES déclarations de Jacques Chirac publiées le 15 août par le journal israélien « Yediot Aharonot » sortent quelque peu de la mode de la politique de sa demi-torpeur estivale. (Demi-torpeur seulement, car il y a toujours l'affaire du découpage électoral dont on va reparler cette semaine.)

Les propos de Jacques Chirac remontent au 8 août. Ce jour-là, le Premier ministre recevait le journaliste israélien Ben Porat. Les déclarations du chef de gouvernement portent sur deux points. **Premièrement : le problème palestinien.** Jacques Chirac ne croit pas que la solution puisse être trouvée dans la création d'un État palestinien. Certes, il faut que ces derniers aient une terre, mais Chirac voit plutôt la solution dans le cadre d'une négociation avec la Jordanie. D'autre part, il met en doute la représentativité de l'O.L.P. et de Yasser Arafat, considérant qu'elle ne saurait représenter à elle seule tout le peuple palestinien.

Vérité historique

Deuxièmement : Chirac évoque l'affaire du réacteur nucléaire expérimental OSIRAK construit à Bagdad à la fin des années 70 et détruit en juin 1981 par les Israéliens selon lesquels ce réacteur pourrait permettre ultérieurement à l'Irak d'avancer vers la construction de bombes nucléaires.

Chirac était Premier ministre de Giscard lorsque les négociations furent engagées pour la construction d'OSIRAK. Mais il déclare au journaliste israélien : « Je n'ai pris aucune part personnellement dans ces négociations. Elles ont été entièrement menées par mon ministre de l'Industrie de l'époque (N.D.L.R. Michel d'Ornano), en étroite collaboration avec le président Giscard d'Estaing... Je n'ai découvert l'existence de cette transaction qu'après coup.

Quand j'ai démissionné en 1976 du gouvernement, le contrat avec l'Irak n'était pas encore signé. Il l'a été par mon successeur au poste de Premier ministre, Raymond Barre, qui a poursuivi les négociations. Je n'ai eu aucune responsabilité dans cette affaire mais je dois être sincère et ajouter que si l'on m'avait consulté, j'aurais signé comme mon successeur. Je ne condamne donc pas ceux qui ont signé ce contrat.

Je ne veux qu'établir la vérité historique. »

Aussitôt après la parution de l'interview, l'hôtel Matignon a nié que le Premier ministre ait reçu le journaliste israélien pour une interview. Il s'agissait d'avoir avec lui une conversation, ce journaliste préparant un livre sur l'affaire du réacteur Osirak. **Mais le démenti ne porte, en somme, que sur la forme et non sur le fond des propos prêtés à Jacques Chirac.** Il y a donc eu des réactions internationales. Du côté israélien, on se félicite de la prise de position du Premier ministre français. En revanche, du côté de la ligue arabe, on parle de « recul grave » par rapport à la ligne imprimée par le général de Gaulle à la politique française au Moyen-Orient et jamais démentie depuis lors.

Mais il peut y avoir aussi quelques remous dans la politique intérieure française : en effet, Valéry Giscard d'Estaing a toujours soutenu, et

notamment dans une interview publiée en 1984 par la revue « L'Arche » qu'il n'était pour rien dans l'accord négocié sous son septennat pour la construction du réacteur en Irak. « Il s'agit d'un accord qui n'a pas été négocié à Paris et à l'origine duquel ne se trouvait donc pas le président de la République française. »

Alors, Giscard ou Chirac ? Qui a négocié la construction du fameux réacteur nucléaire détruit par les Israéliens ? La polémique va-t-elle rebondir à la suite des déclarations de Jacques Chirac ?

On pourrait croire que la question n'a plus qu'un intérêt historique rétrospectif puisque Osirak a été détruit par les avions israéliens. Mais il y a aussi l'existence d'une importante communauté israélite française, qui suit toujours avec le plus grand intérêt de telles affaires... et qui vote puisqu'elle est française.

Jean BRIGOULEIX

M. Chirac relance une polémique avec M. Giscard d'Estaing

Les déclarations de M. Chirac à un quotidien israélien sur la politique française au Proche-Orient risquent de provoquer des remous. Le premier ministre rejette à nouveau sur M. Giscard d'Estaing la responsabilité de l'accord nucléaire franco-irakien de 1975 ; il se prononce, d'autre part, contre la création d'un Etat palestinien, éventualité que M. Mitterrand ne rejette pas (1).

L'hôtel Matignon a démenti, vendredi 15 août, que le premier ministre ait accordé une interview au quotidien israélien *Yediot Aharonot*, dans laquelle M. Chirac semble rejeter sur M. Giscard d'Estaing la responsabilité de la signature de l'accord nucléaire franco-irakien de 1975 — accord qui suscita une tension certaine entre la France et l'Etat hébreu. « Le premier ministre [actuellement en visite privée au Maroc] tient à faire savoir qu'il n'a donné aucune interview au journal *Yediot Aharonot* », a indiqué un communiqué de Matignon, qui ajoute : « Les propos qui lui sont prêtés semblent émaner d'une conversation du 8 août

dernier qui a eu lieu à Paris entre le premier ministre et le journaliste israélien Ben Porat à l'occasion de l'enquête effectuée par celui-ci pour la rédaction d'un ouvrage historique relatif à certains problèmes du Moyen-Orient et qui doit paraître prochainement. »

Al. Fr.

(Lire la suite page 3.)

(1) Le 4 mars 1982, au cours d'un voyage en Israël, M. Mitterrand avait déclaré devant la Knesset : « Le dialogue suppose que chaque partie puisse aller jusqu'au bout de son droit, ce qui, pour les Palestiniens comme pour les autres, peut le moment venu signifier un Etat. »

Proche-Orient

M. Chirac relance la polémique avec M. Giscard d'Estaing

(Suite de la première page.)

La mise au point de Matignon ne dément pas sur le fond des propos de M. Chirac, tels que le quotidien israélien les a publiés dans son édition de vendredi. Le premier ministre s'y dégage de toute responsabilité dans la conclusion de l'accord de 1975 qui a abouti à la fourniture à l'Irak du réacteur nucléaire d'Osirak (à Tammouz) bombardé par l'aviation israélienne en juin 1981. Selon les déclarations publiées par *Yediot Aharonot*, M. Chirac indique notamment : « Je n'ai jamais évoqué [la fourniture de ce réacteur] dans mes entretiens avec le président Saddam Hussein [le chef de l'Etat irakien] ; cette affaire a été traitée par le ministre de l'Industrie [à l'époque, M. Michel d'Ornano, un proche de M. Giscard d'Estaing], en étroite relation avec le président de la République, M. Giscard d'Estaing, et s'est concrétisée après ma démission du poste de premier ministre. » « Cela dit, poursuit M. Chirac, je ne condamne nullement ce contrat que j'aurais moi-même signé le cas échéant. » Il estime que le bombardement du réacteur par l'aviation israélienne a été « une grave erreur » : « J'ai ouvertement condamné ce raid (...) parce que je suis profondément convaincu — et c'est aussi l'avis des experts internationaux — que cette centrale n'aurait jamais pu servir à des fins militaires. » Interrogé sur l'éventuelle fourniture d'un nouveau réacteur français à l'Irak, le premier ministre déclare « comprendre les sentiments d'inquiétude suscités en Israël par cette possibilité » et ajoute : « Il est cependant sûr et certain que je ne ferai jamais rien qui puisse nuire à Israël, parce

que je suis solidaire de ce pays et de ses valeurs. »

La publication de ces propos risque de relancer une vieille polémique entre M. Chirac et M. Giscard d'Estaing. Car ce dernier, dans une interview accordée au début du mois de mars 1984, au mensuel *L'Arche*, une des principales publications de la communauté juive en France, avait semblé, lui, rejeter sur M. Chirac, la responsabilité de l'accord nucléaire franco-irakien signé en novembre 1975, à Bagdad, par M. d'Ornano. L'ancien président soulignait notamment : « Il s'agit d'un accord qui n'a pas été négocié à Paris et à l'origine duquel ne se trouvait donc pas le président de la République. » Il précisait que « des précautions nombreuses avaient été prises », mais estimait — contrairement à ce que semble penser M. Chirac, beaucoup plus catégorique sur ce point — que « la question que l'on peut toujours se poser est celle de savoir s'il ne s'agissait pas là [pour les Irakiens] d'un premier étage de connaissances dont ils auraient imaginé pouvoir faire par la suite une utilisation militaire. » Déjà, en 1984, M. Chirac avait fait savoir, en réponse à ces propos, que M. Giscard d'Estaing avait été associé étroitement à toutes les phases — préparation, signature, exécution — de l'accord franco-irakien.

A l'époque, dit encore M. Chirac — selon la version de *Yediot Aharonot*, — « je n'ai pas voulu réagir officiellement. Mais après quelque temps, je l'ai rencontré [M. Giscard d'Estaing] et je lui ai dit : « Vous ne manquez pas de culot. » Il a ri, mais n'a pas réagi. »

De Tel-Aviv, M. Ben Porat nous a indiqué qu'il était « très

navré » de ce malentendu avec M. Chirac, mais était « absolument persuadé que le premier ministre lui avait accordé une interview » lors de leur entretien à Paris. Le journaliste relève à ce sujet qu'il a très ouvertement enregistré au magnétophone les propos que lui tenait le premier ministre. « Je ne veux surtout pas que cette affaire crée un incident », a encore déclaré M. Ben Porat.

Dans les déclarations publiées par *Yediot Aharonot*, M. Chirac souligne, d'autre part, qu'il n'est pas partisan de la création d'un Etat palestinien indépendant. « Je ne suis pas favorable, dit-il, à un Etat palestinien indépendant, mais il faut assurer aux Palestiniens leur propre terre ; je pense que la question doit être réglée dans le cadre d'une solution négociée avec la Jordanie et je suis favorable à toute initiative pouvant déboucher sur de bonnes relations entre Israël et le roi Hussein. »

« Si je n'ai jamais rencontré Yasser Arafat (le chef de l'OLP), ce n'est peut-être pas fortuit », dit M. Chirac, qui déclare encore : « Je suis un des rares hommes politiques français à rejeter le principe que l'OLP soit le seul représentant légitime du peuple palestinien (...). J'ai appris par la radio un beau matin en me rasant que l'OLP avait ouvert un bureau à Paris et j'en ai été fort mécontent. J'ai immédiatement téléphoné à mon ministre des affaires étrangères, Sauvagnargues, et il s'est avéré qu'il n'en avait rien su non plus et que tout avait été fait par l'Elysée. J'ai protesté (mais) n'ai pas voulu faire de crise à la suite de cette affaire. »

Si la politique française n'est effectivement pas de reconnaître l'OLP comme seul représentant des Palestiniens, Paris s'est, cependant, toujours attaché à entretenir de bonnes relations avec M. Arafat et les propos de M. Chirac, à ce sujet, seront sans doute fort peu prisés au Quai d'Orsay.

Après avoir critiqué la politique des implantations israéliennes dans les territoires occupés, le premier ministre — toujours dans l'entretien publié par *Yediot* — se félicite « d'éprouver des sentiments de sympathie tant à l'égard des pays arabes que d'Israël ». Enfin, le premier ministre souligne qu'il a vivement approuvé la récente rencontre du chef du gouvernement israélien, M. Shimon Pérès, avec le roi Hassan II du Maroc. Ce dernier a reçu M. Chirac vendredi soir à Rabat et a offert un dîner en son honneur.

Al. Fr.

● La réaction de l'ambassadeur d'Israël en France. — M. Ovadia Sofer s'est félicité, ce samedi matin 16 août, de la prise de position de M. Chirac au sujet de la création d'un Etat palestinien indépendant. Dans une déclaration qu'il nous a faite, l'ambassadeur, tout en soulignant qu'il n'avait pas vu l'original des propos de M. Chirac, relève que l'opposition du premier ministre à la création d'un Etat palestinien « est un point très important ». « Je vois là une position claire, une approche réaliste et pragmatique (...), vouloir créer un autre Etat dans la région ne peut que retarder une solution au problème palestinien », ajoute-t-il. M. Sofer affirme encore qu'il n'a « aucunement été mêlé » à l'organisation de cet entretien entre M. Chirac et le journaliste Ben Porat.

Le Monde 18.8.86

Jacques Chirac et la question palestinienne

LA PUBLICATION par le « Yediot Aharonot » d'une « interview » du Premier ministre Jacques Chirac dans laquelle ce dernier affirmait n'être pas « favorable à un Etat palestinien indépendant » a provoqué un beau tollé. Jacques Chirac s'est ainsi déclaré dimanche en Corrèze « extraordinairement surpris de voir ressortir » une interview « qu'il n'avait pas donnée ».

Le Premier ministre n'a toutefois pas démenti avoir tenu les propos que lui a prêtés le journaliste israélien Ben Porat qui lui avait demandé une entrevue le 8 août au sujet d'un livre qu'il écrivait. Au cours de cet entretien, Jacques Chirac avait également affirmé, selon le journal, n'avoir joué aucun rôle dans la signature entre Bagdad et Paris du contrat Osirak.

Les réactions n'en ont pas moins été vives. Pour le représentant à Paris de la Ligue arabe : « Si ces propos étaient confirmés, ils constitueraient évidemment un recul grave par rapport à la ligne imprimée par le général de Gaulle et ne manqueraient pas de provoquer une réaction légitime dans le monde arabe. »

Israël s'est au contraire réjoui de ces déclarations qui « sont une preuve supplé-

mentaire des sentiments d'amitié » de Jacques Chirac à l'égard de l'Etat juif. Dimanche, Jacques Chirac s'est borné à dire : « Tout le monde connaît la position de la France sur le problème palestinien. Elle n'est pas à géométrie variable ». Interrogé sur la création d'un Etat palestinien, il a ajouté : « Je dirais non à un Etat corrézien malgré mes très fortes racines. »

LE MATIN

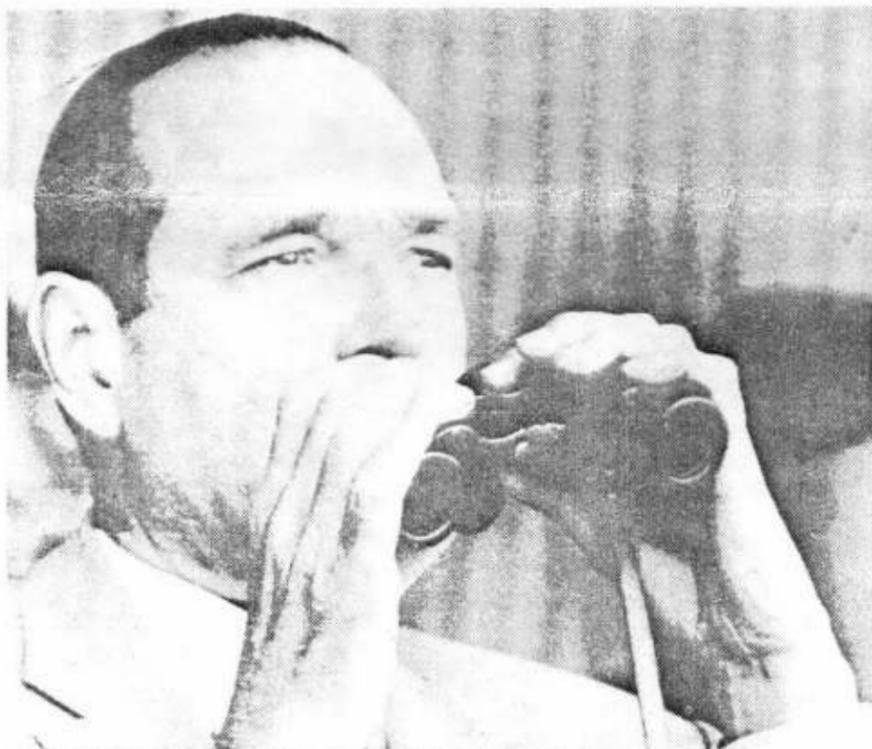
Football :
Marseille bat le Racing
par 1 but à 0 (p. 22)

DE PARIS

Mis en cause dans un livre qui va bientôt paraître

CHIRAC CHARGE GISCARD DU PECHÉ CONTRE ISRAËL

Dans une interview publiée hier par un journal israélien, Jacques Chirac donne sa version de l'« affaire Osirak » et des circonstances de l'ouverture d'un bureau de l'OLP à Paris, lorsqu'il était premier ministre de Valéry Giscard d'Estaing. Il rejette totalement sur VGE la responsabilité de ces épisodes qui avaient passablement nui aux relations franco-israéliennes et que l'ouvrage écrit par un journaliste de Jérusalem lui impute (p. 7)

JACQUES CHIRAC : UNE FAÇON DE DESAVOUER L'EX-PRESIDENT...

... QUI, A L'EPOQUE, NE REGARDAIT ISRAËL QUE DE TRES LOIN

TOURISME

Les étrangers ne sont plus ce qu'ils étaient

● Effarouchés par les bombes terroristes, les retombées de Tchernobyl et la chute du Dollar, les touristes américains ont boudé Paris et les côtes

françaises. Les Japonais ont également évité nos rues. Heureusement, les Sud-Américains sont venus en force

(p. 2 et 3)

« 400 COUPS »

Jean-Pierre Léaud écroué après une agression

● Le comédien a été arrêté hier pour avoir agressé une vieille dame de quatre-vingts ans, sa voisine, qu'il a

sérieusement blessée avec un pot de fleurs. Le parquet a demandé une expertise psychiatrique

(p. 32)

NASA

Reagan donne la priorité au militaire

● Le président des Etats-Unis a décidé que la NASA ne lancerait plus de satellites commerciaux mais qu'« elle sera chargée des cargaisons

importantes pour la sécurité nationale ». Il a par ailleurs ordonné la construction d'une quatrième navette spatiale

(p. 32)

HISTOIRE DANS UNE INTERVIEW A UN JOURNAL ISRAËLIEN, JACQUES CHIRAC TENTE DE REGLER SON CONTENTIEUX AVEC ISRAËL EN FAISANT PORTER A VALÉRY GISCARD D'ESTAING LA RESPONSABILITE DE L'« AFFAIRE OSIRAK » ET DE L'OUVERTURE DU BUREAU DE L'OLP A PARIS

Israël : Chirac charge Giscard

Un lourd parfum de règlement de comptes plane sur l'interview accordée par Jacques Chirac au quotidien israélien *Yediot Aharonot*. En effet, le premier ministre prend violemment le contrepied de l'ancien président Giscard d'Estaing, sur deux points au moins : l'affaire de la vente du réacteur Osirak à l'Irak, et l'ouverture d'un bureau de l'OLP à Paris.

Pour « rétablir la vérité historique », le premier ministre n'hésite pas à se décharger de ces deux décisions capitales qui avaient assombri les relations franco-israéliennes dans les années 1978-1980. Jacques Chirac était déjà en effet locataire de Matignon et donc un des principaux responsables de ce qui avait été considéré à l'époque par Jérusalem comme des « provocations ».

Valéry Giscard d'Estaing y a gagné une franche hostilité de la communauté juive française, qui s'est exprimée de façon organisée en mai 1981, contre le candidat UDF. Jacques Chirac, de son côté, en a gardé une réputation de pro-irakien tenace, qui ne lui a pas non plus attiré les faveurs des proches de l'Etat d'Israël.

Quelle mouche a piqué le premier ministre en plein mois d'août, pour ainsi bouleverser les idées reçues sur cette période ? Toute l'affaire est en réalité plus scabreuse qu'il n'y paraît. Dans la présentation de son interview, le journaliste israélien Ben Porat raconte qu'il a en réalité été convoqué par Jacques Chirac qui lui aurait dit : « Je vais vous raconter moi-même toute la vérité. » Ayant eu vent de la parution très prochaine en France d'un ouvrage sur toute l'affaire Osirak, dû au même Ben Porat, Chirac se serait ému de la contre-publicité qu'elle pourrait lui faire, et aurait décidé de désamorcer la bombe avec l'auteur lui-même.

Il aurait alors saisi son téléphone et appelé l'ambassadeur d'Israël en France, Ovadia Sofer. C'est ce dernier qui aurait suggéré au premier ministre d'accorder une interview à un grand journal israélien pour faire le point sur toute l'affaire et neutraliser par avance toute révélation compromettante. En retour, Chirac n'a pas été ingrat pour ce service rendu : il a réaffirmé avec une force peu courante son hostilité à la création d'un Etat palestinien, répétant avec insistance, et le journal israélien en fait ses gros titres : « Je ne ferai jamais rien qui puisse nuire à Israël. »

Jacques Chirac et son parti le RPR, comme la plus grande partie de la droite française, se doivent de reconquérir la communauté juive. Après la politique d'équilibre menée au Pro-

che-Orient, par le Parti socialiste et plus particulièrement par François Mitterrand depuis 1981, les voyages à Jérusalem des dirigeants UDF et RPR se sont succédés.

Dans cette interview, Jacques Chirac soutient, comme les Américains, la solution jordanienne. Un bon moyen pour le premier ministre de se refaire une virginité face à une communauté juive française encore réticente. A la clé de cette stratégie, peut-être quelques voix supplémentaires pour un futur candidat ? Jacques Chirac confirme d'une certaine manière cette hypothèse en déclarant à la fin de l'interview : « Il est encore trop tôt pour savoir si je serai candidat à la prochaine élection présidentielle. »

RUTH ELKRIEF
ET LAURENT MUNNICH

JACQUES CHIRAC VIEN DE TENTER D'ECLAIRCIR SON CONTENTIEUX AVEC LA COMMUNAUTE JUIVE. ICI AVEC SHIMON PERES, LORS D'UN DE SES VOYAGES A PARIS

« Je lui ai dit : "Vous ne manquez pas d'insolence..." »

● Dans son interview exclusive au quotidien israélien indépendant *Yediot Aharonot* publiée hier sur deux pages en Israël, le premier ministre français Jacques Chirac a tenu à mettre les choses au clair sur le rôle qu'on lui a prêté dans l'affaire du réacteur nucléaire expérimental français Osirak construit sous son ministère à Bagdad vers la fin des années soixante-dix.

Les experts israéliens étant parvenus à la conclusion que sous le couvert d'une inoffensive centrale nucléaire destinée à produire de l'énergie, l'Irak tentait de se doter de l'arme atomique, le premier ministre Menahem Begin donna l'ordre à l'armée de l'air israélienne de détruire le réacteur Osirak. Le 7 juin 1981, à la suite d'un raid spectaculaire à plus de 2 000 kilomètres de leur base, des appareils israéliens détruisirent Osirak.

« Je vais vous dire exactement ce qui s'est passé et pourquoi. Le rapprochement franco-irakien s'est fait à mon initiative, c'est vrai (...) Mon opinion était que l'Irak était important pour la France. C'est un pays fort peuplé, riche en eau et en pétrole. Une extension de l'influence soviétique dans cette région aurait été à mon avis lourde de conséquences. (...) Ma conclusion était que s'il y avait une voie permettant de lier l'Irak à l'Occident, la France pouvait être cette voie. »

« Au cours d'une seconde visite en Irak (Jacques Chirac s'y était rendu une première fois en 1974 au lendemain de son entrée à Matignon, sous la présidence de Valéry Giscard

d'Estaing) en compagnie du ministre de l'Industrie de mon gouvernement, Michel d'Ornano, qui était très proche du président Giscard d'Estaing, des négociations pour la livraison d'une centrale nucléaire à l'Irak furent entamées. »

« Ecoutez bien ceci : personnellement je n'ai pris aucune part dans ces négociations. Elles ont été entièrement menées par mon ministre de l'Industrie en étroite collaboration avec le président Giscard d'Estaing. Je ne m'en suis pas du tout occupé. Je n'ai jamais eu d'entretien à ce sujet avec Saddam Hussein. Ces négociations se sont déroulées, comment dirai-je, en marge. Pour ce qui me concerne, j'ai conclu une série d'accords et de contrats (avec l'Irak) dans les domaines de la construction urbaine, de l'aménagement d'un réseau routier et de l'agriculture. »

AUCUNE RESPONSABILITE DANS CETTE AFFAIRE. « Je n'ai découvert l'existence de cette transaction qu'après coup. Tout s'est fait sans mon intervention. Après quoi, comme vous le savez, j'ai démissionné du gouvernement à la suite de conflits avec le président qui se sont poursuivis durant plusieurs mois (...) A cette époque, le contrat avec l'Irak n'était pas encore signé. Raymond Barre, mon successeur au poste de premier ministre, a poursuivi les négociations et c'est lui qui a signé le contrat. »

« La chose est claire et nette, mon cher monsieur : je n'ai eu aucune responsabilité dans cette affaire. Mais je dois être sincère et ajouter que si l'on m'avait consulté, j'aurais signé

comme mon successeur. Je ne condamne donc pas ceux qui ont signé ce contrat. Je ne veux qu'établir une vérité historique contrairement à tout ce qui a été dit ou écrit à ce sujet. »

« J'ai procédé après coup à un examen de la question et je suis parvenu à la conclusion — et c'est mon intime conviction — que toutes les garanties nécessaires destinées à empêcher l'utilisation du réacteur à des fins militaires avaient été fournies. Et c'est pourquoi je suis persuadé qu'Israël a commis une grave erreur envers Bagdad (...) Voilà pourquoi j'ai fermement condamné sans équivoque l'attaque de votre armée de l'air sur la centrale. C'est la vérité, toute la vérité et j'ai tenu à ce que vous l'entendiez de ma bouche. »

Se référant par la suite aux déclarations de l'ancien président Giscard d'Estaing qui avait affirmé que Jacques Chirac avait eu un rôle central dans la livraison du réacteur Osirak à l'Irak, le premier ministre a ajouté :

« Oui, j'ai lu ce qu'il a dit à ce sujet. Sachez que ces déclarations ont fait des gorges chaudes dans tous les milieux politiques en France. Je n'ai pas voulu à l'époque réagir officiellement. Mais après quelque temps je l'ai rencontré (Giscard d'Estaing) et je lui ai dit : "Vous ne manquez pas d'insolence." Il a ri, mais n'a pas réagi. »

UNE TERRE AUX PALESTINIENS. Deuxième volet de l'interview sur l'OLP et l'Etat palestinien indépendant. « Je suis l'un des rares hommes politiques français à rejeter le principe que l'OLP soit le seul représentant légitime du peuple palestinien. »

C'était d'ailleurs, soit dit en passant, la position de feu Georges Pompidou. A l'époque, quand j'étais premier ministre (sous la présidence de Giscard d'Estaing), j'ai appris par la radio un beau matin en me rasant que l'OLP avait ouvert un bureau à Paris, j'en ai été fort mécontent. J'ai immédiatement téléphoné à mon ministre des Affaires étrangères, Sauvagnargues, et il s'est avéré qu'il n'en avait rien su non plus et que tout avait été fait par l'Elysée. J'ai protesté auprès du président Giscard d'Estaing (...) mais ce qui était fait était fait, et je n'ai pas voulu de crise à la suite de cette affaire. Je n'ai jamais rencontré Yasser Arafat et je suis l'un des rares en France à ne pas l'avoir rencontré. Et il est superflu de préciser que la chose n'est pas due au hasard. »

« Je fais partie de ceux qui considèrent qu'il faut, d'une manière ou d'une autre, accorder aux Palestiniens une terre qui leur soit propre. Et c'est pourquoi j'estime que les implantations dans les territoires (de Cisjordanie à Ghaza) sont le fruit d'une politique qui ne va pas dans la bonne direction. Si je ne l'ai jamais dit publiquement c'était pour ne pas jeter de l'huile sur le feu. La situation est assez tendue comme cela. »

« Non, je ne suis pas en faveur d'un Etat palestinien indépendant. Soit dit en passant, personne ne soutient vraiment la formule d'un Etat palestinien indépendant, si ce n'est pour les besoins d'un discours. C'est une formule rhétorique, elle n'est pas réaliste. La solution devra se trouver dans le cadre d'un accord avec la Jordanie, qui reste encore à définir. Et ce n'est certainement pas à moi de le faire. »

ISAAC PINTO

GARCIA LORCA, UN POETE MORT DE LA GUERRE

Il y a cinquante ans jour pour jour, Federico Garcia Lorca était fusillé à l'aube, sur un mont de terre sèche dominant Grenade. Autour de cette exécution, symbole de la répression politique contre la création, Grenade rend hommage à l'auteur du romancero gitan. Lire page 23.

4,90 F. LUNDI 18 AOUT 1986

• NELLE SERIEN° 1631

Libération

Arrestation en douceur du meurtrier de Chauffourt

Repéré dans une grange à proximité du village de Chauffourt, Francis Coupas, qui avait tué mercredi dernier quatre personnes, a été cueilli en douceur par les gendarmes qui ratissaient la région. Lire page 9.

Le Premier ministre nie toute responsabilité dans l'accord nucléaire franco-irakien de 1975

QUAND JACQUES CHIRAC RECRIT L'HISTOIRE

En chargeant Valéry Giscard d'Estaing et Michel d'Ornano de l'entière responsabilité de la livraison de la centrale de Tammouz à l'Irak, Jacques Chirac a relancé au beau milieu de l'été une vieille polémique. Ni l'ancien président, ni son ministre de l'Industrie de l'époque n'ont encore jugé utile de répliquer. La version du Premier ministre n'en reste pas moins contestable au seul regard des faits établis corroborés et complétés par l'enquête de deux journalistes israéliens dont le livre « Opération Babylone » paraîtra prochainement à Paris. Lire pages 2 à 4.

Soudan: la famine comme arme

La guérilla du Sud-Soudan a abattu samedi un avion civil avec 57 passagers. Les rebelles veulent ainsi affamer plusieurs villes assiégées ravitaillées par avion. Lire page 19.

Tjibaou l'emporte au congrès du FLNKS

Il a convaincu le mouvement indépendantiste de continuer, dans l'attente du referendum, à jouer le jeu des institutions régionales. Lire page 6.

SPORTS FORMULE 1: A ZELTWEG PROST REJOINT FANGIO

Alain Prost remporte sa troisième victoire de la saison et n'est plus maintenant qu'à trois points de Nigel Mansel.

Alain Prost remporte la vingt-quatrième victoire de sa carrière et rejoint le prestigieux pilote argentin Juan-Manuel Fangio.

ANTILLES-REUNION 7,80 F. • ALGERIE 2,50 DA. • ALLEMAGNE 2 DM. • AUTRICHE 10 S. • BELGIQUE 35 F. • CAMEROUN 400 F. CFA. • CANADA 5 L. 50 C. • COTE D'IVOIRE 35 F. CFA. • DANEMARK 10 Kr. • EGYPTE 2 L. • ESPAGNE 140 Ptas. • ETATS-UNIS 5 L. 25 C. • FINLANDE 8,50 Mk. • GABON 300 F. CFA. • GRANDE-BRETAGNE 60 p. • GRECE 120 Dr. • ITALIE 100 L. • LUXEMBOURG 34 F. • MAROC 5 Dh. • PAYS-BAS 2,25 Fl. • PORTUGAL 120 Esc. • SENEGAL 300 F. CFA. • SUEDE 10 Kr. • SUISSE 1,90 F. • TUNISIE 400 M.

CHIRAC RECRIT
L'HISTOIRE D'OSIRAK

« Je ne suis pas pour un Etat palestinien... »
a déclaré le Premier ministre français

CHIRAC PLACE LA CHARGE D'OSIRAK SOUS LES PIEDS DE GISCARD

Novembre 1974 : Jacques Chirac se rend à Bagdad pour signer un protocole d'accord scientifique et nucléaire. 5 septembre 75 : Saddam Hussein en voyage officiel à Paris. 18 novembre 75 : l'accord franco-irakien pour l'utilisation de l'énergie nucléaire à des fins pacifiques est signé à Bagdad. 7 juin 81 : l'aviation israélienne détruit la centrale d'Osirak à Tammouz, près de Bagdad. 8 août 1986 : Jacques Chirac nie toute responsabilité dans l'accord franco-irakien dont il attribue à Giscard la paternité dans une interview donnée au journaliste israélien Ben Porat, qui prépare, avec son confrère Uri Dan, un livre sur les dessous de l'affaire (1). Lire pages 2 à 5. (1) « Opération Babylone », de Ben Porat et Uri Dan, à paraître début octobre aux éditions Balland.

Dans un entretien publié par le quotidien israélien Yediot Aharonot, le Premier ministre rejette sur Giscard et Barre toute la responsabilité du contrat nucléaire Osirak signé avec Bagdad en 1975.

Chirac sortant d'un banquet agricole en Corrèze

De notre correspondant en Israël

Les décomptes sont encore là, dans la banlieue de Bagdad, pour prouver que Tammouz, le réacteur atomique fourni par la France, est bel et bien mort des coups que lui ont assés les avions israéliens le 7 juin 1981. Mais pas tout à fait, puisqu'il fait de nouveau la « Une » dans la presse israélienne et française, parce qu'un journaliste s'est mis en tête de savoir pourquoi, comment et surtout qui a failli doter l'Irak d'une bombe atomique. Plus précisément, quel rôle a joué Jacques Chirac dans l'affaire.

Recevant le 8 août le journaliste israélien Ishayahu Ben-Porat, le premier ministre français a nié toute implication dans l'affaire. « Ce n'est pas moi qui ai négocié la construction d'Osirak avec Bagdad, a-t-il affirmé. Les négociations ont été menées par mon ministre de l'Industrie (Michel d'Ornano, NDLR). En collaboration très étroite avec le président Giscard d'Estaing. C'est une particularité de la politique intérieure française. Moi, je n'ai jamais participé à ces négociations. Je ne me suis jamais entretenu avec Saddam Hussein de ce sujet. Le fait est que je n'ai découvert l'affaire que plus tard. » Chirac fit porter la responsabilité d'abord à Giscard, ensuite à son successeur à la tête du gouvernement Raymond Barre, « qui a signé l'accord ».

Il ne formule cependant aucune réserve sur le fond. « Si, en étant Premier ministre, a-t-il déclaré à Ben-Porat, l'affaire avait été portée à ma connaissance, j'aurais signé, comme mon successeur. Je ne condamne donc pas ceux qui ont signé l'accord. » Certes, il s'estime toujours lié à Saddam Hussein par une profonde amitié, et il garde ses sympathies pro-arabes. « Mais je n'ai jamais eu de réserves à l'égard d'Israël... Je ne ferais rien qui puisse lui nuire. Je suis solidaire d'Israël, en premier lieu dans la défense des valeurs que nous avons en commun. »

Ces propos, publiés vendredi par le quotidien israélien Yediot Aharonot, ont bien sûr suscité une réaction extrêmement ravie de la part de l'ambassadeur d'Israël à Paris, Ovadia Soffer, ainsi que du porte-parole du gouvernement israélien Ouri Savir, qui a affirmé que les déclarations de Chirac « contribueront à resserrer les liens d'amitié entre les deux pays ». D'autant que le Premier ministre a jugé bon de raconter à son interlocuteur que ce n'est pas par hasard qu'il ne s'est jamais assis auprès de Yasser Arafat et qu'il a donné à son ministre des Affaires étrangères, lors de son récent voyage à Tunis, des directives pour empêcher une rencontre avec le chef de l'O.L.P. Ce n'est pas pour plaire à l'électorat juif. Chirac nie d'ailleurs l'existence d'un vote juif en France. Mais plutôt parce qu'il ne

considère pas l'O.L.P. comme unique représentant du peuple palestinien.

La solution du problème palestinien? « Il faudra assurer, d'une façon ou d'une autre, une terre aux Palestiniens... Je ne suis pas pour un Etat palestinien. D'ailleurs, personne ne soutient un Etat palestinien, si ce n'est que dans les discours. C'est une formule rhétorique, pas une formule pratique. La solution devrait se trouver dans le cadre d'un accord avec la Jordanie ».

Le livre de Ben-Porat n'est pas le seul ouvrage consacré à Osirak. Un autre journaliste de Yediot Aharonot, Schlomo Nakkdimon publiera début septembre Tammouz en flammes, en hébreu et en anglais. Nakkdimon affirme que son livre constitue un véritable acte d'accusation contre Giscard, Barre et Chirac qui ont « fourni à l'Irak les moyens de fabriquer une bombe atomique ». Nakkdimon, ancien conseiller de presse de Menahem Begin, cite des sources dans les services secrets occidentaux ainsi que dans le Mossad, pour affirmer que « la question n'était pas de savoir si l'Irak aura la bombe, mais quand ». Les Israéliens estimaient que Tammouz produisait des armes atomiques dans la deuxième moitié des années 80, les services occidentaux quelques années plus tard.

Dans son interview avec Ben-Porat, Jacques Chirac a affirmé qu'une enquête l'a convaincu qu'il y avait « toutes les garanties nécessaires pour éviter que le réacteur ne soit exploité à des fins militaires. C'est pourquoi, ajoute-t-il, je suis convaincu qu'Israël a commis une grave erreur envers Bagdad et j'ai condamné sévèrement et sans réserve - pas nécessairement en public - l'attaque de votre armée de l'air contre le réacteur atomique. »

Dans son livre, Nakkdimon cite le ministre des relations extérieures du gouvernement de Pierre Mauroy, Claude Cheysson. Celui-ci aurait avoué à son homologue israélien Itzhak Shamir, après le bombardement de Tammouz, que l'accord avec Bagdad ne contenait pas de garanties suffisantes, que le réacteur ne serait pas utilisé à des fins militaires. Il aurait également estimé que la France n'avait pas assez pris en considération la fourniture d'accessoires par d'autres pays, qui rendaient possible la fabrication d'armes atomiques.

Nakkdimon, qui n'a pas rencontré les trois héros français de son livre, leur a néanmoins présenté une série de questions écrites, auxquelles ils ont tous répondu. « C'est lamentable », dit l'auteur, de voir comment ils se rejettent mutuellement la responsabilité. Il affirme que des dirigeants israéliens avaient averti Paris qu'Israël « ne permettrait pas la construction du réacteur », étant convaincus du danger qu'il représente.

Shalom COHEN

Les coulisses d'une interview

« J'ai été extraordinairement surpris de voir ressortir cette interview que je n'avais pas donnée » : Jacques Chirac conteste donc le titre d'« interview » pour parler d'un simple « entretien », mais ne dément rien sur le fond des propos publiés vendredi par le quotidien Yediot Aharonot. Son interlocuteur, Ben Porat, qui publiera prochainement aux Editions Balland « Opération Babylone », écrit conjointement avec son confrère Uri Dan, ne s'y trompe pas. « Il n'y a tout d'abord pas de démenti », nous a-t-il dit. « Tout ce que Matignon a déclaré, c'est que l'entretien s'était fait pour les besoins du livre et non pour être publié. Je suis navré que Matignon se soit cru obligé de faire un tel communiqué », poursuit Ben Porat qui relativise néanmoins celui-ci. « Une source à Paris, m'avait prévenu de sa publication en me conseillant de ne pas m'en émouvoir. Je suppose que Monsieur Chirac, qui était l'hôte du roi du Maroc en fin de semaine, s'est vu obligé de rassurer l'opinion arabe. Mais je le répète, il n'a pas démenti ses propos... »

Et pour cause : outre le fait que ceux-ci ont été intégralement enregistrés, le Premier ministre ne pouvait démentir pas démentir ce qu'il avait effectivement voulu voir « rectifier » dans l'ouvrage de Ben Porat et Uri Dan. Car contrairement aux affirmations de Matignon, l'entretien avec le journaliste israélien s'est fait à

la demande de Jacques Chirac et non à celle de Ben Porat. « Dans le cadre de mes recherches sur mon livre, j'avais interviewé notre ambassadeur à Paris, Ovadia Soffer, précise le journaliste-écrivain. Comme le rôle de Jacques Chirac est extrêmement important dans l'affaire du réacteur atomique à l'Irak, celui-ci m'a demandé si j'avais aussi interviewé le Premier ministre. Je lui ai répondu que non. Il m'a demandé si j'étais intéressé à obtenir une rencontre. Ainsi est née l'invitation à Matignon. »

Tout semble en réalité avoir commencé lorsque le Premier ministre a appris qu'Ben Porat s'appretait à publier un livre sur l'« Opération Babylone » et donc sur l'affaire de la vente d'un réacteur nucléaire par la France à l'Irak. Le Premier ministre a alors contacté l'ambassadeur d'Israël en France pour s'étonner que Ben Porat ait interrogé de nombreuses personnes sur cet épisode sans prendre la peine de la rencontrer. « Je souhaiterais que mon point de vue figure dans ce livre », concluait Jacques Chirac. Le peu d'empressement du journaliste israélien à répondre à cette demande aurait conduit Ovadia Soffer à insister, cette fois auprès de la maison d'édition de Ben Porat, sur la nécessité d'« éviter un incident diplomatique ».

C'est ainsi que le vendredi 8 août à 9 heures du matin, le journaliste israé-

lien se présentait au bureau du Premier ministre français, expressément invité par ce dernier. « Micro en main, Jacques Chirac a présenté en un monologue de dix minutes sa « vérité », affirme Ben Porat. Avertissant le Premier ministre que son livre était pratiquement imprimé (il doit paraître début octobre), il ne pourrait rajouter que quelques courtes précisions basées sur l'entretien, Ben Porat demandait à poser quelques questions d'actualité. « Il était tout à fait évident qu'il ne s'agissait plus de précisions sur Osirak, souligne Ben Porat. Je lui ai demandé s'il comptait se présenter aux élections présidentielles, ce qu'il pense de l'O.L.P. etc... Micro en main, il a répondu volontiers. A trois reprises, il m'a dit à propos de sujets extrêmement sensibles n'ayant rien à faire avec les relations franco-israéliennes : « ce que je vais vous dire maintenant est off the record ». Et je n'ai pas publié ces propos. »

On connaît la suite et les démentis peu convaincants du Premier ministre. Ben Porat lui, estime que l'affaire est close. « Je ne mène pas campagne contre Jacques Chirac », affirme-t-il. « Il n'a pas dit que je suis un menteur. Je ne dirais pas qu'il en est un... »

José GARÇON et
Shalom COHEN à Jérusalem.

Le coup du parapluie

L'affaire est scabreuse et — c'est le moins qu'on puisse dire — Jacques Chirac ne semble pas y patauger à son aise. Pourtant, tout indique que c'est le Premier ministre lui-même qui l'a déclenchée en « convoquant » le journaliste israélien à Matignon. Et à présent que l'affaire est en route, ce n'est certainement pas en comparant les Palestiniens aux Corréziens, comme il l'a fait hier à la sortie d'un banquet agricole, que Chirac dissipera l'impression fâcheuse produite par ses propos, repris par la presse internationale.

D'autant que, ni lui-même hier en Corrèze, ni le communiqué publié par Matignon, ne démentent les confidences du chef de gouvernement. Au contraire, cette façon de pinailler après coup sur le statut de l'entrevue entre l'homme politique et le journaliste — conversation privée ou interview officielle —, sans remettre en cause le moins du monde le fond de l'entretien, revient à dire : je n'ai jamais donné d'interview mais tout ce qu'il y a dedans est vrai.

En fait, Chirac a voulu ouvrir un parapluie, histoire de dissiper l'angoisse qu'il éprouve devant la parution prochaine d'une enquête explosive sur l'« affaire Osirak ». Le livre rappelle en effet inopportunistement qu'il est — en résumant — l'homme qui a failli donner il y a dix ans la bombe atomique à l'Irak.

En voulant ainsi se couvrir en catastrophe, le Premier ministre mouille ses amis sans la moindre vergogne. C'est Giscard qui a tout préparé, jure-t-il, et c'est Barre qui a conclu. L'ancien président a déjà fait connaître sa version des faits : moi, je n'étais pas au parfum, demandez donc à Chirac, avait-il déclaré il y a deux ans. Quant à Barre, il a lui aussi, il y a quelque temps, pris soin de dégager sa responsabilité.

Si cette manière grotesque de se refiler le bébé ne frisait pas la lâcheté et l'irresponsabilité, on rirait.

Reste que Chirac manque de dignité et de sérieux quand il explique benoîtement qu'il a appris l'ouverture du bureau parisien de l'OIP le matin « en se rasant ». L'homme est ainsi fait qu'il ne recule devant aucun effet pour se placer dans la direction où le vent souffle.

Persuadé, comme tous les hommes politiques de droite, qu'il lui faut reconquérir un hypothétique électoralat juif avant l'épreuve élyséenne, il est prêt à tout pour se débarrasser de sa réputation tenace « d'homme des Irakiens ».

Quitte, pour flatter ceux qui l'écourent, à confondre les ficelles qui font merveille dans un meeting de producteurs de lait avec les rouages et les finesses généralement en usage dans le débat international et la diplomatie.

« L'accord avec la France est le premier pas vers l'arme atomique arabe » déclara Saddam.

Les aléas d'une mémoire courte

A un mois de la publication de l'enquête des Israéliens Ben Porat et Uri Dan sur « l'affaire Osirak », Jacques Chirac s'efforce de se dépêtrer de ce dossier devenu encombrant. Quitte à ré-écrire l'histoire des relations franco-irakiennes dont il est le principal artisan.

« Vous êtes mon ami personnel. Vous êtes assuré de mon estime, de ma considération et de mon affection... ». Jacques Chirac sait, quand il faut, ne pas mégoter sur l'emphase. Et s'il en use tant, ce 5 septembre 1975, ce n'est point pour réchauffer le décor peu sévère du salon d'accueil d'Orly mais bien pour signifier toute l'importance qu'il accorde à son hôte : Saddam Hussein. Chirac ne négligera rien, en cet été finissant, pour prouver au « vice-président du Conseil de commandement de la révolution irakienne » qu'il est, en France, classé parmi les « grands » de ce monde. On le loge à l'hôtel Marigny, face à l'Élysée — d'ordinaire réservé aux rois et chefs d'État — on l'emmène en week-end aux baux de Provence et on le fait dîner dans la galerie Louis XV à Versailles...

Mais derrière les fastes officiels et les marques d'affection fort appuyées, un seul véritable gros dossier en discussion, la livraison par la France d'une centrale nucléaire à Bagdad. C'est ce dossier, sans doute devenu trop encombrant, que Jacques Chirac tente aujourd'hui tardivement de se débarrasser. Sans trop se gêner, au passage, pour réécrire quelque peu une histoire encore chaude.

La volonté évidente du Premier ministre de bousculer les idées reçues ne résiste guère au simple examen des faits. Que confie-t-il à Ben Porat, dont l'enquête minutieuse semble l'avoir alerté au point de devoir « inviter » sans tarder le journaliste israélien à Matignon? Reprenons point par point.

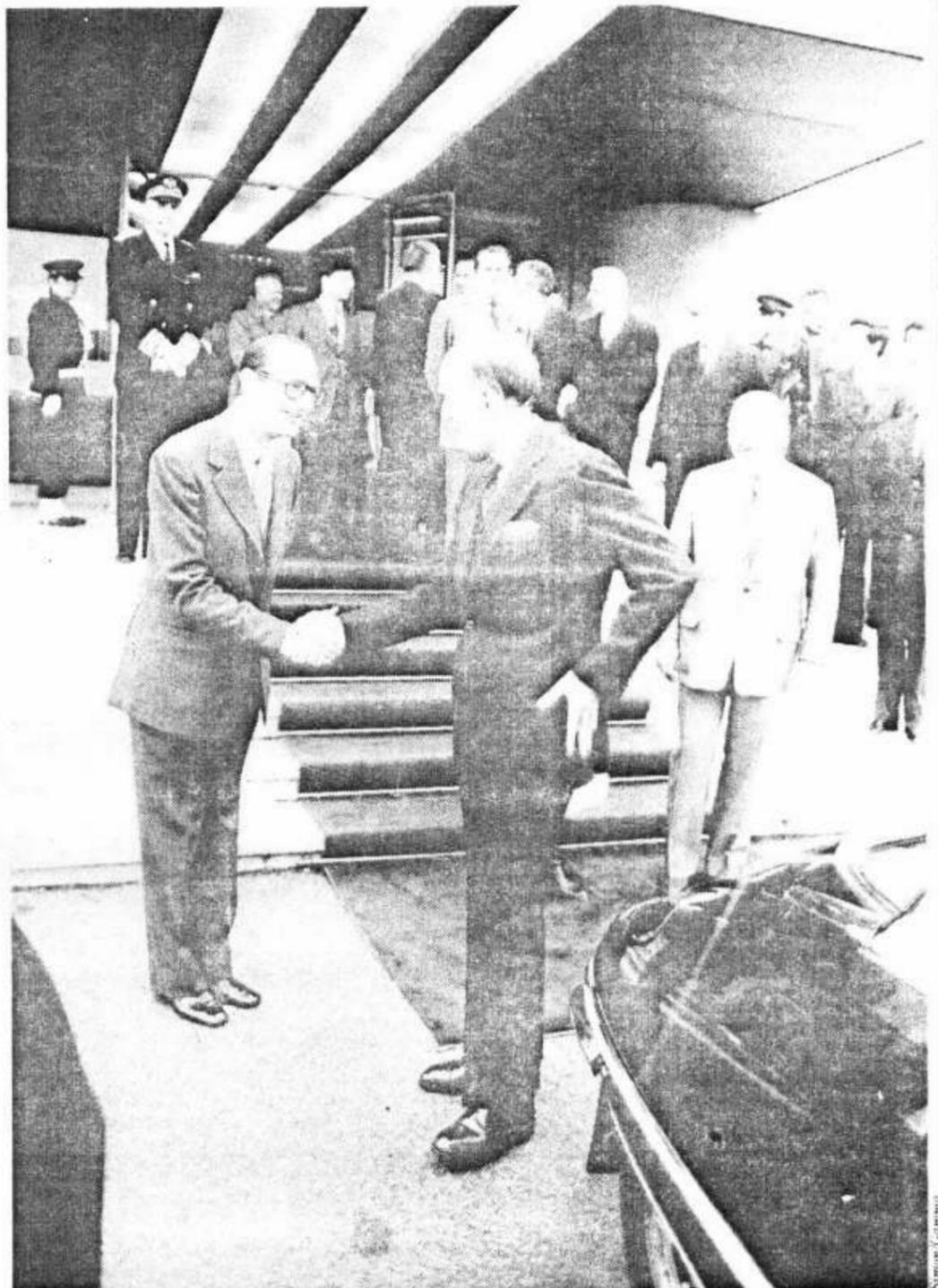
1. Jacques Chirac admet d'abord : « le rapprochement franco-irakien s'est fait à mon initiative, c'est vrai... Une extension de l'influence soviétique dans cette région aurait été lourde de conséquences... S'il y avait une voie permettant de lier l'Irak à l'Occident, la France pouvait être cette voie ».

Il ne pouvait en dire moins : depuis plus de dix ans, il n'a jamais songé à se défendre de l'image tout à fait commune qui le présente comme l'artisan numéro un d'une sorte de « lobby irakien » en France.

2. Passe ce prolegomène, le Premier ministre entreprend d'exposer « sa » vérité sur l'affaire de la centrale Osirak. Il affirme pour commencer qu'« au cours d'une deuxième visite en Irak, en compagnie du ministre de l'Industrie Michel d'Ornano — très proche du président Valéry Giscard d'Estaing — des négociations pour la livraison d'une centrale nucléaire furent entamées ».

« Entamées »? Une simple lecture des informations publiées à l'époque (sans être démenties), reprises et abondamment complétées dans le livre de Ben Porat et Uri Dan oblige déjà à corriger cette version chiracienne de l'affaire.

C'est en novembre 74 que le Premier ministre de Valéry Giscard d'Estaing s'est rendu une première fois à Bagdad et c'est au terme de cette visite que fut signé entre les deux pays un « protocole d'accord de coopération scientifique et nucléaire ». Les premières études sont alors immédiatement entreprises et, en septembre 75, quand Saddam Hussein arrive à son tour à Paris, « l'affaire », dit-on dans les antichambres, « est virtuellement

Giscard et Chirac, la main dans la main, en 1975. En novembre de la même année était signé l'accord franco-irakien.

conclue »... Simple erreur de date? Il est permis d'en douter.

3. Car, respectant la logique de « sa » (nouvelle) vérité, Jacques Chirac poursuit : « personnellement je n'ai pris aucune part dans ces négociations. Elles ont été entièrement menées par mon ministre de l'Industrie en étroite collaboration avec le président Giscard d'Estaing. Je ne m'en suis pas du tout occupé », et plus encore « je n'ai jamais eu d'entretien à ce sujet avec Saddam Hussein ».

De quoi ont donc parlé les deux

hommes, voilà onze ans en visitant ensemble la centrale française de Cadarache? N'est-ce pas Chirac lui-même qui, à la veille du départ de son hôte, déclarait : « L'Irak est en train de mettre au point un programme nucléaire cohérent et la France veut s'associer à cet effort dans le domaine des réacteurs à eau ».

Quant au rôle « essentiel » de Michel d'Ornano tout au long de cette affaire, l'enquête des deux journalistes israéliens en donne une idée qui infirme passablement la thèse de Jac-

ques Chirac. Selon eux, en effet, loin de jouer les maîtres d'œuvre solitaires, le ministre de l'Industrie s'est activé à « torpiller » le projet « virtuellement conclu » au lendemain de la première visite de Chirac à Bagdad.

Au centre du « débat », la nature même de la centrale à livrer. En novembre 74, on s'était entendu sur une centrale de la filière « graphite-gaz ». Mais les services du ministre de l'Industrie ruèrent dans les brancards. Pas question, arguent-ils, que « cette

Suite page 4

CHIRAC RECRIT
L'HISTOIRE D'OSIRAK

« Les Irakiens pouvaient produire une quantité de plutonium suffisante pour construire une bombe. »

Suite de la page 3

technique française, abandonnée depuis les années 60, sur injonction du gouvernement au profit de la filière américaine Westinghouse, ressurgisse et apporte ainsi preuve de son efficacité technique et de sa compétitivité commerciale ».

Il semble en outre que, côté français, on se voit alors également inquiété du fait que la filière graphite-gaz pourrait être facilement détournée par le client irakien à des fins militaires. Bref, Saddam Hussein se laisse convaincre d'opter pour une centrale à eau pressurisée. Était-elle moins « détournable » ? Le vice-président irakien ne paraît guère s'en inquiéter qui, au cours même de son séjour à Paris explique tout de go à une revue arabe (*El Ushou el Arabi*) citée par Ben Porat et Uri Dan : « L'accord avec la France est le premier pas concret vers la production de l'arme atomique arabe ».

Une déclaration, à coup sûr inquiétante, que nul à Paris ne juge bon de relever. Jacques Chirac l'aurait-il lue qu'il ne se serait sans doute guère ému puisqu'aujourd'hui encore il affirme « toutes les garanties nécessaires à empêcher l'utilisation du réacteur à des fins militaires avaient été fournies ». De cette assurance — qui fit et fait encore l'objet d'après polémiques l'ouvrage des deux journalistes israéliens s'attache à nier le bien-fondé.

C'est, en tout cas, une assurance que ne semble ne plus tout à fait partager Valéry Giscard d'Estaing qui, interviewé par la revue *l'Arche* en mars 1984 admettait que l'on avait peut-être livré aux Irakiens « un premier étage de connaissances dont ils auraient imaginé pouvoir faire par la suite une utilisation militaire ».

Il est vrai qu'alors Giscard songeait essentiellement à se décharger lui aussi de ce vilain dossier. Au prix d'un fort curieux argumentaire : « C'est un accord, expliquait-il, qui n'a pas été négocié à Paris et à l'origine duquel ne se trouvait donc pas le président de la République... » (sic !). Chirac confie aujourd'hui à Ben Porat qu'il fit grief à l'ancien président de tant « d'insolence ».

A insolence, insolence et demie... Si l'on admet que Raymond Barre, successeur de Jacques Chirac plaide en l'affaire qu'il n'eut, lui, qu'à expédier l'ouvrage bouclé avant son arrivée, il ne reste, chacun ayant aimablement chargé la barque de l'autre, qu'à dénoncer le pauvre Michel d'Ornano. Il faut bien, comme toujours, un lampiste.

Dominique POUCHIN

« Non à un Etat corrézien »

« Tout le monde connaît la position de la France sur le problème palestinien. Elle n'est pas à géométrie variable et tout le monde connaît mes propres positions », a déclaré dimanche Jacques Chirac. Répondant brièvement aux questions de la presse sur les propos qui lui ont été prêtés vendredi dernier par le journal israélien *Yediot Aharonot*, le Premier ministre a réaffirmé, comme l'avait fait Matignon dans un communiqué le 15 août, qu'il n'avait pas donné d'interview à ce journal.

Ce journal attribuait au Premier ministre français des propos affirmant qu'il n'était pas favorable à la création d'un Etat palestinien. Interrogé à ce sujet dimanche, il s'est borné à répondre : « Je dirais non à un Etat corrézien malgré mes très fortes racines. »

Chirac a expliqué qu'il avait « rencontré le 8 août dernier un journaliste israélien, M. Ben Porat à sa demande, au sujet d'un livre qu'il écrivait. J'ai été extraordinairement surpris de voir ressortir cette interview que je n'avais pas donnée », a-t-il précisé.

Tammouz, l'antichambre de la bombe ?

Malgré les déclarations rassurantes prononcées à l'époque par les dirigeants français, le matériel livré à l'Irak pouvait être, grâce à certaines techniques sophistiquées, détourné à des fins militaires.

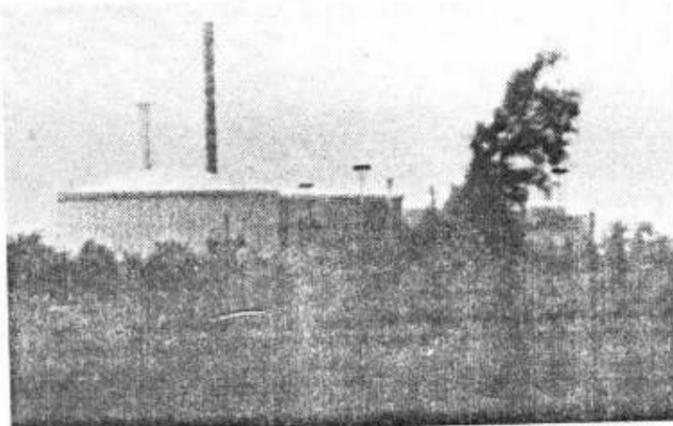
En refusant de vendre à l'Irak une centrale nucléaire de la filière graphite-gaz de 500 mégawatts, permettant de fabriquer du plutonium à des fins militaires, et en convainquant Bagdad de se rabattre sur une centrale à pile atomique « expérimentale », le gouvernement de Jacques Chirac prétendait à l'époque refuser à un ennemi d'Israël la « technologie de la bombe ». Une décision qui respectait à la lettre le traité de non-prolifération (TNP) d'armes et techniques nucléaires signé, selon les pays, à la fin des années 60.

L'argumentation, traditionnelle chez les atomistes français, qui distingue les usages militaires et civils de l'atome, apparaît pourtant discutabile. Tout d'abord parce que la filière graphite-gaz a longtemps été utilisée en France à la fois pour fabriquer de l'électricité et pour ses qualités « plutogéniques » — c'est-à-dire pour produire du plutonium à partir d'uranium naturel, facilement disponible sur le marché. Ensuite parce que l'abandon progressif de cette filière n'a évidemment pas stoppé la fabrication de la bombe atomique : d'autres filières « plutogéniques » existent. En France, les surgénérateurs de type Phénix font merveille. Ailleurs, le couplage d'une centrale à pile atomique à eau légère dite « expérimentale » peut permettre de fabriquer du plutonium. N'importe quel conseiller scientifique de n'importe quel cabinet ministériel est capable de le savoir et de prévenir l'autorité politique. C'est bien évidemment ce couplage du réacteur du centre de Saclay Osiris avec les « cellules chaudes » qui auraient pu permettre à l'Irak de contourner les restrictions officielles françaises et d'entrer « par la fenêtre » dans le club des pays atomiques.

Le principe technique est le suivant : le réacteur vendu par la France à l'Irak est une version améliorée d'Osiris (du nom du dieu de la mort dans l'ancienne Egypte). Ce réacteur fonctionne à l'uranium enrichi à 93 % par un isotope appelé Uranium 235, qui seul est fissible, et consomme trois à cinq fois la charge initiale de cet isotope (12,9 kg). Or la configuration du réacteur irakien, baptisé Osirak, permettait d'y traiter, semble-t-il, une quantité supérieure d'uranium enrichi, et par là-même de passer du stade

Chirac chez le roi du Maroc

Jacques Chirac, en visite privée depuis une semaine au Maroc, a été reçu par le roi Hassan II vendredi soir à Rabat. L'entretien, dont le teneur n'a pas été révélée, aurait principalement porté sur la coopération franco-marocaine, la situation des émigrés marocains en France, ainsi que sur le problème du Proche-Orient, estime-t-on généralement à Rabat. A l'issue de cet entretien, le souverain marocain a offert un dîner en l'honneur du Premier ministre français.

La centrale de Tammouz avant sa destruction par l'armée israélienne

« expérimental » au stade industriel.

De plus, les techniciens irakiens ont pu disposer autour du cœur du réacteur de « assemblages fertiles » (sorte de bague d'uranium naturel). Ces assemblages permettaient de récupérer les neutrons du flux produit par l'activité du cœur, et de les stocker dans une espèce de mélange d'uranium contenant des ions du plutonium. A ce stade, il reste à extraire le plutonium de cette infame bouillie de matière radioactive. Un seul moyen existe : les

fameuses « cellules chaudes », un laboratoire utilisant un procédé chimique extrêmement complexe et délicat.

Il fut fourni, tout à fait officiellement par l'Italie à l'Irak. Mieux, dans leur livre, Ben Porat et Uri Dan, citant un rapport de la CIA de la fin de l'année 1980, indiquent que certains centres industriels chimiques français auraient fourni le même matériel à Bagdad : « En fait, disent les Américains, l'acquisition du laboratoire italien avait pour but de servir de

moyen de diversion et de camouflage à l'opération essentielle, qui était l'installation du laboratoire français dans les profondeurs de Tuwaitha » (le réacteur de Tammouz). Le gouvernement de Jacques Chirac était-il au courant de l'accord passé entre l'Irak et ces entreprises françaises ? Les Américains le pensent, sans pouvoir en fournir une preuve tangible.

Selon le professeur israélien de physique nucléaire Neemane, les Irakiens pouvaient très bien, en un an et demi, produire par cette méthode une quantité de plutonium suffisante pour construire la bombe atomique (à savoir 6 kg).

Ainsi, quelles que soient les conditions de l'accord passé avec l'Irak, les responsables français ne pouvaient ignorer cette possible utilisation militaire de leur matériel. C'est d'ailleurs ce que soulignait François Nicoulaud, conseiller nucléaire du ministre des Affaires étrangères, à la suite d'un *Mémoire sur Osirak* commandé à trois scientifiques français par le Quai d'Orsay, dès le mois de mai 1981, après l'arrivée de François Mitterrand à l'Élysée, « on peut se demander pourquoi le gouvernement, sous la présidence de M. Giscard d'Estaing, a tenu à conclure l'accord de vente d'Osiris malgré ses risques graves et évidents ».

Vincent TARDIEU

Un nouvel accroc avec les « amis » palestiniens

La prise de position de Chirac contre la création d'un Etat palestinien allonge la liste de ses récents « accrochages » avec le monde arabe.

Les déclarations de Jacques Chirac sur le Proche-Orient ne risquent pas seulement de créer des remous dans le Landerneau politique français. Elles vont aussi mettre en porte-à-faux le Premier ministre français vis-à-vis de ses « amis » arabes. C'est la première fois en effet qu'un responsable français manifeste de manière aussi brutale ses réticences à l'égard de l'OLP. A trop vouloir se démarquer de son image « pro-arabe » pour plaire aux Israéliens, Chirac va devoir donner beaucoup de gages aux Arabes pour expliquer ses déclarations. Et cela d'autant plus que quelques mini-incidents ont récemment montré que le Premier ministre français n'accordait pas à l'OLP l'attention à laquelle celle-ci prétend.

Premier accroc en juillet dernier : Jacques Chirac invite à dîner à l'hôtel Matignon les ambassadeurs arabes en poste à Paris. Il fait cependant savoir qu'en dépit de son « amitié » pour les Palestiniens, il ne pourra recevoir Ibrahim Souss, le représentant de l'OLP à Paris. « Ce n'est évidemment pas de mon fait », explique en substance le Premier ministre aux diplomates arabes. « Mais je dois tenir compte de ceux qui, dans ma majorité, ne supportent pas les Palestiniens et ne comprennent pas grand-chose au problème du

Proche-Orient, à commencer par Lecamuet... »

Soucieux de ne pas faire de problème à un nouveau Premier ministre, qui plus est considéré comme un « ami », le corps diplomatique arabe accepte. Histoire de sauver la face, Ibrahim Souss recevra néanmoins un carton d'invitation, mais ne se rendra pas au dîner. Ironie du sort : sur invitation de François Mitterrand, le représentant de l'OLP avait participé la veille et pour la première fois à la traditionnelle réception du 14 juillet à l'Élysée.

Deuxième incident, quelques jours plus tard : Jean-Bernard Raimon, le ministre des Affaires étrangères, se rend à Tunis. Contrairement à l'habitude, il ne rencontre pas Yasser Arafat : Matignon avait mis son veto et, en exigeant de rencontrer le leader de l'OLP à l'ambassade de France et non dans son quartier général, Jean-Bernard Raimon faisait lui-même capoter la rencontre. Sur ce point au moins, Jacques Chirac a changé : alors qu'il se targue de n'avoir « jamais rencontré Yasser Arafat », c'est pourtant son ministre des Affaires étrangères, Jean Sauvagnargues, qui fut le premier officier français à rencontrer le leader de l'OLP à Beyrouth.

Principal intéressé, avec l'Irak, par

les déclarations de Jacques Chirac, l'OLP s'est abstenue hier de tout commentaire. Ibrahim Souss s'est contenté de nous déclarer qu'il demanderait dès aujourd'hui à être reçu à Matignon pour obtenir des précisions sur cette affaire. L'ambassadeur d'Irak était, quant à lui, injoignable. Les seules réactions sont donc venues de l'Association France-Palestine, de l'Association de solidarité franco-arabe (dont le président, Lucien Bitterlin, a réaffirmé le « droit du peuple palestinien à constituer un Etat souverain sous la conduite de l'OLP »), et enfin du représentant de la Ligue Arabe à Paris, Hamadi Essid. « J'ai tout lieu de croire qu'il s'agit là d'un coup monté par les Israéliens contre la cohabitation et contre les relations traditionnelles d'amitié entre la France et le monde arabe », a estimé ce dernier. « Mais si ces propos étaient confirmés, ils constitueraient un recul grave par rapport à la ligne imprimée par le Général de Gaulle à la politique de la France au Moyen-Orient et jamais démentie depuis. » « Dans ce cas, poursuit Hamadi Essid, ils ne manqueraient pas de provoquer une réaction légitime dans le monde arabe et en particulier de la part de l'OLP. »

J.G.

Ishayahou Ben Porat

PROFESSION :
REVELATEUR

Pour les auditeurs d'Europe 1, Ishayahou Ben Porat est pratiquement la voix d'Israël. Pour les Israéliens, il est éditorialiste et spécialiste des grands hommes politiques au quotidien à grand tirage *Yedioth Aharonoth*.

« Shayke » (diminutif d'Ishayahou) naît à Vienne en 1927. Il vit les horreurs de l'Anschluss. En 1939, sa famille trouve refuge en France jusqu'en 1943, date à laquelle la résistance l'aide à franchir la frontière suisse. Deux ans plus tard il émigre en Palestine et devient pêcheur de carpes dans un kibboutz, spécialiste de la pisciculture. Il y reste quelques années et devient instituteur. Membre actif de la Haganah (l'armée secrète) il participe aux premiers combats de la guerre d'indépendance jusqu'à la création de l'Etat d'Israël en 1947. Cela fait de lui, en quelque sorte, l'un des pères fondateurs de l'Etat hébreu.

En 1954, il est à Paris et décroche une bourse du gouvernement français qui lui permet de poursuivre ses études à la Sorbonne. C'est à cette époque qu'il débute sa carrière de journaliste et que se forge son amitié avec Shimon Perès, alors directeur général du ministère de la Défense : « Je le voyais de temps à autre à Paris et je savais qu'il venait acheter des avions », se souvient Ben Porat.

Ses liens avec la France se resserreront dans les années 65-68, lorsqu'il y séjourne une deuxième fois comme correspondant de *Yedioth Aharonoth*.

Maigre, la taille au-dessus de la moyenne, « Shayke », a derrière lui 33 ans de journalisme. Il n'est membre d'aucun parti politique, mais, avoue-t-il, « je me sens plus proche des travaillistes que du Likoud ». Il est déjà co-auteur de plusieurs ouvrages documentaires du style « *Opération Babylone* », le livre soulève une véritable tempête avant même d'être publié. Son premier best-seller « *L'Espion qui venait d'Israël* » racontait l'histoire d'Eli Cohen. Il y a quelques mois, il a été nommé chevalier de l'Ordre du mérite par l'ambassadeur de France en Israël « pour sa contribution à la culture française en Israël et la rapprochement entre les deux pays ». C'était avant qu'il ne dissèque la vente du réacteur atomique à Bagdad et la part qu'aurait joué Jacques Chirac dans cette transaction. (Lire également page 2)

Shalom COHEN

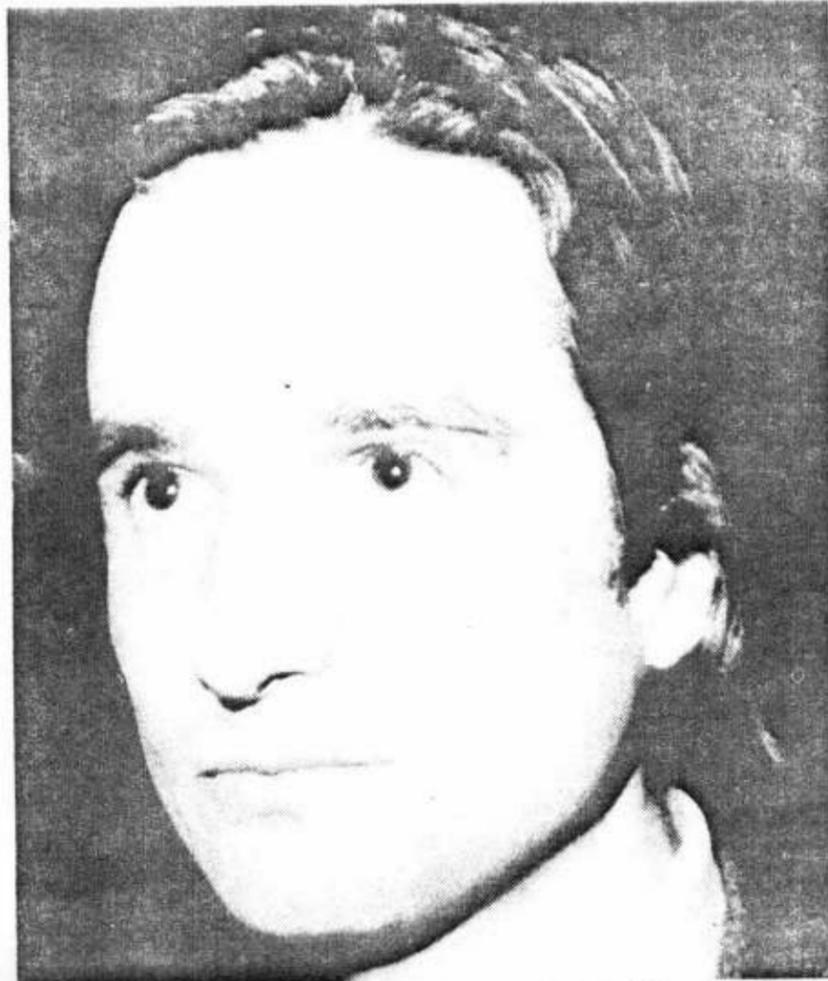
Alfonso Etxegarrai

PORTE DISPARU

Alfonso Etxegarrai, membre présumé de l'Eta militaire expulsé en 1985 vers l'Equateur, n'a pas donné signe de vie depuis qu'il a quitté son appartement sous l'escorte d'un policier équatorien, le 11 août dernier. Sa femme Christiane, qu'il a épousée en exil, a lancé hier à Bayonne un message d'alerte : elle craint qu'« Atxirika », son surnom basque, ne soit déjà expulsé vers une destination inconnue et qu'il soit soumis une nouvelle fois à la torture, comme en janvier dernier, ainsi qu'elle l'avait dénoncé à l'époque.

JEAN-PIERRE LEAUD

Le désir d'être dans le box

Depuis vendredi soir, Jean-Pierre Léaud, 42 ans, l'acteur de toute une génération - celle de la *Nouvelle Vague* - est détenu à la prison de la Santé. On lui reproche d'avoir enfoncé la porte de sa voisine, une artiste peintre octogénaire, de l'avoir frappée à coups de pot de fleurs et d'avoir insulté les policiers venus l'appréhender. Outre une triple inculpation pour violation de domicile, coups et blessures volontaires ainsi que rébellion et outrages à agents de la force publique, le Parquet lui a collé sur le dos une expertise psychiatrique.

Toute ressemblance entre l'acteur et des personnes n'ayant jamais existé est-elle vraiment fortuite ? Pas si sûr.

Jean-Pierre Léaud ne joue en effet, que des personnages électriques et angossés dans des films souvent superbes signés par quelques uns des plus grands cinéastes de ces trente dernières années. Sa carrière a commencé à quatorze ans quand, après un petit bijou de bout d'essai, Truffaut l'engagea pour tourner les *400 Coups*, les aventures d'un petit rebelle, Jean-Pierre Doinel, délaissé par ses parents. Depuis Léaud tourna avec Truffaut quatre épisodes de la saga Doinel, ce personnage qui lui allait comme un gant : un sketch de *l'Amour à vingt ans* (en 1961) puis *Baisers Volés* (en 1968), *Domicile Conjugal* (en 1970), *l'Amour en Fuite* (en 1978). Sans oublier les *Deux Anglaises et le Continent* (en 1971). Mais il croisa également le chemin d'autres maîtres du nouveau cinéma. Avec Godard il joua dans *Masculin-Féminin* (en 1966), *la Chinoise* et *Week End* (en 1967), puis *le Gai Savoir* (en 1968). Il hanta la *Porcherie* de Pasolini (en 1969), tint un rôle dans *le Lion à Sept Têtes* de Glauber Rocha (en 1970), emprunta les bottes de Billy the Kid pour Luc Moullet (*Une nouvelle aventure de Billy the Kid*, 1971), suivit Bertolucci dans un *Dernier Tango à Paris* (1972), et participa aux expériences rivettiennes dans *Out One Spectre* (1972). Il obtint surtout un grand succès pour sa superbe interprétation dans la

Maman et la Putain d'Eustache (1973)

Comédien angossé et très exigeant, il ne s'intéresse qu'aux personnages torturés et imprévisibles, concoctés par une poignée de réalisateurs avec lesquels il entretient des rapports familiaux. La disparition de certains d'entre eux - Pasolini, Eustache et surtout Truffaut - l'ont profondément affecté. A la suite du décès du réalisateur des *400 Coups*, il confiait que toute une partie de lui-même « était partie en lambeaux ».

Pourtant après quelques années de purgatoire (la fin des années 70), il a retrouvé des rôles à sa dimension. Notamment dans *Paris vu par Godard* et surtout dans *Détective de Pardard ou*, dans un rôle justement de détective, interprété avec la faconde d'un *excentrique* des années 30, il avait montré que son jeu avait mûri et s'était enrichi. Depuis, il a enchaîné films et téléfilms. Un autre Godard, *la Série Noire* pour TF1, *l'Île au Trésor* de Ruiz et *Corps et biens* de Benoît Jacquot qui doit sortir dans les prochaines semaines.

L'homme de quarante ans qui a vu, depuis l'âge de quatorze ans, les différentes étapes de sa vie et les transformations de son corps, ponctuées par la caméra s'est assigné un but : rejoindre son maître Robert le Vigan, l'acteur sulfureux de l'avant-guerre. « On pouvait mettre le Vigan devant Jouvet, il trouvait le moyen de ne pas être écrasé. C'était l'acteur par excellence », confiait-il il y a deux ans à *Libération*. Et il poursuit : « Le lieu du désir de l'acteur ce n'est pas devant la caméra, ce n'est pas tellement au théâtre, c'est d'être dans le box des accusés. Tu es à la fois renié par la société et tu imposes ton jeu au milieu des émotions les plus fortes qui soient. » *La Vigue* s'est retrouvé dans le box parce que, comme Céline, c'était un collaborateur. Il était à son aise. C'était un acteur formidable. Tout le temps il jouait quelque chose. » Léaud risque aujourd'hui de suivre le Vigan pour avoir oublié qu'on ne doit pas battre une femme même avec un fleur. Et à fortiori une vieille dame avec un pot de fleurs.

E. W.

Elisabeth

GOD SAVE
THE QUEEN MUM

Décidément la reine-mère Elisabeth, mère de l'Elisabeth II d'Angleterre, n'a pas de chance avec le poisson. En 1982, elle avait dû subir une intervention chirurgicale, une arête de poisson lui était restée en travers de la gorge. Vendredi matin, rebelote. Alors que la « queen mum » déjeunait paisiblement avec une partie de la famille royale à bord du yacht *Britannia*, le long des côtes écossaises, sa majesté a été prise de « spasmes musculaires au larynx ». Une arête s'était glissée pernicieusement dans son auguste gorge. Evacuée par hélicoptère vers l'hôpital d'Aberdeen, - elle a 86 ans - elle en est ressortie en pleine forme sans avoir eu à subir d'opération. Ces vacances sont à marquer d'une pierre noire pour la couronne britannique. En effet la flamboyante Sarah, désormais duchesse d'York, s'est foulée le genou au cours d'un pique-nique. Honni soit qui mal y pense.

O.F.

Abdul Rahim Kader

L'ESPOIR D'ETRE
EXPULSE

Il y a les réfugiés qu'on expulse et ceux qu'on retient de force en France. Abdul Rahim Kader, 43 ans, est afghan. L'Office Français pour la Protection des Réfugiés et Apatrides lui a accordé le statut de réfugié politique en 1982, trois ans après qu'il ait fui l'invasion soviétique de son pays pour s'installer en France où il avait déjà vécu, le temps de décrocher un doctorat de droit. Epuisé par « son exil forcé », il veut émigrer en Angleterre.

Mardi dernier, il traîne sa longue silhouette élanquée et trois énormes valises jusqu'à l'embarcadere du car ferry Dieppe-Newhaven. La police de l'Air et des Frontières s'oppose à son embarquement : « Règlementairement, nous ne pouvons laisser sortir du territoire ce réfugié politique ». Abdul Rahim Kader obtempère mais il s'immobilise sur le quai et entame une grève de la faim. Assis sur un banc, il refuse de s'alimenter pendant cinq jours jusqu'à ce qu'un de ses compatriotes, étudiant en même temps que lui à l'université de Nice, le persuade de se laisser examiner par un médecin. Il a été hospitalisé dans la nuit de samedi à dimanche.

Abdul Rahim Kader tente depuis deux ans d'échapper « au traitement aussi grossier qu'ignoble » qu'il subit en France. Il n'a plus, légalement, le statut de réfugié politique puisqu'en 1985, il a refusé volontairement de renouveler sa carte. Les autorités françaises, elles, s'opposent à son départ parce qu'elles le considèrent justement comme un réfugié politique « qui n'a aucune chance d'être autorisé à entrer en Angleterre par les douaniers britanniques ». Il ne reste plus à Abdul Rahim Kader que l'espoir d'être expulsé. « Expulsion que je considère, dit-il, comme la solution la plus digne pour mettre fin à la tragédie de mon exil ».

P. N.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

7017

**

יוצא

שטר

**

**

**

אל: פריס, נר: 1207, מ: המשרד
דח: מ, סג: ש, תא: 271186, זח: 1400

G

קרה
מ.א

שטר/מיידי

הלפרין

הסכם חילופי נוער עם צרפת

משלחת צרפתית תגיע לארץ ב-16.12 למומי ולחתימת ההסכם השנתי
עם המועצה הציבורית לחילופי נוער. במשלחת שני נציגים של משרד
החוץ הצרפתי MICHEL DOMAINE ו- FRANCOIS VUARCHEX.
המועצה הישראלית מעונינת להרחיב את היקף חילופי הנוער בין
שתי המדינות שהינו מצומצם כיום, אולם מבינים מהם שמטרת
הצרפתי אינו תומך בכך. מבקשים פנייתכם אל הנוגעים לדבר במשרד
החוץ, לעודד הרחבת הפעילות.

קשתוי-מ-אירופה 1

ער

חפ: ענוג, אירא, שמורק, תרבות

14764, 33902-70 א"א ת"א

משרד החוץ-מחלקת הקשר

6827

יוצא

שמור

**
**
**
**

אל: לונדון, נר: 873, מ: המשרד
דח: ב, סג: ש, תא: 261186, רח: 1400

103.1 373

שמור/בהול

קלדוניה החדשה

למברקכם נר 253

1. בכינוס ה-17 של הארגון האיזורי של מדינות דרום הפאסיפיק (המונה 13 חברות) הוחלט לבקש לרושם את קלדוניה החדשה כרשימת הטריטוריות ללא ממשל עצמי באו"ם ובכך להעלות הבעיה על סדר היום העולמי. ההחלטה מסמיכה את פיג'י, המדינה היחידה מהאיזור החברה בוועדת ה-24 של האו"ם להמופקדת על נושא הדה-קולוניזציה, להמליץ לוועדה שזו תפנה לעצרת הכללית כבקשה לכלול את קלדוניה בדשימה בעיית קלדוניה החדשה עלתה בארגון האיזורי כבר ב-1979. המדינות החברות הביעו תמיכה בעקרון ההגדרה העצמית לגבי כל איי הפאסיפיק, אולם נתגלעו חילוקי דעות באשר לדרך ולמהירות בהן יש לממש הרעיון.

ההחלטה שנתקבלה הינה פשרה בין העמדה הקיצונית יותר כפי שבאה לידי ביטוי בעמדת קבוצת המדינות המלינריות-ונואמו, איי שלמה, ופואה ניו-גיניאה לבין העמדה המתונה של ניו-זילנד אוסטרליה ופיג'י שראש ממשלחה היה היו"ד התורן של הכינוס האחרון. קבלת ההחלטה המתונה היא בחלקה תוצאה של מאמציו. הנושא יובא לדיון באו"ם ב-2/12 כשיידון סעיף 19 של סדה"י במליאה ניישום ההצהרה על מתן עצמאות למדינות החת משטר קולוניאלי. אם יצליח הפורום הדרום פאסיפי ברשום מחדש, הנושא יידון רק בשנה הבאה במסגרת ועדת ה-24, הוועדה הרביעית והמליאה (בעצרת ה-42)

200 100

משרד החוץ-מחלקת הקשר

2. צרפת מפעילה את השפעתה בין ידידותיה להחנך לרישום
מחדש, אוטטורליה והפציפיות מפעילות לחץ נגדי כבד. כנראה שארה"ב
תמנע
עמדתנו כפי שגובשה בין מחלקות המשרד הנוגעות בדבר ונציגותנו
באומי היא שנמנע, תוכל לומר בפגישתך עם הנציב העליון של
פיג'יי שאנו נוטים להמנע לאור הלחצים הנוגדים

ארביל 2+ אוקיאניה

פ: שהח, ממנכל, ורד, ארנבל, פרימור, אוקיאניה, ענוק,
אירא, אירב

** נכנס **

סודי

**
**
**

חוזם: 11,10848

אל: המשרד

מ-: נר: 920/תא: 261186/חז: 1430/חז: מ: סג:ט

נד:ט

5

צ'כא.א.א

סודי/מיוזי

אל: ארבייל 2. פריט.

מאת: מ. יונה.

יוניפיל - צרפת. למבוק פלמור, פריט 434 מה-25/11.

שיחה עם הציר הצרפתי ברושאן:

1. ההחלטה הפנימית של ממי'שצרפת היא לצמצם למינימום סדר הגודל של הכוח הצרפתי ביוניפיל ובן לדאוג למריטה חדשה במגמה להקטין אמפרויות השליפת הכוח לפגיעה ובן גם לחטימות.

2. על רקע זאת, ניהלו הצרפתים שיחות עם מזכ"ל האר"מ שבמהלכן הבהירו שיהיו מוכינס להמשיך בהשתתפות ביוניפיל בתנאים כנ"ל.

3. מבחינה פוליטית, ביקשו הצרפתים מהמזכ"ל יימטריה שתאפשר להם הצימצום והמריטה מחדש.

4. היום ייערכו במועבי"ט התייעצויות שבמהלכן יגיש המזכ"ל דו"ח שיכלול המלצותיו למריטה מחודשת של יחידות יוניפיל, וגם על סדר הגודל הדרוש.

5. מבחינת צרפת, יציע המזכ"ל שהכוח הצרפתי יתוכז באיזור נאקורה, וכי לזעתו כוח צרפתי בסדר גודל של כ-500 איש יספיק למילוי המשימות.

6. לאור הנ"ל, יארגנו הצרפתים יחידתם ביוניפיל בסדר

1980

1980
**
**
**

1980
1980
1980

1980

1980

1980

1980

1980

1980

1980

1980

1980

1980

1980

משרד החוץ-מחלקת הקשר

גודל של כ-500 איש, מחצית היחידה כוח הי"ר, והמחצית השנייה - לוגיסטיקה.

7. ברושארן סיכס שהסידור הנ"ל מספק את פריס ויאפשר לצרפת המשך השתתפותם ביוניפיל.

8. ברושארן ביקשני שלא אצטט המידע על הרקע להחלטת ממי' צרפת והמרי"מ עם המזנ"ל.

נאדם - יומה

תפ: שהח, רהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, ר/מרכז, רס, אמן, ממד, עכנרג, אירא, אירב, ורו, ארבבל, קידור, מזתיס, שחור, לוברני

1. 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000
2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000

2. 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000
2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000

3. 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000
2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000

4. 2000 2000

5. 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000
2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000 2000

10163

תאריך : 11.86, 26, משרד החוץ-מחלקת הקשר

נכנס **
**
**
**

טורי

חוזם: 11,10163

אל: המשרד

מ-: פרוט, נר: 425, תא: 251186, זח: 1100, זח: ב, טב: ט

נד: @

טורי/בהול

אל סמנבל ענוג, ארומה 1

דע ממ' רוהמ' ושהח', מנבל מדינו, מנבל

מלשכת השגריר, פריס.

כא תקנו טעיף מס 1 בשלנו 422.

המשפט הנכון הוא בלהלן:

** הוא עצמו מסומק אם אכן שירק העלה חשד כלשהו נגד המוסד, בגלל הגרוטסקיות שבהטלת אשמה כזו ומבחינה זו יש להתייחס במשנה זהירות לפרוט מהסוג של ה' וושינגטון טיימס ** והמניעים של בורצגרייב שהיו מאחורי הפרוט **.

ולא כפי שהופיע בהדמסת המברק.

תפ: שהח, רוהמ, שהבט, מנבל, ממנבל, ר/מרכז, רט, אמן, ענוג, אירא, אירב

Handwritten notes in blue ink: a circled 'P' above 'M.' and '3' to the right.

Vertical text on the left edge: 10163, 11.86, 26, משרד החוץ-מחלקת הקשר

** נכנס

שמור

**

**

**

חוזם: 11/10247

אל: המשדד

מ-: פריס, נר: 436, תא: 251186, זח: 1800, דח: מ, טג: ש

נד: 8

שמור/מיוזר

אל : ארבל , אירומה 1 , אוקיאניה

דע : יומה , נאומ

מאת : השגריר פריס

קלדוניה החדשה .

לשל נאוי"מ נר 765

בפגישה שקיים ALAN KEYES , עוזר תת שה"ח האמריקני לענייני ארגונים בינלאומיים , ברצוף (ראה דוח לבנדן נר 214 מ-10/16) וכן בשיחת הציר עם ראש אגף ארבי"ל (שלנו נר 301 מ-11/18) הומחשה נחישות העמדה הצרפתית ביחס לקלדוניה ולאופן הצבעת ידיוותיה של צרפת .
לאמריקנים (שיחה עם קייס) נאמר כי ההצבעה שאיננה עולה בקנה אחד עם עמדת צרפת , תיחשב כאקט בלתי ידיוותי

2 . הממשל הצרפתי הנוכחי מתייחס בדביקות רבה יותר מקודמו לשייכותה הצרפתית של קלדוניה כן שטביר מאוד שידאה פגישה ברישע בו אם מדינות הנחשבות לידידות לא , חוזר לא , התיצבנה לימינו .

3 . אבקש לבדוק אופן ההצבעה של מדינות המערב , ארה"ב ואחרות ומכל מקום להתנגד לטעיף הרישום . הנזק שיכול להגרם לנו מעמדה הנחשבת לעויינת לצרפת , במיוחד על רקע תמיכתה הפעילה והבלתי מסוייגת של צרפת בנו במוי"מ עם השוק , אינו שקול כנגד התעולת שניתן

1988

0000

**
**
**

11/05/88
1988
05.11.88

1988

1988

1988

1988

1988

1988

M. J. W.

1988

1988

1988

משרד החוץ-מחלקת הקשר

להפיק מעמדה התומכת במהלך מדינות הדרום בסיפוי

סופר .

תפ: שהח, מנכל, ממנכל, ענרג, אירא, אירב, מדימור, אוקיאניה, ורד,
ארבל, מצפא

סודי

נכנס

**

**

**

**

חוזט: 11,10163

אל: המשרד

מ-: פריט, נר: 425, תא: 251186, זח: 1100, דח: ב, טג: ט

נד: ט

רות
מ.א

סודי/בהול

אל סמנכל ענדג, ארופה 1

דע ממ * רוהמ * ושהח *, מנכל מדיני, מנכל

מלשכת השגריר, פריט.

נא תקנו סעיף מס 1 בשלנו 422.

המשפט הנכון הוא בלהלן:

" הוא עצמו מסופק אם אכן שירק העלה חשד כלשהו נגד המוסד, בגלל הגרוטסקיות שבהטלת אשמה כזו ומבחינה זו יש להתייחס במשנה זהירות לפרסום מהסוג של ה"ווישינגטון טיימס" והמניעים של בורצגרייב שהיו מאחורי הפרסום."

ולא כפי שהופיע בהדפסת המברק.

תפ: שהח, רוהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, ר/מרכז, רט, אמן, ענדג, אירא, אירב

טודי

כנס **

**

**

**

חוזם: 9592, 11

אל: המשרד

מ-: מדיט, נר: 422, תא: 241186, זח: 1930, זח: ר, טג: ט

נד: 8

20

צירוף א.א.א.

טודי/רגיל

אל: סמנכ"ל ענרג, אירופה 1

דע: מי"מ רה"מ ושה"ח, מנכ"ל מדיני, מנכ"ל

מאת: השגריר, מאריס

ממגישה מקיפה (24/11), בת יותר משעה, באליזה, עם
JEAN-LOUIS BIANCO, מזכ"ל האליזה, האיש המקורב ביותר
למיטראן והמקיים מטעמו את עיקר הקשר עם ממסל שיראק.
ביאנקו גם מלווה הנשיא בכל מסעותיו ומשתתף בכל הפגרות
הבי-לטראליות עם ראשי המדינות של הקהילה האירופית.

1. פרשת ה"רושינגטון טיימס"
מטבע הדברים, וביוזמתו, התייחס ביאנקו לכל הפרשה,
כאשר חזר והדגיש במהלך השיחה שבאליזה היו מאד שבעי
רצון מתגובת ישראל ומהמהלכים הפרמבייט שבהם נקטנו
ושתרמו רבות למניעת סכסוך מיותר שהיה יכול להעיב
על היחסים הטובים בין שתי המדינות. ביאנקו הדגיש שאיננו
רוצה להתייחס לשאלה אם שיראק אמר או לא אמר את הדברים
אן לדעתנו יש להזהר מקביעת עמדות על טמך הרושם שנוצר
בעקבות כותרות של זיווחים עתונאיים. הוא עצמו מסופק
אם אכן שיראק העלה חשד כלשהו נגד המוסד, בגלל הגרוטסקיות
שהטלת אשמה של בוגד גריוו שהיו מאחורי הפרוטס.
הוא גם מצטער שהעיתונות מיקדה תשומת לב ב-GAFFE
בנושא המוסד - אם אכן היתה GAFFE - ולא התייחסה
מספיק לניתוח ה"הריאליסטי והפרגמטי" של שיראק בנוגע
לאזור ושבחלקו הגדול משקף גם את עמדת האליזה.
ביאנקו, שהשתתף בפגרה הפרנקו-גרמנית, מסר שהגרמנים

משרד החוץ-מחלקת הקשר

(עליהם דיבר המונחים לא מחנימים) הטילו אמנם טכ
לגבי מעורבותו הישירה של אסאד ועל כן מסנימים גם
הצרכים, אך בשום מקרה לא הטילו חשד במודע בפני
מיראן (ואילו הדברים היו נאמרים לשיראק היו ודאי נאמרים
גם למיטראכ). לכן, הוא נוטה להאמין להנחשות שיראק
כל זאת מבלי להקל ראש בשלומיאליות ובצורה שבה ניתן
הראיון. היחסים בין צרפת לישראל מצוינים, בהגדרתו
מנדי שפרשה ממוקנת בני'ל תעיבם והיחסים האלה נמדדים
במספר הביקורים של שרים משני הצדדים שנמשכים במלוא
התאוצה, ברצון למלא בתוכן ממשי היחסים הכלכליים -
התייחס במפורש לביקוריהם של מאולן ונואר ולדואלוג
האינטימי בין המנהיגים שאף הוא IRREPROCHABLE.

2. היחסים עם טוריה

קיים קונצנזוס בצרפת, המשותף לאלוה לאליזה ולמטיניון, שאין
לנתק היחסים עם טוריה וזאת בשל המדיניות הצרפתית
הקבועה מאז ומתמיד להיות נוכחים בכל מקום ולקיים
דיאלוג עם כולם. יחד עם זאת, ביקר קשות את הצהרות
שר הפנים פסקוא על היחסים שנקשרו בין השירותים הצרפתיים
והטוריים, שלושתנו מוגזמת ושנאמרו שלא במקומן. הוא
מאשר ששיראק המסיק לחלוטין משלוחי הנשק לטוריה אך
כי - וביאנקו הודה שזו היתה אולי שגיאה - שבקשות
נשק טוריות אכן ניסונו ברועה הבינמשרדית, אך נאמרו
הוטל אמברגו מוחלט על אספקת נשק. כאן העליתי בצורה
נוקבת את ההתעצמות הצבאית הטורית, כולל הידיעות
האהרונות על ראשי חץ בימים. מדיניות ההיזדר אחרי
אסאד משיגה תוצאות המוכות מתטבלת המתונים ומחזקת
את מהנה הטירוב. ביאנקו רשם את הטיעונים, אך טען
שיש כאן חילוקי הערכות בינינו. הוגיש שיחד עם זאת
אין להגזים יתר על המידה בתוכן היחסים הקיימים
בין צרפת לטוריה. הסכים גם שאין להעניק תעודת יושר
שאינה מגיעה לאסאד ולמשטרו. הודה שאצל המדינאים הצרפתים
DE TOUS
BORDS יש FASCINATION לא מוצדקת, אולי, כלפי טוריה
ותפקידה המוביל בעולם הערבי.

3. הסוגיה המלטינינית ראש'ם

הצגתי בדרטרט תרומתי על הקשרים עם אש'ם ועל החיזור
אחוריו. שאלתי אם חל שינוי בעמדת מיטראן לגבי הסוגיה
המלטינינית וציינתי שלאחרונה היו התבטאויות, שעליהן
מסרה התקשורת, היכולות להתפרש כאילו הנשיא עבר כורת
דרך בכירון לתמיכה בהקמת מדינה מלטינינית. ביאנקו

Судя по тому, как вы описываете ситуацию, вы, вероятно, имеете дело с проблемой, связанной с работой или учебой. Возможно, вы столкнулись с трудностями в выполнении своих обязанностей или в общении с коллегами/преподавателями. Это может быть связано с недостатком информации, ресурсов или навыков. Важно проанализировать ситуацию, выявить причины проблемы и разработать план действий для ее решения. Если вы чувствуете, что не можете справиться самостоятельно, не стесняйтесь обратиться за помощью к коллегам, преподавателям или специалистам. Помните, что многие проблемы имеют простое решение, если подойти к ним с правильной точки зрения.

Важно отметить, что вы не одиноки в своей борьбе. Многие люди сталкиваются с подобными трудностями на своем пути. Главное — не сдаваться и продолжать искать решения. Иногда требуется время и несколько попыток, чтобы найти правильный подход. Не забывайте заботиться о своем ментальном здоровье. Если вы чувствуете стресс или тревогу, сделайте паузу, отдохните и вернитесь к задаче с новыми силами. Также полезно вести дневник, чтобы отслеживать свои мысли и эмоции, а также прогресс в решении проблемы. Если вы все же чувствуете, что ситуация выходит за рамки ваших возможностей, возможно, стоит рассмотреть возможность консультации с психологом или другим специалистом. Помните, что ваша цель — достичь успеха, и для этого вам нужно быть настойчивым и терпеливым.

В заключение хочу сказать, что вы обладаете всеми необходимыми ресурсами для решения вашей проблемы. Вам просто нужно немного больше уверенности в себе и в своих силах. Не бойтесь пробовать новые подходы и не бойтесь ошибиться. Каждая ошибка — это шаг к успеху. Продолжайте работать над собой, и вы обязательно достигнете своих целей. Удачи вам в ваших начинаниях!

נושרד החוץ-מוחלקת הקשר

שלל זאת מכל וכל. ציין שלידיה את מיטראן בכל מסעותיו
כולל למסגה האמריקנית. הנשיא נשאר איתן בדוקותו
בעמדה המוצהרת כפי שבאה לידי ביטוי בנאומו בכני הכנסת.
זהו מדיניותו ומדיניותה של צרפת מאז כהונתו כנשיא.
גם כאן, מסר שאין להגזים בערך המגשיט עם קאדומי
או עם איברהים טוט. צרפת ערה להחלפת מעמדו של אש"פ
אך היא משאירה זאת בתוחה למקרה ותחול תדוזה בתהליך
השלום. ציין הרושם החיובי שיש להם על הקשרים הטובים
שיש למנהיגות הישראלית עם גורמים פלסטינים מתונים
ושצדקת מברכת עליהם. חיזוק גורמים אלה יכול להקטין
את הצורך בקיום קשרים עם אש"פ. הוא מסכים עמי שקיום
קשרים מתבגנים עם אש"פ יכול גם להזיק לקשרים עם חוסיין
ואסילד הטורקים, שאינם רואים בעין יפה קשרים אלה.
במובן, הטברתי הרושם השלילי שנוצר אצלנו, מהקשרים
עם אש"פ במיוחד

על רקע הפיגועים שאש"פ נדטל עליהם בגאווה את האחריות.

4. אמריקה

ביאנקו מסר לי הערכות מביקור מיטראן האחרון באמריקה
שדומות לדיווחים שקיבלתי משיראק. הסכים עמי שצדקת
יכולה לסייע לנו בחידוש קשרים עם המדינות המרכזיות
דרשם לפניך והבטיח גם פעולה מטעם הנשיא בגיניאה,
גאבון, קמ"א ואולי אפילו בצ'אד.

5. ברה"מ

ביאנקו ביקש למסור לנו הערכתם לגבי תוצאות דושיח
ריקיויק, בכל הקשור לנושא היהודי. הוא מסר שהאמריקנים
המליגו בהגעת סימוק מכן שהטובייטים היו נכונים לדון
בטוגיה היהודית ובלעיות זכויות האדם בכלל. להערכת
הצדפתים, האמריקנים לא מיצו עד תום נכונות טובייטית
זו שיכלה להתבטא בהמלצות ובסיכומים של צוותות העבודה
שהכינו את מסגת ריקיויק. יש אמנם חיוב - ובכך למעשה
ביאנקו מסכים שיש שינוי לטובה - בעצם הנכונות הטובייטית
לדון במכלול הזה, אך הדבר לא הגיע לכלל מיצוי בשל
בעיות מלחמת הכוכבים שהאפילו על דיוני רייגן-גורבצ'וב.
מיטראן משוכנע עדיין שניתן להשיג ויתורים מרשימים
בנושא היהודי, באט יחולן תמורות חיוביות ביחסים בין
שתי מעצמות העל בנושאים הכלליים. בסיכום, זו היתה
שיחה מועילה מבחינה זו שהיא מאשרת במידה רבה את הנאמר
לי ע"י שיראק בטוגיית היחסים עם טוריה ואש"פ.
התרשמתי במיוחד מההוגשים של ביאנקו, הידוע באינפור

משרד החוץ-מחלקת הקשר

על היוחסים הטובים בין צרפת וישראל וההשיבות שמיוחסים להמשכם.

סוכר-==

תמ: שהח, דהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, ר/מרכז, רט, אמן, ממד, עכוג, אירא, אירב

SAFETY COPY

LETTERS FROM THE UNITED STATES OF AMERICA

1954

THE UNITED STATES OF AMERICA
1954

9514

תאריך : 24.11.86 משרד החוץ-מחלקת הקשר

טודי

נכנס **

**

**

**

חוזם: 11,9514

אל: המשרד

מ-: מריס, נר: 383, תא: 241186, חז: 1400, דח: נר, טג: ט

נד: פ

9

ב.א.מ.

טודי/רבייל

אל: ממנכל ענוג

דע: אתונה

מאת: השגריר מריס

טודי

לשלך נר חוזם 1290

עם ביצוע הזמארש נדאג להעניק לו פרסום בתיאום עם הצרכמים מטעמם.

תפ: שח, ממנכל, ממנכל, ענוג, אירא, אירב

שמור

א"ח

***
**
**
**

Handwritten signature and scribbles

הודעה: 11,9674

אל: המשרד

מ-: נ"י, נר: 765, תא: 241186, דח: 1400, דח: ב, ט: ג

נד: 8

Handwritten notes on the left side, including "הודעה" and "א"ח".

ניבן / 103.1

שמור/בהחל לבוקר

אל: ארבייל 2, אירופה 1, אוקיאניה

דע: שגרירות פריס

מאת: ירבה

קלדוניה החדשה - לחץ צרמתי על אופן הצבעתנו

בשיחה עם BROCHAND הציר במשלחת צרפת באדמ* :

1. צרפת מייחסת חשיבות גדולה להצבעות המדינות בראשית דצמ* כאשר הפורום הדרום-פאציפי ידרוש שקלדוניה החדשה תיכלל שוב ברשימת ה- "NON-SELF GOVERNING TERRITORIES".

2. כודע לו ששגריר צרפת בישראל נתבקש להבהיר זאת במשה*ח בירושלים. לדבריו, בדצוף כוללים את ישראל ברשימת המדינות שתתנגדה ליוזמה הנ"ל, י"כי לא עולה על דעתנו אחת*". הוסיף שצרפת מדינה חשובה לישראל כי כמה מהפורום הדרום-פאציפי וגם אוסטרליה וניו-זילנד. "האינטרסים של ישראל קשורים ביחסים עם צרפת בתחומים חיוניים רבים*".

3. התעניין לעמדתנו. השבתי שאנו שוקלים עדיין, וכי אני מצפה לקבל הנחיות ממש לפני ההצבעה ב-1 דצמ*.

4. ברושאן ביקש להדגיש שוב "שצרפת תבדוק בקפדנות רבה ההצבעות של המדינות השונות, כי הנושא הוא קרוב מאוד לליבה*".

DIFF

1000

REPORT: 1700
NO: 1000
1-11-11
1700

1000

REPORT: 1700
NO: 1000
1-11-11
1700

REPORT: 1700

REPORT: 1700

1. REPORT: 1700
REPORT: 1700

2. REPORT: 1700
REPORT: 1700

3. REPORT: 1700
REPORT: 1700

4. REPORT: 1700
REPORT: 1700

משרד החוץ-מחלקת הקשר

5. לבסוף, ביקש שניכגש שוב אחרי שיקבל דיווח משגרירם
בישראל, אחרי בגישתו במשה"ח בירושלים.

נארמ'===

תפ: שהח,מנכל,ממנכל,דרד,ארבל2,שנוג,אירא,פרומוד,אוקיאניה,
ר/מרכז,ממד

2. 1907 1908 1909 1910 1911 1912 1913 1914 1915 1916 1917 1918 1919 1920 1921 1922 1923 1924 1925 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934 1935 1936 1937 1938 1939 1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958 1959 1960 1961 1962 1963 1964 1965 1966 1967 1968 1969 1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100

1907

1907 1908 1909 1910 1911 1912 1913 1914 1915 1916 1917 1918 1919 1920 1921 1922 1923 1924 1925 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934 1935 1936 1937 1938 1939 1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958 1959 1960 1961 1962 1963 1964 1965 1966 1967 1968 1969 1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100

ההסתדרות הציונית העולמית

המחלקה ליחסי חוץ

ירושלים, ת.ד. 92

טל. 36967

2

WORLD ZIONIST ORGANIZATION
External Relations Department
Jerusalem
P. O. B. 92

ORGANISATION SIONISTE MONDIALE
Département pour les Relations Extérieures
Jérusalem
P. O. B. 92

Ref. No. 23 1986

כ"ב בחשוון תשמ"ז
24 בנובמבר 1986

צ"ב
מ.א.

לכבוד
מר אריה אבידור
מחלקת 'אירופה א'
משרד החוץ
הקריה
ירושלים

מר אבידור הנכבד,

בהמשך לשיחתנו מאתמול אודה לך אם משרד החוץ יסדיר הזמנה רשמית לגב' Helene Gisserot, ממונה לענייני נשים (במשרד הרווח) בממשלת צרפת. הנ"ל אמורה להגיע ארצה מה-26.12.86 - 2.1.87 יתלוו אליה כ-5 חברות פרלמנט. ההוצאות הכספיות הוסדרו, מדובר על הזמנה רשמית בלבד. כמובן, שנשמח מאוד אם משרד החוץ ימצא לנכון לארח קבוצה זאת לארוחה עם אישיות ממשדרכם.

ברצוני להבהיר שהיוזמה להביא משלחת זו ארצה באה ע"י הגב' ג'נין גדליה, מנהלת הפדרציה הספרדית בצרפת, מחלקתנו הסכימה לקבל עליה את ארגון הביקור. וכמו"כ לכסות הוצאות בארץ של שתי משתתפות.

אודה לך איפא, על אישורך להעברת ההזמנה כדי שנוכל להתחיל בהכנת החכנית ללא איחור.

כ ב ר כ ה,
שרה פליידרמן
מנהלת מדור ארצות דוברות
צרפתית

העתק: מר יואל אלון, מנהל מחלקת אירופה א', משרד החוץ.

ד"ר

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

כב' בחשוך התשמ"ז
24 בנובמבר 1986

9

ק"מ | ח.א.

ד ח ר פ

קלדוניה החדשה - לקראת פגישה עם שגריר צרפת

ביוזמת מדינות פורום דרום הפסיפיק תועלה באו"מ בחודש דצמבר הקרוב הצעה לכלול את קלדוניה החדשה ברשימת הטריטוריות שבטפול הועדה לדה-קולוניזציה.

צרפת מתנגדת להצעה ורואה בה התערבות בענייניה הפנימיים בהיות קלדוניה חלק בלתי נפרד משטחה, במעמד "טריטוריה שמעבר לים" (T.O.M) שכל תושביו (גם הילידים הקאנאקים וגם המתישבים) אזרחי צרפת.

ממצרפת החליטה לקיים משאל עם באי בשנת 1987. תנועת השחרור הקאנאקית (F.L.N.K.S) מתנגדת לתנאי קיום המשאל אשר יכלול גם את המתישבים הצרפתיים, דבר אשר מבטיח רוב להמשך שליטת צרפת בטריטוריה (אין רוב מספרי לקאנאקים דורשי העצמאות).

צרפת פונה על כן למדינות החברות באו"מ להתנגד ליזמת מדינות דרום הפסיפיק ולהשאיר בידיה את הטפול בנושא.

מהידוע לנו, עמדתן של מדינות הקהילה האירופית וכך של ארה"ב לקראת הדיון תהיה המנעות.

נעשו פניות אלינו מטעם מדינות החברות בפורום הדרום פסיפי (אוסטרליה, ניו-זילנד, פפואה, גינאה החדשה, פיג'י), לרבות במהלך מסע נשיא המדינה באזור, לבקש תמיכתנו ביזמותן.

בדיונים במשרד הוחלט להמליץ על המנעות מהטעמים הבאים:

א. המדובר בסכסוך טריטוריאלי בין מדינות שונות שעימהן ישראל מקיימת יחסים נורמליים ואין אנו רוצים להביע עמדתנו, מה גם שעקרונית לא רצוי לישראל להיות מעורבת בהעברת סכסוכים טריטוריאליים למוסדות או"מ.

ב. כדאי לנו בנושא כה מרוחק מהאינטרסים הישירים של ישראל להיות ב"חברת" ארה"ב ורוב מדינות המערב.

ראש האגף יוסיף גם הסברים בע"פ לשגריר הצרפתי. אפשר לתת אינדיקציה על הימנעותנו.

מח' אירופה I.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

WAS ASKED TO GIVE OBSERVER STATUS TO NEW CALEDONIAN INDEPENDENCE ORGANIZATION. BOTH MOVES ARE INTENDED PRIMARILY TO DRAW WORLD ATTENTION, DIPLOMATS SAY. LEADERS OF NEW CALEDONIA'S FRONT, SOCIALIST NATIONAL FRONT, WHICH GROUPS SEVERAL MILITANT ORGANIZATIONS HAVE BEEN PROMISED UNSPECIFIED HELP FROM SEVERAL NEIGHBORING NATIONS. MELANESIAN SUPPORTERS OF THE KANAKS, NEW CALEDONIA'S INDIGENOUS MELANESIAN PEOPLE, THREATEN TO LAUNCH A LONG WAR OF ATTRITION AND MAKE THE TERRITORY "ANOTHER ALGERIA".

IN A REGION WHERE ALMOST ALL FORMER COLONIES OR DEPENDENCIES HAVE NOW GAINED INDEPENDENCE - AND THE UNITED STATES IS MOVING TO RELEASE ITS LAST UNITED NATIONS TRUST TERRITORIES - GOVERNMENT LEADERS SAY FRENCH RULE IN NEW CALEDONIA AND, BY EXTENSION, IN FRENCH POLYNESIA HAS BECOME UNACCEPTABLE.

"NEW CALEDONIA IS NOW THE LAST FRONTIER OF THOSE WHO WANT TO BE FRENCH BUT DON'T WANT TO LIVE IN FRANCE", SAY PHILIP MULLER, A WESTERN SAMOAN OFFICIAL WHO HEADS THE SOUTH PACIFIC REGIONAL FISHERIES AGENCY. "THE MORE THE FRENCH WAIT TO SETTLE THIS THE MORE THE PEOPLE WILL BE AGAINST THEM".

THE GOVERNMENT OF FRANCE, ADMITTING IT HAS AN IMAGE PROBLEM IN THE PACIFIC, IS PLANNING SOME STEPS TO IMPROVE RELATIONS WITH ISLAND NATIONS, A FRENCH OFFICIAL SAID. IN AN INTERVIEW WITH THE ASSOCIATED PRESS IN PAPEETE, TAHITI, THE CAPITAL OF THE OVERSEAS TERRITORY OF FRENCH POLYNESIA, GASTON FLOSSE, THE FRENCH SECRETARY OF STATE FOR THE SOUTH PACIFIC SAID THAT IN JANUARY, PARIS WOULD OPEN A FRENCH UNIVERSITY IN TAHITI. HE ALSO SAID THAT AID TO THE REGION WOULD BE INCREASED OVER THE NEXT 18 MONTHS AND THAT THERE WOULD BE MORE CONTACTS WITH ENGLISH SPEAKING COUNTRIES. A RECENT VISIT BY FRANCE'S PRIME MINISTER, JACQUES CHIRAC, TO NOUMEA, THE NEW CALEDONIAN CAPITAL, DID NOTHING TO REASSURE THE FRENCH TERRITORY'S NEIGHBORS, OFFICIALS SAY. ONE OF THEM DESCRIBED THE FRENCH POSITION AS "STUBORN AND INFLEXIBLE", INCREASINGLY SO NOW THAT CONSERVATIVE S HEAD THE GOVERNMENT. SOUTH PACIFIC LEADERS SAY THAT PARIS HAS BEEN AUGMENTING ITS TROOPS IN NEW

THAT PARIS HAS BEEN AUGMENTING ITS TROOPS IN NEW
S HEAD THE GOVERNMENT, SOUTH PACIFIC LEADERS SAY
AND INFLEXIBLE, INCREASINGLY SO NOW THAT CONSERVATIVE
OF THEM DESCRIBED THE FRENCH POSITION AS "STUBBORN
FRENCH TERRITORY'S NEIGHBORS, OFFICIALS SAY. ONE
CALLEDONIAN CAPITAL, DID NOTHING TO REASSURE THE
PRIME MINISTER, JAMES CHIRAC, TO HONOR, THE NEW
SPEAKING COUNTRIES, A RECENT VISIT BY FRANCE'S
AND THAT THERE WOULD BE MORE CONTACTS WITH ENGLISH
REGION WOULD BE INCREASED OVER THE NEXT 18 MONTHS.
UNIVERSITY IN TAHITI. HE ALSO SAID THAT AID TO THE
SAID THAT IN JANUARY, PARIS WOULD OPEN A FRENCH
FRENCH SECRETARY OF STATE FOR THE SOUTH PACIFIC
TERRITORY OF FRENCH POLYNESIA, GASTON FLOSSE, THE
PRESS IN PAPETE, TAHITI, THE CAPITAL OF THE OVERSEAS
OFFICIAL SAID. IN AN INTERVIEW WITH THE ASSOCIATED
TO IMPROVE RELATIONS WITH ISLAND NATIONS, A FRENCH
PROBLEM IN THE PACIFIC IS PAINING SOME STEPS
THE GOVERNMENT OF FRANCE, ADMITTING IT HAS AN IMAGE
THE MORE THE PEOPLE WILL BE AGAINST THEM".
AGENCY, "THE MORE THE FRENCH WAIT TO SETTLE THIS
WHO HEADS THE SOUTH PACIFIC REGIONAL FISHERIES
FRANCE," SAY PHILIP MULLER, A WESTERN SMOKEHOUSE OFFICIAL
WHO WANT TO BE FRENCH BUT DON'T WANT TO LIVE IN
**NEW CALLEDONIA IS NOW THE LAST FRONTIER OF THOSE
EXTENSION, IN FRENCH POLYNESIA HAS BECOME UNACCEPTABLE.
LEADERS SAY FRENCH RULE IN NEW CALLEDONIA AND, BY
UNITED NATIONS TRUST TERRITORIES - GOVERNMENT
THE UNITED STATES IS MOVING TO RELEASE ITS LAST
DEPENDENCIES HAVE NOW GAINED INDEPENDENCE - AND
IN A REGION WHERE ALMOST ALL FORMER COLONIES OR

AND MAKE THE TERRITORY "ANOTHER ALGERIA".
PEOPLE THREATEN TO LAUNCH A LONG WAR OF ATTRITION
KANAKS, NEW CALLEDONIA'S INDIGENOUS MELANESIAN
NEIGHBORING NATIONS, MELANESIAN SUPPORTERS OF THE
HAVE BEEN PROMISED UNSPECIFIED HELP FROM SEVERAL
FRONT, WHICH GROUPS SEVERAL MILITANT ORGANIZATIONS
LEADERS OF NEW CALLEDONIA'S FRONT, SOCIALIST NATIONAL
PRIMARILY TO DRAW WORLD ATTENTION, OFFICIALS SAY.
INDEPENDENCE ORGANIZATION, BOTH MOVES ARE INTENDED
WAS ASKED TO RIV. OBSERVE STATUS TO NEW CALLEDONIAN

משרד החוץ-מחלקת הקשר

CALEDONIA AND THAT FRENCH NATIONALS HAVE BEEN MOVING THERE TO BOLSTER SUPPORT FOR PARIS IN A REFERENDUM PLANNED FOR NEXT YEAR. METROPOLITAN FRENCH PEOPLE SOME OF THEM REFUGEES FROM THE FORMER FRENCH COLONIES IN INDOCHINA, ALREADY OUTNUMBER THE KANKAS, HOWEVER. PARIS IS THEREFORE REPORTED TO BE WILLING TO EXCLUDE NEWEST SETTLERS FROM THE REFERENDUM ON TIES TO FRANCE. BUT THE NUMERICAL IMBALANCE, AND THE WILLINGNES S OF FRENCH SETTLERS TO TAKE UP ARMS AGAINST THE KANKAS - DEMONSTRATED IN FIGHTING IN LATE 1984 AND EARLY 1985 - HAVE LED SOME NEIGHBORING NATIONS TO REJECT THE REFERENDUM APPROACH, CALLING IT AN INVITATION TO CIVIL WAR. THEY SAY THAT FRANCE MUST RELINQUISH THE TERRITORY CONSTITUTIONALLY, THROUGH A DECISION BY THE CENTRAL GOVERNMENT.

FEELING RUN ESPECIALLY HIGH IN PAPUA NEW GUINEA VANUATU AND THE SOLOMON ISLANDS, ALL OF WHICH HAVE BECOME INDEPENDENT SINCE 1975 AND ALL OF WHICH ARE POPULATED BY ETHNIC MELANESIANS, LIKE THE KANKAS. BUT DIPLOMATS IN THE REGION SAY IT IS SIGNIFICA NT THAT THIS YEAR FOR THE FIRST TIME THE WHOLE SOUTH PACIFIC FORUM - WHICH ALSO INCLUDES MICRONESIANS AND POLYNESIANS AS WELL AS THE "EUROPEAN" NEW ZEALANDERS AND AUSTRALIANS - WAS ABLE TO ACHIEVE AGREEMENT ON STEPING UP PRESSURE AGAINST FRANCE WINNING OVER THOSE NATIONS WHO HAD PRVIOUSLY SOUGHT TO GIVE PARIS MORE TIME TO FIND A SOLUTION.

נאור * מ * ==

תמ: שהח, מנכל, ממנכל, מרימור, אוקיאניה, ורד, ארבל, ענרג, אירא, שמורק, מעת, הסברה

CALIFORNIA AND THAT FRENCH NATIONALS HAVE BEEN MOVING
THERE TO BOLSTER SUPPORT FOR PARIS IN A REFERENDUM
PLANNED FOR NEXT YEAR. METROPOLITAN FRENCH PEOPLE
SOME OF THEM REFUGES FROM THE FORMER FRENCH COLONIES
IN INDOCHINA, ALREADY OUTNUMBER THE KANKAS, HOWEVER.
PARIS IS THEREFORE REPORTED TO BE WILLING TO EXCLUDE
NEWEST SETTLERS FROM THE REFERENDUM ON TIES TO
FRANCE, BUT THE NUMERICAL IMBALANCE, AND THE WILLINGNESS
OF FRENCH SETTLERS TO TAKE UP ARMS AGAINST THE
KANKAS - DEMONSTRATED IN FIGHTING IN LATE 1984
AND EARLY 1985 - HAVE LED SOME NEIGHBORING NATIONS
TO REJECT THE REFERENDUM APPROACH, CALLING IT AN
INVITATION TO CIVIL WAR. THEY SAY THAT FRANCE MUST
RELINQUISH THE TERRITORY CONSTITUTIONALLY THROUGH
A DECISION BY THE CENTRAL GOVERNMENT.

BEING RUN ESPECIALLY HIGH IN PAPUA NEW GUINEA
VANUATU AND THE SOLOMON ISLANDS, ALL OF WHICH
HAVE BECOME INDEPENDENT SINCE 1975 AND ALL OF WHICH
ARE POPULATED BY ETHNIC MELANESIANS, LIKE THE
KANKAS, BUT DIPLOMATS IN THE REGION SAY IT IS SIGNIFICANT
THAT THIS YEAR FOR THE FIRST TIME THE WHOLE
SOUTH PACIFIC FORUM - WHICH ALSO INCLUDES MICRONESIANS
AND POLYNESIANS AS WELL AS THE "EUROPEAN", NEW
ZEALANDERS AND AUSTRALIANS - WAS ABLE TO ACHIEVE
AGREEMENT ON STEERING UP PRESSURE AGAINST FRANCE
WINNING OVER THOSE NATIONS WHO HAD PREVIOUSLY
SOUGHT TO GIVE PARIS MORE TIME TO FIND A SOLUTION.

END

UNCLASSIFIED

רחיפות:	מחלקת הקשר ניו-יורק	מחור: 11
סוג בטחוני:	טופס מברק	
בלמים		
תז"ח:		אל : המשרד
061630		
נר :		ר ע :
0181		
		מאת : באו"ם, ניו-יורק.

אל: ארבייל 2. אוקיאניה.
מאת: מ. יופה.

קלדוניה החדשה.
לשלנו 162, 164 מה-5/11.

קבלנו מהמשלחת הצרפתית הממורנדום הרצ"ב המפרט עמדתם.

באו"ם

Handwritten notes:
 1. ארבייל 2
 2. אוקיאניה
 3. אוקיאניה
 4. אוקיאניה
 5. אוקיאניה
 6. אוקיאניה
 7. אוקיאניה
 8. אוקיאניה
 9. אוקיאניה
 10. אוקיאניה

אישור:	שם השולח: מ. יופה	תאריך: 6.11.86
--------	-------------------	----------------

0181

2/11

France has taken due note of the move by a small number of countries, in complete disregard of the facts, to have New Caledonia included on the list of non-self-governing territories during the present session of the General Assembly.

This move comes at a time when the "Special Committee on the Situation with regard to the Implementation of the Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples" decided on August 14 last, by consensus, to defer the request to examine the question of New Caledonia presented by these same countries to its next ordinary session in 1987. The Special Committee of 24, the subsidiary organ set up by the General Assembly to report to it on these matters, thus chose to allow itself the time necessary to examine the unusual and complex problem which had been submitted to it.

I. SOME BASIC FACTS

1. New Caledonia has been part of the French Republic for almost 125 years. As in the case of other countries in the region (Australia, New Zealand), Europeans settled among the initial population. But France, unlike these other countries, encouraged a certain balance among the populations of various origins by promoting the development of the early Melanesian settlers as much as that of other ethnic groups so that today

../.

0181 3/11

the two largest groups are roughly equal in number. The population of Melanesian origin is even slightly higher : 62,000 (43%), that of European origin : 54,000 (37%). In addition to these two groups, there are inhabitants of other ethnic origins (Polynesians, Wallisians, Asians, etc.) numbering 29,000 (20%).

2. The originality of this pluri-ethnic society is thus evident if New Caledonia is compared with the territories that surround it. The Aborigines in Australia and the Maoris in New Zealand have not been able to withstand the massive influxes of European immigrants : At the present time they account for only 1 % and 10 % respectively of the total population of their country. It should be noted also that while the Melanesians in New Caledonia are significantly more numerous today than when the Europeans arrived, this is definitely not the case of the Aborigines of Australia whose number, estimated at 300,000 at the end of the 18th century, had fallen to 60,000 in 1921 and is now about 160,000.

3. Lastly, the population of New Caledonia has not experienced the separate development that has been standard practice elsewhere, as demonstrated by the large number of persons of mixed-ancestry which makes arbitrary any classification of the population into watertight categories. Caledonian society is hence just the opposite of the distorted picture painted by some in order to better serve their own prejudices and interests.

II. LEGAL AND INSTITUTIONAL ASPECTS

1. The specific character of the territory has to do primarily with the diversity of the groups that history has brought together. In order to take this situation into account,

New Caledonia enjoys a statute that gives it a broad degree of autonomy appropriate to its special situation, and that recognizes inter alia customary tribal law. The Territory and its four component regions are administered by assemblies elected by universal suffrage. These institutions, whose jurisdiction extends to all aspects of the economic, social and cultural development of New Caledonia, have at their disposal for this task their own funds and state-allocated grants. (1)

2. All the inhabitants of New Caledonia are citizens of the French Republic. Regardless of their origin, they enjoy full civil, political, economic and social rights throughout the whole of French territory.

Caledonians of Melanesian origin participate like every one else in all national and local elections (2) and may of course express all political opinions. New Caledonia is represented in the French Parliament by a Senator (a Melanesian) and two "Deputés" (one of whom is Melanesian). The Territorial Congress and three of the four Regional Councils are presided over by Melanesians.

The inhabitants of New Caledonia therefore are all equal among themselves and with their fellow citizens in metropolitan France. Consequently, it is erroneous and malicious to claim that they are subject to a "status of arbitrary subordination".

(1) The Metropolitan Government allocates 2.4 billion francs a year (or \$ 370 million) for use by New Caledonia.

(2) The Melanesians of New Caledonia gained full voting rights before the majority of Australian Aborigines, who did not achieve equal electoral status with other Australians until 1984.

*

3. Within this framework, those in favor of independence may promote their ideas and objectives in complete freedom. Organized into political parties and unions, they participate, when they are elected, in the exercise of authority (three leaders of the pro-independence FLNKS are currently regional council chairmen). All enjoy complete freedom of expression and movement in New Caledonia and abroad. They have not refrained from establishing all kinds of contacts with foreign organizations and even governments.

No single group, however, can claim the right to determine the future for everybody else. The final decision must belong to universal suffrage. In the last local elections held in New Caledonia (September 29, 1985), the FLNKS (itself an umbrella organization for several groups of diverse tendencies) obtained 28 % of the vote. This result certainly does not allow it to speak on behalf of all New Caledonians, nor even on behalf of the Melanesian community itself.

III. THE CHANGE IN PROGRESS

1. France is pursuing a policy consistent with the principle of self-determination.

Taking into consideration the geographical environment of the Territory, its specific characteristics and the existence of a pro-independence group, the French government intends to consult the population of the Territory on the terms of their future and development. The government refuses to practice the discrimination urged in some quarters, which would be contrary to the Constitution and to the international conventions to which France is party, and intends to invite all the people who are genuinely involved to determine their future.

*

0181

6/11

2. This purpose is expressed in the French government's decision - embodied in the Act of July 17, 1986 and formally announced in Nouméa by the Prime Minister himself - to organize a consultation no later than July 1987 that will enable the inhabitants of the Territory to choose between complete independence and a statute with enlarged autonomy.

3. The electoral college will be constituted in such a way that the vote expressed at the polls will indeed be that of New Caledonia. There will be extensive joint discussions on this before decisions are taken. The leaders of the FLNKS have let it be known that they are prepared to participate in this referendum. Like the other leaders of political parties in New Caledonia, they will be invited to share fully in this preparatory dialogue.

4. In accordance with its time honoured role, the path France proposes is one of conciliation, democracy and peace. France is open to dialogue with all the countries of the region. But, like any other member state of the United Nations, it cannot accept interference in its internal affairs.

It is essential that the democratic electoral consultation scheduled for 1987 should be conducted in an open, calm and serene environment. Outside interference could only harden extremist elements and encourage the partisans of confrontation. The ensuing tension would be highly prejudicial to the free expression of the popular vote and could prevent the population of New Caledonia from making in peace a decision on the clear choice which will be before it. In any case, the fairness of the procedures will be easily verifiable on the spot.

../. .

7/11

IV. FRANCE'S POSITION ON THE MOVE BY CERTAIN COUNTRIES TO
INTRODUCE A DRAFT RESOLUTION UNDER ITEM 19

Without expressing an opinion on the competence of the "Special Committee on the Situation with regard to the Implementation of the Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples", which appears in this case to have been somewhat overlooked by those claiming to defend it, France considers that the inclusion of New Caledonia on the list of territories covered by article 73 of the Charter is not pertinent.

Legally unfounded, this request should be examined in the light of the real intentions of its authors.

1. On the juridical level, it should be borne in mind first of all that the General Assembly in resolution 334 (IV) took note of the reasons that justified the cessation of the transmission of information under article 73 concerning in particular New Caledonia, and thus closed the question of including this Territory on the list of those covered by this article (see appendix).

There has been no change in the situation of the Territory to warrant its inclusion on this list, quite the contrary. As recognized in the Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Cooperation among States in accordance with the Charter of the United Nations, adopted by consensus by the General Assembly (resolution 2625 (XXV)), integration with an independent state or the acquisition of any other political status freely decided on by a people constitutes for that people one of the ways of exercising its right to self-determination.

../..

0181

8/11

- 7 -

In the case at issue, New Caledonia is fully and freely integrated with France, while enjoying a large measure of autonomy within French institutions. Furthermore, as already stated, its population will shortly have the opportunity to decide by referendum on the political statute of the territory.

Taking all this into account, New Caledonia cannot be considered as a non-self-governing territory in the sense of article 73 of the Charter.

2. What then are the intentions of the countries that want to include New Caledonia on the list of non-self-governing territories ?

This is the key aspect of the question.

A single principle is applicable in this case, namely self-determination. The French government is committed to implementing this principle and to respecting the result of the referendum. True to democratic principles, it believes that the population of New Caledonia should be consulted without respect as to race or origin. The authors of the inscription proposal have taken positions regarding this on which they are not insisting at this stage but which can only give cause for concern.

When they mention the question of the referendum, these countries declare that only the Kanaks (i.e. the population of Melanesian origin) and "other peoples who had a long term residence in and commitment to New Caledonia" should have a say. (cf. Declaration of the Countries of the Pacific Forum at Suva, August 1986). This is a hazy concept which lends itself to all sorts of interpretations and manipulations. Some of these countries are more specific and explicitly advocate limiting the right to vote to Kanaks only. In a joint communiqué

*

0181 9/11

adopted at ministerial level on September 25 and 26, 1986, three countries of the region (Papua-New Guinea, Vanuatu, Solomon Islands) state :

"Ministers reaffirm their support for the Kanak struggle for independence in New Caledonia. The Kanaks are the original inhabitants of New Caledonia. The referendum planned for mid-1987 by the French government to determine the political future of New Caledonia should lead to independence, and only the Kanaks should participate in the referendum." (1)

If this is indeed the objective, the role that these countries intend the United Nations to play becomes clearer : they would like to see the Organization exert pressure on France to hold a referendum in which the outcome is determined in advance by excluding from the vote, on arbitrary or racial criteria, a part, not to say the majority, of the population. It comes down to this : they expect the United Nations to endorse a challenge to the principle of "one man, one vote".

It is hardly necessary to emphasize the pernicious nature of such an approach. The French government naturally does not accept this kind of solution. For obvious reasons, the United Nations likewise cannot tolerate the violation of a principle whose universal application it itself advocates.

In view of the afore-mentioned reasons, the French government asks the member states to show their disagreement with the initiative which is the subject of this memorandum.

(1) This position, applied to Australia and New Zealand, would have had the effect of limiting to Aborigines and Maoris the exercise of the effective right to self-determination.

*

0181

10/11

APPENDIX

For as long as France has had responsibility for non-self-governing territories, it has scrupulously respected the commitment it had made according to the Declaration regarding nonself-governing territories of the United Nations Charter (article 73, chapter XI). This chapter, it must be added, has been the subject of numerous legal studies; it is important to bear in mind, as Mr. Bedjaoui, judge at the International Court of Justice, has pointed out in his commentary of article 73 (U.N. Charter, Cot and Pellet, p. 1064) that this is a declaration made by each of the States which have or assume responsibilities for non-self-governing territories and to which all the other member states have necessarily subscribed.

Furthermore, France believes and has consistently upheld in its communications relating to article 73, that decisions regarding the determination of territories whose populations are not yet fully self-governing under the terms of this article, fall exclusively within the competence of the States that have responsibility for administering them.

This interpretation, moreover, is consistent with the philosophy and content of chapter XI (cf. in this respect the above-mentioned study, p. 1062) : France cannot therefore admit that resolution 1514 (XV) and resolution 1541 (XV) could have

../.

modified the Charter. Indeed, the French position on these resolutions is well known, and France abstained at the time they were adopted, together with other states (including Australia in the case of resolution 1514 (XV) and Australia and New Zealand in the case of resolution 1541 (XV).

0181

11/11
On these grounds, when the question of the implementation of article 73 first came up in 1946, the French government, as evidenced by resolution 66 (I), communicated by letter of October 17 information on a number of territories, including New Caledonia, but specified that the legal situation of these territories within the French system was in the process of evolving.

This reservation was expressed in the resolution itself which stipulates that the French communication was made "without prejudice to the future status of these territories". In 1947, following the gradual establishment of the institutions provided for by the Constitution of October 27, 1946, it was no longer deemed necessary to communicate information on certain territories that France had mentioned the previous year, including New Caledonia. In the wake of resolution 222 (III) of November 3, 1948, the French government, after recalling its interpretation of article 73 of the Charter, indicated once again by letter of April 29, 1949 the reasons for its decision no longer to provide information on these territories.

The General Assembly found this decision to be warranted since, in resolution 334 (IV), it "took note of the information supplied by certain members concerning the constitutional changes which have led to the cessation of the transmission of information under article 73 in respect of certain territories which were enumerated in resolution 66 (I)."

Thus, to all intents and purposes, the question of the inclusion of New Caledonia on the list of territories covered by article 73 came was closed.

X

טודי

נכנס

**
**
**
**

חוזם: 11,8902

אל: המשרד

מ-: פריס, נר: 377, תא: 221186, חז: 1700, דח: מ, ט: ג

נד: 8

9

ק"מ / א.ל.

טודי/מידי

אל אירופה 1

דע לשכת המנכל. מזתימ*. המרכז/בינל/1

מאת הציר פריס

Eni

DESMAREST

באצ'י (21/11) עם מנהל לשכת שר החוץ

נטקרו הנושאים כמפורט בהמשך:-

1. אישר המידע שמסרו לשגריר בדבר ההוראה ששלחו לשגרירם
בבירות, להשתדל להפגש עם הנווט השבוי בידי אמלי. להערכתו
הסכויים להצליח במשימה זאת גדולים מן הסכוי לברא
במגע עם שני חיילי צהל החטופים, אם אכן אלה בידי
החזבאללה.

2. תיאר בהרחבה המומי לנרמול יחסי צדפת-אירן. מבין
שלושה התנאים שהעמידו האירנים לנרמול היחסים הלכה
צדפת לקראתם:-

א. בענין ריטרן הפעילות של המוהדזיהין בפריס.
ו-ב. בענין התביעה הפכנסית בעקבות ההלוואה האירנית
ל- EURODIF

הסכום של 330 מליון דולר שצדפת הסכימה להחזיר לטהרן
בשלב זה הוא בגודל של מקומה בלבד על חשבון התביעה
הכנסית ההדוית. הסכום הזה אינו מהווה תשלום ראשון
מסהב' החוב הצדפתי מאחר וגודלו של החוב הזה טרם סוכס. המומ
בנושא זה ממשיך להתנהל בין מספר צדפות ואין לדעת

0000

0000

**
**
**
**

0000:00000000
0000:00000000
0000:00000000:00000000:00000000:00000000
0000

Handwritten scribbles

00000000

00000000

00000000:00000000:00000000:00000000

00000000

00000000 (000000) 00000000 00000000 00000000 00000000
00000000 00000000 00000000 00000000

00000000 00000000 00000000 00000000 00000000
00000000 00000000 00000000 00000000 00000000
00000000 00000000 00000000 00000000 00000000
00000000 00000000 00000000 00000000 00000000
00000000

00000000 00000000 00000000 00000000 00000000
00000000 00000000 00000000 00000000 00000000
00000000 00000000 00000000 00000000 00000000

00000000 00000000 00000000 00000000 00000000
00000000 00000000 00000000 00000000 00000000
00000000 00000000 00000000 00000000 00000000

00000000 00000000 00000000 00000000 00000000
00000000 00000000 00000000 00000000 00000000
00000000 00000000 00000000 00000000 00000000
00000000 00000000 00000000 00000000 00000000
00000000 00000000 00000000 00000000 00000000

מושרד החוץ-מחלקת הקשר

מתי יסוכס.

צרפת לדברי DESMAREST לא הגמישה עמדתה לגבי התנאי השלישי האירני, שתבע שינוי המדיניות כלפי עירק. עמדתה של צרפת ביחס לעירק הובהרה בתקיפות בזאת מן הרגע הראשון, שהאירנים נבחרו לזעת שאין להשיג תמורה מצרפת בתחום זה. במסגרת המומי, מזורים האירנים בהקשר זה בשנה מתונה בהרבה מקורו הטעון הכומבי.

3. מאז עלות ממשלת עירק לשלטון, מודעת צרפת היטב שגורל חטוביהם בלבנון/ חלוי ברצונם הטוב של האירנים. אין לסוריה השפעה כלשהי על החוטמים והיא לא מילאה שום תפקיד בשחרור החטומים הצרפתיים הראשונים (שני העתונאים של רשת הטלוויזיה השנייה) בשחרור שני החטומים האחרונים במיל זונטג ומרטל כודרי מילאה סוריה תפקיד מסוים, שהיה שולי לגמרי. את עובדת שחרור ארבעה החטומים הצרפתיים בדמשק מטביר DESMAREST באחת מן השתיים: או שהאירנים רצו לנתק את עצמם ממעורבותם בחטיפות עי יצירת רושם שלדמשק השפעה לגבי הנושא (וממילא גם על מעשי החטיפה) או שבקשו להעלות תרומה (ב"מטבעות קטנות מאודי") לחיזוק יוקרתה של סוריה.

DESMAREST אמר שאפילו ששמחים עם כל חטוף צרפתי המשתחרר, הם התאכזבו מן השחרור האחרון של זונטג וכודרי. הוא עצמו קיבל רמז ממקור שהגדירו כמהימן מאוד DESMAREST חבר בקבוצה המצומצמת העוסקת בפרשת החטומים ונסע לדמשק לקבל המשוחררים), לפני צפוי היה שחרורם של שני העתונאים הנותרים של רשת הטלוויזיה השנייה, במקום השניים ששחררו.

ציין, שהישיש זונטג נחטף למעשה על רקע פלילי (לשם תביעת כופר) ורק בהמשך "נמכר" לידי קבוצה שהמוטיבציה שלה פוליטית. את כודרי הגדיר כחטוף "מוזר מאודי". תנאי חטיפתו לא הובררו עד היום הזה ומצבו הפיזי שונה לטוב בהרבה ממצבו הצפוי של אסיר שישב תשעה חדשים בשבי. אולי הוא אינו חטוף כלל והשרותים הצרפתיים תוהים עדיין על קנקנו.

4. DESMAREST לא השתתף בשיחת שר החוץ עם ברוק קדומי, אולט לדבריו אשר סיפר לו, שבן שיחו לא הידש דבר ואף לא העלה דבר משמעותי כלשהו. הוא התבטא בזלזול גמור על קדומי. טוען שקדומי אינו חשוב כלל והוא

מושרד החוץ-מחלקת הקשר

נ DESMAREST נמצא בקשר עם אנשים מסויבותו הקרובה של ערכת שהם חשופים בהרבה מ"שר החוץ של אש"ף ואלה כן מזכירים לשון מתונה של דורשי הסדר מדיני(סירב לגלות לי זהות אותם אנשים).

כן אמר, שידוע לו על חודש דו השיח בין אנשי ערכת לבין נציגי המלך חוטיין החותר לחידוש ההסכם הירדני-פלסטיני. DESMAREST מעריך שדו שיח זה מתקדם יפה.

5. אמר שקיימת אצלם מודעות לצורך של בקוד שהח צרכת בארץ והוא מעריך שהבקוד יצא אל הפועל בשלושה החודשים הראשונים של 1987.

פלמור .

תפ: שהח,מנכל,ממנכל,ענוג,אירא,ורד,ארבל,3,קידר,מזתים,ר/מרכז,
פבינל/ממד,רם,אמן

1 2013 R

*Mission Permanente de la France
auprès des Nations Unies
One Dag Hammarskjöld Plaza
245 East 47th Street
New York, N.Y. 10017*

New York le

CS/RB
N° 406

9 13.1 213

La Mission permanente de la France auprès des Nations Unies présente ses compliments à la Mission permanente et a l'honneur de lui faire part de la gratitude du Gouvernement français pour le soutien qu'elle a bien voulu apporter à la candidature du Professeur Paul REUTER pour un nouveau mandat à la Commission du Droit International. / . Gh

La Mission permanente de la France auprès des Nations Unies saisit cette occasion pour renouveler à la Mission permanente les assurances de sa très haute considération.

New York, le 21 novembre 1986

פריס, יט' בחשון התשמ"ז
21 בנובמבר 1986

צ"ב א.ב.

אל: היועץ המשפטי, המשרד

הפרסום ב"מעריב" - פרשת שיראק

בהמשך למכתבי אליך מיום 14.11.86, אני מצרף לך התעתיק המילולי של הראיון שלי לטלוויזיה, ששימש העילה להתקפה נגדי בעתון "מעריב" מה-10/11. כפי שתיווכח מהתמליל, לא היה שחר או יסוד להתקפות הנ"ל. נהפוך הוא, מלבד הביקורת על הדברים שיוחסו לשיראק נועד הראיון להזים ההאשמות שהוטחו נגד המוסד ושתפסו הכותרות הראשיות בכלי התקשורת של אותו יום, כפי שגם מעידים דברי ההקדמה של המראיין.

לצערי, הפרסום ב"מעריב" על הביקורת שכביכול נמתחה עלי שימש יסוד לכתבות שנתפרסמו בשבועונים מסוימים בפריס ושהסתמכו, לטענתם, על הנאמר להם ע"י "פקידים גבוהים" במשרד החוץ.

אינני צריך להדגיש הנזק לעניינינו ולתדמית ישראל מהפרסומים חסרי האחריות הנ"ל. אוכל רק לציין שמי שנהנה וראה בכך סיוע מצד "כני ברית" בלתי צפויים - היו אלה נציגי סוריה ואש"ף שפעלו כדי לחבל בפעולה הדיפלומטית ובמאמצינו שנתחייבו מפרשת שיראק.

ב ב ר כ ה,
עובדיה סופר

העתק: המנכ"ל המדיני
המנכ"ל
מר י. ענוג, סמנכ"ל

La tentative d'attentat perpétré par Nizar HINDAWI contre la Compagnie EL AL à l'aéroport de Londres, le 17 avril dernier "est l'oeuvre des services israéliens, le Mossad".

Cette affirmation est publiée dans le quotidien américain le Washington Times. Elle est contenue dans l'entretien accordé par M. CHIRAC au rédacteur en chef du journal.

M. CHIRAC aurait obtenu ces informations selon les dires du Chancelier Ouest-Allemand, M. KHOLL et de son Ministre des Affaires Etrangères, M. GENSHER.

Les services du Premier Ministre ont simplement déclaré ce matin que "l'interprétation donnée par le Washington Times était dénuée de tout fondement". Mais de Washington, comme le rapporte notre correspondant, M. ABOUCHARD : "On persiste. La Syrie avait été victime d'un coup monté". Ce titre bat toute la page du quotidien américain le Washington Times. L'auteur de l'article est Arnaud de Borchgrave, il est le Rédacteur du journal.

Claude SERILLON : Arnaud BORCHGRAVE, coup monté par qui ?

Arnaud De BORCHGRAVE : D'après les propos du Premier Ministre français "un coup monté" selon les allemands, selon ce que le Chancelier KOHL et le Ministre des Affaires Etrangères, M.GENSCHER lui ont dit : "un coup monté selon le service israélien, le service du Mossad, en coopération avec certains éléments dissidents dans l'entourage du Président Assad " -

C.SERILLON : La réaction de J. CHIRAC, c'est que cette information est crédible d'après ce qu'il vous a dit ?

A. de BORCHGRAVE : D'après ce qu'il m'a dit , il reste très sceptique sur ce que les anglais ont annoncé officiellement. Il reste très sceptique sur les preuves fournies par une Cour de

britannique, quant à la culpabilité de la Syrie, il a dit :
" il n'y a aucune preuve de culpabilité syrienne sur le territoire français ", et en ce qui concerne le coup qui a foiré à Londres, il reste très sceptique, mais il n'a aucune preuve, il n'a simplement que ce que les allemands lui ont dit.

C. SERILLON : Sa conviction est proche de celle des allemands ?

A. de BORCHGRAVE : J'ai cru comprendre que sa conviction était que c'était un coup monté .

(SERILLON, reprise des informations)

" L'interprétation d'Arnaud De BORCHGRAVE est très au delà de mes propos " a dit Jacques CHIRAC, il y a quelques minutes à Matignon.

A MATIGNON-Philippe DEFAIT / M. Jacques CHIRAC est intervenu, ce soir, d'une façon impromptue, pour démentir les informations, les allégations du Washington Times. M. CHIRAC a d'abord précisé qu'il n'avait pas lu l'article, que sa conversation avec le journaliste américain était "off the record", c'est-à-dire, non destinée à la publication. Le Premier Ministre tient à préciser qu'à aucun moment, les allemands ou les français n'ont envisagé l'hypothèse d'une participation du Mossad dans la tentative d'attentat contre l'avion d'EL-AL.

Le Premier Ministre parle d'interprétations tendancieuses de ses propos. Il estime qu'il a déjà été victime de ce phénomène et il conclut en disant : qu'à l'avenir, il choisira ses interlocuteurs avec plus de discernement.

Interview O. SOFFER

C. SERILLON : Les services secrets israéliens sont clairement dénoncés dans l'article du Washington Times. Alors, qu'avez-vous à répondre ? Accordez-vous crédit aux déclarations du Washington Times ou à celles de CHIRAC ,

Ovadia SOFFER : Je viens d'apprendre le démenti de Monsieur CHIRAC et je le note avec satisfaction. La coutume et l'habitude de certains milieux arabes est d'attribuer au Mossad tous les

crimes qu'eux-mêmes commettent,
et parfois, même s'il est revendiqué par une faction ou une
autre de l'OLP ou autre organisation terroriste.

C. SERILLON : Et vous pensez que ce sont des milieux arabes
qui ont fait .....

O. SOFFER (l'interrompant) Je vois mal, et je refuse de croire
que des dirigeants des démocraties puissent avoir recours à un
tel procédé, tellement et systématiquement pratiqué par certains
milieux arabes.

C. SERILLON : M. SOFFER, comment expliquez-vous qu'Arnaud de
BORCHGRAVE détienne une bande magnétique des déclarations
de M. CHIRAC qui dit qu'effectivement, ce serait le Mossad
selon ses interlocuteurs allemands ?

O. SOFFER : De toutes façons, la justice anglaise nous a
fourni des témoignages irréfutables dans l'implication syrienne
et du rôle de l'Ambassadeur de Syrie. Que si l'on croit les
propos journalistiques, il est complice du Mossad et, je vois
mal pourquoi ce pauvre Ambassadeur n'a pas demandé le droit
d'asile politique chez nous.

C. SERILLON : Mais si les propos de M. CHIRAC sont vérifiés,
quelle sera votre réaction ?

O. SOFFER : Il faut dire que la Syrie s'est prononcée fièrement,
qu'elle patronne le terrorisme. Elle le pratique, c'est la
raison d'être de l'Etat syrien. Elle le pratique même dans
son territoire. Il y a seulement trois ans, ils ont massacré
3.000 d'entre eux.

C. SERILLON : Mais vous ne répondez pas à ma question ....

O. SOFFER (enchaine) Je pense que le combat contre le terro-
doit se faire avec fermeté et doit être indivisible.

Il n'existe aucune raison de blanchir la Syrie de
ses responsabilités.

C. SERILLON : Mais vous ne répondez pas à ma question. Si les propos de M. CHIRAC sont vérifiés, quelle est votre réaction ?

O. SOFFER : Je dis que je crois en la justice anglaise qui a fourni des preuves irréfutables, et je crois également que le rôle de l'Occident est de combattre le terroriste d'une manière irréfutable et indivisible.

נכנס

**

**

**

**

חוזט: 11,8798

אל: המשרד

מ-: כריס, נר: 366, תא: 211186, זח: 1600, דח: ר, ט: ג: ט

ג: ד: ג

צ'רפ / א.א

טרוי ביותר / רגיל

אל ענב .

דע ממ' רוהמ' ושהח', מנכל מדיני, מנכלי.

מאת השגריר, כריס.

כגישה עם שירק. בהמשך לשלי 357.

בשלהי כגישתי עם שירק, וכאשר ליווני החוצה, ציין שהוא מעריך את העובדה שממשלת ישראל לא נגררה, על אף ההשתוללות בתקשרת הצרפתית שבקשה לגרור אותנו לסכסוך גלוי עמו עם כל ההשלכות מכך. הדגיש שעמדה עניינית זו הקלה עליו למסור הודעת הכחשה החד-משמעית שלו מעל בימת האסיפה הלאומית. הסביר שאילו נגררנו להתקפות אישיות עליו למרות הכחשותיו לי עוד ביום הפרוט, היה מתקשה למסור הודעתו הנלי באסיפה, כי אז היה מתקבל הרושם שכאילו העמדהו על ספטל הנאשמים וסחטנו ממנו ההודעה, דבר שבשום פנים ואופן לא יכול היה להרשות לעצמו, כמדינאי לעשותו והיה יוצר רושם שלילי גם מבחינתנו.

ציין שהוא שם לב לבקרת הקשה שמתחתי עליו בעקיפין בהופעתי במהדורת חדשות הערב ברשת השניה של הטלביזיה ב-7/11 וכן התקפתי על מדיניותו כלפי טוריה ב"נובל אונטרבטורי" שלועתו אינה מוצדקת ואין לה על מה להסתמך לאור ההסברים שנתן לי בגישה. הוא מבין שהדברים שיוחסו לו עשו לנו עוול ושעוד יתברר הערות והעוול שנעשה לו עי בורצי'גריב.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

טופר.

תפ: שהח,מנכל,ממנכל,מנרג,אירא

משרד החוץ-מחלקת הקשר

5355

** יוצא

**

**

**

שמו

אל: בריסל, נר: 674, מ: המשרד
דח: ר, סג: ש, תא: 211186, רח: 1400

9

שמו/רגיל

השגריר בריסל

דע: נאום

ציון מ.א.

קלדוניה החדשה, שלכם 119.

1. נעשו מספר פניות נוגדות בנדון מחד ע"י חברי הפורום הפסיפי ומאידך ע"י צרפת ולאחר דיון ושיקול החלטנו להסגת.
2. הנושא יידון בעצרת בתחילת דצמבר ועד אז החלטתנו היא לידעתך. אם יפנה השגריר אליך שנית תוכל לומר כי עדיין שוקלים ולומדים הנושא.

ארבל 2- אירופה 1

א/נ

חפ: ורד, ארבל, ענוג, אירא

14764 010042 00

נכנס

**

**

**

**

חוזם: 11,8796

אל: המשרד

מ-: פריט, נד: 368, תא: 211186, זח: 1600, דח: ר, ט: ג: ש
נד: 8

שמור/רגיל

אל מנהל לשכת שהח"י.

מאת השגריר, פריט.

העלאת עצמות חללי יי אגוזי.

הזכרתי, בפגישתי אתמל עם שירק את הנושא. הוא ביקש שאמסור
פרטים ליועצו הזינלומטי, בוזון זה לאטאנג. מסרתי לבוז'ון
עוד באותו היום את כל הפרטים והתייחסתי למזכר שהשאר
טט בן שטרית בידי מזכירתו של שירק.

בוזון הבטיח לטפל. להערכתי, מיצינו את כל אפשרויות
הטנול בנושא.

טומר.

תמ: שהח, מנכל, ממנכל, ענוג, אירא

** נכנס

טודי

**

**

**

הודעת: 11,8789

אל:המשרד

מ:-בוון,נר:167,תא:211186,זח:1300,זח:ד,טג:ט

נד:ט

טודי/זחוף

אל מנהל אירופה 1
 דע סמנכל י. ענוג
 מאת השגריר בון

קיום 1
 א.א.

הראיון של שיראק, גנשר.

1. גנשר- שהיה כאן בין שתי נסיעות- אמר לי שהובריס
 שנאמרו ע"י שיראק לוושונגטון טיימס - אבטורויים.
 השם של ישראל או של אחת הטוכנויות לא הוזכרו כלל על
 ידט במגעים עם הצרפתים.
 אין הוא יודע אם אחר אמר הדברים בשמט.

המשכנו לשוחח על נושאים אחרים ומכיוון שגנשר הזכיר
 סמוך לנושא זה שמו של פראנץ-יוזף שטראוס, לא מן
 הנמנע שרצה לרמוז שאחר הפיץ לשיראק השמועה
 לדבריו לא שמועה נכונה.

2. בשיחה נפרדת אמרה גבי גנשר לאשתי שמזמן לא ראתה
 את גנשר רוגז, כפי שהגיב כאשר שמע השקר
 מפי שיראק. גנשר אמר גם לאשתו להדי"מ.

בן ארי.

תפ: שהח,מנכל,ממנכל,ענוג,אירא

משרד החוץ-מחלקת הקשר

4853

** יוצא

סודי

**

**

**

אל: פריס, אתונה, נר: חוזם 1290, מ: המשרד
דח: ר, סג: ס, תא: 201186, רח: 1300

9

זרנו א.מ

סודי/רגיל

השגריר

דט: אתונה

שלך 305

חודה. אם אכן יהיה י'דמרשיי צריך לדאוג לפרסומו היזום על ידי
הצרפתים או להדלפה שתיוחס למקור צרפתי. אחרת אין בכך מועלת.
טנוג

פ: שהח, מנכל, ממנכל, טנוג, אירא, אירב

צוה"מ ת"ר 14764

יח' בחשון תשמ"ז
20 בנובמבר 1986

624

אישי

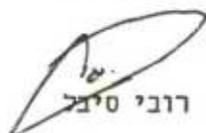
3 יוני 1987

אל: השגריר פריס
מאת: היועץ המשפטי

הנדון: פרשת שראק והפרסום ב"מעריב"
(מכתב מיום 14/11/86)

1. נראה לי כי יש מקום לפנייה רשמית מטעם המשרד אל האומבודסמן של מעריב בבקשה שיבדוק בנושא.
2. לפני פנייה כזו הייתי מבקש לקבל אשורף לעצם הפנייה וכמוכן אשורף להעביר לאומבודסמן את חוכן מברקן נר 177 ומכתבן מ- 14/11/86. יחכן ותרצה להוסיף דברים למכתב ולמברק או לנסח מכתב נפרד במקומם עם פירוט התנהגות הכתב והעתון כלפי השגרירות.
3. אם אתה נוחן אשורף, אני, כאמור, אמליץ על פנייה רשמית מטעם המשרד לאומבודסמן העתון, תוך צירוף הפרטים שחספס.

ב ב ר כ ה.

רובי סיבן

העחק: מנכ"ל מדיני
מנכ"ל
סמנכ"ל ענוג ✓
דובר המשרד

EMBASSY OF ISRAEL
2 PALACE GREEN
LONDON W8 4QB
Telephone: 01-437 0050

שגרירות ישראל
לונדון

ט"ז בחשוון התשמ"ז
18 בנובמבר 1986

786

9
זינה / מ.א.

אל : אירופה 1
מאת: השגריר, לונדון

17.11.86 LUC DE LA BARRE DE NANTEUIL שיחה עם השגריר הצרפתי

השגריר בא לבקרני לשיחת היכרות.
הוא הגיע ללונדון לפני כשלושה שבועות.

השגריר סיפר בין היתר שקרוב לשנה - עד לבחירות האחרונות בצרפת - היה בחופשה בתשלום ולא התמנה לתפקיד הולם כי הסוציאליסטים מנעו זאת, לדבריו, מטעמים שלהם.

בעבר הוא שימש כשגריר צרפת באו"ם וטוען להכרה טובה עם יהודה בלום.
שימש גם כנציג-שגריר לשעבר בקהיליה בבריטל ומכיר את יוסף הדס משם.

על יחסי ישראל-צרפת הוא נמנע במתכוון להיכנס לשום מהות.
חשתי שהוא הרגיש לא בנוח בגלל "פרשת שיראקי". כשאמרתי שאני מכיר היטב את זה-בורשגרב וכי כל הפרשה היא תמוהה הוא הגיב בבדיחות: "אני חייב להכיר אותך טוב יותר לפני שאומר דבר על העניין".

למען קשרי עימו בעתיד, אשמח לקבל חוות דעתם של החברים המכירים אותו אישית.

בתודה וברכה,
י. ק. אבנר
יהודה אבנר

העתק: מר י. הדס, השגריר בריטל
אירופה ב'

פריס, טז' חשוון תשמ"ו
 18 נובמבר 1986
 מס' 120

9

ציינ' א.מ.
 ציינ' א.מ.

אל: אירופה 1.

מאת: הציר, פריס.

הנדון: ביקורת נוספת על המדיניות הסורית של רוה"מ שיראק.

אל מבקרי מדיניות ז'אק שיראק, הצטרף לא אחר, מאשר יו"ר "החזית הלאומית" (FN) ז'אן מרי LE PEN.

במסיבת עיתונאים, שהוקדשה לבעיות הבינלאומיות, ביקר (17/11) LE PEN ביקורת בוטה את גישתו האוהדת של שיראק כלפי סוריה, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בראיון הידוע ל"וושנינגטון טיימס". הוא אמר ששיראק "ממשיך במה שנכשל כשלון רב ביותר, לאמור: להעדיף התמיכה באוייבנו במקום בדידנו". LE PEN דרש, שהממשלה תתמוך "בפעילות הממשלות המתונות והאחראיות, של כוויט, מרוקו, מצרים וישראל" והוא הביע צער על "שמשרד אש"ף (בפריס) עדיין לא נסגר". אחד מחברי סיעת "החזית הלאומית" ב"אסיפה הלאומית" דרש גם כן לא מזמן, מעל בימת בית הנבחרים, לסגור משרדי אש"ף בצרפת.

עם כל הידוע על האיש ותנועתו, לא יכולתי לפטור את עצמי מלדווח על התבטאותו בנדון. במצורף דווח סיץ (17/11) על מסיבת עיתונאים של LE PEN.

ב מ ר כ ה,
 אליעזר פלמור.

העתק: מר י. ענוג/סמנכ"ל.
 ממ"ד/בינ"ל 1.

FRFR

FRAD250 4 P 0202 FRA /AFF-WT99

Chirac-Syrie-LePen

M. Chirac "a chaussé les bottes de la politique gaullienne", déclare M. Le Pen

PARIS, 17 nov (AFP) - Jean-Marie Le Pen, président du Front national, a vivement critiqué lundi la politique du Premier ministre Jacques Chirac au Proche-Orient, estimant que ce dernier avait "chaussé les bottes de la politique gaullienne" et avait rejoint "le camp des gauches".

Lors d'une conférence de presse consacrée aux questions internationales, M. Le Pen a commenté les propos de M. Chirac rapportés par le "Washington Times": "M. Chirac a chaussé les bottes de la politique gaullienne depuis 30 ans, politique qui s'est constamment portée en faveur des Etats arabes extrémistes", a-t-il déclaré.

Dans ses relations avec la Syrie, estime Jean-Marie Le Pen, M. Chirac "n'a rien fait d'autre que ce qu'a fait le général de Gaulle en traitant avec le FLN".

M. Chirac "continue de faire ce qui lui a le plus mal réussi: soutenir de préférence nos ennemis à nos amis", a poursuivi M. Le Pen qui a demandé au gouvernement "de soutenir l'action des gouvernements modérés et responsables, le Koweït, le Maroc, l'Egypte et Israël", et a regretté que "le bureau de l'OLP ne soit toujours pas fermé".

JMC-SY

AFP 171337 NOV 86

8377

תאריך: 21.11.86 החוץ-מחלקת הקשר

דף 1 מתוך 5 עותק 7 מתוך 10 טודי ביותר

***
**
**
**
***

חוזם: 11,8377

אל: המשרד

מ-פריס, נר: 357, תא: 201186, ח: 2015, ד: ט, ג: ט

נד: 8

מ. א. י. ת. ח. ר. י. ב.

טודי-ביותר/זחוף -- חר"ב

אל: ענבג

דע: מ"מ דוה"מ ושה"ח, המנכ"ל המדיני, המנכ"ל

מאת: השגריר פריס

מפגישה במטיביון, בארבע עיניים, עם ז"ק שיראק, שארבה
למעלה משעה.

1. פרשת הרושינגטון-טיימס

בפתח המגישה התעניין שיראק כיצד בוצעה הרוטציה ושאל
שאלות רבות לגבי המצב הכלכלי והורדת האינפלציה. יתכן
וככל זאת מתוך כוונה לעבור לסדר היום. אך לאחר מתן
תשובותיי הקדשנו כרבע שעה לענין הראיון ב"רושינגטון
טיימס", במהלכה העליתי הנזק וההשלכות מהדברים שיוחסו
לו - תוך הבהרה שהדברים יוצרים משקע, גם לכאורה
קיים אצלנו רצון להמנע מעמותים כומביים. שיראק חזר
ועל גרסתו שדבריו ביחס אלינו סולמו והוצאו מהקשרם.
בשום מקרה, לאהוא ולא המנהיגים הגרמניים, העלו חששות
ביחס למעורבות כלשהי של המוסד. בורצ'גריב חזר למעלה
מ-20 פעם ושאל אותו אם המוסד מעורב בפרשת הינדאורי
כאילו ביקש לשים זאת בפיו. הפרטום ב"רושינגטון טיימס"
לא היה מלא ולא התייחס לשאלות ולדברים שבורצ'גריב
עצמו חזר ושאל, וכך נוצרה תמונה מעוותת שאינה מתאימה
כלל וכלל למהלך השיחה והשתלשלותה. שיראק עושה מאמצים
להשיג את סליל ההקלטה במלואו ואם יתאפשר לו לקבלו
הוא יעבירו לידינו כדי שנוכח בצוקתו. טען שכל מה

Handwritten notes and signatures on the left side of the page, including a large signature and several asterisks.

Handwritten number '4' in the left margin.

כשרד החוץ-מחלקת הקשר

דף 2 מתוך 5
עותק 7 מתוך 10

* שהתכוון לומר, והזכירם תואמים באופן מוחלט את הנמסר
* לו ע"י קוחל וגנשר, שמהחומר שהוגש ע"י הגריטיס אין
* הוכחות חד-משמעיות לגבי חלקו של אטאד בכל הפרשה.
* הדגיש שלמרות שהיה לו ענין שלא לשוב לפרשה אחרי שהחלה
* לדעון, קיבל בהכנה דרישתו ונתן הצהרה ב-11/12 שאינה
* משאירה שום ספיקות, מעל בימת האסיפה הלאומית בשידור
* טלביזיוני חי והוא מקווה שנכחל לעבור לסדר היום
* בשל ענינו הוא ליישם, הלכה למעשה, ההבטחות שנתן
* עם התמנתו כראש ממשלה לקדם ולהזק היחסים עם ישראל.

* 2. מדיניותו לגבי סוריה

* התייחסתי בפרוטרוט ובצורה נוקבת ותון מתן דוגמאות
* מהמתפרט על מדיניות צרפת כלפי סוריה והתמונה המצטיירת
* בעיניו של כל משקיף מהצד, לפיה צרפת מחזרת אחרי
* סוריה ומתעלמת מאחריותה לטרור ומתפקיד השלילי שסוריה
* ממלאת באזורנו, ציינתי גם שהשתלשלות סותרת את התקיפות
* שאיפיינה את הצהרות הממשל לגבי המלחמה בטרור.

* אשיראק התייחס לנושא באריכות ולהלן עמודתיו:
* אמדיניותו כלפי סוריה מוכתבת שלא חוזר לא משיקולים
* של שחרור החטופים, כפי שמציגה זאת בצורה מעוותת ובלתי
* נכונה התקשורת. מדיניות זו מוכתבת ע"י הרצון להשאיר
* זולת בתוחה לקשר כלשהו עם סוריה כדי לנסות ולהשפיע
* על השגת הסדר לבנון. כל מנהיגי העדות בלבנון ביקשו
* מצרפת שלא להתנתק מסוריה, כדי לסייע בהשגת פתרון
* אסביר "VIVABLE", שלדעת שיראק צריך להתבטס על נטיגה
* מוחלטת של הכוחות הזרים מאדמת לבנון, כולל הסורים
* הוצאת הגורמים הפלסטינים המתסיפים מדרום לבנון
* וזממערב ביירות, שבירת כוחם של החיזבאללה והפאנטים
* השיעים, שינויים תחוקתיים המתחייבים מהשינויים הדמוגרפיים
* המשום כך, גם נמנעת צרפת מלהוציא כוחותיה מירנימיל
* על אף הנזקים מבחינת דעת הקהל בצרפת מהמשך נוכחותם.

* אשיראק ביקש להבהיר ולהזים את הטענות על מדיניותו הפרו
* סורית, בכך שבניגוד לקודמיו שחתמו על עסקות נשק עם
* סוריה, הוא הפסיק כל המשלוחים - כולל אלו שעבורם
* שולט כסף מזומן. הזכיר בהקשר זה שהתעוררו קשיים בשל
* "שלמונימ" ששולמו לגורמים צרפתיים חשופים שתווכו
* בעסקות אלה. הרבא לידיעתו שנמסר במתנה לאחורונה אקדח

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

* 5. * * * * *

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

משרד החוץ-מחלקת הקשר

דף 3 מתוך 5
עותק 7 מתוך 10

* לגורם טורי כלשהו והורה מיד בפתיחת הקירה, וזאת כדי
* להסגין כחישותו למנוע חריגים.
* עובדה ידועה היא ששחרור החטופים תלוי היום באיראן
* ובחיזבאללה ולא בסוריה. קבל קשות על הצביעות וחטו
* העקביות מצד אלה שאינם מוקיעים באותה המידה את איראן
* והם עוד מסמקים לה נשק, למרות הקשר ההחלטי והברור
* של מדינה זו למעשי הטרור והחטיפות. ציין את האמריקנים
* אך נמנע מלהזכיר אותנו, למרות שירבובנו בתקשורת של
* הימים האחרונים במיוחד בעקבות מסיבת העיתונאים של רייגן
* מאתמול. ציין שאינו אחראי להצהרות המנהיגות הסורית
* המשתבחת בקשרים החדשים עם צרפת מטעמים תעמולתיים
* גרידא. העובדות הן שצריכות לקבוע ולא התעמולה בעתונות.
* שיראק הדגיש שהבהיר לאסאד - עוד לפני החלטות לונדון
* - שאין בדעתו לבקר בדמשק כל עוד אין אסאד נענה לדרישות
* ההומניטריות של שיראק לגבי יהודי סוריה ועמותו זו
* לא תשתנה עד שלא תיעננה דרישותיו בנושא זה.

* הגבתי בציני שלבד מאחריותה של סוריה למעשי הטרור
* באזורנו ובאירופה, לסוריה תפקיד והשמעה הרטנית על
* תהליך השלומכל עוד מערבי עלול להרתיע ולהחליש את
* כוחם של מנהיגים מתונים נחוסיון, הסן השני ואחרים
* המעוניינים בקידום השלום באזורנו. שללתי גם מכל וכל
* הטענה שדחיקתו אל הקיר של אסאד תסגירו לחלוטין ליד
* הסובייטים.

* שיראק הסכים, אך ציין שהחלטת אסאד תערער היציבות בסוריה
* ותגביר המעורבות הסובייטית, עם כל ההשלכות מכן על
* האיזור ועל תהליך השלום.

* 3. אש"פ

* התרעתי קשות על מדיניות החיזור כלפי אש"פ המתבטאת
* במפגשים התכופים של שה"ח ריימונד עם קדומי והזמנת
* נציג אש"פ לקבלת הפנים שערך לפני יומיים שה"ח ריימונד
* לראשי הסגל הדיפלומטי בפריס.

* שיראק התנער אישית מכן. חזר והזכיר ההוראה שנתן בזמנו
* לשה"ח ריימונד שלא להפגש עם ערמאת בטוניסיה ועל מניעת
* הזמנתו למטיביון של נציג אש"פ בפריס לקבלת הפנים
* שערך לסגל הדיפלומטי הערבי, כאשר ציינתי שנציג זה

משרד החוץ-מחלקת הקשר

דף 4 מתוך 5
עודף 7 מתוך 10

בבבל זאת הוזמן לקבלת הפנים שנערכה לשגרירים הערבים
ברצין, הבטיח שיראק לשוחח על כך עם שה"ח ריימונד מתוך
הסכמה לנימוקים שהעליתי.

בהזדמנות זו מצא לנכון לחזור על עמדתו הבלתי ארוחת
לאש"פ ולאנשור, תוך עמידה על התנגדותו הנחושה מאז
ומתמיד ולמרות הלחצים המופעלים עליו בכל הזמנים למגוש
את ערמאלת. נתן ביטוי להשקפותיו האישיות על הבעיה
הפלטטינית, תוך הדגשת ההבדלים והניואנסים מעמדתה
הרשמית של צרפת.

הסכים עמי לחלוטין שאין הקשרים עם אש"פ מסיועים לתהליך
השלום, מה גם שהירדנים ובוואי הסורים אינם רואים
בעין יפה קשרים אלה.

הבעתי תקווה שריימונד לא יתפתה למגוש את ערמאלת בביקורו
הקרוב המתוכנן במצרים. הבטיח לזכר עמו.
אעלה גם בעצמי הנושא עם שה"ח ריימונד, במגישה קרובה
שנקבעה בינינו.

4. חידוש היחסים עם אמריקה

אמר לי בהרחבה על מאמציו בנושא, כפי שהבטיח לי ערב
בניעתו למסגה הפרנקופונית בלומה. שוחח על כך עם כל
הנשיאים כי הוא מאמין שיש לנתק את אמריקה שמזרז
לטהרה מבעיות המזה"ת שאינן נוגעות, לא במישורין ולא
בעקיפין, למדינות אלה. מצבן הכלכלי כפי רע והוא
אסור ישראל תוכל, גם באמצעים הצנועים, לעזור רבות
בביתוחן. הטביר זאת למנהיגים. מסר ששוחח רבות על
הנושא עם נשיא גבון, בונגו, אשר לזעתו יבול להביא
לתאוצה משמעותית בתנועת חידוש היחסים. בונגו לא התחייב
אך טוכס שימשיכו השיחה ביניהם במפגש קרוב שיקיימו
השניים. (שיראק אמר להשתתף בהנוכח מבילת הרנבת הסרנט
גאבונזית ב-12-30). שיראק גם בטוח שטוגו על טף הידוש
לאחר ועידת המפלגה שכנראה תקיים בעתיד הקרוב מאז.
לא הצליח לזכר עם קונטה, נשיא גיניאה, בניגוד לכוננתו
המקורית, אך הבטיח לעשות זאת בהזדמנות ראשונה ואמילר
בשיחה טלפונית. רשם זאת במנקטו. בטן הכל, הוא ארטימי
באשר לטיכוינו ביבשת.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

דף 5 מתוך 5
עותק 7 מתוך 10

5. הנדוטה והטופינו

* שיראק מסר שהוא אישית מטפל בנושא ומקווה ששגרירות
* אכן יצליח להכגש עם הנדוטה. הדגיש שיש לו אישית ענין
* מיוחד שאכן יתקיים הדבר בשל ההיבט ההומניטרי הכרוך
* בכך. באשר לבעיית הטופינו, הוא טבור שהינה הרבה יותר
* מורכבת בשל הקושי להגיע להיזבאללה אך הם ינסו.

6. נושאים כלכליים

* על רקע ביקורו הקרוב בארץ של השר לסחר חוץ MICHEL
* NOIR *
* ביקשתי משיראק לתמוך באופן פעיל במכלול בקשותינו ובכלל
* זה, נושאים שהעלה מימ דה'מ ושה'ח, בביקורו האחרון
* כאן, עם באלאדור.

* שיראק חזר וציין שכל שאיפתו היא להביא להגברת שתוף
* הפעולה בין שתי המדינות ולהתגבר על האילוצים והמעצורים
* המסיכולוגיים הנובעים מהמחז הבלתי מוצק לדעתו של
* חברות ואנשי עסקים מפני החרס הערבי. דעתו היא שכל
* שמרבים בעסקים עם ישראל, כן מגבירים את ההתענינות
* העסקית של הערבים. יבהיר זאת בכל הדגים והמישורים.
* ציין כדוגמא דברי הקדמה שכתב בימים אלה לחוברת מיוחדת
* שתוציא לשכת המסחר ישראל-שוק משותף.

7. ציין שרגלו של נציג אש'י'ם לא תדרון במטיניון.

טופר==

רמ/

תפ: שהח, המכל, ממנכל, עכור

* 11 2 0000 2
* 0000 7 0000 00

* 00. 0000 000000

* 00000 000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000
* 0000 0000 0000 00 0000. 0000 000 00 0000 0000
* 00000 0000 0000 0000 000 0000 00000000 0000
* 0000. 0000 00000 0000000. 000 0000 00000 0000 0000
* 000000 000 0000 00000 00000000 00 0000.

* 00. 00000 000000

* 000 000 000000 00000 0000 00 000 0000 000 000000
* 0000

* 000000 000000 00000 00000 0000 000000 000000 00000
* 000 000000 00000 000 0000 000000 000000 000000
* 0000. 00 000000.

* 00000 000 00000 000 000000 000 00000 00000 0000
* 0000000 000 000 000000 000000 00 0000000 00000000
* 00000000000 000000 00000 00000 00000 0000 0000 00
* 000000 00000 00000 0000 0000 00000. 0000 000 0000
* 0000000 00 00000. 00000 000 000 00000 000000000.
* 0000 000000 0000 00000 0000 00000 000 00000 000000
* 000000 0000 00000 00000-000 00000.

* 00. 0000 00000 00 0000 00000 00 00000 00000000.

* 00000==

* 0000

* 0000 00000000000000000000

חוזט: 11,8378

אל: המשדד

מ-: פריט, נר: 356, תא: 201186, זח: 2100, דח: ד, ט: ג, טב

נד: @

קריאה
Ms. 1

טודי-ביותר/דחוף

אל: עבוג

דע: מ"מ רוה"מ ושה"ח, המנכ"ל המדיני

מאת: השגריר, פריט

מפגישה עם שגריר ארצות הברית, JOE M. RODGERS :

ביקשתי להתעדכן בשיחות שקיים שולץ עם שיראק ומיטראן
בביקורו האחרון ובהערבות האמריקנים לגבי עמדת צרפת
במאבק נגד הטרור.

1. השגריר התוודע למרשת הוושנינגטון טיימס וציין שאינו
נותן אמון בבורצ'גריב שידוע שבזמן האחרון י"מנהל
מטעות צלב משלו"י בצורה שאינה אמינה ואינה משקפת
את המציאות. רודג'רס טוען שבורצ'גריב נתפס אפילו
בהמצאת ראיונות שמעולם לא ניתנו. הוא מתרשם שאכן
בורצ'גריב תימרן את שיראק והפילו במה והוא מאמין
להכחשת שיראק ביחס אלינו.

2. טימר ששולץ, בניגוד לפרסומים בעתונות, היה שבע
רצון מהשיחות שקיים עם שיראק ועם מיטראן בנושא המאבק
בטרור. האמריקנים מגלים הבנה לעמדת צרפת השואמת לתפקיד
של מעצמה גדולה שנוכחת ומשחקת תפקיד במזה"ת ובתור
שבזו, היא אינה יכולה להתנתק מקשריה עם כל הצדדים
באיזור, עמדה שלגביה קיים קונצנזוס לאומי המקובל
על כל המפלגות בצרפת. ציין שאין בידיהם שוט מידע
הסותר את העמדות המוצהרות של שיראק, קרי - הבטחת

* 1955.08.11
* 1955.08.11
* 1955.08.11

1955.08.11

1955.08.11

* 1955.08.11
* 1955.08.11
* 1955.08.11
* 1955.08.11

Handwritten signature

1955.08.11

1955.08.11

1955.08.11

1955.08.11

1955.08.11

1955.08.11

1955.08.11

1955.08.11

משרד החוץ-מחלקת הקשר

2 דן * מתוך 2
עותק 23 * מתוך 32

*משלוחי הנשק לסוריה, השאלת צנור הדברות מתוך עם סוריה
*ותו לא ודבקות בטולידריות האטלנטית שבאה לידי ביטוי
*בהצטרפות צרפת להחלטות לונדון.

*3. השגריר, שנחשב לידידו ולמקורבו של הנשיא רייגן
* הביע צער על המערכה המתנהלת בעתונות בארה"ב נגד
*רייגן בקשר לאספקת הנשק לאיראן. ציין שחבל ששורבנו
*למרשה במערכה זו.

*טומר==

*רט/

*תכ: שהח,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,ר/מרכז,רט,אמן,מצפא,ענדג,אירא

שמור

** נכנס

**

**

**

**

חוזט: 11,8174

אל:המשרד

מ-:פריט,נר:352,תא:201186,זח:1800,זח:ר,טג:ש

נד:ש

שמור/רגיל

אל אירומה 1,מעט

זע לשכת שר התיירות והמשפטים

מאת השגרירות פריס

ברשת נקאש

דבריו של שר המשפטים ביחס להסגרת נקאש זכו לביטוי ותהודה כאן בעיקר הביקורת הקשה שהשמיע על מצב בתי הסוהר הצרפתיים השורצים - כפי שצוטט-טרוריסטים וערבים. דבריו אלה של השר אשר הועברו בו ביום לרצין עי השגרירות הצרפתית בתי"א, גרמו לאי שביעות רצון אשר הושמעה באוזננו אומנם בצורה לא רשמית, הפקידים הצרפתים הגדירו דבריו אלה כחריפים וכחורגים.

שגרירות. =

תפ: שהח,מככל,ממככל,ענוג,אירא,אירב,שמורק,מעט,הסברה,סויבל, שרהמשפטים

OFF

133

12874
12874
12874
12874

Handwritten: 800 1.11

12874
12874
12874
12874

12874
12874
12874
12874
12874
12874
12874
12874

12874

12874
12874

נכנס

בלמט

חוזם: 8192, 11

אל: המשד

מ-: מריט, נר: 350, תא: 201186, זח: 1800, זח: מ, טג: ב

נד: 8

G

בלמט/מיורי
אל : אירובה 1
מאת : שתונות מריט
בלמט/מיורי
אל : אירובה 1
מאת : שתונות מריט

בתגובה למגישת דיומונד - קאדומי פרסם אתמול השגריר את ההודעה הבאה :

ALORS QUE L'OLP REVENDIQUE FIEREMENT LES ACTES SMEURTRIER CONTRE DES CIVILS ISRAELIENS DONT LA DERNIERE VICTIME , A ETE UN ETUDIANT DE YESHIVA POIGNARDE , LES REPRESENTANTS DE L'OLP SE SUCCEDENT DANS LES RECEPTIONS ET ENTRETIENS OFFICIELS .

LEUR ACCORDER UNE RESPECTABILITE ET LEGITIMITE IMMERITEE S EST FORT REGRETTABLE , ET PORTE UN COUP AU PROCES SUS DE PAIX , ET UN GRAND PREJUDICE AU COMBAT CONTRE LE TERRORISME .

תפ: שחה, מנכל, ממנכל, ענרג, אירא, אירג, / מרכז, ממד, רט, אמן

מסמך 8192, 11.86, 20

0192

0192

17:02:10
17:02:10
17:02:10
17:02:10
17:02:10

~~M. J. G. J. G. J. G.~~

17:02:10
17:02:10

ALORS QUE L'OLP REVENDIRA PIÈREMENT LES ACTES
SMURTRIER CONTRE DES CIVILS ISRAËLIENS DONT LA DERNIERE
VICTIME A ETE UN ETUDIANT DE YESHIVA POIGNARDE
LES REPRESENTANTS DE L'OLP SE SUCCEDENT DANS
LES RECEPTIONS ET ENTRETIENS OFFICIELS *

LEUR ACCORDER UNE RESPECTABILITE ET LEGITIMITE IMMERITEE
EST FORT REGRETTABLE * ET PORTE UN COUP AU
PROCES SUS DE PAIX * ET UN GRAND PREJUDICE AU
COMBAT CONTRE LE TERRORISME *

17:02:10

משרד החוץ-מחלקת הקשר

110

7622

***
**
**
**

חוזם: 11,7622

אל: המשרד

מ-: מדינת ישראל, 320, תא: 191186, זח: 1500, ר, ט, ג: ט

נד: ט

Handwritten signature and initials: *ב. א. מ.*

סודי/רגיל

אל: אירופה 1

מאת: השגריר, פריס

משיחה עם SUJON DE L'ESTANG יועצו הדיפלומטי של שיראק, יוזם הראיון עם בורצ'גריב והנחשב למי שדוחף את שיראק ליוזמות "בלתי מבוקרות" בזירה הבינלאומית.

1. הסביר במרוסרדט דקע הראיון שנועד במקורו להעביר לרייגן הרקע לסירובה של צרפת להיענות לדרישה הבריטית המקורית לנתק היחסים עם סוריה ולהזיט את ההתקפה שלוחת הרטן של מאמר המערכת של ה"יוטינגטון פוסט" ("צרפת, בוז'ון הביט צעד על ההשתלשלות האומללה בהגן בזקוקת על גירסת שיראק שלא התכוון וגם לא אמר דבר שיכול למגוע בנו. טוען שבורצ'גריב לא פרסם את כל הנלוו בסלייל ההקלטה ובגרסה שהוא פרסם הוציא דברים מהקשרם שהתקבלו בצורה שהתקבלו. הקשר הישראלי במשיחה היה שלי ושל מנת להמחיש הספקות שהושמעו (בוז'ון נמכע מלנקוב בשמות קוהל וגנשר אן נתן להבין שאכן הם שהשמייעו הספקות הנ"ל).

2. הגבתי בצורה חריפה ונזקקת. ציינתי ההשלכות, תוך מתן בדרגמא התבטאות טגן שה"ח היווני והשתוללות בתקשורת וההאשמות שהשמייעו הסורים שנתלו בהצהרות שיראק. בוז'ון, שהביט צעד על כך, מטר שאי-אפשר לנהל דיכוחים לנצח על כך וששיראק נתן הצהרה חד-משמעית מעל הבימה המכובדת ביותר, זו של האסיפה הלאומית. זאת, בהיענות לדרישתנו ולמרות הלהצים שהושמעו עליו שלא להעלות הנושא

משרד החוץ-מחלקת הקשר

מחדש לאחר ששכן. ביקש הונתנו והענין שיש לכל הדברים לעבור לסדר היום.

3. מטר שלגומרו של שנין, הראיון לבורציגריב נועד להציג תמונה כוללת של מדיניות צרפת ולמנוע את הרושם שבעיית החטומים מהווה את השיקול הבלעדי למדיניות זו. בסך הכל, אליבא דבוז'יון, עושים עוול לצרפת כאשר בני בריתה וכלי תקשורתם מציגים אותה כמי שמחבלת בסולידריות האירופית-מערבית. בלונסטמבורג הסנימה צרפת ל-9 מתוך 11 הדרישות שהוצגו ע"י גריטניה. כל האירופים היו מאוחדים בהתנגדותם לשתי הדרישות האחרות ועובדה שבלונדון, שבוועיים לאחר מכן, הצטרפה צרפת לכל ההחלטות שנתקבלו למרות העובדה שהחלטות הנ"ל אותן צרפת מתכוונת ליישם הלכה למעשה, קושרות את ידה יותר מהאירופיות האחרות בגלל ההסכמים והבעיות המיוחדות שיש לצרפת באיזור.

4. באשר לבעיית החטומים, בוז'יון טען בצורה החליטה שלא שולם שום מהיר מיוחד לסוריה. הודה שמניעת בידודת המוחלט של סוריה מהווה מחיר מספיק כשלעצמו שזכה להערכת המנהיגות הסורית. הצרפתים מודעים לעובדה שכדי להביא לשחרור החטומים, עליהם לקבל הסכמה של שלושה גורמים: הסכמה סורית, הסכמה איראנית והסכמת הגורמים המקומיים המחזיקים בחטומים ושלאו דווקא טרים למרות שני הגורמים הראשונים.

5. צרפת אינה מנהלת שום משא ומתן עם גורמים שאינם ממלכתיים, היא מקווה ששיפור יחסיה עם איראן יניב את המידות המקווים. בוז'יון שלל מכל וכל המידע ותקשורת על הסכמים עם השירותים הסוריים. טען שבסך הכל חשמו השירותים הסוריים מידע שהיה להם על גורמים שנחשדו בהקשר לפיצוצים בפריז. יש גם להבין שהמנהיגות הסורית הגזימה בהרעמת שבחיים ש על צרפת כדי לזכות באמינות שאבדה לה בעקבות משפט הינדאווי.

6. התקפתי קשות את מדיניות החיזור אחרי לנריה וציינתי שמדיניות זו גרמה בעבר לאובדנה של לבנון ולעודד מעשי הטרור הנחשבים של הסורים וארגוני הטרור שבחטומים. ציינתי גם שמדיניות זו עלולה לפגוע ולתסכל את המנהיגים המתונים שבעולם הערבי שחיפשו דרך להחייאת תהליך השלום והיא מערערת יציבות המשטרים בירדן, כוריה ואמילו ערב הסעודית ומגבירה את פגיעותם. בסך הכל עלולה מדיניות זו להשיג תוצאות הפוכות מייעויה המוצהרים, קרי - עודד

משרד החוץ-מחלקת הקשר

מאמצי השלום וקידום סדרה למערב ולמזרח המזרח

==7==

רט

תמ: שהח, דהט, מנכל, ממנכל, מצפא, ענרב, אידא, אירב, ר/מרכז, ממז, רט,
אתן

תאריך : 19.11.86
מחיר משוער 1 דף
סודי ביותר 9 עותק 16 מחיר

נכנס

**
**
**
***

חודש: 11,7604

אל: המשורר

מ-: מריט, נר: 313, תא: 191186, חז: 1000, דח: נ, ט: 10

נד: @

(5)

סודי ביותר/מידוי

אל שר התיירות והמשפטים.

דע תביעה

מאת השגריר, מריט.

נאקש.

בהתאם לבקשתן ובהמשך לשיחתנו.

בשתי שיחות שהיו לי ביממה האחרונה בנושא, מעוררים
הצרכנים שאלה עקרונית שלדעתם יש לתת את הדעת עליה
לפני שיוכלו לתת לנו תשובה מהיובת.

נקאש נידון בצדמת שלא בפניו וכנהוג במקרים כאלה הוא
קיבל העונש המירבי והיינו מאסר עולם, עקב כך, אין
זה צודק לדרוש ממנו שירצה עונש נזה בבית סוהר ישראלי.

בטיחתם היא לענות לנו באופן מורמלי ברוח הנלי ולהשאיר
לשוקלנו את הטפול המתחייב מכן. בשל מורכבות הבעיה
והשלכותיה נרמז לי, אף כי לא יכולים להתחייב מורמליות
שלא ילחצו על הסגרתו.

תבעתי, כבקשת השר שריר, תשובה מורמלית בכתב.

סופר

תכ: שהח, ממנכל, ממנכל, סויבל, תביעות, שרהמשפטים, ענוג, אירא

* 1977: 06.11.1
* 1977: 06.11.1
* 1977: 06.11.1

06.11.1

06.11.1

* 1977: 06.11.1
* 1977: 06.11.1
* 1977: 06.11.1

* 1977: 06.11.1
* 1977: 06.11.1

* 1977: 06.11.1
* 1977: 06.11.1

* 1977: 06.11.1
* 1977: 06.11.1

* 1977: 06.11.1
* 1977: 06.11.1

* 1977: 06.11.1
* 1977: 06.11.1

* 1977: 06.11.1
* 1977: 06.11.1

* 1977: 06.11.1
* 1977: 06.11.1

* 1977: 06.11.1
* 1977: 06.11.1

נכנס **
**
**
**

שמור

חוזט: 11,7219

אל: המש"ד

מ-: מריט, נד: 306, תא: 181186, זח: 2000, דח: ר, טג: ש

נד: 8

ז'וב א.ב.א
ז'וב מ.ז

שמור/רגיל

אל: אירומה 1

מאת: השגריר פריס

אתמול (17/11) ערך שר החוץ ז'נ-ברנרד ריימונד קבלת
פנים לראשי הנציגויות הדיפלומטיות בפריס ורעיותיהם.
בקבלת הפנים השתתף גם נציג אש"פ איברהים טוס.

מחיתי היום נמרצות, בפני היועץ הדיפלומטי של שיראק על
כך, תוך מתן-בין השאר - ההנמקה שלא יתכן שנציג אש"פ
יודמן יחד עם הסגל הדיפלומטי כאשר ארגונו נוטל את
האחריות לרצח הנתעב של הסטודנט בירושלים ולמעשי טבח
אחרים בישראל ומחוצה לה.

אעלה הנושא גם בשיחתי עם שיראק ב- 20/11.

הספקתי גם, במהלך קבלת הפנים, לחטוף שיחה קצרה עם
שה"ח ריימונד עצמו שטען שאין זו פעם ראשונה שטוס
מודמן לקבלות פנים מהסוג הזה ושכל קודמיו נהגו כמותו.
נדברנו שניפגש בקרוב כדי לשוחח שוב על הנושא.

=== סופר.

===

תפ: שהח, רהט, מנכל, ממנכל, ענוג, אירא, אירב, ר/מרכז, ממז, רס, אמן

מס' תיק: 2000-20

1955
1955
1955

Handwritten notes:
1955
1955

1955

1955

1955

1955

1955

1955

1955

1955

1955

1955

7220

תאריך: כ"ט סיון ה'תש"ד - מחלקת הקשר

טרוי

נכנס

**

**

**

**

חוזם: 11,7220

אל: המשרד

מ-פריט, נר: 305, תא: 181186, זח: 2000, דח: זר, טג: ט

נר: 8

9

צו"מ 1/א

טרוי/רגיל

אל: סמנכל ענוג

מאת: השגריר פריט

טוריה - טרוי

שלן חוזם 795

מעלתי בהתאם לשלן אצל BUJON DE L'ESTANG ירעצו
הדיפלומטי של שיראק, שהפגין זעם על ההתנהגות המחמירה
והשמוש לרעה של היורניס בנורים המיוחסים לשיראק
ושבוז'ון הסביר באריכות הרקע, יי העיוותים והסילובים
יי של מחשבות שיראק. טען שאין זו פעם ראשונה שהיורניס
מתחבאים מאחרי עמדות של אחרים תוך שמוש לרעה וטלוף
עמדות אלה. הבטיח לעשות DEMARCHE בהתאם ובהקדם
בדרך מתאימה בירון.

טוטר. ==

====

תפ: שהח,מנכל,ממנכל,ענוג,אירא,אירב,ר/מרנז,ממד

6391

תאריך : 11.86 17 נושד החוץ-מוחלקת הקשר

שמור

נכנס **

**

**

**

חוזם: 11/6391

אל: המשרד

מ-: פריט: 275, תא: 171186, זח: 1700, דח: 17, טג: ש

נד: @

9

MS. | זינ

שמור/רגיל

אל אירופה 1

לידיעת לש' מט רהמ' ושהח

מאת השגריר פריט סופר

נקבעה לי פגישה עם שיראק ל-20/11 במטיניון.

לידיעתכם.

ר.ב.

תפ: שהח, מנכל, ממנכל, ענדג, אירא